

PRIJEDLOG ZAKONA

**O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I
EUROPSKE KOMISIJE KOJIM SE MIJENJA SPORAZUM O FINANCIRANJU IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE ZA VIŠEGODIŠNJI
OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“ ZA POMOĆ ZAJEDNICE IZ INSTRUMENTA
PREPRISTUPNE POMOĆI U SKLOPU KOMPONENTE „REGIONALNI RAZVOJ“ U
HRVATSKOJ**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije kojim se mijenja Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj, potписанog u Bruxellesu, dana 27. listopada 2010. godine, i u Zagrebu, dana 2. studenog 2010. godine, u izvorniku na engleskom jeziku (u dalnjem tekstu: Sporazum), sadržana je u članku 138. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst i 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE ZAKONOM ŽELI POSTIĆI

Dana 27. kolovoza 2007. godine sklopljen je Okvirni sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica o pravilima za suradnju u svezi finansijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) kojeg je Hrvatski sabor potvrdio dana 03. listopada 2007. (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 10/2007) (u dalnjem tekstu: Okvirni sporazum). Okvirni sporazum određuje opća pravila suradnje i provedbe pomoći Europske unije u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA).

Izvorni Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj potpisani je u Bruxellesu dana 6. studenog 2008. godine i u Zagrebu dana 10. studenog 2008. godine, a Hrvatski sabor potvrdio ga je 21. studenog 2008. godine (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 8/2008). Predstavlja osnovu za korištenje bespovratnih finansijskih sredstava u sklopu Operativnog programa „Promet“ u proračunskom razdoblju 2007.-2009.

Dana 26. siječnja 2010. Republika Hrvatska predala je Europskoj komisiji prijedlog kojim se višegodišnji Operativni program „Promet“ produžava na dvije dodatne proračunske godine u proračunu Europske unije, 2010. i 2011. godinu. Dana 22. lipnja 2010. Europska komisija donijela je Odluku br. C(2010)3771 kojom odobrava takav prijedlog, a zatim u listopadu 2010. dostavila i prijedlog teksta Sporazuma.

Sporazum zamjenjuje Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj i predstavlja osnovu za korištenje bespovratnih finansijskih sredstava u sklopu Operativnog programa „Promet“ za cijelokupno proračunsko razdoblje Instrumenta prepristupne pomoći u sektoru prometa, odnosno za razdoblje od 2007. do 2011. godine.

Dok je tehnički, pravni i administrativni okvir u kojem će se provoditi mjere financirane iz Operativnog programa „Promet“ određen Okvirnim sporazumom, Sporazum uređuje detaljne uvjete potrebne za isporuku pomoći Europske komisije, pravila i postupke u svezi s isplatom vezanom uz pomoć, kao i uvjete pod kojima će se upravljati tom pomoći.

Vlada Republike Hrvatske donijela je na sjednici održanoj 28. listopada 2010. godine Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma kojim se mijenja Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u

Hrvatskoj (Klasa: 340-01/07-02/02, Urbroj: 5030105-10-1) te se slijedom navedene Odluke pristupilo pregovorima o sklapanju Sporazuma. Pregovori su vođeni diplomatskim putem.

Sporazum predstavlja dokument standardnog sadržaja i oblika na temelju kojeg se mogu primiti sredstva za projekte, kakav Europska komisija uobičajeno sklapa s državama primateljicama pomoći Europske unije.

Sporazum sadrži odredbe temeljem kojih Republika Hrvatska prihvaca pomoć Europske unije i pristaje postupati u skladu s pravilima i postupcima vezanim za isplatu sredstava vezanih uz tu pomoć; uvjete na temelju kojih se upravlja pomoći, što uključuje prikladne načine i nadležnosti za provedbu višegodišnjeg programa i/ili operacija; te sljedeće dodatke:

- Finansijski plan
- Uvjerenje i izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem tijekom provedbe
- Godišnje izvješće o povučenim i vraćenim iznosima i povratima na čekanju
- Projekcija budućih zahtjeva za plaćanjem
- Popis tijela, imena i adresa za kontakt
- Posebni uvjeti vezano uz prijenos ovlasti za upravljanje
- Sustav mjerila koji se koristi pri planu ukidanja *ex ante* kontrola
- Zahtjev za veliki projekt radi potvrde stope pomoći
- Predložak dvostranog sporazuma o projektu
- Model identifikacijske liste operacije
- Sastav i način rada odbora za odabir operacija
- Godišnje i završno izvješće
- Dodijeljena sredstva prema kategoriji izdataka
- Indikativan opis zahtjeva za informiranjem u svrhu revizijskog traga
- Popis podataka o operacijama koje se na zahtjev priopćuju Komisiji u svrhu dokumentarnih i terenskih provjera
- Uvjerenje i izvješće o izdacima i zahtjev za konačnom isplatom
- Završno izvješće o kontroli i izjava o zatvaranju
- Smjernice za popunjavanje standardnog obrasca za tromjesečne prijave nepravilnosti
- Operativni program
- Izmjene i dopune Operativnog programa

Cilj Operativnog programa „Promet“ je osigurati ulaganja u željezničku infrastrukturu, pripremiti buduće kapitalne projekte u području željeznica i unutarnje plovidbe, te pomoći institucijama nadležnim za provedbu ovog Operativnog programa za učinkovito ispunjavanje njihovih zadaća. Provedba mjera iz Operativnog programa „Promet“ proizvest će izravan razvojni učinak iz razloga što će utjecati na smanjeno vrijeme protoka putnika i roba željeznicom, unaprijedenje unutarnjih plovnih putova Republike Hrvatske poboljšanjem njihovih tehničkih obilježja, te opće povećanje sigurnosti prometa. Kroz pripremu budućih kapitalnih projekata i razvoj upravnih kapaciteta također će imati pozitivan učinak u smislu pripreme za korištenje fondova Europske unije koji će Republici Hrvatskoj biti na raspolaganju nakon članstva u Uniji.

Provedba Operativnog programa „Promet“ odvijat će se prema tzv. decentraliziranom modelu, što podrazumijeva da hrvatska državna tijela upravljaju sredstvima Europske unije uz prethodnu provjeru od strane Delegacije Europske unije. Dana 3. studenog 2008. usvojena je Odluka Europske komisije br. C(2008)6273 kojom se na Republiku Hrvatsku prenose ovlasti za upravljanje Operativnim programom „Promet“.

Sporazum je u ime Vlade Republike Hrvatske dana 2. studenog 2010. godine potpisao g. Hrvoje Dolenec, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju pomoći Europske unije, u svojstvu Nacionalnog IPA koordinatora. U ime Europske unije Sporazum je dana 27. listopada 2010. godine potpisao g. Dirk Ahner, direktor Opće uprave za regionalnu politiku (DG REGIO).

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI OVIM ZAKONOM

Zakonom se potvrđuje Sporazum, kako bi njegove odredbe, u skladu s člankom 140. Ustava Republike Hrvatske, postale dio pravnog poretka Republike Hrvatske.

Potvrđivanje Sporazuma predstavlja pravnu osnovu za korištenje bespovratnih finansijskih sredstava iz Instrumenta pretpripravne pomoći u okviru Operativnog programa „Promet“.

Zakonom se utvrđuje način osiguranja finansijskih sredstava potrebnih radi izvršavanja Sporazuma odnosno provedbe Zakona, određuje središnje tijelo državne uprave nadležno za provedbu Zakona, kao i dan stupanja na snagu Zakona.

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona potrebno je osigurati finansijski doprinos Republike Hrvatske u svrhu sufinanciranja provedbe Operativnog programa.

U proračunskom razdoblju od 2010. do 2014. godine potrebno je iz Državnog proračuna Republike Hrvatske osigurati sredstva naznačena u Dodatku I Sporazuma – Finansijski plan.

Ukupna vrijednost Operativnog programa iznosi 113.765.294 eura, odnosno 833.918.148,76 kuna. Za izračun navedenih iznosa korišten je srednji tečaj HNB-a od 7,330163 za 1 euro na dan 15.10.2010. godine. Vrijednost koja je predviđena darovnicom Europske unije Republici Hrvatskoj iznosi 96.700.500 eura, odnosno 708.830.427,18 kuna, a vrijednost nacionalnog sufinanciranja iznosi 17.064,794 eura odnosno 125.087.721,58 kuna. Nacionalno sufinanciranje osigurava se za razdoblje od 2010. do 2014. godine u proračunu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Troškovi sufinanciranja sa strane Republike Hrvatske ulaze u redovna proračunska sredstva navedenog tijela državne uprave.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 39/2008 i 86/2008) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. S obzirom na to da ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada Komisija primi pisani obavijest o tome da su ispunjeni unutarnji pravni uvjeti Republike Hrvatske za njegovo stupanje na snagu, a da se prije toga ne može pokrenuti isplata avansnih sredstava od strane Europske komisije, postoji opravdani interes za njegovim što skorijim stupanjem na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude obvezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu izvršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Zakon raspraviti i prihvati po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE KOJIM SE MIJENJA SPORAZUM O FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE ZA VIŠEGODIŠNJI OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“ ZA POMOĆ ZAJEDNICE IZ INSTRUMENTA PREPRISTUPNE POMOĆI U SKLOPU KOMPONENTE „REGIONALNI RAZVOJ“ U HRVATSKOJ

Na temelju članka 16. Zakon o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst i 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst.) predlaže se pokretanje postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije kojim se mijenja Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj, po hitnom postupku.

Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije kojim se mijenja Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj glasi:

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE KOJIM SE MIJENJA SPORAZUM O FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE ZA VIŠEGODIŠNJI OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“ ZA POMOĆ ZAJEDNICE IZ INSTRUMENTA PREPRISTUPNE POMOĆI U SKLOPU KOMPONENTE „REGIONALNI RAZVOJ“ U HRVATSKOJ

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije kojim se mijenja Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj, potpisani u Bruxellesu, dana 27. listopada 2010. godine, i u Zagrebu, dana 2. studenog 2010. godine, u izvorniku na engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU

VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

I

EUROPSKE KOMISIJE

KOJIM SE MIJENJA SPORAZUM O FINANCIRANJU

IZMEĐU

VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

I

EUROPSKE KOMISIJE

**ZA VIŠEGODIŠNJI OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“ ZA POMOĆ ZAJEDNICE IZ
INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI U SKLOPU KOMPONENTE „REGIONALNI
RAZVOJ“ U HRVATSKOJ**

Vlada Republike Hrvatske
i
Europska komisija

Uzimajući u obzir članak 110. Sporazuma o financiranju,

Budući da,

- 1) je Sporazum o financiranju za višegodišnji Operativni program „Promet“ 2007. – 2009. potpisana 10. studenog 2008. između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije, a stupio je na snagu 15. prosinca 2008.,
- 2) je u međuvremenu stupio na snagu Lisabonski sporazum 1. prosinca 2009. godine, Uredbom Komisije (EZ-a) br. 718/2007 od 12. lipnja 2007. o primjeni Uredba Vijeća (EZ-a) br. 1085/2006 o uvođenju instrumenta za pretpriступnu pomoć (IPA)¹ a koja je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EU-a) br. 80/2010 od 28. siječnja 2010. godine², te da je 9. srpnja 2009. godine Komisija je usvojila Višegodišnji indikativni planski dokument (VIPD) 2009. – 2011. za Hrvatsku,
- 3) ovaj Sporazum ima povratni učinak kako bi se sačuvao početni datum prihvatljivosti izdataka iz Sporazuma o financiranju potписанog 10. studenog 2008. godine.
- 4) je stoga potrebno sukladno tome izmijeniti Sporazum o financiranju,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Tekst Sporazuma o financiranju koji je potpisana 10. studenog 2008. godine između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije zamjenjuje se tekstrom Sporazuma o financiranju iz Dodatka ovog Sporazuma.

Članak 2.

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada Korisnik obavijesti Komisiju da su provedeni unutarnji postupci u Republici Hrvatskoj potrebni za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

Članak 3.

Ovaj se Sporazum primjenjuje od 10. studenog 2008. godine

Članak 4.

Ovaj je Sporazum sastavljen u dva primjerka na engleskom jeziku.

¹ SL L 170, 29.6.2007., str. 1.

² SL L 25, 29.1.2010., str. 1.

Potpisano, za i u ime Vlade Republike Hrvatske,

u (mjesto) dana ...

po Hrvoje Dolenec, državni tajnik i nacionalni IPA koordinator

.....
Potpisano, za i u ime Komisije,

u (mjesto) dana ...

po Dirk Ahner, Glavni ravnatelj

DODATAK

SPORAZUM O FINANCIRANJU

IZMEĐU

VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

I

EUROPSKE KOMISIJE

**ZA VIŠEGODIŠNJI OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“ ZA POMOĆ ZAJEDNICE IZ
INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI U SKLOPU KOMPONENTE „REGIONALNI
RAZVOJ“ U HRVATSKOJ**

SADRŽAJ

Poglavlje I. – Opće odredbe	14
Članak 1. Predmet.....	14
Članak 2. Ciljevi	14
Članak 3. Zakonodavni okvir.....	14
Članak 4. Ugovorni okvir	15
Članak 5. Postupanje u skladu s mjerodavnim zakonodavnim i ugovornim okvirom i s ostalim pravom i politikama Europske unije	15
Članak 6. Tumačenje	15
Članak 7. Djelomična ništavost i nemjerne praznine	16
Članak 8. Koordinacija, dosljednost i komplementarnost	16
Članak 9. Zaštita finansijskih interesa Zajednice	16
Poglavlje II. – Financiranje iz sredstava programa IPA.....	17
Članak 10. Izvori financiranja programa	17
Članak 11. Finansijski plan.....	17
Članak 12. Izdvajanja sredstava Zajednice	17
Članak 13. Automatska obustava izdvajanja (n+3)	17
Poglavlje III. – Opća načela provedbe	18
Članak 14. Provedbena načela	18
Članak 15. Krajnji korisnik i operacije	18
Članak 16. Sufinanciranje	18
Članak 17. Intenzitet potpore	19
Članak 18. Postupanje s primicima.....	19
Članak 19. Projekti koji ostvaraju prihode.....	19
Članak 20. Uključivanje međunarodnih finansijskih ustanova (MFI).....	20
Članak 21. Načelo 'zagadivač plaća'	20
Članak 22. Priuštivost	20
Članak 23. Prava intelektualnog vlasništva	20
Članak 24. Dozvole i ovlaštenja	20
Poglavlje IV. – Upravljačka struktura i tijela	21
Članak 25. Strukture i tijela zajednički s ostalim programima	21
Članak 26. Strukture i tijela specifični za program	21
Članak 27. Dodjela zadataka.....	21
Članak 28. Komunikacija i informiranje.....	22
Poglavlje V. – Decentralizirano upravljanje	22
Članak 29. Prijenos upravljanja	22
Članak 30. Ukipanje ex ante kontrola	22

Članak 31. Vodič za ukidanje ex ante kontrola.....	23
Članak 32. Izjava o jamstvu nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje	23
Članak 33. Izvješća i mišljenja tijela nadležnog za reviziju	23
Poglavlje VI. – Prihvatljivost izdataka	23
Članak 34. Razdoblje prihvatljivosti.....	23
Članak 35. Prihvatljivi izdaci.....	24
Članak 36. Upravljački kadar.....	24
Članak 37. Izdaci nastali u svezi sazivanja nadzornih odbora	25
Članak 38. Izdaci nastali u postupku dogovaranja.....	25
Članak 39. Izdaci u odnosu na informiranje i promidžbu.....	25
Članak 40. Priprema i izgradnja lokacije	25
Članak 41. Dugotrajna oprema	26
Članak 42. Nematerijalna imovina.....	26
Članak 43. Dovršetak operacija	26
Poglavlje VII. – Javna nabava, ugovori i nepovratna sredstva	26
Članak 44. Pravila i postupci za nabavu	26
Članak 45. Nepovratna sredstva.....	26
Članak 46. Postupci ugovaranja.....	27
Članak 47. Prihvatljivi izdaci za izvršavanje ugovora o nabavi usluga, radova i roba	27
Članak 48. Pravila o sudjelovanju i podrijetlu	27
Poglavlje VIII. – Provedba programa.....	28
Članak 49. Odabir operacija od strane krajnjih korisnika koji nisu nacionalna javna tijela	28
Članak 50. Opća načela za odabir operacija	28
Članak 51. Prihvatljive mjere i korisnici	29
Članak 52. Identifikacijski list operacije.....	29
Poglavlje IX. – Veliki projekti	29
Članak 53. Posebna pravila.....	29
Članak 54. Prijave za velike projekte.....	30
Članak 55. Dvostrani sporazum o projektu.....	30
Članak 56. Izmjene velikih projekata	31
Poglavlje X. – Financijski inženjering.....	31
Članak 57. Instrumenti financijskog inženjeringa	31
Članak 58. Doprinos iz programa	32
Članak 59. Opći zahtjevi	32
Članak 60. Zatvaranje operacije.....	33
Poglavlje XI. – Financijsko upravljanje	34
Članak 61. Transparentnost u računovodstvu i izvješćivanju	34
Članak 62. Bankovni račun	34

Članak 63. Plaćanja od strane Komisije.....	34
Članak 64. Predfinanciranje.....	35
Članak 65. Vlasništvo na kamatama	36
Članak 66. Zahtjevi za plaćanje	36
Članak 67. Plaćanja tijekom provedbe.....	37
Članak 68. Izračun plaćanja	37
Članak 69. Plaćanje završne bilance	37
Članak 70. Tečajna stopa	38
Članak 71. Rokovi za plaćanje i privremeni prekid plaćanja.....	38
Članak 72. Obustava plaćanja	39
Članak 73. Financijske ispravke, povrat sredstava i ponovno korištenje doprinosa Zajednice	39
Članak 74. Nadzor, kontrola i revizija od strane Komisije i Europskog revizorskog suda.....	39
Članak 75. Sprječavanje nepravilnosti i prijevare, mjere protiv korupcije	39
Članak 76. Financijske prilagodbe	40
Članak 77. Povrat sredstava u slučaju nepravilnosti ili prijevare	40
Poglavlje XII. – Sustavi upravljanja i kontrole.....	40
Članak 78. Opća načela sustava upravljanja i kontrole.....	40
Članak 79. Verifikacije upravljanja	41
Članak 80. Provjere koje provodi Komisija.....	41
Članak 81. Provjere koje provodi Korisnik	42
Članak 82. Revizije uzorka operacija ili transakcija	42
Poglavlje XIII. – Nadzor i evaluacija	43
Članak 83. Načela nadzora.....	43
Članak 84. Evidencija o nadzoru	44
Članak 85. Sektorsko godišnje izvješće o provedbi.....	45
Članak 86. Evaluacija tijekom provedbe	45
Članak 87. Ex post evaluacija	46
Poglavlje XIV. – Revizija	46
Članak 88. Načela revizije	46
Članak 89. Tijelo nadležno za reviziju.....	46
Članak 90. Revizijski trag	46
Članak 91. Revizija operacija	47
Članak 92. Dokumenti koje podnosi tijelo nadležno za reviziju i praćenje	47
Članak 93. Raspoloživost dokumenata	48
Članak 94. Nadzor, kontrola i revizija od strane Komisije i Europskog revizorskog suda.....	48
Poglavlje XV. – Informiranje i vidljivost.....	49
Članak 95. Osobni podaci	49
Članak 96. Elektronička razmjena podataka	49

Članak 97. Informiranje i promidžba	49
Članak 98. Objavljivanje informacija o korisnicima finansijskih sredstava Zajednice	49
Članak 99. Vidljivost	50
Poglavlje XVI – Zatvaranje programa	50
Članak 100. Načela zatvaranja.....	50
Članak 101. Izjava o zatvaranju.....	51
Članak 102. Završno izvješće.....	51
Članak 103. Zahtjev za završno plaćanje.....	52
Članak 104. Čuvanje dokumentacije	52
Poglavlje XVII. – Završne odredbe	53
Članak 105. Konzultacije.....	53
Članak 106. Rješavanje razlika, arbitraža.....	53
Članak 107. Sporovi s trećima	53
Članak 108. Dodaci.....	53
Članak 109. Važenje	53
Članak 110. Preispitivanje i izmjene i dopune.....	53
Članak 111. Raskid sporazuma.....	54
Članak 112. Jezik	54
POPIS DODATAKA	55
DODATAK I	56
DODATAK II	57
DODATAK III	64
DODATAK IV	66
DODATAK V	67
DODATAK VI	69
DODATAK VII	91
DODATAK VIII	92
DODATAK IX	111
DODATAK X	122
DODATAK XI	124
DODATAK XII	125
DODATAK XIII	127
DODATAK XIV	129
DODATAK XV	130
DODATAK XVI	132
DODATAK XVII	140
DODATAK XVIII	145
DODATAK XIX	166

**Vlada Republike Hrvatske
i
Europska komisija**

U dalnjem tekstu zajedno se spominju kao "stranke" ili pojedinačno kao "Korisnik" u slučaju Vlade Republike Hrvatske ili "Komisija" u slučaju Europske komisije

Budući da

- 1) je dana 17. srpnja 2006. godine, Vijeće Europske unije usvojilo Uredbu (EZ) br. 1085/2006¹ o uvođenju instrumenta pretpriступne pomoći (u dalnjem tekstu "Okvirna uredba IPA"). U primjeni od 1. siječnja 2007. godine, IPA Okvirna uredba predstavlja jedinstvenu pravnu osnovu za pružanje finansijske pomoći državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama u njihovim nastojanjima da poboljšaju političke, gospodarske i institucionalne reforme s ciljem pristupanja Europskoj uniji;
- 2) je dana 12. lipnja 2007. godine, Komisija donijela Uredbu (EZ) br. 718/2007² o provedbi Okvirne uredbe IPA koja sadrži detaljna pravila o upravljanju i kontroli (u dalnjem tekstu "Provedbena uredba IPA");
- 3) je Republika Hrvatska navedena u Prilogu I. Okvirne uredbe IPA i stoga bi trebala imati pristup petorim komponentama uspostavljenim temeljem članka 3. stavka 1. iste Uredbe odnosno (a) "Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija"; (b) "Prekogranična suradnja"; (c) "Regionalni razvoj"; (d) "Razvoj ljudskih potencijala", i (e) "Ruralni razvoj";
- 4) je, sukladno članku 155. Provedbene uredbe IPA, pomoć u okviru komponenti "Regionalni razvoj" i "Razvoj ljudskih potencijala" potrebno provesti kroz višegodišnje operativne programe;
- 5) je dana 13. lipnja 2007. Korisnik predao Komisiji okvir za usklađenost strategija koji, temeljem članka 154. stavka 1. Provedbene uredbe IPA, predstavlja referentni dokument za programiranje komponenti "Regionalni razvoj" i "Razvoj ljudskih potencijala";
- 6) je dana 29. ožujka 2007. Korisnik predao Komisiji prijedlog višegodišnjeg Operativnog programa „Promet“, u dalnjem tekstu "program". Dana 26. siječnja 2010. godine Korisnik je predao Komisiji prijedlog izmjene programa;
- 7) je dana 7. prosinca 2007. Komisija donijela Odluku C(2007)6051 kojom se odobrava program sufinanciranja za IPA, u dalnjem tekstu "Odluka o financiranju". Dana 22. lipnja 2010. godine, Komisija je usvojila Odluku C(2010)3771 o izmjenama programa;
- 8) sukladno članku 17. Okvirne uredbe IPA, Komisija i Korisnik trebaju sklopiti okvirne sporazume i dodatne sporazume vezane za provedbu pomoći;
- 9) su dana 27. kolovoza 2007. Korisnik i Komisija sklopili Okvirni sporazum o utvrđivanju pravila suradnje u odnosu na finansijsku pomoć EZ-a u okviru IPA;
- 10) će sukladno članku 8. Provedbene uredbe IPA i članku 5. stavku 3. Okvirnog sporazuma, a kada je to potrebno temeljem odluke o financiranju, Komisija i Korisnik sklopiti Sporazum o financiranju koji može biti u obliku višegodišnjeg sporazuma;

¹ SL L210, 31.7.2006., str. 82.

² SL L 170, 29.6.2007., str. 1.

- 11) u skladu s člankom 8. stavak 4. IPA Provedbene uredbe, Sporazum o financiranju sadržava:
(a) odredbe temeljem kojih Korisnik prihvata pomoć Zajednice i pristaje postupati u skladu s pravilima i postupcima vezanim za isplatu sredstava vezanih za tu pomoć; (b) uvjete na temelju kojih se upravlja pomoći, što uključuje odgovarajuće načine i nadležnosti za provedbu višegodišnjeg programa i/ili operacija; (c) odredbe vezane uz pripremu i redovno ažuriranje od strane Korisnika vodiča s indikativnim referentnim vrijednostima i rokovima za ostvarivanje decentralizacije bez *ex ante* kontrole od strane Komisije;
- 12) program, kako je usvojen Odlukom Komisije od 7. prosinca 2007., i izmijenjen Odlukom Komisije C(2010)3771 od 22. lipnja 2010. čini sastavni dio Sporazuma o financiranju.

SPRAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Članak 1. Predmet

1. Ovaj Sporazum o financiranju (u dalnjem tekstu „Sporazum“) sklapaju Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija temeljem članka 8. Provedbene uredbe IPA i članka 5. stavka 3. Okvirnog sporazuma.
2. Ovaj Sporazum odnosi se na višegodišnji Operativni program "Promet" za pomoć Zajednice iz Instrumenta prepristupne pomoći u okviru komponente "Regionalni razvoj" u Hrvatskoj, usvojen Odlukom Komisije br. C(2007)6051 od 7. prosinca 2007. i izmijenjene i dopunjene Odlukom Komisije C(2010)3771 od 22. lipnja 2010.
3. Na svim dokumentima i prepiskama koje se odnose na program treba biti navedeno pozivanje na CCI br.: 2007 HR 16IPO 002
4. Ne dovodeći u pitanje odredbe iz IPA Provedbene uredbe i Okvirnog sporazuma, ovaj Sporazum zaokružuje tehnički, pravni i administrativni okvir te sadrži posebne odredbe o upravljanju, nadzoru, evaluaciji i kontroli temeljem kojih će se provoditi program iz stavka 2, kao i njegove eventualne izmjene i dopune.

Članak 2. Ciljevi

1. Pored ciljeva predviđenih člankom 3. Okvirnog sporazuma, ciljevi programa bit će u skladu s ukupnim ciljem pripreme Republike Hrvatske za provedbu i upravljanje kohezijskom politikom Unije, sa svrhom članstva u EU.
2. Operacije, projekti, radnje i pripremne mjere koji se provode u okviru programa slijedit će pristup "učenja kroz rad" sa svrhom pripreme nacionalnih tijela za postizanje cilja iz stavka 1., uz poštivanje načela razmjernosti, sukladno mjerodavnim odredbama koje se primjenjuju na kohezijsku politiku Unije i njezine instrumente.

Članak 3. Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir mjerodavan za prepristupnu pomoć, a u skladu s kojim će se postupati u provedbi programa, uključuje *između ostalog*:

- a.) Uredbu Vijeća (EZ, EURATOM) br. 1605/2002 od 25. srpnja 2002.¹ o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica, u dalnjem tekstu "Finansijska uredba";

¹ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

- b.) Uredbu Vijeća (EZ) br. 1085/2006 od 17. srpnja 2006. o uvođenju instrumenta prepristupne pomoći (IPA)¹;
- c.) Uredbu Komisije (EZ, EURATOM) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2003.² o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica³ u dalnjem tekstu "Provedbena pravila za Financijsku uredbu";
- d.) Uredbu Komisije (EZ) br. 718/2007 od 12. lipnja 2007.⁴ o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 1085/2006 o uvođenju instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA);
- e.) Odluku Komisije C(2007)6051 od 7. prosinca 2007. o usvajanju višegodišnjeg Operativnog programa "Promet" u Republici Hrvatskoj, kao i njezine izmjene i dopune koje Komisija može donijeti do konačnog zatvaranja programa;
- f.) Odluku Komisije C(2008)6273 od 3. studenog 2008. o prenošenju na Republiku Hrvatsku ovlasti koje se odnose na Operativni program „Promet”, u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć, kao i njezine izmjene i dopune koje Komisija može donijeti do konačnog zatvaranja programa.

Članak 4.
Ugovorni okvir

Odredbe Okvirnog sporazuma sklopljenog 27. kolovoza 2007. između Vlade Republike Hrvatske i Komisije na odgovarajući se način primjenjuju na ovaj Sporazum.

Članak 5.
Postupanje u skladu s mjerodavnim zakonodavnim i ugovornim okvirom i s ostalim pravom i politikama Europske unije

1. Korisnik će poduzeti sve potrebne korake kako bi osigurao pravilno izvršavanje svih aktivnosti i kako bi omogućio provedbu programa u skladu sa zakonodavnim i ugovornim okvirom iz članaka 3. i 4. ovog Sporazuma.
2. Komisija i Korisnik nastojat će osigurati da su sve aktivnosti i ciljevi koji se nastoje postići u provedbi programa u skladu s važećim pravom i politikama Europske unije, mjerodavnim za odnosni sektor, te doprinijeti progresivnom usklađivanju sa standardima i politikama Europske unije, uključujući, ukoliko je potrebno, pravnu stečevinu Zajednice.

Članak 6.
Tumačenje

1. Odredbe ovog Sporazuma tumače se kao dopuna i konačno određenje odredaba zakonodavnog i ugovornog okvira iz članaka 3. i 4. ovog Sporazuma.
2. Bez obzira na stavak 1, ako postoje proturječnosti između ugovornog i zakonodavnog okvira iz članaka 3. i 4. ovog Sporazuma i ostalih odredbi ovog Sporazuma, tumačenje treba primijeniti prema sljedećem redu prvenstva:
 - a.) uredbe i odluke iz članka 3. ovog Sporazuma;
 - b.) Okvirni sporazum iz članka 4. ovog Sporazuma;
 - c.) ovaj Sporazum.
3. Ako postoje proturječnosti između odredbi u glavnom dijelu ovog Sporazuma i u njegovim dodacima, a posebno odredbe u Poglavlju V. Dodatka XIX. ("Provedbene odredbe" Operativnog programa), odredbe sadržane u glavnom dijelu ovog Sporazuma imat će prednost.

¹ SL L 210, 31.7.2006., str. 82.

² SL L 357, 31.12.2002., str. 1.

³ SL L 357, 31.12.2002., str. 1

⁴ SL L 170, 29.6.2007., str. 1.

4. Ako u ovom Sporazumu nema izričite suprotne odredbe, pojmovi koji se koriste u ovom Sporazumu imaju isto značenje kao ono koje im je pripisano u IPA Okvirnoj uredbi, IPA Provedbenoj uredbi i Okvirnom sporazumu iz članka 4.
5. Ako u ovom Sporazumu nema izričite suprotne odredbe, pozivanje na ovaj Sporazum predstavlja pozivanje na ovaj Sporazum kako je povremeno izmijenjen, dopunjjen ili zamijenjen.
6. Svako pozivanje na instrumente Zajednice predstavlja pozivanje na te instrumente kako su povremeno izmijenjeni, dopunjeni ili zamijenjeni.
7. Naslovi u ovom Sporazumu nemaju pravni značaj i ne utječu na njegovo tumačenje.

*Članak 7.
Djelomična ništavost i nenamjerne praznine*

1. Ukoliko neka odredba ovog Sporazuma jest ili postane ništava, ili ako ovaj Sporazum sadrži nenamjerne praznine, to ne utječe na valjanost ostalih odredbi ovog Sporazuma. Stranke će zamijeniti svaku ništavu odredbu valjanom koja u najvećoj mogućoj mjeri odgovara svrsi i namjeri ništave odredbe.
2. Stranke će popuniti svaku nenamjernu prazninu odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovog Sporazuma u skladu s IPA okvirnom uredbom, IPA provedbenom uredbom i Okvirnim sporazumom.

*Članak 8.
Koordinacija, dosljednost i komplementarnost*

Komisija i Korisnik osigurat će odgovarajuću koordinaciju, dosljednost i komplementarnost pomoći koja se pruža na temelju programa s ostalim oblicima pomoći Zajednice, što uključuje, ali nije ograničeno na ostale komponente IPA koje su pokrivenе Okvirnom uredbom IPA, kao i pomoći koju financira Europska investicijska banka, ostale međunarodne finansijske ustanove i dvostrani donatori.

*Članak 9.
Zaštita finansijskih interesa Zajednice*

1. U svrhu provedbe članaka 28. i 29. Okvirnog sporazuma od strane Korisnika, na odgovarajući se način primjenjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti finansijskih interesa¹ Europskih zajednica.
2. Korisnik donosi sve zakone i druge propise i poduzima sve druge mjere potrebne kako bi se osigurala učinkovita zaštita finansijskih interesa Zajednice, a posebno s ciljem:
 - a.) provjere vjerodostojnosti i pravilnosti operacija koje financira Zajednica;
 - b.) sprječavanja i oticanja nepravilnosti;
 - c.) povrata novca izgubljenog uslijed nepravilnosti ili nemara;
 - d.) izvješćivanja Komisije o nepravilnostima uspostavom mehanizma istovjetnog onome predviđenom u dijelu 4. "nepravilnosti" (članci 27.-36.) Uredbe Komisije (EZ) br. 1828/2006 od 8. prosinca 2006. koja utvrđuje pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 koja sadrži opće odredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu i Uredbe (EZ) br. 1080/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za regionalni razvoj².
3. Korisnik će obavijestiti Komisiju o donesenim odredbama i poduzetim mjerama temeljem stavka 2. i mjerama poduzetim za upravljanje i kontrolu, u skladu s zakonodavstvom Zajednice koje se odnosi na podršku za program, a kako bi se zaštitili finansijski interesi Zajednice.

¹ SL L 312, 23.12.1995., str. 1.

² SL L 371, 27.12.2006., str. 4

POGLAVLJE II. – FINANCIRANJE IZ SREDSTAVA PROGRAMA IPA

Članak 10.

Izvori financiranja programa

1. Ukupni trošak programa, izražen u vidu prihvatljivih javnih izdataka sukladno definiciji iz članka 17. stavka 2. ovog Sporazuma, procjenjuje se u iznosu od 113 765 294 eura. Raščlamba ovog iznosa predviđena je u Financijskom planu u Dodatku I.
2. Ovisno o raspoloživosti sredstava u proračunu, Zajednica se obvezuje sufinancirati program kroz nepovratna sredstva iz proračuna Europskih zajednica do najvišeg iznosa navedenog u Financijskom planu u Dodatku I.
3. Korisnik se obvezuje sufinancirati program kroz doprinose u gotovom novcu, u visini koja odgovara minimalno nacionalnim zahtjevima za sufinanciranje iz Financijskog plana u Dodatku I. U svakom slučaju, Korisnik će osigurati da svi zahtjevi za sufinanciranje za svaku operaciju budu u cijelosti ispunjeni.
4. Doprinos Zajednice iz stavka 2. neće prijeći najviši iznos od 85% prihvatljivog izdatka na razini svake prioritetne osi.
5. Na doprinos Zajednice za sufinanciranje programa i svake operacije primjenjuju se odredbe ovog Sporazuma, kao i zakonodavnog i ugovornog okvira koji se primjenjuje na prepristupnu pomoć sukladno člancima 3. i 4. ovog Sporazuma.

Članak 11.

Financijski plan

1. Financijski plan, izražen u eurima, koji se odnosi na doprinos Zajednice podijeljen po godinama i nacionalne javne doprinose za program u razdoblju od 2007. do 2011. godine, na razini svake prioritetne osi, jest Financijski plan iz Dodatka I.
2. Za izmjene i dopune ili promjene ovog Financijskog plana potreban je službeni pristanak Komisije i moraju biti odobrene u obliku odluke Komisije o izmjenama i dopunama.
3. Financijski plan može biti proširen tako da uključuje doprinose Zajednice i nacionalne javne doprinose za program u kalendarskim godinama 2012. i 2013., ovisno o službenom pristanku Komisije, putem odobrenja u obliku odluke Komisije.
4. U slučaju proširenja Financijskog plana sukladno stavku 3., programski pokazatelji i ostali odgovarajući strateški i operativni elementi bit će na odgovarajući način izmijenjeni.

Članak 12.

Izdvajanja sredstava Zajednice

1. Doprinos Zajednice za program, iz članka 10 i 17 ovog Sporazuma, bit će podijeljen u godišnja izdvajanja u skladu s Financijskim planom iz Dodatka I.
2. Iznosi koji će biti isplaćeni u 2011. godini i kasnijih godina podliježu odobrenju potrebnih kredita u proračunu Europskih zajednica od strane proračunskog tijela.
3. Ništa u ovom Sporazumu ne može se tumačiti na način da iskazuje finansijsku obvezu Zajednice u odnosu na kredite koji još nisu odobreni od strane proračunskog tijela.

Članak 13.

Automatska obustava izdvajanja (n+3)

1. Temeljem članka 166. Financijske uredbe, Komisija automatski izvršava obustavu svakog dijela izdvajanja iz proračuna za program ako do 31. prosinca tri godine nakon godine n odnosno godine kada je izvršeno izdvajanje iz proračuna:

- (i) ono nije iskorišteno u svrhu predfinanciranja; ili
- (ii) nije iskorišteno za plaćanja za vrijeme provedbe; ili
- (iii) nije predana izjava o izdacima u odnosu na izdvajanje.

2. Dio proračunskih izdvajanja koji je otvoren na dan 31. prosinac 2017. za koji nije predana izjava o izdacima do 31. prosinca 2018. bit će automatski obustavljen.

POGLAVLJE III. – OPĆA NAČELA PROVEDBE

Članak 14. Provedbena načela

1. Korisnik program provodi na temelju decentraliziranog upravljanja u skladu sa člankom 5. Okvirnog sporazuma.
2. Uvjeti prijenosa ovlasti za upravljanje uređeni su člancima 9., 10., 11. i 12. u Dijelu III. Okvirnog sporazuma.
3. Pored uvjeta iz stavka 1., Korisnik osigurava strogo poštivanje načela i uvjeta iz članka 56. Financijske uredbe.
4. Ako se prestanu poštivati uvjeti i načela iz stavaka 2. i 3., Komisija može privremeno ili trajno prekinuti provedbu ovog Sporazuma.
5. Korisnik se obvezuje nastavljati postignuća decentralizacije bez *ex ante* kontrole, sukladno članku 30. ovog Sporazuma i članku 16. Okvirnog sporazuma.
6. Sva ulaganja izvršena kroz finansijska sredstva Zajednice u okviru programa moraju u potpunosti poštivati načela održivog razvoja i ispunjavati mjerodavne norme vezane za zaštitu okoliša, kao što su direktiva o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš¹, direktiva o staništima² i direktiva o pticama³ (a kako bi se izbjegao nepovoljan utjecaj na potencijalne lokacije "Natura 2000").

Članak 15. Krajnji korisnik i operacije

1. Sukladno odredbama članka 2. stavka 8. Provedbene uredbe IPA, u svrhu ovog Sporazuma, pojam "krajnji korisnik" odnosi se na tijelo ili poduzetnika, javnog ili privatnog, koje je nadležno za pokretanje ili za pokretanje i provedbu operacija. U kontekstu shema pomoći, krajnji korisnici jesu javni ili privatni poduzetnici koja izvršavaju određeni projekt i primaju javnu potporu.
2. S obzirom da operativna struktura zadržava izravnu odgovornost za provedbu operacija u okviru programa, naime za sve ugovore i finansijske transakcije povezane s programom, smatra se da se pojam "krajnji korisnik" odnosi na operativnu strukturu ili na svako tijelo koje je izričito navedeno u odluci kojom se prenose ovlasti upravljanja.
3. U svrhu ovog Sporazuma, operacije se sastoje od projekta ili skupine projekata, pokrenutih ili pokrenutih i provedenih od strane jednog ili više krajnjih korisnika, čime se omogućava realizacija ciljeva mjere i/ili prioritetne osi na koju se odnose.

Članak 16. Sufinanciranje

Uz načela iz članka 4. Okvirnog sporazuma, sljedeća načela također se primjenjuju na provedbu programa:

- a.) za sve operacije koje primaju pomoć u okviru programa izdvojiti će se nacionalni doprinos i doprinos Zajednice.
- b.) doprinosi Zajednice za svaku operaciju stavit će se na raspolaganje u isto vrijeme kad i odgovarajući doprinos iz nacionalnih izvora;

¹ Direktiva Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš [SL L 175, 5.7.1985., str.40.]

² Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o zaštiti i prirodnim staništima divlje faune i flore [SL L 206, 22.7.1995. str. 7.]

³ Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. o zaštiti divljih ptica [SL L 103, 25.4.1979., str..1.]

- c.) doprinos Zajednice za svaku operaciju ovisi o izvršenju obveza i uvjeta iz Okvirnog sporazuma i ovog Sporazuma.

*Članak 17.
Intenzitet potpore*

1. Sukladno odredbama članka 149. Provedbene uredbe IPA, doprinos Zajednice za program izračunat će se na temelju javnih rashoda.
2. U smislu ovog članka, "javni rashodi" znači svaki javni doprinos za financiranje operacije čije je podrijetlo u Europskoj zajednici ili u proračunu javnih tijela države korisnice i svaki doprinos za financiranje operacije čije je podrijetlo u proračunu javnopravnog tijela ili udruga jednog ili više regionalnih ili lokalnih organa ili javnopravnog tijela.
3. Maksimalni iznos doprinosa Zajednice na razini svake prioritetne osi u okviru programa predviđen je Financijskim planom u Dodatku I.
4. Veća stopa sufinanciranja od one vezane uz predmetnu prioritetnu os ne primjenjuje se niti na jednu operaciju.

*Članak 18.
Postupanje s primicima*

- . Ne primjenjuje se.

*Članak 19.
Projekti koji ostvaraju prihode*

1. Temeljem odredbi članka 150. IPA Provedbene uredbe, u svrhu ovog Sporazuma, projekt koji ostvaruje prihode jest svaka operacija predložena za pretpristupnu pomoć koja uključuje ulaganje u infrastrukturu čije korištenje podliježe naknadama koje plaćaju izravno korisnici i koja ostvaruje prihode ili svaka operacija koja uključuje prodaju ili zakup zemljišta ili zgrada ili svako drugo pružanje usluga na osnovi plaćanja.
2. Prihvatljivi rashodi za projekte koji ostvaruju prihode, a koji se koriste za izračun doprinosa Zajednice za projekte u skladu sa člankom 17. ovog Sporazuma, ne smiju prijeći tekuću vrijednost troškova ulaganja minus tekuća vrijednost neto prihoda od ulaganja tijekom određenog referentnog razdoblja za (a) ulaganja u infrastrukturu; ili (b) druge projekte gdje je objektivno moguće unaprijed procijeniti prihode.
3. Ako svi troškovi ulaganja nisu prihvatljivi za sufinanciranje, neto prihodi se dodjeljuju na *pro rata* osnovi prihvatljivim i neprihvatljivim dijelovima troškova ulaganja.
4. Operativna struktura u tom izračunu uzima u obzir referentno razdoblje koje odgovara kategoriji predmetnog ulaganja, kategoriju projekta, profitabilnost koja se obično očekuje od predmetne kategorije ulaganja i primjenu načela zagadivač plaća te, po potrebi, pitanja priuštivosti, posebno u sektoru okoliša.
5. Ako se najkasnije tri godine nakon zatvaranja Operativnog programa ustanovi da je u operaciji ostvaren prihod koji nije bio uzet u obzir sukladno ovom članku, taj će se prihod vratiti u opći proračun Europske unije, razmjerno neto doprinosu primljenom iz programa.
6. U svrhu ovog članka, način izvršenja analize troškova-koristi, što uključuje indikativnu diskontnu stopu koja će se primjeniti i referentno razdoblje za ulaganje, naznačeni su u Radnom dokumentu br. 4 ili nekim dodatnim ili komplementarnim smjernicama koje o ovom pitanju izdaje Opća uprava Komisije za regionalnu politiku.
7. Odredbe ovog članka ne odnose se na:
 - (a) aktivnosti koje se sufinanciraju u okviru ove komponente, čiji je ukupni trošak jednak ili manji od 1 milijun eura;
 - (b) prihode ostvarene tijekom ekonomskog životnog vijeka sufinanciranih investicija u slučaju ulaganja u trgovačka društva;
 - (c) prihode ostvarene u okviru finansijskih instrumenata koji omogućuju pristup povratnom financiranju kroz poduzetnički kapital, zajmove i jamstvene fondove.

*Članak 20.
Uključivanje međunarodnih finansijskih ustanova (MFI)*

1. Temeljem članka 19. stavka 8. IPA Okvirne uredbe, za operacije koje sufinancira Zajednica u okviru programa finansijska sredstva se također mogu primiti i od drugih međunarodnih organizacija, države članice, treće države ili regionalne organizacije.
2. U slučaju nastanka situacije predviđene u stavku 1., neovisno od odredbi Poglavlja VIII. ovog Sporazuma o javnoj nabavi, ugovorima i nepovratnim sredstvima, Komisija može odlučiti koristiti postupke za nabavu i nepovratna sredstva o kojima su se dogovorili donatori u skladu sa člankom 56. stavkom 2. Finansijske uredbe. Komisija se mora uvjeriti da je operativna struktura sposobna primijeniti postupke za nabavu i nepovratna sredstva na način koji zadovoljava uvjete iz članka 56. stavka 1. Finansijske uredbe.
3. U svrhu ovog Sporazuma, prihvatljivost izdataka za operacije koje su sufinancirane u skladu sa ovim člankom počinje od trenutka kada je:
 - a.) Operativna struktura akreditirana za korištenje postupaka nabave međunarodnih finansijskih ustanova;
 - b.) Komisija operativnu strukturu prenijela ovlasti za decentralizirano upravljanje tim postupcima.
4. Doprinos međunarodnih finansijskih ustanova također može biti proveden kroz paralelno sufinanciranje. To znači da su sredstva koja dolaze iz raznih izvora financiranja predviđena za odvojene ugovore od onih koji su obuhvaćeni IPA-om.

*Članak 21.
Načelo 'zagadivač plaća'*

1. Kod izračuna stope pomoći Zajednice koja će se osigurati za projekt, potrebno je uzeti u obzir primjenu načela zagadivač plaća¹.
2. Načelo zagadivač plaća znači da je osoba koja uzrokuje štetu u okolišu dužna snositi troškove spriječavanja ili naknade štete. Stoga, javno financiranje politike zaštite okoliša potrebno je u većini slučajeva izbjegavati, jer troškove financiranja moraju snositi sami zagađivači, ako ih se može utvrditi.

*Članak 22.
Priuštivost*

Kod izračuna tarifa koje će se koristiti u projektu potrebno je uzeti u obzir sposobnost krajnjih korisnika za plaćanje.

*Članak 23.
Prava intelektualnog vlasništva*

1. Korisnik i provedbena tijela odgovorna za provedbu programa i povezanih projekata dužna su osigurati stjecanje svih potrebnih prava intelektualnog vlasništva u odnosu na informacijsku tehnologiju, studije, nacrte, planove, objavljivanje i ostale materijale pripremljene za planiranje, provedbu, nadzor i evaluaciju.
2. Korisnik jamči da će Komisija ili neko drugo tijelo ili osoba ovlaštena od strane Komisije imati pristup i pravo korištenja tih materijala. Komisija će koristiti materijale samo u svoje vlastite svrhe.

*Članak 24.
Dovzole i ovlaštenja*

Nadležna tijela države korisnice pravovremeno će ishoditi sve vrste dozvola i/ili ovlaštenja potrebnih za provedbu programa i operacija u skladu s nacionalnim pravom i, ukoliko je potrebno, u skladu s

¹ Preporuka Vijeća 75/436/Euratom, EZUČ, EEZ i priloženo priopćenje

pravnom stečevinom Zajednice, poštujući pritom načelo razmjernosti iz članka 2. stavka 2., Sporazuma.

POGLAVLJE IV. – UPRAVLJAČKA STRUKTURA I TIJELA

Članak 25.

Strukture i tijela zajednički s ostalim programima

1. Sukladno članku 6. Okvirnog sporazuma, Korisnik je odredio sljedeće strukture i tijela zajednička svim IPA komponentama:

- a.) Nacionalni IPA koordinator: državni tajnik, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU
- b.) Dužnosnik nadležan za akreditaciju: ministar, Ministarstvo financija
- c.) Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje: državni tajnik, Ministarstvo financija,
- d.) Nacionalni fond: Državna riznica, Ministarstvo financija
- e.) Tijelo nadležno za reviziju: Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije

2. Strateški koordinator jest zamjenik državnog tajnika, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU. Ova struktura zajednička je za komponentu "Regionalni razvoj" i komponentu "Razvoj ljudskih potencijala".

3. Zadaci i nadležnosti struktura i tijela iz stavka 1. i 2. navedene su u članku 8. i Dodatku A Okvirnog sporazuma.

Članak 26.

Strukture i tijela specifični za program

1. U skladu sa stavkom 6., točka a) Dodatka A Okvirnog sporazuma, tijela koja čine operativnu strukturu programa jesu:

- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Hrvatske željeznice Infrastruktura
- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje

Korisnik je odredio državnog tajnika unutar ministarstva mora, prometa i infrastrukture za voditelja operativne strukture, koji je odgovoran za zadatke iz stavka 6. točke c) Dodatka A Okvirnog sporazuma.

2. Funkcije i odgovornosti operativne strukture predviđene su u članku 8. i stavku 6. točki b) Dodatka A Okvirnog sporazuma.

3. Pored gore spomenute funkcije i odgovornosti, voditelj operativne strukture također je odgovoran za:

- a.) upravljanje tajništvom Sektorskog nadzornog odbora;
- b.) supredsjedanje Sektorskim nadzornim odborom;
- c.) osiguranje evaluacije Operativnog programa za vrijeme provedbe.

Članak 27.

Dodjela zadataka

1. U ukupnom okviru definiranim prijenosom ovlasti za upravljanje, voditelj operativne strukture može dodjeliti određene zadatke ili grupe zadataka pojedinim tijelima unutar ili izvan operativne strukture. Grupiranje i dodjela moraju se odvijati sukladno načelima podjele dužnosti predviđenih Finansijskom uredbom. Voditelj operativne strukture i odnosna tijela potpisat će odgovarajuće pisane sporazume. Krajnju odgovornost za dodijeljene zadatke snosi voditelj operativne strukture.

2. U sporazumima je potrebno jasno definirati poslovi koje će nadležno tijelo ili organ provoditi, kao i vrstu pripadajuće dokumentacije i izvješća koji se moraju slati voditelju operativne strukture.
3. U sporazumima je također potrebno predvidjeti pristup valjano ovlaštenih zastupnika ili predstavnika Zajednice ili operativne strukture informacijama u rukama nadležnog tijela/organa, kao i ispitivanje od strane ovlaštenih zastupnika ili predstavnika operacija financiranih kroz program, što uključuje provjere pojedinačnih projekata i primatelja potpore.
4. Korisnik će omogućiti voditelju operativne strukture da obavlja dužnosti povezane s njegovim odgovornostima, čak i kada ne postoji hijerarhijska veza između voditelja operativne strukture i tijela i organa uključenih u provedbu programa.
5. Korisnik će osigurati da postoji sustav zamjena kako bi se zajamčila neprekinutost obavljanja poslova dodijeljenih nadležnim tijelima.

*Članak 28.
Komunikacija i informiranje*

1. Cjelokupna komunikacija u vezi s ovim Sporazumom mora biti u pisanim obliku i na engleskom jeziku. Sva komunikacija mora biti potpisana i predana u izvorniku.
2. Cjelokupna komunikacija u vezi s ovim Sporazumom mora biti poslana na sljedeće adrese:
Za Komisiju: *Opća uprava za Regionalnu politiku*
Poštanska adresa: Rue Père de Deken 23, 1040 - Brussels, Belgija
Faks: +32 2 2920139
Za Korisnika: *Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU*
Poštanska adresa: Radnička cesta 80/V, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Faks: +385 1 4569 150
3. Sva ostala komunikacija sa strukturama i tijelima uključenim u upravljanje Operativnim programom mora se slati na adrese iz Dodatka V. nacionalni IPA koordinator u pisanim obliku obavijestiti Komisiju o svim promjenama vezanim za nadležne ustanove ili njihove adrese.

POGLAVLJE V. – DECENTRALIZIRANO UPRAVLJANJE

*Članak 29.
Prijenos upravljanja*

1. Sukladno članku 5. Okvirnog sporazuma, decentralizirano upravljanje primjenjuje se na pomoć koja se odobrava u okviru programa. Prijenos ovlasti upravljanja od strane Komisije je stoga preduvjet za potpisivanje ovog Sporazuma.
2. Na temelju zahtjeva i postupaka iz članaka 9. do 12. Okvirnog sporazuma, Komisija je dana 3. studenog 2008. donijela Odluku C(2008)6273 kojom se ovlasti upravljanja prenose na Republiku Hrvatsku, za provedbu programa. Posebni uvjeti u prilogu ove Odluke, uključujući popis *ex ante* kontrola od strane Komisije, čine sastavni dio ovog Sporazuma (Dodatak VI.).
3. U odnosu na povlačenje ili obustavu akreditacije nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, nacionalnog fonda i operativne strukture, kao i poništenje ili ukidanje prijenosa ovlasti za upravljanje, primjenjuju se odredbe članaka 13. do 15. Okvirnog sporazuma.

*Članak 30.
Ukidanje ex ante kontrola*

1. Decentralizacija bez *ex ante* kontrola od strane Komisije predstavlja cilj za provedbu Operativnog programa. Indikativne referentne vrijednosti i rokovi za ostvarivanje decentraliziranog upravljanja bez *ex ante* kontrola od strane Komisije predviđeni su Vodičem iz članka 31. ovog Sporazuma.
2. Prije obavljanja *ex ante* kontrola predviđenih odlukom Komisije o prijenosu ovlasti za upravljanje, Komisija će se uvjeriti u učinkovito funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole u skladu s mjerodavnim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima. Komisija će posebno nadzirati provedbu Vodiča iz članka 31. ovog Sporazuma od strane Korisnika na način predviđen člankom 8.

stavkom. 4. točkom c) Provedbene uredbe IPA. Komisija će uredno pratiti rezultate koje je u ovom kontekstu postigao Korisnik, a posebno u provedbi pomoći i u pregovaračkom procesu.

*Članak 31.
Vodič za ukidanje ex ante kontrola*

1. Sukladno članku 8. stavku 4. točki c) Provedbene uredbe IPA, Korisnik je dužan pripremiti detaljni vodič s indikativnim referentnim vrijednostima i rokovima za ostvarivanje decentralizacije bez *ex ante* kontrola od strane Komisije, sukladno zahtjevima iz Dodatka VII.
2. Minimalni kriteriji i uvjeti za ukidanje *ex ante* kontrola predstavljeni su kako slijedi, uz pripremu Vodiča koji se bavi svakim od navedenih pitanja:

- a.) unutar operativne strukture mora postojati dobro definirani sustav za upravljanje sredstvima programa, s iscrpnim internim pravilnikom, kao i jasna institucionalna i osobna podjela odgovornosti;
- b.) Korisnik je dužan razviti sustav referentnih vrijednosti koji uključuje kvantitativne i kvalitativne vidove;
- c.) učestalost izvješćivanja o referentnim vrijednostima bit će na kvartalnoj osnovi.

*Članak 32.
Izjava o jamstvu nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje*

U odnosu na podnošenje godišnje izjave o jamstvu nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje primjenjuju se odredbe članka 17. Okvirnog sporazuma i Dodatka B Okvirnog sporazuma.

*Članak 33.
Izvešća i mišljenja tijela nadležnog za reviziju*

Izvešća i mišljenja tijela nadležnog za reviziju pripremaju se u skladu sa zahtjevima iz članka 18. Okvirnog sporazuma.

POGLAVLJE VI. – PRIHVATLJIVOST IZDATAKA

*Članak 34.
Razdoblje prihvatljivosti*

1. Bez obzira na članak 19. Okvirnog sporazuma, potpisani ugovori i dodaci, nastali troškovi i plaćanja izvršena od strane nacionalnih tijela nisu prihvatljivi za financiranje iz sredstava programa IPA prije 10. studenog 2008. Rashod je prihvatljiv za sufinanciranje iz sredstava Zajednice ako je nastao i plaćen prije 31. prosinca 2017.
2. U slučaju velikih projekata iz članka 53. ovog Sporazuma, datum početka prihvatljivosti u smislu stavka 1. je datum potpisivanja Sporazuma o financiranju ili datum odluke Komisije kojom se odobrava odnosni veliki projekt, ovisno o tome što nastupi kasnije.
3. Izdaci vezani za poziv na dostavu prijedloga projekata ili poziv na nadmetanje mogu biti prihvatljivi i prije početnog prijenosa upravljanja i nakon 1. siječnja 2007., pod uvjetom da je početni prijenos upravljanja uspostavljen unutar rokova određenih u rezervnoj klauzuli koja se unosi u odnosne operacije ili pozive, i također sukladno prethodnom odobrenju dokumentacije od strane Komisije. Pozivi na dostavu prijedloga projekata ili pozivi na nadmetanje mogu biti poništeni ili izmijenjeni ovisno o odluci o prijenosu upravljanja.

*Članak 35.
Prihvatljivi izdaci*

1. Izdaci nastali u provedbi programa prihvatljivi su za sufinanciranje od strane Zajednice pod uvjetom:

- a.) da su stvarno nastali i plaćeni unutar razdoblja prihvatljivosti iz članka 34. ovog Sporazuma i da za njih postoje ulazni računi ili računovodstvena dokumentacija istovjetne vrijednosti;
- b.) da su operacije i aktivnosti uslijed kojih su izdaci nastali u skladu s operacijama i aktivnostima prihvatljivim za financiranje u okviru jedne ili više mjera predviđenih za provedbu u okviru programa, a koje je usvojila Komisija (Dodatak XIX.);
- c.) da su operacije i aktivnosti uslijed kojih su izdaci nastali odabранe u skladu s kriterijima za odabir i postupcima predviđenim u programu i ovom Sporazumu;
- d.) da su poštivana pravila i postupci u odnosu na *ex ante* kontrole od strane Komisije;
- e.) da su izdaci nastali u skladu s načelima dobrog finansijskog upravljanja, a posebno načelom štedljivosti i troškovne učinkovitosti.

2. Sukladno odredbama članka 34. stavka 3. i članka 148. stavka 2. Provedbene uredbe IPA, sljedeći izdaci nisu prihvatljivi za financiranje u okviru programa:

- a.) porezi, uključujući poreze na dodanu vrijednost;
- b.) carinske i uvozne pristojbe, ili bilo koje druge naknade;
- c.) kupovina, zakup ili leasing zemljišta i postojećih zgrada;
- d.) novčane kazne, finansijske kazne i parnični troškovi;
- e.) operativni troškovi;
- f.) rabljena oprema;
- g.) bankarske naknade, troškovi jamstava i slični troškovi;
- h.) troškovi pretvaranja, naknade i gubici po tečajnim razlikama vezani uz bilo koji devizni račun u eurima za određenu komponentu kao i drugi čisto finansijski izdaci;
- i.) doprinosi u naturi;
- j.) troškovi održavanja i zakupa;
- k.) troškovi amortizacije infrastrukture.

3. Odstupajući od stavka 2., operativni troškovi, uključujući troškove zakupa, koji se isključivo odnose na razdoblje sufinanciranja aktivnosti, mogu biti prihvatljivi.

4. Komisija zadržava pravo odrediti da i neke druge stavke nisu prihvatljive, a koje smatra irrelevantnim za ciljeve odnosnog projekta ili nepotrebним u svrhu njegove provedbe. U slučaju postojanja nedoumica o prihvatljivosti određene stavke ili radnje, potrebno je zatražiti pojašnjenje Komisije o statusu prije provedbe stavke ili radnje.

*Članak 36.
Upravljački kadar*

1. Državni službenici zaposleni na neodređeno ili određeno vrijeme ili zaposlenici koji su posebno uposleni ili dodijeljeno za rad na upravljanju, provedbi i praćenju programa, što uključuje evaluaciju i kontrolu, finansijski i fizički nadzor i sprječavanje nepravilnosti, prihvatljivi su za sufinanciranje od strane Zajednice u okviru prioriteta tehničke pomoći programa, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a.) zaposlenici su izravno zaposleni u operativnoj strukturi na temelju uredno dokumentiranih odluka nadležnog odnosno nadležnih tijela;
- b.) zadaci koji će se izvršavati moraju biti jasno opisani i formalizirani ugovorom;
- c.) izdaci se moraju naplaćivati transparentno (npr. pomoću zapisa radnog vremena);
- d.) razdoblje premještaja ili rada ne prelazi zadnji dan prihvatljivosti izdatka u okviru programa;
- e.) odabir osoblja izvršen je u skladu s načelima transparentnosti, nediskriminacije i razmjernosti;
- f.) plaće i dodaci na plaću u skladu su s prevladavajućim uvjetima na tržištu, što uključuje one vezane za javne službe.

2. Kada se za izvršavanje aktivnosti iz stavka 1. zapošljavaju ili dodjeljuju zaposlenici iz ostalih službi javne uprave, potrebno je ispuniti sljedeće uvjete:

- a) zaposlenik mora privremeno napustiti svoje radno mjesto na neodređeno vrijeme u matičnoj službi javne uprave;
- b) zaposlenik se premješta u operativnu strukturu na temelju uredno valjano obrazložene odluke nadležnog tijela njegove/njene matične službe;
- c) razdoblje premještaja ne smije premašiti zadnji dan prihvatljivosti programa.

Članak 37.

Izdaci nastali u svezi sazivanja nadzornih odbora

1. Izdaci nastali u svezi sazivanja sektorskih nadzornih odbora i pododbora koje je postavio sektorski nadzorni odbor prihvatljivi su u okviru prioriteta tehničke pomoći.
2. Prihvatljivi izdaci mogu u pravilu uključivati jednu ili više sljedećih kategorija: usluge tumača, *ad hoc* najam prostora za sastanke i audio-vizualne i ostale potrebne opreme, pribavljanje dokumentacije i slično, honorari za sudjelovanje stručnjaka i putni troškovi u skladu s pravilima EK¹. voditelj operativne strukture definirat će prikladne modalitete u dogovoru sa službama Komisije.
3. Plaći i dodaci na plaću članova sektorskog nadzornog odbora i pododbora, nastali u kontekstu sudjelovanja u radu odbora, nisu prihvatljivi.

Članak 38.

Izdaci nastali u postupku dogovaranja ad hoc sastanaka

Pravila iz članka 37. na odgovarajući se način primjenjuju na dogovaranje *ad hoc* sastanaka koji se sazivaju na zahtjev ili uz odobrenje službi Komisije.

Članak 39.

Izdaci u odnosu na informiranje i promidžbu

Izdaci za mjere poduzete temeljem odredbi ovog Sporazuma i u odgovarajućem poglavljju programa u odnosu na informiranje i promidžbu prihvatljivi su.

Članak 40.

Priprema i izgradnja lokacije

Ako javna tijela obavljaju pripremu ili građevinske rade na lokaciji, ili na dijelovima lokacije, za vlastiti račun ili temeljem ugovora, osim onih predviđenih u članku 44. ovog Sporazuma, s time povezani izdaci nisu prihvatljivi.

¹ http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/per_diems/index_en.htm

*Članak 41.
Dugotrajna oprema*

Izdaci povezani s kupnjom opreme koja čini neophodni dio projekta, a kako bi se omogućio odgovarajući rad ulaganja (bez obzira je li trajno ugrađena i fiksna, ili mobilna) prihvatljivi su, pod uvjetom da je navedena u popisu dugotrajne opreme nadležnog tijela ili organa i da se prema njoj postupa kao prema kapitalnom izdatku u skladu sa standardnim računovodstvenim pravilima. Ova odredba odnosi se između ostalog na laboratorijsku i ispitivačku opremu, hardver i softver u vezi s radom ulaganja, opremu za ispitivanje i strojeve s posebnom namjenom.

*Članak 42.
Nematerijalna imovina*

Rashod povezan s kupnjom i korištenjem nematerijalne imovine, kao što su primjerice patenti, prihvatljiv je ako je potreban za provedbu projekta.

*Članak 43.
Dovršetak operacija*

1. Ne dovodeći u pitanje članak 34., sve operacije odobrene za sufinanciranje od strane Zajednice u okviru programa moraju imati datum dovršetka ne kasniji od 31. prosinca tri godine nakon datuma zadnjeg izdvajanja iz važećeg Financijskog plana (Dodatak I.). Ako se Financijski plan produži do 2013., sukladno odredbama članka 11. stavka 3. ovog Sporazuma, datum dovršetka operacija bit će ne kasnije od 31. prosinca 2017. Izdaci nastali nakon datuma dovršetka operacije nisu prihvatljivi.
2. Bez obzira na odredbe stavka 1., obuka operativnog osoblja i testiranje projekta i opreme, kao i revizija mogu se uzeti u obzir kao prihvatljivi izdatak nakon dovršetka, pod uvjetom da se nalaze unutar razdoblja prihvatljivosti iz članka 34. ovog Sporazuma.

POGLAVLJE VII. – JAVNA NABAVA, UGOVORI I NEPOVRATNA SREDSTVA

*Članak 44.
Pravila i postupci za nabavu*

Dodjela ugovora o nabavi usluga, roba i radova koji se sufinanciraju od strane Zajednice u okviru programa podliježe odredbama sljedećih akata:

- a) Uredbe Vijeća (EZ, EURATOM) br. 1605/2002 od 25. srpnja 2002. o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica (a posebno njezini članci 56., 88. do 103., 167. i 168.);
- b) Uredbe Komisije (EZ, EURATOM) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Financijske uredbe, a posebno njezini članci 116. do 159. i 235. do 252.;
- c) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1085/2006 od 17. srpnja 2006. o uvođenju instrumenta prepristupne pomoći, a posebno njezin članak 19.;
- d) Odluke Komisije C(2007)2034 od 24. svibnja 2007. o utvrđivanju pravila i postupaka za ugovore o nabavi usluga, roba i radova koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica u svrhu suradnje s trećim zemljama;
- e) Okvirnog sporazuma potpisanih između Komisije i Republike Hrvatske.

*Članak 45.
Nepovratna sredstva*

Na dodjelu nepovratnih sredstava koje sufinancira Zajednica u okviru programa primjenjuju se odredbe sljedećih akata:

- a) Uredbe Vijeća (EZ, EURATOM) br. 1605/2002 od 25. srpnja 2002. o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica, a posebno njezini članci 108. do 120., 169. i 169.a;
- b) Uredbe Komisije (EZ, EURATOM) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Financijske uredbe, a posebno njezini članci 160. do 184.a i 253.;
- c) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1085/2006 od 17. srpnja 2006. o uvođenju instrumenta pretpripravnog pomoći, a posebno njezin članak 19.;
- d) Odluke Komisije C(2007)2034 od 24. svibnja 2007. o utvrđivanju pravila i postupaka za ugovore o nabavi usluga, roba i radova koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica u svrhu suradnje s trećim zemljama;
- e) Okvirnog sporazuma potpisanih između Komisije i Republike Hrvatske.

*Članak 46.
Postupci ugovaranja*

1. Iznimno od stavaka 2. i 3. ovog članka, ili ako je Komisija dogovorila drugačije, postupovne smjernice i standardni dokumenti za dodjelu i izvršenje ugovora o nabavi roba, radova i usluga, kao i nepovratnih sredstava jesu oni navedeni u "Praktičnom vodiču kroz procedure ugovaranja pomoći EZ trećim zemljama" i njegovim dodacima.
2. Bez obzira na odredbe stavka 1, opći uvjeti ugovora koji se koriste za ugovore o nabavi radova jesu oni koje je objavio (zadnje izdanje) Međunarodni savez savjetodavnih inženjera (*Fédération internationale d'ingénieurs conseils*, FIDIC), ovisno o vrsti potrebnih radova.
3. Svi ugovori o nabavi radova moraju biti izvršeni putem imenovanja nezavisnog nadzornog inženjera. Postupak ugovaranja za odabir nadzornih inženjera ne uključuje kriterije za odabir koji neopravdano ograničavaju tržišno natjecanje i koji nisu razmjerni ciljevima kojima se teži. Iskustvo s određenom vrstom uvjeta ugovora neće biti eliminacijski stručni uvjet.
4. Ugovorom o nabavi radova male vrijednosti može biti predviđeno korištenje FIDIC-ovog "Kratkog obrasca ugovora". Međutim, u ovom slučaju, potrebno je ishoditi prethodno izričito odobrenje službi Komisije kojim se odriče od zahtjeva za nadzornim inženjerom.

Prihvatljivi izdaci za izvršavanje ugovora o nabavi usluga, radova i roba

Ugovori o nabavi usluga, radova i roba kojima se provode operacije, projekti i aktivnosti predviđeni programom mogu pokrivati sav potreban materijalan poticaj koji čini dio uobičajenog izvršavanja ugovora, u skladu s relevantnim profesionalnim standardima i praksom, pod uvjetom da su izravno povezani i strogo potrebni za provedbu ugovora. Poticaj može uključivati između ostalog troškove pripreme lokacije, pribavljanja uredskog prostora, pogona i opreme koji su u vlasništvu izvođača ili koji su kupljeni za izvršenje ugovora.

*Članak 48.
Pravila o sudjelovanju i podrijetlu*

Pravila o sudjelovanju u dodjeli ugovora o nabavi i ugovora o nepovratnim sredstvima i o podrijetlu roba i materijala kupljenih temeljem ugovora financiranih kroz sredstva IPA u okviru programa predviđena su člankom 19. Okvirne uredbe IPA. Odstupanja od ovih pravila podliježu prethodnom odobrenju Komisije, u skladu s odredbama članka 19. stavka 6. Okvirne uredbe o programu IPA.

POGLAVLJE VIII. – PROVEDBA PROGRAMA

Članak 49.

Odabir operacija od strane krajnjih korisnika koji nisu nacionalna javna tijela

1. Temeljem članka 158. Provedbene uredbe IPA, sve operacije koje nisu veliki projekti i koje provode krajnji korisnici koji nisu nacionalna javna tijela odabiru se putem poziva na dostavu prijedloga projekata. Kriterije za odabir priprema operativna struktura i oni se objavljaju zajedno s pozivom na dostavu prijedloga projekata.

2. Operativna struktura uspostavlja odbor za odabir za svaki poziv na dostavu prijedloga projekata, koji zatim analizira i bira prijedloge te preporuča rezultate operativnoj strukturi. Operativna struktura donosi odluku o tome hoće li odobriti rezultate postupka odabira uz obrazloženje odluke.

Sastav odbora za odabir i način rada definirani su u Dodatku XI. ovog Sporazuma.

Članak 50.

Opća načela za odabir operacija

1. Sljedeće skupine ili kategorije operacija mogu biti odabrane i bez poziva na dostavu prijedloga projekata, pod uvjetom da Sektorski nadzorni odbor bude prethodno obaviješten i da službe Komisije daju svoju suglasnost:

- a) operacije koje su pokrenula ili pokrenula i provela nacionalna javna tijela odnosno:
 - državne strukture koje čine dio središnje vladine strukture;
 - središnje vladine agencije koje obavljaju funkcije javnog upravljanja;
 - javna tijela ili subjekti osnovani temeljem javnog prava od strane države ili nekog od njezinih tijela, a koji nastupaju u ime države u odnosu na i u okviru svojih konkretnih područja nadležnosti i koji pokrivaju čitav teritorij države korisnice; i
 - nacionalna ili međunarodna tijela iz javnog sektora ili tijela regulirana privatnim pravom s ovlaštenjem za pružanje javnih usluga na čitavom teritoriju države korisnice, pod uvjetom da osiguraju odgovarajuća jamstva u odnosu na vrstu svojeg ovlaštenja;
- b) operacije koje provode nacionalna javna tijela kojima se sufinanciraju postojeće nacionalne mjere, pod uvjetom da se u potpunosti dokaže „dodanost“;
- c) operacije odabrane i pripremljene za provedbu prije stupanja na snagu ovog Sporazuma o financiranju, a kako bi se omogućio raniji početak provedbe programa.

2. Veliki projekti sadržani u indikativnom popisu velikih projekata Operativnog programa koji je odobrila Komisija ili prema naknadnom prijedlogu operativne strukture i temeljem odluke Komisije, mogu biti također odabrani bez poziva na dostavu prijedloga projekata.

3. Operacije koje ne spadaju pod opseg stavaka 1. i 2. ovog članka, ili kada je to potrebno u slučaju širokog kruga potencijalnih primatelja, te uvezvi u obzir načelo razmjernosti iz članka 2. stavka 2. ovog Sporazuma, bit će odabrane pomoću poziva na dostavu prijedloga projekata. Pozivi na dostavu prijedloga projekata moraju biti organizirani na način da omogućavaju pripremu stalne zalihe operacija koje se mogu provoditi kroz životni vijek programa i koje u cijelosti mogu apsorbirati raspoloživa sredstva. Sukladno tome, operativna struktura organizirat će vremenski raspored poziva na dostavu prijedloga projekata u skladu s operativnim potrebama i potrebama financijskog upravljanja programom.

4. Postupci za odabir moraju biti u skladu s načelima transparentnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije. Tim se načelima sprječava sukob interesa, te osigurava uključivanje dionika i pristup javnosti informacijama.

5. Temeljem članka 167. stavka 4. točke a) Provedbene uredbe IPA, Sektorski nadzorni odbor razmatra i odobrava opće kriterije za odabir operacija u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Sporazuma i odobrava reviziju tih kriterija u skladu s potrebama programiranja.

6. Operativna struktura osigurava da se operacije odabiru za financiranje i da se odobravaju u skladu s kriterijima i mehanizmima koji se primjenjuju na program i da su u skladu s mjerodavnim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima.

7. Ukoliko je potrebno, operativnoj strukturi pomaže odbor za odabir, kako je propisano u članku 49. stavku 2. ovog Sporazuma, čija se uloga sastoji od savjetovanja operativne strukture u odabiru operacija. Međutim, konačnu odluku o odobrenju operacija donosi operativna struktura uz savjetovanje sa službama Komisije.

*Članak 51.
Prihvatljive mjere i korisnici*

1. Korisnik je dužan osigurati da sve radnje odabrane za financiranje u okviru programa doprinose ostvarenju očekivanih ishoda i rezultata za svaku mjeru.

2. U razmatranje se uzimaju samo oni krajnji korisnici ili kategorije ili skupine koji su izričito utvrđeni za svaku mjeru programa. Financiranje operacija krajnjih korisnika koji nisu izričito predviđeni za svaku mjeru programa treba razmotriti tek nakon prethodnih savjetovanja i odobrenja od strane službi Komisije.

3. Svaka operacija koja se financira u okviru programa mora biti uređena sporazumom između operativne strukture i krajnjeg primatelja pomoći.

*Članak 52.
Identifikacijski list operacije*

1. Operativna struktura dužna je pripremiti identifikacijski list operacije za svaku operaciju odabranu za sufinansiranje od strane Zajednice u okviru programa.

2. Identifikacijski list operacije mora, između ostalog, sadržavati sljedeće elemente:

- identifikaciju operacije i organizacije odgovorne za njezinu provedbu;
- kratak opis operacije i dokaz usklađenosti s programom;
- provedbene dogovore, rizike i prepostavke;
- očekivani ishod, rezultate i učinak, što uključuje doprinose horizontalnim temama;
- poveznice s ostalim IPA programima;
- finansijske dogovore i očekivani proračun, i
- postupke predviđene za ponude i ugovore.

Obrazac identifikacijskog lista operacije nalazi se u Dodatku X.

3. Operativna struktura dužna je u informativne svrhe Komisiji predati primjerak identifikacijskog lista operacije.

4. U slučaju infrastrukturnih projekata koji spadaju pod definiciju velikih projekata u skladu sa člankom 53. ovog Sporazuma, ili kada je to opravdano s obzirom na prirodu projekta, uvjeti iz ovog članka bit će zadovoljeni pripremom prijavnih obrazaca u skladu s predlošcima iz Dodatka VIII. ovog Sporazuma ili, u slučaju projekata koji ne spadaju u područje prometa i zaštite okoliša, na način na koji to predviđi Komisija.

POGLAVLJE IX. – VELIKI PROJEKTI

*Članak 53.
Posebna pravila*

Sukladno članku 157. Provedbene uredbe IPA, veliki projekt sastoji se od niza radova, aktivnosti ili usluga i namijenjen je, sam po sebi, ostvarivanju strogo određenog i nedjeljivog zadatka precizne gospodarske ili tehničke prirode koji ima jasno određene ciljeve i čiji ukupan trošak prelazi 10 milijuna eura.

*Članak 54.
Prijave za velike projekte*

1. Operativna struktura dostavlja velike projekte na odobrenje Komisiji. U odluci o odobrenju projekta navodi se fizički cilj i prihvatljivi izdaci na koje se primjenjuje stopa sufinanciranja za taj prioritet. Nakon nje slijedi dvostrani sporazum s državom korisnicom u kojem se propisuju ti elementi i zahtjevi specifični za projekt.

2. Sukladno članku 157. IPA Provedbene uredbe, prilikom dostave prijave za financiranje velikog projekta potrebno je predati minimalno sljedeće informacije:

- a.) informacije o tijelu nadležnom za provedbu;
- b.) informacije o prirodi ulaganja i opis njegovog finansijskog opsega i lokacije;
- c.) rezultate studija o izvedivosti;
- d.) raspored provedbe projekta;
- e.) procjenu općeg socijalno-ekonomskog učinka projekta na temelju analize troškova i koristi, uključujući ocjenu rizika i ocjenu očekivanog učinka na predmetni sektor, na temelju socijalno-ekonomске situacije u državi korisnici i socijalno-ekonomskog učinka na tu regiju u slučajevima kada operacija uključuje prijenos aktivnosti iz regije u državu članicu. Metodologija odabrana za analizu mora biti u skladu s *"Vodičem za izradu analize troškova i koristi velikih projekata"* ("Guide to Cost Benefit Analysis of Major Projects"), kao i *"Smjernicama za metodologiju izrade analize troškova i koristi, Radni dokument br. 4"* ("Guidance on the Methodology for Carrying out Cost-Benefit Analysis, Working Document N° 4"), koje je objavila Opća uprava za regionalnu politiku, kako su povremeno izmijenjene i dopunjene;
- f.) ocjenu učinka na okoliš, koja se mora izvršiti u skladu s Direktivom 85/337/EEZ, i koja mora sadržavati rezultate iscrpnog postupka javnih konzultacija. Netehnički sažetak zaključaka organa koji je pregledao ocjenu učinka na okoliš mora se nalaziti u prilogu prijave projekta;
- g.) plan financiranja u kojem su prikazani očekivani ukupni finansijski doprinosi i planirani doprinosi, te drugi oblici financiranja Zajednice i vanjskog financiranja. Plan financiranja potkrepljuje potreban doprinos nepovratnih sredstava iz programa IPA kroz analizu finansijske održivosti.

3. Prijave za financiranje velikih projekata podnose se Komisiji na prijavnom obrascu za veliki projekt iz Dodatka VIII. za odgovarajući sektor. Uz podatke iz stavka 2., potrebno je također pružiti i sve dodatne podatke koje se zahtijevaju u standardnom prijavnom obrascu za projekt.

*Članak 55.
Dvostrani sporazum o projektu*

Dvostrani sporazumi o velikim projektima koji se spominju u stavku 1. članka 54. moraju sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a.) naziv projekta i CCI broj;
- b.) podatke o lokaciji projekta;
- c.) kratak opis projekta, raščlanjen, ako je potrebno, na pojedinačne komponente;
- d.) podatke o tijelu nadležnom za projektu prijavu, tijelu nadležnom za provedbu, naručitelju i krajnjem korisniku;
- e.) podatke o međunarodnim finansijskim ustanovama ili drugim donatorima uključenima u projekt;
- f.) konkretne ciljeve projekta;
- g.) sažetak glavnih rezultata analize gospodarskih i socijalnih troškova i koristi;

- h.) sažetak finansijske analize;
- i.) sažetak glavnih nalaza ocjene utjecaja na okoliš;
- j.) ukupnu očekivanu vrijednost projekta, kao i indikativnu raščlambu vrijednosti svakog pojedinačnog elementa projekta;
- k.) očekivane ukupne prihvatljive i neprihvatljive projektne troškove, ukupne javne rashode u smislu članka 17. stavka 2. ovog Sporazuma, finansijski doprinos Zajednice i stopu sufinanciranja primjenjivu na prihvatljive rashode;
- l.) specifične uvjete vezane za projekt;
- m.) okvirni raspored nabave iz kojeg su vidljive konkretnе vrste i očekivane vrijednosti ugovora koji će biti predmet nadmetanja i, u slučaju paralelnog sufinanciranja s međunarodnim finansijskim ustanovama, podatke o ugovoru koji će financirati međunarodne finansijske ustanove, kao i naznaku datuma početka nadmetanja;
- n.) okvirni raspored provedbe;
- o.) nekonačni popis ključnih pokazatelja koji će se koristiti za dokazivanje ostvarivanja ciljeva projekta;
- p.) datum od kojeg je izdatak prihvatljiv.

Predložak dvostranog sporazuma o projektu nalazi se u Dodatku IX.

*Članak 56.
Izmjene velikih projekata*

Izmjene odobrenih velikih projekata podložne su ograničenjima i uvjetima predviđenim u dvostranom sporazumu o projektu.

POGLAVLJE X. – FINANCIJSKI INŽENJERING

*Članak 57.
Instrumenti finansijskog inženjeringu*

1. Temeljem članka 159. Provedbene uredbe IPA, doprinosom Zajednice u okviru programa mogu se financirati izdaci vezani uz operaciju koja obuhvaća doprinose za potporu instrumentima finansijskog inženjeringu za poduzetnike, kao što su fondovi za poduzetnički kapital, jamstveni fondovi i fondovi za zajmove. U kontekstu programa, takvi fondovi mogu financirati samo malo i srednje poduzetništvo, što uključuje mikro poduzetništvo sukladno definiciji iz Preporuke Komisije 2003/361/EZ¹.

2. U svrhu programa:

- a.) fondovi za poduzetnički kapital jesu instrumenti za ulaganja osnovani izričito u svrhu osiguranja dioničkog ili drugih oblika rizičnog kapitala za malo i srednje poduzetništvo;
- b.) fondovi za zajmove jesu instrumenti za ulaganja osnovani izričito u svrhu davanja zajmova malom i srednjem poduzetništvu;
- c.) jamstveni fondovi jesu finansijski instrumenti koji služe kao jamstvo za poduzetnički kapital, fondove za zajmove i ostale sheme financiranja rizika za malo i srednje poduzetništvo od gubitaka koji proizlaze iz ulaganja u malo i srednje poduzetništvo;
- d.) jamstveni fondovi također mogu poslužiti kao jamstvo za zajmove koje su mala i srednja poduzeća dobila od finansijskih ustanova prema prevladavajućim uvjetima na tržištu.

¹ SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

3. Instrumente finansijskog inženjeringa koji su sufincirani kroz program ulaze se samo u malo i srednje poduzetništvo, što uključuje i mikro poduzetništvo. Ulaganja se mogu izvršiti samo kod osnivanja, u ranim fazama, što uključuje sjemenski kapital, ili kod proširenja poduzeća, i samo za djelatnosti koje upravitelji instrumentima finansijskog inženjeringa smatraju potencijalno gospodarski održivima. Njima se ne smije ulagati u poduzetnike u poteškoćama u smislu Smjernica Zajednice o državnim potporama za spašavanje i preustroj poduzetnika u poteškoćama¹.

*Članak 58.
Doprinos iz programa*

1. Doprinos programa za fondove može biti u obliku:

- a.) sudjelovanja u postojećim fondovima ili osnivanja novih fondova koji dobivaju potpunu ili djelomičnu potporu nacionalnih ili regionalnih javnih ili privatnih ustanova, međunarodnih finansijskih ustanova ili ostalih dvostranih donatora;
- b.) sudjelovanja u zajedničkim fondovima koji dobivaju javnu potporu, a u koje su upisani mali i srednji poduzetnici ili u komercijalno vođenim fondovima koje su osnovali privatni partneri; ili
- c.) kombinacije oba oblika.

2. Temeljem članka 159. Provedbene uredbe IPA, prema doprinosima iz programa za fondove za poduzetnički kapital, zajmove i jamstvene fondove postupa se kao prema stvarno plaćenim izdacima i mogu se uključiti u izvješća o izdacima temeljem članka 66. ovog Sporazuma, koja pokrivaju razdoblje u kojem su doprinosi nastali.

*Članak 59.
Opći zahtjevi*

1. Kada se sredstva sufinciranja Zajednice koriste za financiranje operacija čiji su sastavni dio instrumenti finansijskog inženjeringa, poslovni plan podnose sufincirajući partneri ili dioničari ili pak uredno ovlašteni predstavnici. U poslovnom planu potrebno je naznačiti barem sljedeće:

- a.) ciljano tržište poduzeća te kriterije i opće uvjete financiranja;
- b.) operativni proračun instrumenta finansijskog inženjeringa;
- c.) vlasništvo nad instrumentom finansijskog inženjeringa;
- d.) sufincirajuće partnere ili dioničare;
- e.) interne akte instrumenta finansijskog inženjeringa;
- f.) odredbe o stručnosti, kompetentnosti i neovisnosti uprave;
- g.) opravdanje za i namjenu doprinosa iz sredstava sufinciranja Zajednice;
- h.) politiku vezanu za povlačenje instrumenta finansijskog inženjeringa iz ulaganja u poduzetništvo;
- i.) odredbe o zatvaranju instrumenta finansijskog inženjeringa, što uključuje ponovno korištenje sredstava koji su se vratili instrumentu finansijskog inženjeringa od ulaganja ili ono što preostaje nakon realizacije svih jamstava, koji se mogu pripisati doprinosu iz Operativnog programa.

2. Poslovni plan ocjenjuje i njegovu provedbu nadzire operativna struktura, ili je to u okviru odgovornosti operativne strukture.

3. Kod ocjene gospodarske održivosti djelatnosti ulaganja instrumenata finansijskog inženjeringa moraju se uzeti u obzir svi izvori prihoda uključenih poduzetnika.

¹ SL C244, 1.10.2004., str.2.

4. Instrumenti finansijskog inženjeringa ustrojavaju se kao neovisni pravni subjekti koji su regulirani sporazumima između sufincirajućih partnera ili dioničara ili kao zasebni odjel financiranja unutar finansijske ustanove.

5. Kada se instrument finansijskog inženjeringa osniva unutar finansijske ustanove, ustrojava se kao zaseban odjel financiranja i podliježe konkretnim provedbenim pravilima unutar finansijske ustanove, kojima se posebice predviđa, da je potrebno imati odvojene račune koji razlikuju nova sredstva uložena u instrument finansijskog inženjeringa, što uključuje one koji su doprinos Operativnog programa, od prvotno raspoloživih sredstava u ustanovi.

6. Komisija ne može postati sufincirajući partner ili dioničar u instrumentima finansijskog inženjeringa.

7. Troškovi upravljanja ne smiju premašiti niti jedan od sljedećih najvećih dopustivih iznosa, ovisno o tome koji je najniži:

- 3% uplaćenog kapitala prema godišnjem prosjeku za trajanja operacije, osim ako nakon konkurentne ponude postane potreban veći postotak;
- 10% ukupnog doprinsosa Zajednica za operaciju, što uključuje ulagački kapital i troškove upravljanja.

8. Uvjjeti za doprinose iz operativnih programa u instrumente finansijskog inženjeringa propisuju se u sporazumu o finansiranju koji zaključuju valjano ovlašteni predstavnik instrumenta finansijskog inženjeringa i operativna struktura.

9. Sporazum o finansiranju iz stavka 8. uključuje obvezno:

- a.) investicijsku strategiju i planiranje;
- b.) nadzor provedbe sukladno primjenjivim pravilima;
- c.) politiku vezanu za povlačenje doprinsosa Operativnog programa iz instrumenta finansijskog inženjeringa;
- d.) odredbe o zatvaranju instrumenta finansijskog inženjeringa, što uključuje ponovno korištenje sredstava koja su se vratila instrumentu finansijskog inženjeringa od ulaganja ili ono što preostaje nakon realizacije svih jamstava, koji se mogu pripisati doprinosu iz Operativnog programa.

10. Korisnik će poduzeti sve potrebne mjere kako bi u najvećoj mogućoj mjeri umanjio narušavanje tržišnog natjecanja na tržištima poduzetničkog kapitala ili zajmova.

11. Povrat od ulaganja i zajmova za dioničarski kapital, umanjeno za razmjeran udio troškova upravljanja i poticaja za izvedbu, moguće je podijeliti, po mogućnosti, ulagačima koji rade po načelu investitora u tržišnom gospodarstvu do razine naknade koju propisuju interni akti instrumenata finansijskog inženjeringa, a zatim se razmjerno raspodjeljuju svim sufincirajućim partnerima ili dioničarima.

Članak 60. Zatvaranje operacije

1. Kod zatvaranja fonda ili djelomičnog ili konačnog zatvaranja programa, ovisno o tome što nastupi ranije, prihvatljivi izdaci u svrhu programa uključuju ukupni dio doprinsosa programa u fond koji je učinkovito iskorišten za:

- a.) plaćanja za ulaganja u mala i srednja poduzeća iz svakog od fondova iz članaka 57. i 58. ovog Sporazuma;
- b.) pružena jamstva, što uključuje iznose izdvojene kao jamstva od strane jamstvenih fondova; i
- c.) prihvatljive troškove upravljanja.

Stopa sufinciranja predviđena konkretnom mjerom i operacijom primjenjuje se razmjerno na doprinsos programa za prihvatljive izdatke plaćene od strane korisnika.

2. Dio doprinsosa programu fondu koji nije iskorišten u svrhe iz stavka 1 vraća se programu. Pripadajuće izvješće o izdacima ispravlja se na odgovarajući način.

3. Kamate s osnova plaćanja iz programa u fondove, sukladno definiciji iz članka 57 ovog Sporazuma, prirastaju u korist doprinosa programa koji će se uzeti u obzir kod zatvaranja operacije ili djelomičnog ili konačnog zatvaranja programa.

4. Sredstva vraćena operaciji iz ulaganja fondova sukladno definiciji iz članka 57 ovog Sporazuma ili ono što preostaje nakon što su realizirana sva jamstva, a koja se mogu pripisati doprinosu Zajednice operaciji, prirastat će u korist nacionalnog javnog doprinosa operaciji i koristit će se isključivo u korist malih i srednjih poduzetnika.

POGLAVLJE XI. – FINANCIJSKO UPRAVLJANJE

Članak 61. Transparentnost u računovodstvu i izvješćivanju

Korisnik je dužan osigurati da za operaciju na koju se odnosi program sva javna ili privatna tijela uključena u upravljanje i provedbu operacija održavaju zasebni računovodstveni sustav ili odgovarajuću računovodstvenu kodifikaciju za sve pripadajuće transakcije, što omogućava verifikaciju izdataka od strane Zajednice i od strane nacionalnih kontrolnih organa. Također moraju osigurati da svi izdaci budu ispravno pripisani pripadajućoj operaciji ili projektu.

Članak 62. Bankovni račun

1. Sukladno članku 5. Dodatka A Okvirnog sporazuma, sva plaćanja od strane Komisije bit će izvršena na kamatni devizni račun u eurima koji otvara Nacionalni fond u finansijskoj ili blagajničkoj ustanovi, u ime Korisnika, a u nadležnosti Nacionalnog fonda.

2. Čelnik Nacionalnog fonda obavijestit će Komisiju o računu koji će se koristiti za primanje uplata od Komisije u okviru programa ne kasnije od 15 dana nakon potpisivanja Sporazuma o financiranju.

3. Račun će se koristiti isključivo za transakcije povezane s programom koji je pokriven ovim Sporazumom.

4. Jedino tijelo ovlašten za podnošenje zahtjeva za isplatu sredstava Komisiji i davanje ovlasti za prijenos sredstava s ovog računa operativnoj strukturi ili nekom drugom krajnjem korisniku kojeg je odredila operativna struktura, jest čelnik Nacionalnog fonda.

5. U slučaju obustave ili povlačenja akreditacije nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, Nacionalnog fonda ili operativne strukture, i u slučaju povlačenja ili obustave prijenosa ovlasti za upravljanje od strane Komisije, račun se blokira i Komisija prestaje s doznakama sredstava Korisniku. U tom slučaju, a do uspostave akreditacije, niti jedno plaćanje s ovog računa neće se smatrati prihvatljivim za financiranje od strane Zajednice.

Članak 63. Plaćanja od strane Komisije

1. Uvjete za sufinanciranje od strane Zajednice ispunjava samo pomoć u okviru programa koji je odobren u skladu s odredbama Sporazuma o financiranju.

2. Sukladno odredbama članaka 40. i 160. IPA Provedbene uredbe, sljedeće odredbe primjenjuju se na plaćanja od strane Komisije u okviru programa:

- a.) plaćanje doprinosa Zajednice od strane Komisije ostvaruje se u okvirima dostupnih sredstava i sukladno Finansijskom planu na razini prioritetne osi;
- b.) plaćanja imaju oblik predfinanciranja, plaćanja tijekom provedbe i konačnih isplata;
- c.) do 28. veljače svake godine, Korisnik šalje Komisiji predviđanja o svojim vjerojatnim zahtjevima za plaćanje za predmetnu finansijsku godinu i za sljedeću finansijsku godinu, u odnosu na program. Ako je potrebno, službe Komisije mogu zatražiti ažuriranje predviđanja;

- d.) razmjena informacija vezano uz financijske transakcije između Komisije i nacionalnih organa i struktura u odnosu na program obavlja se, gdje je prikladno, elektronički kroz "SFC sustav" kojim upravlja Komisija. Sve dok "SFC sustav" ne bude u potpunosti dostupan Korisniku, informacije o financijskim transakcijama mogu se prenosi elektronički kroz uobičajene datoteke za obradu teksta i podataka, zajedno s potpisanim izvornicima u papirnatom obliku u skladu s obrascem iz Dodatka II. i XVI.;
- e.) ukupan iznos predfinanciranja i plaćanja tijekom provedbe ne smije prijeći 90% doprinosa Zajednice koji su navedeni u finansijskoj tablici iz Dodatka I.;
- f.) kada se postigne gornja granica iz podstavka e), nacionalni dužnosnik za ovjeravanje nastavlja dostavljati Komisiji sva ovjerena izvješća o izdacima te informacije o vraćenim sredstvima;
- g.) iznosi navedeni u ovjerenim izvješćima o izdacima, u zahtjevima za plaćanjem i u izdacima navedenim u izvješćima o provedbi, navode se u eurima. Korisnik pretvara iznose nastalih izdataka u nacionalnoj valuti u eure na temelju mjesecne stope za izračun eura sukladno članku 70 ovog Sporazuma;
- h.) plaćanja Komisije prema Nacionalnom fondu izvršavaju se na devizni račun u eurima iz članka 62 ovog Sporazuma;
- i.) ako je krajnji korisnik akreditiran za obavljanje finansijskih transakcija za relevantni prioritet mjere, Korisnik je dužan osigurati da krajnji korisnici primaju ukupni iznos javnog doprinosa pravovremeno i u cijelosti. Ne obračunavaju se nikakve posebne naknade ili druge naknade s jednakim učinkom koje bi smanjile te iznose za krajnje korisnike. nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Nacionalni fond i operativna struktura dužni su osigurati pravovremenu obradu zahtjeva za plaćanjem od strane krajnjih korisnika (i od krajnjih korisnika prema primatelju pomoći);
- j.) izdaci se mogu pokrivati financiranjem od strane Zajednice samo ako su nastali i ako ih je platio krajnji korisnik;
- k.) izdaci koje plaća krajnji korisnik potvrđuju se ulaznim računima ili računovodstvenim dokumentima istovjetne vrijednosti ili drugim odgovarajućim dokumentima;
- l.) izdatke mora ovjeriti nacionalni dužnosnik za ovjeravanje;
- m.) izdaci prijavljeni za određeno razdoblje mogu sadržavati ispravke podataka u odnosu na prethodni zahtjev za plaćanjem. Ispravci moraju biti prijavljeni Komisiji.

*Članak 64.
Predfinanciranje*

1. Da bi Komisija odobrila zahtjev za plaćanjem koji se odnosi na predfinanciranje Nacionalnom fondu, potrebno je ispuniti sljedeće minimalne zahtjeve iz članka 42. stavka 1. IPA Provedbene uredbe:

- a.) Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje izvijestio je Komisiju o otvaranju predmetnog deviznog računa u eurima;
- b.) akreditacije koje daje dužnosnik nadležan za akreditaciju i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje na snazi su, a valjan je i prijenos upravljačkih ovlasti od strane Komisije; i
- c.) ovaj Sporazum stupio je na snagu.

2. Plaćanja vezana uz predfinanciranje predstavljanju 30% doprinosa Zajednice za prve tri godine programa. Ako je potrebno i ovisno o raspoloživim sredstvima u proračunu, predfinanciranje može biti u dva obroka. U vrijeme revizije programa predfinanciranje se može uvećati do najviše 30% sufinsanciranja Zajednice za posljednje tri godine.

3. Ukupan iznos koji se uplaćuje kao predfinanciranje vraća se Komisiji sa svim pripadajućim kamatama ako se u roku od 15 mjeseci od datuma kada je Komisija uplatila prvi iznos

predfinanciranja ne pošalje nikakav zahtjev za plaćanjem za predmetni program. Takav povrat neće utjecati na doprinos Zajednice programu.

4. Ukupan iznos predfinanciranja pokriva se najkasnije prilikom zatvaranja programa. Za vrijeme trajanja programa, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje koristi predfinanciranje samo za plaćanje doprinosa Zajednice za izdatke koji su prihvativi za financiranje u skladu s ovim Sporazumom.

5. Iznos predfinanciranja može se iskoristiti za operacije predfinanciranja i za naknadu izdataka nastalih i prijavljenih od strane krajnjih korisnika, a koje je prihvatio Nacionalni fond.

Članak 65.

Vlasništvo na kamataima

Sve kamate prirasle na bilo kojem od deviznih računa u eurima za pojedine programe ostaju u vlasništvu Korisnika. Kamate se dodjeljuju isključivo odnosnom Operativnom programu, a smatraju se sredstvom Korisnika u obliku nacionalnog javnog doprinosa programu. Kamate se prijavljuju Komisiji sa svakom izjavom o plaćanju i u trenutku konačnog zatvaranja Operativnog programa.

Članak 66.

Zahtjevi za plaćanje

1. U zahtjevima za plaćanje potrebno je potvrditi da su ispunjeni svi zahtjevi iz ovog članka i članka 67. ovog Sporazuma.

2. Zahtjevi za plaćanje sastavljuju se u skladu s obrascima iz Dodatka II. (plaćanja za vrijeme provedbe) i Dodatka XVI. (konačna isplata).

3. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje poslat će Komisiji sa svakim zahtjevom za plaćanje sljedeće:

- a.) uvjerenje o izdacima potpisano od strane nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, kojim se potvrđuje da su prijavljeni izdaci u skladu s primjenjivim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima i da su nastali u odnosu na operacije odabrane za financiranje u skladu s primjenjivim kriterijima za program i da su u skladu s relevantnim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima, i da je izvješće o izdacima točno, te da predstavlja rezultat pouzdanih računovodstvenih sustava i da ga se može potkrijepiti ulaznim računima ili računovodstvenom dokumentacijom istovjetne dokazne vrijednosti;
- b.) ovjерено izvješće o izdacima, pripremljeno po prioritetnim osima i mjerama;
- c.) računalni popis operacija po mjerama i odgovarajućih izdataka, što uključuje doprinos temeljem Uredbe o programu IPA, nacionalne javne i, ukoliko je moguće, privatne doprinose;
- d.) podatke o iznosima koji podliježu povratu nakon otkazivanja cijelog ili dijela doprinsa Zajednica za operaciju;
- e.) opseg sredstava Zajednice na deviznom računu u eurima za komponentu na dan zadnjeg terećenja na koji se ovo izvješće odnosi i pripadajuće kamate;
- f.) ostvarene prihode, izračunate u skladu sa člankom 18. ovog Sporazuma;
- g.) ispravke izvršene u skladu sa člankom 67. stavkom 4., člankom 68. stavkom 2. i člankom 76. ovog Sporazuma.

4. Zahtjev za plaćanje ne može biti prihvaćen ako su plaćanja obustavljena sukladno članku 72. ovog Sporazuma.

5. Zahtjev za plaćanje koji ne ispunjava zahtjeve iz stavka 2. ovog članka i članka 67. ovog Sporazuma Komisija smatra neprihvativim i ne uzima se u obzir temeljem odredbi ovog Sporazuma.

Članak 67.
Plaćanja tijekom provedbe

1. Da bi službe Komisije odobrile zahtjev za plaćanje koji se odnosi na plaćanje tijekom provedbe, minimalni uvjeti koje je potrebno ispuniti jesu sljedeći:

- a.) Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje poslao je Komisiji zahtjev za plaćanje, koji sadrži elemente iz članka 66. stavka 3. ovog Sporazuma;
- b.) poštivane su gornje granice za pomoć Zajednice u okviru svake prioritetne osi, kako je propisano člankom 17. stavka 3. ovog Sporazuma;
- c.) sektorska godišnja izvješća o provedbi kako je navedeno u članku 85. ovog Sporazuma, uključujući i ono zadnje, poslana su Komisiji;
- d.) Tijelo nadležno za reviziju poslalo je Komisiji, u skladu s prvom i drugom alinejom članka 29. stavka 2. točke b) Provedbene uredbe IPA, zadnje godišnje izvješće o reviziji i mišljenje o usklađenosti uspostavljenih sustava upravljanja i kontrole sa zahtjevima Provedbene uredbe IPA i ovog Sporazuma;
- e.) na snazi su akreditacije koje dodjeljuje dužnosnik nadležan za akreditaciju i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, a ostaje valjan i prijenos upravljačkih ovlasti od strane Komisije.

2. Nacionalni fond će osigurati da se zahtjevi za plaćanjem tijekom provedbe u okviru Operativnog programa pošalju Komisiji barem tri puta godišnje. Za realizaciju plaćanja od strane Komisije u određenoj godini, zahtjev za plaćanjem podnosi se ne kasnije od 31. listopada te godine.

3. U cilju ostvarivanja razine izdataka koja je potrebna da bi se izbjegla automatska obustava izdvajanja, zahtjevi za plaćanje mogu se predati do 31. prosinca svake godine, pod uvjetom da su uz njih priloženi odgovarajući dokazi o slanju Komisiji (kao što je poštanski žig ili drugi odgovarajući dokaz) do tog datuma. Plaćanje će biti izvršeno u skladu s rokovima iz članka 71 ovog Sporazuma.

4. Ako nije zadovoljen jedan ili više uvjeta iz stavka 1, Korisnik, kada to od njega traži Komisija i u vremenskom roku koji određuju službe Komisije, poduzima nužne korake za popravak situacije prije izvršenja plaćanja.

5. Ako se čini da se ne poštuju važeća pravila ili da se sredstva Zajednice koriste na neodgovarajući način, Komisija može smanjiti plaćanja tijekom provedbe Korisniku, privremeno prekinuti plaćanja ili obustaviti plaćanja, u skladu s odredbama članaka 71. i 72. ovog Sporazuma. U slučaju nastanka bilo koje od ovih situacija, službe Komisije obavještavaju Korisnika.

Članak 68.
Izračun plaćanja

1. Plaćanja se izračunavaju na temelju doprinosa Zajednice za finansiranje predmetnih operacija do iznosa koji se dobiva primjenom stope sufinanciranja propisane za svaku prioritetu os u Finansijskom planu iz Dodatka I. na prihvatljive izdatke, podložno najvećem doprinosu Zajednice koji pripada svakoj prioritetnoj osi.

2. Iznosi koji proizlaze iz finansijskih ispravaka izvršenih u skladu sa člankom 76. ovog Sporazuma, a koji se mogu ponovno iskoristiti za program, dodaju se ili odbijaju od iznosa doprinosa Zajednica u trenutku podnošenja sljedeće izjave.

3. Ne dovodeći u pitanje gornju granicu od 90% iz članka 63. stavka 2. točke e) ovog Sporazuma, kada ukupni zbroj izjava o izdacima premašuje ukupni programirani iznos za prioritetnu os, iznos koji se plaća zaokružuje se na programirani iznos za prioritetnu os koji je predviđen važećim finansijskim planom. Izdaci isključeni kao rezultat zaokruživanja mogu se uzeti u obzir i u naknadnoj izjavi o izdacima, pod uvjetom da je Korisnik predao korigirani finansijski plan i da ga je Komisija odobrila.

Članak 69.
Plaćanje završne bilance

1. Sukladno članku 166. stavku 3. točki b) Finansijske uredbe, konačni rok za predaju izjava o izdacima Komisiji u okviru programa jest 31. prosinac 2018.

2. Minimalni zahtjevi da bi Komisija odobrila zahtjev za plaćanjem završne bilance jesu sljedeći:
 - a.) Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje poslao je Komisiji završni zahtjev za plaćanje zajedno s elementima navedenim u članku 66. ovog Sporazuma;
 - b.) Operativna struktura poslala je Komisiji sektorsko završno izvješće za Program, sukladno članku 102. ovog Sporazuma;
 - c.) tijelo nadležnog za reviziju poslalo je Komisiji svoje mišljenje o završnom izvješću o izdacima, uz završno izvješće o aktivnostima, u skladu sa stavkom 7. točkom c) Dodatka A Okvirnog sporazuma;
 - d.) akreditacije koje su predali dužnosnik zadužen za akreditaciju i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje su na snazi, a prijenos ovlasti za upravljanje od strane Komisije i dalje vrijedi.

3. Komisija je dužna obavijestiti Korisnika o svojim zaključcima o sadržaju mišljenja tijela nadležnog za reviziju iz stavka 2 točka c). Mišljenje će se smatrati prihvaćenim od strane Komisije ako Komisija u roku od pet mjeseci od dana primitka nije podnijela svoje primjedbe.

4. Uz zahtjeve iz stavka 2., primjenjuju se i odredbe članka 67. ovog Sporazuma.

5. Korisnik će osigurati da se u potpunosti poštuju zahtjevi vezani za čuvanje dokumentacije, sukladno članku 104. ovog Sporazuma. U tom smislu, Korisnik će osmisiliti sustav koji dopušta praćenje zahtjeva vezanih za čuvanje dokumentacije, odrediti nadležno tijelo i obavijestiti Komisiju o praktičnim dogovorima vezanim za prijenos nadležnosti na spomenuto tijelo.

*Članak 70.
Tečajna stopa*

Konverzija između eura i nacionalne valute ili neke druge valute izvršava se pomoću mjesecne knjigovodstvene tečajne stope za euro. Mjesecna knjigovodstvena tečajna stopa jest tečajna stopa koju objavljuje Komisija na svojoj internet stranici <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/> za mjesec u kojem je izdatak registriran u računima Nacionalnog fonda ili, u slučaju povrata, za mjesec u kojem dolazi do povrata. U slučaju da stopa za neki mjesec nije objavljena, primjenjuje se stopa za najbliži prethodni mjesec koja je objavljena.

*Članak 71.
Rokovi za plaćanje i privremeni prekid plaćanja*

1. Ovisno o raspoloživosti finansijskih sredstava, Komisija će izvršiti plaćanje za vrijeme provedbe ne kasnije od dva mjeseca nakon što Komisija registrira zahtjev za plaćanjem koji ispunjava sve uvjete iz članaka 66. i 67. ovog Sporazuma, osim ako je stavkom 3. predviđeno drugačije.
2. Uzimajući u obzir da su iznosi u odnosu na koje se traži plaćanje za vrijeme provedbe predfinancirani u skladu sa člankom 64. ovog Sporazuma, plaćanja izvršena kroz duža vremenska razdoblja ne podliježu plaćanju kamata.
3. Dužnosnik ovlašten od strane Komisije može privremeno prekinuti rok za plaćanje iz stavka 1., u smislu Financijske uredbe ako:

- a.) u izvješću nacionalnog tijela nadležnog za reviziju ili revizijskog tijela Zajednice postoje dokazi koji ukazuju na značajne nedostatke u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole; ili
- b.) dužnosnik ovlašten od strane Komisije mora obaviti dodatne provjere na temelju informacija koje je saznao, a koje ukazuju da je izdatak iz ovjerenog izvješća o izdacima povezan s težom nepravilnošću koja nije ispravljena; ili
- c.) potrebna su pojašnjenja u vezi s informacijama iz izvješća o izdacima.

nacionalni IPA koordinator i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje moraju biti odmah obaviješteni o razlozima za privremeni prekid. Privremeni prekid prestaje čim Korisnik poduzme mjere potrebne za otklanjanje nedostatka, nepravilnosti ili nejasnoće.

*Članak 72.
Obustava plaćanja*

1. Neovisno od odredbi članka 71., Komisija može obustaviti sva ili dio plaćanja u slučaju nastanka jedne od sljedećih situacija:

- a.) postoji ozbiljan nedostatak u sustavu upravljanja i kontrole nad programom što utječe na pouzdanost postupka za ovjeravanje plaćanja i za koji nisu poduzete korektivne mjere; ili
- b.) izdaci u ovjerenom izvješću o izdacima povezani su s težom nepravilnošću koja nije ispravljena; ili
- c.) potrebna su pojašnjenja u vezi s informacijama sadržanim u izjavi o izdacima.

2. Uz one iz stavka 1., sljedeće situacije mogu također dovesti do obustave plaćanja od strane Komisije:

- a.) akreditacije dužnosnika nadležnog za akreditaciju i/ili nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje poništene su ili ukinute;
- b.) odluka Komisije o prijenosu ovlasti za upravljanje ukinuta je ili poništena;
- c.) najnovija godišnja revizijska izvješća o aktivnostima i revizijska mišljenja nisu poslana Komisiji sukladno članku 18. Okvirnog sporazuma;
- d.) Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje nije poslao Komisiji godišnju izjavu o jamstvu iz članka 17. Okvirnog sporazuma, što uključuje i najnoviju izjavu koju je potrebno predati.

3. Korisnik ima priliku dostaviti svoje mišljenje u roku od dva mjeseca prije nego što Komisija odluči o obustavi u skladu sa stanicima 1. i 2. ovog članka.

4. Komisija prekida obustavu kada Korisnik poduzme nužne mjere za ispravak nedostatka, nepravilnosti ili nejasnoće iz stavaka 1. i 2. ovog članka.

5. Ako Korisnik nije poduzeo te mjere, Komisija može odlučiti ukinuti sve ili dio doprinosa Zajednice programu u skladu sa člankom 73. ovog Sporazuma.

Članak 73.

Financijske ispravke, povrat sredstava i ponovno korištenje doprinosa Zajednice

Odredbe IPA Provedbene uredbe odnosno članci 49. do 54. i članci 30. do 34. Okvirnog sporazuma, primjenjuju se u slučaju financijskih ispravaka, povrata sredstava u općim proračunima Europske unije i ponovnog korištenja doprinosa Zajednice. Financijske ispravke moguće su i u slučaju prošlog nepoštivanja zahtjeva za prijenos ovlasti za upravljanje, naime kako je određeno člancima 15. do 17. Provedbene uredbe IPA.

Članak 74.

Nadzor, kontrola i revizija od strane Komisije i Europskog revizorskog suda

Odredbe članka 27. Okvirnog sporazuma primjenjuju se na odgovarajući način na program i sve operacije i ugovore koji primaju financijska sredstva Zajednice u okviru programa koji je predmet ovog Sporazuma.

Članak 75.

Sprječavanje nepravilnosti i prijevare, mjere protiv korupcije

Odredbe članka 28. Okvirnog sporazuma primjenjuju se na odgovarajući način na sve operacije, ugovore i nepovratna sredstva koji primaju financijska sredstva Zajednice u okviru programa koji je predmet ovog Sporazuma.

*Članak 76.
Financijske prilagodbe*

nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, koji je u prvom stupnju ovlašten za ispitivanje nepravilnosti, izvršava financijske prilagodbe kada se u upravljanju i provedbi programa ili u operacijama ili ugovorima koji se financiraju u okviru programa uoči nepravilnost ili nemar, ukidajući cijeli ili dio doprinosa Zajednice predmetnim operacijama ili programu. nacionalni dužnosnik za ovjeravanje uzima u obzir prirodu i težinu nepravilnosti i financijski gubitak koji je pretrpio doprinos Zajednice.

*Članak 77.
Povrat sredstava u slučaju nepravilnosti ili prijevare*

Odredbe članka 29. Okvirnog sporazuma primjenjuju se na odgovarajući način na program i sve operacije, ugovore i nepovratna sredstva koji primaju financijska sredstva Zajednice u okviru programa koji je predmet ovog Sporazuma.

POGLAVLJE XII. – SUSTAVI UPRAVLJANJA I KONTROLE

*Članak 78.
Opća načela sustava upravljanja i kontrole*

1. Sustavi upravljanja i kontrole za operativne programe Korisnika moraju sadržavati sljedeće:
 - a.) jasnu definiciju dužnosti predmetnih tijela vezano za upravljanje i kontrolu i raspodjelu dužnosti unutar svakog tijela;
 - b.) poštivanje načela raspodjele dužnosti i zadataka između i unutar takvih tijela;
 - c.) postupke za osiguravanje točnosti i pravilnosti izdataka prijavljenih u okviru prekograničnog programa;
 - d.) pouzdane sustave računovodstvenog, nadzornog i finansijskog izvješćivanja koji će se u najvećoj mogućoj mjeri voditi u elektroničkom obliku;
 - e.) postupke revizije funkciranja sustava;
 - f.) sustave i postupke za osiguravanje odgovarajućeg revizijskog traga;
 - g.) postupke prijavljivanja i nadzora nepravilnosti i postupke za povrat nepropisno plaćenih sredstava;
 - h.) pravilno izvršavanje mjera koje se sufinanciraju iz doprinosa Zajednice sukladno uvjetima Sporazuma o financiranju i uz obveze dodijeljene mjeri;
 - i.) u slučaju povjeravanja zadataka, izvješćivanje nadležnog organa o izvedbi zadataka i korištenim sredstvima.
2. Korisnik je dužan osigurati da se sljedećim tijelima daju odgovarajuće smjernice o sustavima upravljanja i kontrole koji su potrebni da bi se osiguralo zdravo finansijsko upravljanje s pomoći IPA sukladno opće prihvaćenim načelima i standardima:
 - tijelima nadležnim za odabir operacija u skladu s utvrđenim kriterijima za odabir;
 - tijelima nadležnim za javnu nabavu, ugovore i nepovratna sredstva;
 - tijelima nadležnim za provedbu operacija i projekata koji će se izvršavati u skladu s uvjetima i ciljevima odluka o financiranju;
 - organima ili tijelima ili pojedincima odgovornima za ovjeravanje izvješća o izdacima u odnosu na koje se traži plaćanje temeljem IPA;
 - tijelima nadležnim za opće upravljanje i koordinaciju operacija u okviru programa IPA identificiranim u članku 25. ovog Sporazuma.

3. Službe Komisije i Korisnik surađivat će na koordinaciji revizijskih strategija i planova, metoda i provedbe, a kako bi se izvukla najveća moguća korist iz izvršenih radnji. Razmjenjivat će rezultate izvršenih provjera.

Najmanje jednom godišnje izvršit će se provjera i evaluacija sljedećeg:

- a.) rezultata provjera koje su izvršili Korisnik i Komisija ili Europski revizorski sud;
- b.) primjedbi drugih nacionalnih kontrolnih tijela ili ustanova ili kontrolnih tijela ili ustanova Zajednice;
- c.) finansijskog učinka primijećenih nepravilnosti, koraka koji su poduzeti ili koji su još uvijek potrebni da bi se nepravilnosti otklonile i, kada je to potrebno, prilagodbi u sustavima upravljanja i kontrole.

4. Nakon gore spomenutog pregleda i evaluacija i ne dovodeći u pitanje mjere koje je Korisnik odmah poduzeo, službe Komisije mogu dati svoje primjedbe o sustavima upravljanja i kontrole, a posebno o finansijskom učinku primijećenih nepravilnosti. Nacionalni IPA koordinator i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje moraju biti obaviješteni o ovim primjedbama. Uz primjedbe se prilaže, kada je to potrebno, zahtjev za korektivnim mjerama radi otklanjanja utvrđenog nedostatka u upravljanju i kontroli i ispravljanje utvrđenih, ali ne i ispravljenih nepravilnosti. Korisnik ima pravo dati svoj odgovor na primjedbe.

Članak 79. Verifikacije upravljanja

1. Sustavi upravljanja i kontrole uključuju postupke za verifikaciju načina korištenja imovine koja pripada određenoj operaciji, kao i aktivnosti u okviru operacije odnosno da li se koristi u skladu s ciljevima programa, zatim za provjera da li su prijavljeni izdaci uistinu nastali u skladu s primjenjivim pravilima, da li su robe i usluge isporučene u skladu s odlukom o odobrenju i da li su zahtjevi za plaćanjem krajnjeg korisnika ispravni. Verifikacije pokrivaju administrativne, finansijske, tehničke i fizičke vidove operacija, kao i one vezane za izvedbu, ovisno o slučaju.

2. Postupci iziskuju evidentiranje terenskih verifikacija. U evidenciji se navodi obavljeni posao, rezultati verifikacije i mjere koje su poduzete u odnosu na odstupanja. Ako fizičke ili administrativne verifikacije nisu iscrpne, već su obavljene na uzorku radova ili transakcija, u evidenciji će se navesti odabrani radovi ili transakcije i opisati način uzorkovanja.

3. U provjerama je potrebno utvrditi da li su problemi na koje se naišlo (a) jednokratne prirode, ili (b) sustavni, u kojem slučaju postoji rizik za ostale ili sve mјere koje obavljaju ista provedbena tijela u državi korisnici. Također je potrebno identificirati uzroke navedenih situacija, daljnje preglede koji su eventualno potrebni i potrebne korektivne i preventivne radnje.

4. Službe Komisije mogu zatražiti od Korisnika da obavi terensku provjeru, da provjeri točnost jedne ili više operacija i zakonitost i pravilnost povezanih transakcija.

Članak 80. Provjere koje provodi Komisija

1. Komisija će s osnova svoje odgovornosti za izvršenje proračuna Zajednice provjeriti ima li Korisnik uredno funkcionirajuće sustave upravljanja i kontrole, a čime se omogućava učinkovito i efikasno korištenje fondova Zajednice.

U tu svrhu, ne dovodeći u pitanje provjere koje obavlja Korisnik, zaposlenici Komisije ili službenici mogu izvršiti terenske provjere sustava upravljanja i kontrole i operacija koje financira IPA.

2. Službe Komisije pokušat će u najvećoj mogućoj mjeri osigurati da se provjere koje obavljaju izvršavaju na koordinirani način kako bi se izbjeglo ponavljanje provjera u odnosu na isti predmet kroz isto vremensko razdoblje. Korisnik i službe Komisije razmijenit će sve potrebne informacije o rezultatima izvršenih provjera.

3. Terenske provjere koje se obavljaju kako bi se zaštitili finansijski interesi Zajednice od nepravilnosti mogu pripremati i provoditi službe Komisije ili Europski revizorski sud, u bliskoj suradnji s nadležnim tijelima države korisnice, a koja će biti na vrijeme obaviještena o predmetu i svrsi provjera kako bi mogla pružiti svu potrebnu pomoć.

4. Ako Korisnik želi, terenske provjere i inspekcije mogu se obavljati zajednički, uz prethodni pristanak nadležnog kontrolnog tijela EK.

5. Službenici Komisije moraju imati pristup, pod istim uvjetima kao nacionalni upravni inspektor i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, svim informacijama i dokumentacijom o operacijama, a koji su potrebni za pravilno provođenje terenskih provjera i inspekcija. Oni se mogu poslužiti istim inspekcijskim alatima kao i nacionalni upravni inspektor, a to se posebno odnosi na umnožavanje odgovarajuće dokumentacije.

6. U izvršavanju terenskih provjera, službe Komisije mogu pozvati vanjske stručnjake i tijela, a za koje će biti odgovorne službe Komisije, za pružanje tehničke pomoći. Komisija će osigurati da spomenuti službenici i tijela podnesu jamstva u odnosu na vlastitu tehničku kompetentnost, neovisnost i poštivanje pravila o tajnosti podataka.

7. Korisnik će Komisiji staviti na raspolaganje sva odgovarajuća nacionalna kontrolna izvješća o programu i projektima.

8. Službe Komisije mogu također obavljati terenske provjere i inspekcije u odnosu na gospodarske subjekte. Kako bi se službama Komisije olakšalo obavljanje spomenutih provjera i inspekcija, gospodarski subjekti dužni su odobriti pristup svojim poslovnim prostorijama, zemljištu, prijevoznim sredstvima ili drugim područjima koja koriste u poslovne svrhe.

9. Ukoliko se neki gospodarski subjekt usprotivi terenskoj provjeri ili inspekciji, Korisnik će postupajući u skladu s nacionalnim pravilima pružiti pomoći službenicima Komisije kako bi im se omogućilo obavljanje njihove dužnosti u izvršavanju terenske provjere ili inspekcije. Korisnik je dužan poduzeti sve potrebne mjere u skladu s nacionalnim pravom.

10. Službe Komisije će što je prije moguće izvijestiti Korisnika o svakoj činjenici ili sumnji u odnosu na nepravilnost uočenu za vrijeme terenske provjere ili inspekcije.

Članak 81.

Provjere koje provodi Korisnik

1. Ne dovodeći u pitanje odgovornost Komisije za izvršenje proračuna Zajednice, Korisnik preuzima odgovornost za finansijsku kontrolu projekata. U tu svrhu, mjere koje poduzima uključuju:

- a.) verifikaciju ustroja i provedbe sustava upravljanja i kontrole kako bi se osiguralo da se sredstva Zajednice koriste učinkovito i ispravno;
- b.) podnošenje Komisiji opisa ovih dogovora prije prijenosa ovlasti za upravljanje i uvijek kada se uvodi bitna promjena sustava upravljanja i kontrole;
- c.) osiguranje da se operacijama i projektima upravlja u skladu sa svim primjenjivim pravilima Zajednice i da se sredstva koja su im stavljeni na raspolaganje koriste u skladu s načelima zdravog finansijskog upravljanja;
- d.) ovjeravanje točnosti izjava o izdacima koja se podnose Komisije i jamstva da se zasnivaju na računovodstvenim sustavima koji se baziraju na provjerljivim dokaznim dokumentima;
- e.) sprječavanje i otkrivanje nepravilnosti, obavješćivanje Komisije o nepravilnostima, u skladu s pravilima, i obavješćivanje Komisije o tijeku upravnih i sudskih postupaka;
- f.) povrat iznosa koji su izgubljeni uslijed utvrđene nepravilnosti i, ako je potrebno, naplata zateznih kamata.

Članak 82.

Revizije uzorka operacija ili transakcija

1. Korisnik će organizirati revizije operacija i transakcija na odgovarajućim uzorcima, a čiji je cilj:

- a.) potvrditi učinkovitost sustava upravljanja i kontrole, i
- b.) potvrditi selektivno, na temelju analize rizika ili pomoću druge prikladne metodologije, izjave o izdacima na raznim razinama.

2. U slučaju odabira na temelju analize rizika, provjerom se mora uzeti u obzir sljedeće:
 - a.) potrebu za provjerom odgovarajuće mješavine vrsta i veličina projekata;
 - b.) faktore rizika koji su utvrđeni u nacionalnim provjerama ili provjerama od strane Komisije; i
 - c.) potrebu da se osigura zadovoljavajuća provjera različitih tipova tijela uključenih u upravljanje i provedbu projekata.

U slučaju neke druge prikladne metodologije, metodologiju je potrebno jasno opisati, te će provjere biti određene na temelju odnosne metodologije.

3. Putem provjera, Korisnik potvrđuje sljedeće:
 - a.) praktičnu primjenu i učinkovitost sustava upravljanja i kontrole;
 - b.) izvršavanje operacija i projekata u skladu s uvjetima odluka o financiranju i ciljevima projekta;
 - c.) za odgovarajući broj računovodstvenih zapisu, korespondenciju o zapisima uz pripadajuću dokumentaciju koja se čuva u raznim tijelima, što uključuje Nacionalni fond;
 - d.) prisutnost dostačnog revizijskog rada;
 - e.) za odgovarajući broj izdataka, da su priroda i trenutak nastanka izdatka u skladu s kriterijima prihvatljivosti i da odgovaraju specifikacijama projekta i stvarno obavljenim radovima;
 - f.) da su stavljena na raspolaganje odgovarajuća nacionalna sredstva sufinanciranja, i
 - g.) da su operacije i projekti sufinanciranja provedeni u skladu s politikama Zajednice.

POGLAVLJE XIII. – NADZOR I EVALUACIJA

Članak 83. Načela nadzora

1. Sukladno članku 59. Provedbene uredbe IPA, Sektorski nadzorni odbor osniva se kako bi pomogao Korisniku u realizaciji ciljeva programa. Na prvoj sjednici nakon stupanja na snagu Sporazuma o financiranju, Sektorski nadzorni odbor pregledava i odobrava odluke koje je donio Sektorski nadzorni odbor "u sjeni".
2. Sektorski nadzorni odbor mora se uvjeriti u djelotvornost i kvalitetu provedbe programa radi ostvarivanja ciljeva programa.
3. Sektorski nadzorni odbor sastaje se barem dvaput godišnje na inicijativu Korisnika ili Komisije.
4. Sektorskim nadzornim odborom zajedno predsjedaju voditelj operativne strukture i predstavnik Komisije. O sastavu Sektorskog nadzornog odbora odluku donosi operativna struktura u dogовору sa službama Komisije. Sektorski nadzorni odbor sastoji se od predstavnika Komisije, nacionalnog koordinatora programa IPA, strateškog koordinatora za komponente "Regionalni razvoj" i "Razvoj ljudskih potencijala" i operativne strukture programa. Kada je to potrebno, također uključuje predstavnike civilnog društva, socioekonomске partnere i nevladine organizacije aktivne u području zaštite okoliša. Predstavnik međunarodnih finansijskih ustanova može sudjelovati u savjetodavnom svojstvu za one operativne programe za koje daje doprinos.
5. Sektorski nadzorni odbor priprema vlastiti poslovnik u skladu s mandatom koji određuju službe Komisije te unutar institucionalnog, pravnog i finansijskog okvira odnosne države korisnice. Sektorski nadzorni odbor dužan je usvojiti poslovnik u dogовору s operativnom strukturom i Nadzornim odborom za program IPA.

6. Sektorski nadzorni odbor podnosi izvješća Nadzornom odboru za program IPA. Nadzornom odboru za program IPA dužan je posebno dati informacije o sljedećem:

- a.) napretku u provedbi programa, po prioritetnoj osi i, kada je to relevantno, po mjerama ili operacijama; to uključuje postignute rezultate, pokazatelje finansijske provedbe i ostale faktore, a uspostavlja se s ciljem pregleda i poboljšanja provedbe programa;
- b.) svim aspektima funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole koje je postavilo tijelo nadležno za reviziju, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje ili dužnosnik nadležan za akreditaciju.

7. Sektorski nadzorni odbor dužan je:

- a.) razmotriti i odobriti opće kriterije za odabir operacija unutar šest mjeseci od stupanja na snagu Sporazuma o financiranju o programu i odobriti izmjenu kriterija u skladu s potrebama programiranja;
- b.) na svakoj sjednici ispitati napredak prema realizaciji konkretnih ciljeva Operativnog programa na temelju dokumenata koje je predala operativna struktura;
- c.) na svakoj sjednici pregledati rezultate provedbe, a posebno rezultate vezane za realizaciju ciljeva za svaku prioritetu os i mjere i evaluacije za vrijeme provedbe; nadzor obavlja pozivanjem na konkretne pokazatelje;
- d.) pregledati sektorska godišnja i završna izvješća o provedbi prije slanja Komisiji i nacionalnom koordinatoru programa IPA;
- e.) biti informiran o godišnjem izvješću o reviziji iz članka 29. stavka 2. točke b) IPA Provedbene uredbe ili dijelu izvješća koji se odnosi na Operativni program, i o primjedbama koje je Komisija eventualno dala nakon što je pregledala izvješće ili u odnosu na taj dio izvješća;
- f.) pregledati prijedlog za izmjenu ili dopunu Sporazuma o financiranju programa i/ili sam program;
- g.) biti informiran o revizijama koje se obavljaju i o mišljenju revizijskih tijela i EK u odnosu na provedbu programa;
- h.) razmotriti i odobriti Komunikacijski akcijski plan iz članka 99. ovog Sporazuma, kao i naknadne izmjene plana; i
- i.) predložiti povremene sastanke na tehničkoj razini, ako su potrebni.

8. Sektorski nadzorni odbor može operativnoj strukturi predložiti izmjenu ili ispitivanje programa čime bi se vjerojatno omogućila realizacija ciljeva programa ili poboljšanje upravljanja programom, uključujući finansijsko upravljanje.

9. Sektorski nadzorni odbor može također dati prijedloge Komisiji i nacionalnom koordinatoru programa IPA, uz primjerak za nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, odluka o mjerama za ispravljanje kojima bi se osiguralo ostvarivanje ciljeva programa i poboljšala učinkovitost pružene pomoći.

*Članak 84.
Evidencija o nadzoru*

Operativna struktura vodit će evidenciju o nadzoru za svaku operaciju koja će se pripremati u skladu s predlošcima i smjernicama službi Komisije koji se smatraju potrebnim. Evidencija o nadzoru predaje se Sektorskom nadzornom odboru i predstavlja ključni dio Godišnjeg izvješća o provedbi, pripremljenog u skladu sa člankom 85.

*Članak 85.
Sektorsko godišnje izvješće o provedbi*

1. Operativna struktura dužna je predati sektorsko godišnje izvješće u odnosu na program Komisiji i nacionalnom koordinatoru programa IPA do 30. lipnja svake godine, a prvi put do 30. lipnja 2008.

2. Izvješća se šalju nacionalnom koordinatoru programa IPA, nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje i Komisiji, nakon što ih pregleda sektorski nadzorni odbor.

3. Sektorska izvješća uključuju sljedeće informacije:

- a.) kvantitativan i kvalitativan napredak ostvaren u provedbi Operativnog programa, prioritetnih osi, mjera i, ako je primjenjivo, operacije ili skupine operacija u odnosu na njihove specifične, provjerljive ciljeve s kvantifikacijom, kada je to moguće, pomoći pokazatelja na odgovarajućoj razini;
- b.) finansijsku provedbu Operativnog programa navodeći za svaku prioritetu os i mjeru:
 - ukupne izdatke koje plaćaju krajnji korisnici i koji su uključeni u zahtjeve za plaćanjem koje Nacionalni fond šalje Komisiji;
 - ukupne izdatke koji su stvarno nastali i plaćeni od strane Nacionalnog fonda s odgovarajućim javnim ili javnim i privatnim doprinosom; to je popraćeno formularima u elektroničkom obliku u kojima se navode operacije kako bi ih se moglo slijediti od proračunskog izdvajanja od strane Korisnika do konačnih isplata;
 - ukupne uplate zaprimljene od Komisije.

Ako je prikladno, finansijska provedba može se predstaviti kroz glavna interventna područja i regije u kojima je pomoći koncentrirana.

- c.) u informativne svrhe, indikativnu raščlambu alokacija na temelju Uredbe o programu IPA po kategorijama, u skladu s iscrpnim popisom iz Dodatka XIII. (za komponentu "Regionalni razvoj");
- d.) korake koje je poduzela operativna struktura ili Sektorski nadzorni odbor kako bi osigurali kvalitetu i djelotvornost provedbe, a posebno:
 - mjere nadzora i evaluacije, uključujući načine prikupljanja podataka;
 - sažetak svih značajnih problema uočenih tijekom provedbe programa i poduzetih mjera;
 - način korištenja tehničke pomoći;
- e.) informacije o aktivnostima informiranja i promidžbe programa;
- f) ukoliko je potrebno, za komponentu Regionalni razvoj, napredak i financiranje velikih projekata;

4. Sektorska izvješća smatraju se prihvatljivim ako sadrže sve prikladne informacije iz stavka 3. Službe Komisije o prihvatljivosti sektorskog godišnjeg izvješća izvješćuje nacionalnog koordinatora programa IPA i operativnu strukturu u roku od 10 radnih dana od dana primitka izvješća.

5. Nacionalni IPA koordinator i operativna struktura izvješćuju se i o mišljenju Komisije o sadržaju prihvatljivog sektorskog godišnjeg izvješća u roku od dva mjeseca od dana primitka tog izvješća.

6. Izvješću se prilaže evidencija o nadzoru pripremljena u skladu s predlošcima i smjernicama službi Komisije.

*Članak 86.
Evaluacija tijekom provedbe*

1. Tijekom razdoblja provedbe Korisnik provodi evaluacije povezane s nadzorom programa, posebno kada se za vrijeme nadzora programa uoče značajni odmaci od prvotno utvrđenih ciljeva ili

kada budu podneseni prijedlozi za reviziju programa. Tijekom razdoblja provedbe programa provodi se barem jedna evaluacija. Rezultati evaluacije šalju se Sektorskom nadzornom odboru i Komisiji.

2. Evaluacije provode unutarnji ili vanjski stručnjaci ili tijela, funkcionalno neovisni o tijelima iz članka 21. Provedbene uredbe IPA. Rezultati se objavljaju sukladno mjerodavnim pravilima o pristupu dokumentaciji.

*Članak 87.
Ex post evaluacija*

Ex post evaluacije u nadležnosti su Komisije. Službe Komisije i nacionalni IPA koordinator odlučuju da li se ex post evaluacije moraju obavljati na razini programa ili za skupinu programa ili za pomoć IPA u cjelini.

POGLAVLJE XIV. – REVIZIJA

*Članak 88.
Načela revizije*

Revizija se provodi u skladu s Odjelicima III., IV. i V. Okvirnog sporazuma i Glave VIII., Poglavlja I. Financijske uredbe. Provodi se u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima.

*Članak 89.
Tijelo nadležno za reviziju*

1. Dužnosti i odgovornosti tijela nadležnog za reviziju su one iz Dodatka A Okvirnog sporazuma.
2. Kada reviziju iz članka 88. ovog Sporazuma provodi neko drugo tijelo, tijelo nadležno za reviziju osigurava da takva tijela uživaju nužnu funkcionalnu neovisnost.
3. Ako otkrivene slabosti u sustavima upravljanja ili kontrole ili uočena razina nepravilnosti izdataka ne dopuštaju davanje pozitivnog mišljenja za godišnje mišljenje iz članka 18., stavka 1., točke b) Okvirnog sporazuma, ili u završnoj izjavi iz stavka 1. točke c), tijelo nadležno za reviziju iznosi razloge i procjenjuje opseg problema i njegov finansijski učinak.

*Članak 90.
Revizijski trag*

1. U skladu sa člankom 21. Okvirnog sporazuma, sustavom upravljanja i kontrole programa mora se osigurati dovoljno iscrpan revizijski trag.

2. U smislu ovog Sporazuma, revizijski trag smatra se odgovarajućim ako zadovoljava sljedeće kriterije:

- a.) dopušta usklađivanje ukupnih iznosa potvrđenih Komisiji s iscrpnim računovodstvenim podacima i pratećom dokumentacijom koju na raznim upravnim razinama čuva operativna struktura i krajnji korisnici vezano uz operacije koje se sufinanciraju u okviru Operativnog programa;
- b.) dopušta provjeru izdvajanja i prijenosa raspoloživih sredstava Zajednice i nacionalnih sredstava;
- c.) dopušta provjeru ispravnosti informacija o provođenju programa u skladu s uvjetima Sporazuma o financiranju kojim se odobrava pomoć te ciljevima programa;
- d.) dopušta provjeru primjene kriterija za odabir utvrđenih za Operativni program, i
- e.) sadrži, u odnosu na svaku operaciju, već prema slučaju, tehničke specifikacije i plan financiranja, dokumente vezane uz odobrenje nepovratnih sredstava, dokumente vezane uz postupak javne nabave, izvješća o napretku i izvješća o provedenim provjerama i reviziji.

3. Indikativan opis zahtjeva vezanih za informacije u odnosu na dovoljno iscrpan revizijski trag nalazi se u Dodatku XIV.

4. Korisnik će se uvjeriti da je pažnja posvećena sljedećim pitanjima:

- a) da postoje postupci koji osiguravaju da se dokumente koji su relevantni za konkretnе stavke nastalih izdataka, izvršenih plaćanja, obavljenih radova i njihova provjera u vezi s programom, a koji su potrebni za dovoljno iscrpan revizijski trag, čuva u skladu sa zahtjevima iz Dodatka XIV.;
- b) da postoje podaci o tijelu koje čuva dokumente, kao i o lokaciji; i
- c) da su dokumenti na raspolaganju za inspekciju osobama i tijelima koji obično imaju pravo pregledavati takve dokumente.

5. Osobe i tijela iz stavka 4. točke c) jesu:

- a) zaposlenici Nacionalnog fonda, operativna struktura i pojedinačna tijela koja obrađuju zahtjeve za plaćanjem;
- b) službe koje provode reviziju sustava upravljanja i kontrole;
- c) Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje kao osoba odgovorna za ovjeravanje zahtjeva za plaćanjem za vrijeme provedbe i konačnih isplata i osoba ili odjel koji izdaje izjave o zatvaranju mjera; i
- d) ovlašteni službenici iz nacionalnih ustanova za reviziju i revijskih ustanova Zajednice.

Navedene osobe i tijela mogu zatražiti dostavu izvoda ili kopija dokumenata ili računovodstvene evidencije iz stavka 4.

*Članak 91.
Revizija operacija*

1. Revizija iz članka 88. ovog Sporazuma provodi se svakih dvanaest mjeseci od 1. listopada u godini u kojoj je donesen program na uzorku operacija koji se bira metodom koju utvrđuje ili odobrava tijelo nadležno za reviziju. Revizija se provodi na terenu na temelju dokumentacije i evidencije koju čuva korisnik.

2. Revizijom se provjerava ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- a.) operacija zadovoljava kriterije odabira za Operativni program i provodi se u skladu s odlukom o odobrenju i ispunjava sve primjenjive uvjete vezano uz njezinu funkcionalnost i uporabu ili ciljeve koje treba ostvariti;
- b.) prijavljeni izdaci odgovaraju računovodstvenim podacima i pratećoj dokumentaciji koju čuva krajnji korisnik;
- c.) izdaci koje prijavljuje korisnik u skladu su s pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima;
- d.) javni doprinos plaćen je korisniku u skladu sa člankom 40. stavkom 9. Provedbene uredbe IPA.

3. Ako se čini da su uočeni problemi sustavne prirode i stoga predstavljaju rizik za druge operacije u okviru Operativnog programa, tijelo nadležno za reviziju osigurava provedbu dalnjih provjera, uključujući dodatnu reviziju ako je nužno, u svrhu utvrđivanja opsega takvih problema. Nadležna tijela poduzimaju nužne preventivne i korektivne radnje.

*Članak 92.
Dokumenti koje podnosi tijelo nadležno za reviziju i praćenje*

1. Godišnje izvješće o reviziji i godišnje mišljenje iz članka 29. stavka 2. točke b) Provedbene uredbe IPA zasnivaju se na revizijama sustava i revizijama operacija i pripremaju se u skladu s obrascima iz Dodatka C Okvirnog sporazuma.

2. Mišljenje o završnom izvješću o izdacima iz 29. stavka 2. točke b) Provedbene uredbe IPA temelji se na ukupnoj revizijskoj djelatnosti provedenoj od strane tijela nadležnog za reviziju ili u okviru nadležnosti navedenog tijela, a u skladu s revizijskom strategijom. Mišljenje o završnom izvješću o izdacima sastavlja se u skladu s obrascem iz Dodatka E Okvirnog sporazuma.

3. Ako postoji ograničenje u sustavu ispitivanja ili uočena razina nepravilnosti izdataka ne dopušta davanje pozitivnog mišljenja za godišnje mišljenje iz stavka 1., ili u mišljenju o završnom izvješću o izdacima iz stavka 2., tijelo nadležno za reviziju iznosi razloge i procjenjuje opseg problema i njegov finansijski učinak.

4. Nakon primitka izvješća i mišljenja tijela nadležnog za reviziju, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje:

- a) odlučuje da li su potrebna poboljšanja u sustavima upravljanja i kontrole, bilježi odluke u tom smislu i osigurava pravovremenu provedbu poboljšanja;
- b) provodi potrebne prilagodbe u zahtjevima za plaćanjem Komisiji.

5. Službe Komisije mogu odlučiti da će same poduzeti radnje praćenja kao odgovor na izvješća i mišljenja, primjerice kroz pokretanje postupka za finansijske ispravke, ili mogu zatražiti od države korisnice da poduzme odgovarajuće korake, pri čemu o svojoj odluci obavještava Nacionalnog dužnosanika za ovjeravanje i dužnosanika nadležnog za akreditaciju.

Članak 93.

Raspoloživost dokumenata

1. U svrhu ovog Sporazuma, Korisnik će osigurati da se na raspolaganju nalaze podaci o identitetu i lokaciji tijela koja čuvaju popratnu dokumentaciju u odnosu na izdatke i revizije, što uključuje sve dokumente potrebne za odgovarajući revizijski trag.

2. Korisnik će osigurati da se dokumenti iz stavka 1. stave na raspolaganje za inspekciju i da se izvodi ili preslike spomenutih dokumenata dostave osobama i tijelima koja imaju pravo na pristup istim, što uključuje barem ovlašteno osoblje Korisnika, Nacionalni fond, tijelo nadležno za reviziju i ovlaštene službenike Zajednice i njihove ovlaštene predstavnike.

3. Barem sljedeće smatra se uobičajeno prihvaćenim nosačima podataka:

- a.) fotokopije izvornih dokumenata;
- b.) listove filmova za pohranu podataka sa izvornih dokumenata;
- c.) elektroničke verzije izvornih dokumenata;
- d.) dokumenti koji postoje isključivo u elektroničkoj verziji.

4. Postupak za ovjeravanje istovjetnosti dokumenata koji se nalaze na uobičajeno prihvaćenim nosačima podataka s izvornikom utvrđuju nacionalna tijela, te se njime osigurava da su verzije koje se drže u skladu s nacionalnim zakonom propisanim zahtjevima i da se u njih moguće pouzdati u svrhu revizije.

5. Ako dokumenti postoje isključivo u elektroničkoj verziji, računalni sustavi koji se koriste moraju ispunjavati prihvaćene sigurnosne standarde kojima se osigurava da su dokumenti koji se drže u skladu s nacionalnim zakonski propisanim zahtjevima i da se u njih moguće pouzdati u svrhu revizije.

6. Službe Komisije dužne su osigurati da se informacije koje šalje Korisnik ili koje su one prikupile u terenskim inspekcijama čuvaju kao povjerljive i na sigurnom.

Članak 94.

Nadzor, kontrola i revizija od strane Komisije i Europskog revizorskog suda

Nadzor, kontrola i revizija od strane Komisije i Europskog revizorskog suda provodit će se u skladu s Odjeljkom IV., člancima 27. do 35. Okvirnog sporazuma, i Glavom VIII., Poglavljem I. Finansijske uredbe.

POGLAVLJE XV. – INFORMIRANJE I VIDLJIVOST

Članak 95. Osobni podaci

Sukladno članku 24. stavku 2. točki d) Okvirnog sporazuma, primjenjuju se odredbe Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskoga parlamenta i Europskog vijeća o zaštiti osoba pri obradi osobnih podataka u ustanovama i tijelima Zajednice te o slobodnome protoku takvih podataka, uz dužno poštivanje zahtjeva vezanih uz sigurnost.

Članak 96. Elektronička razmjena podataka

1. Korisnik Komisiju dostavlja izvornik dokumenata u papirnatom obliku, datiran i potpisani od strane valjano ovlaštenog dužnosnika. Datum koji se uzima u obzir jest datum na koji je dokument u papirnatom obliku službeno poslan Komisiji.
2. Uz dokumente koje Korisnik Komisiji predaje u papirnatom obliku, Korisnik će također nastojati uvijek kad je moguće predati i elektroničku verziju dokumenata.
3. U slučaju odstupanja između verzije u papirnatom obliku i elektroničkih verzija dokumenta, vjerodostojnjim dokumentom smatrać će se izvornik u papirnatom obliku.
4. Svi dokumenti i korespondencija koji se odnose na program moraju sadržavati CCI broj koji je naznačila Komisija.

Članak 97. Informiranje i promidžba

1. Korisnik daje informacije o programu i promiče program i operacije u skladu sa člankom 24. Okvirnog sporazuma. Informacije moraju biti usmjerene prema građanima i korisnicima, s ciljem naglašavanja uloge Zajednice i osiguranja transparentnosti.
2. Sukladno članku 90. Financijske uredbe, Komisija objavljuje relevantne informacije o ugovorima i nepovratnim sredstvima. Komisija objavljuje rezultate poziva na nadmetanje i poziva na dostavu prijedloga projekata u Službenom listu Europske unije, na stranici EuropeAida i u bilo kojim drugim prikladnim medijima, u skladu s primjenjivim postupcima ugovaranja za vanjsko djelovanje Zajednice.

Članak 98. Objavljivanje informacija o korisnicima financijskih sredstava Zajednice

1. Sukladno članku 24. stavku 2. Okvirnog sporazuma, Korisnik objavljuje sljedeće informacije u odnosu na korisnike financijskih sredstava Zajednice:
 - a.) ime odnosno naziv i adresu korisnika;
 - b.) naziv operacija;
 - c.) iznos sredstava Zajednice izdvojen za odnosne operacije.
2. Informacije iz stavka 1. objavljuju se sukladno standardnoj prezentaciji, na lako dostupnom i u tu svrhu namijenjenom mjestu na internetskoj stranici Korisnika. Ako je objavljivanje na internetu nemoguće, informacije se objavljuju na druge odgovarajuće načine, što uključuje nacionalni službeni list.
3. Objavljivanje se mora provesti unutar prvih šest mjeseci godine koja slijedi nakon zatvaranja proračunske godine u odnosu na koju su sredstva dodijeljena Korisniku.
4. Korisnik je dužan obavijestiti Komisiju o adresi mjesta objavljivanja. Ovu je adresu također potrebno navesti na u tu svrhu namijenjenom mjestu na internetskoj stranici institucija Zajednice iz članka 97. stavka 2. ovog Sporazuma. Ako se informacije objavljuju na drugi način, Korisnik je dužan Komisiji dati potpune podatke o korištenim sredstvima objavljivanja.

*Članak 99.
Vidljivost*

1. Djelatnosti vezane za stavljanje na raspolaganje i promidžbu informacija o pomoći u okviru IPA u državi korisnici, sukladno članku 24. stavku 4. Okvirnog sporazuma, provodit će se na temelju Komunikacijskog akcijskog plana (KAP) koji se priprema u skladu s poglavljem koje sadrži provedbene odredbe programa. KAP pregledava Sektorski nadzorni odbor, a sadrži sljedeće:

- a.) ciljeve informiranja i promidžbe;
- b.) ciljnu skupinu;
- c.) sadržaj i strategiju rezultirajućih komunikacijskih i informacijskih mjera;
- d.) okvirni proračun;
- e.) upravne odjele nadležne za provedbu;
- f.) kriterije za evaluaciju izvršenih mjera.

2. Financiranje za informiranje i promidžbu može se osigurati iz prioriteta tehničke pomoći programa.

3. Na sjednicama Sektorskog nadzornog odbora, operativna struktura daje izvješće o napretku u provedbi KAP-a i daje članovima Odbora primjere mjera.

4. Kada provedba ovog članka predviđa konkretnе djelatnosti vezane za informiranje i promidžbu na operativnoj razini, za takve su djelatnosti odgovorni krajnji korisnici i financirat će se iz iznosa dodijelenog odnosnom subjektu.

5. Operativna struktura osigurat će da operacije koje se financiraju u okviru programa budu u skladu sa smjernicama EU o vidljivosti za vanjsko djelovanje¹.

POGLAVLJE XVI – ZATVARANJE PROGRAMA

*Članak 100.
Načela zatvaranja*

1. Zatvaranje programa prepostavlja finansijsko rješavanje preostalih sredstava Zajednice kroz plaćanje konačne bilance ili izdavanje obavijesti o povratu, ili pak povrat konačne bilance u okviru sredstava koje je Komisija izdvojila. U tu svrhu, Komisiji se podnosi zahtjev za konačnu isplatu.

2. Komisija obavještava Korisnika o datumu zatvaranja programa.

3. Zatvaranje programa ne dovodi u pitanje pravo Komisije da provodi revizije ili obavlja finansijske ispravke.

4. Neovisno o rezultatima revizija provedenih od strane službi Komisije ili Europskog revizorskog suda, konačno isplaćena bilanca ili iznos koji će biti vraćen Komisiji mogu biti izmijenjeni unutar devet mjeseci od dana na koji je izvršeno završno plaćanje ili od dana izdavanja obavijesti o povratu.

5. Sukladno odredbama članka 45. IPA Provedbene uredbe, za zatvaranje programa, Korisnik mora predati Komisiji sljedeće dokumente, a kako bi se uspješno zatvorila pomoć Zajednice:

- zahtjev za konačnu isplatu koji izdaje nacionalni dužnosnik za ovjeravanje;
- završno izvješće koje podnosi operativna struktura;
- izjava o zatvaranju o završnom izvješću o izdacima uz završno izvješće o aktivnostima koje izdaje tijelo nadležno za reviziju;
- mišljenje revizije o završnom izvješću o izdacima.

6. Preduvjet za uspješno zatvaranje programa jest da su odredbe iz Poglavlja II. IPA Provedbene uredbe o akreditaciji na snazi i da prijenos ovlasti za upravljanje od strane Komisije i dalje vrijedi.

¹ http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm .

*Članak 101.
Izjava o zatvaranju*

1. Izjava o zatvaranju sadrži mišljenje neovisnog tijela nadležnog za reviziju iz članka 29. Provedbene uredbe IPA o završnom izvješću o izdacima koje je nacionalni dužnosnik za ovjeravanje predao Komisiji.
2. Podnošenje izjave o zatvaranju predstavlja preduvjet za zatvaranje programa. Podnosi se Komisiji i dužnosniku nadležnom za akreditaciju istovremeno sa završnim izvješćem o izdacima.
3. Osnova za donošenje mišljenja iz izjave o zatvaranju mora biti jasno objašnjena. tijelo nadležno za reviziju dužno je izjaviti da završno izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem bilance koje podnosi nacionalni dužnosnik za ovjeravanje ne sadrže netočne navode. tijelo nadležno za reviziju posebno će se pozabaviti sljedećim:
 - ispravnom prezentacijom i povezivanjem dokumenata;
 - ispravnošću i točnošću izračuna;
 - usklađivanjem završnog izvješća predanog Komisiji s izvješćima koja su provedbena tijela predala nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje;
 - dosljednošću s finansijskim informacijama, što uključuje informacije o nepravilnostima, iz završnog izvješća;
 - zakonitošću i pravilnošću osnovnih finansijskih transakcija u skladu s kriterijima prihvatljivosti i direktivama o nabavi;
 - revizijama koje su službe Komisije, Europski revizorski sud ili tijelo nadležno za reviziju provele u Nacionalnom fondu i nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, operativnoj strukturi, kao i naručiteljima, kroz sažeti prikaz slabosti uočenih u sustavima upravljanja i kontrole ili u rezultatima finansijskih transakcija. Potrebno je uključiti i korektivne mjere određene za otklanjanje slabosti u sustavima upravljanja i kontrole, što uključuje i provedene finansijske ispravke;
 - uzorkom finansijskih transakcija koje su bile predmet revizije, što uključuje informacije o ukupnim javnim rashodima i postotku greške, ako postoji.
4. Indikativan obrazac izjave o zatvaranju nalazi se u Dodatu E Okvirnog sporazuma.

*Članak 102.
Završno izvješće*

1. Operativna struktura priprema sektorsko završno izvješće o provedbi programa. Izvješće se odnosi na cijelo razdoblje provedbe i može uključivati zadnje godišnje izvješće.
2. Nakon pregleda od strane Sektorskog nadzornog odbora, operativna struktura podnosi završno sektorsko izvješće nacionalnom koordinatoru programa IPA, nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje i Komisiji, najkasnije šest mjeseci nakon posljednjeg datuma za prihvatljivost izdataka.
3. Zahtjevi vezani za sadržaj završnog sektorskog izvješća nalaze se u članku 169. Provedbene uredbe IPA. Izvješće uključuje sljedeće:
 - a) kvantitativan i kvalitativan napredak ostvaren u provedbi programa, po prioritetu i mjeri, u odnosu na njihove specifične ciljeve, uz kvantifikaciju fizičkih pokazatelja, što uključuje rezultate i pokazatelje učinka;
 - b) finansijsku provedbu programa, navodeći ukratko za svaku prioritetu os i mjeru ukupni stvarno plaćeni izdatak koji je uključen u zahtjeve za plaćanjem koje je Nacionalni fond predao Komisiji, kao i zabilježbu ukupnih uplata zaprimljenih od Komisije i ukupne izdatke koji su stvarno nastali i plaćeni od strane Nacionalnog fonda s odgovarajućim javnim ili javnim i privatnim doprinosom, kao i popis izvršenih operacija;
 - c) indikativnu raščlambu alokacija na temelju Uredbe o programu IPA, po kategorijama, u skladu s iscrpnim popisom uključenim u Dodatak XIII. (*za komponentu "Regionalni razvoj"*);
 - d) korake koje je poduzela operativna struktura i/ili Sektorski nadzorni odbor kako bi osigurali kvalitetu i djelotvornost provedbe, a posebno:

- i) mjere nadzora i evaluacije, uključujući načine prikupljanja podataka;
 - ii) sažetak svih značajnijih problema uočenih u provedbi programa i svih naknadno poduzetih korektivnih mjera;
 - iii) način korištenja tehničke pomoći;
- e) mjere poduzete za informiranje i promidžbu programa;
 - f) ako je potrebno, napredak i financiranje velikih projekata;
 - g) popis provedenih projekata i da li su dovršeni i operativni.
4. Završno izvješće smatra se prihvatljivim ako sadrži sve informacije navedene u stavku 3. Službe Komisije obavijestit će nacionalnog koordinatora programa IPA i operativnu strukturu o prihvatljivosti završnog izvješća unutar 10 radnih dana od dana primitka.
5. Mišljenje Komisije o sadržaju prihvatljivog završnog sektorskog izvješća daje se nacionalnom koordinatoru programa IPA i operativnoj strukturi unutar pet mjeseci od dana primitka prihvatljivog izvješća.

Članak 103.
Zahtjev za završno plaćanje

1. Zahtjev za završno plaćanje, što uključuje uvjerenje o izdacima i izvješće o izdacima sastavlja se u obliku iz Dodatka XVI. Sporazuma o financiranju.
2. Prijavljeni izdaci trebali bi se odnositi na izdatke koje je Nacionalni fond stvarno pretrpio i isplatio. Izdaci bi trebali odgovarati izvršenim plaćanjima uz odgovarajuće račune ili računovodstvenu dokumentaciju istovjetne dokazne vrijednosti. Izdatke mora ovjeriti nacionalni dužnosnik za ovjeravanje.
3. Uvjeti koje nacionalni dužnosnik za ovjeravanje mora provjeriti kod ovjere izdatka nalaze se u Dodatku XVII.
4. Uz završno izvješće o izdacima mora se priložiti i dodatak o povratima iz Dodatka XVI. ovog Sporazuma.
5. Predfinanciranje isplaćeno Korisniku za program temeljem članka 64. ovog Sporazuma mora biti opravданo plaćanjima krajnjih korisnika najkasnije kada se zatraži konačna bilanca pomoći.
6. Korisnik je dužan obavijestiti Komisiju o povratima izvršenim u razdoblju između podnošenja konačne izjave o izdacima i konačne isplate od strane Komisije kako bi Komisija mogla izvršiti odbijanje. Korisnik također mora obavijestiti Komisiju o izvršenim povratima nakon podnošenja konačne izjave o izdacima i nakon zatvaranja programa i izvršiti povrat IPA doprinosa Komisiji.

Članak 104.
Čuvanje dokumentacije

1. Odgovorno tijelo i struktura Korisnika dužni su čuvati na raspolaganju za Komisiju svu dokumentaciju vezanu za program, što uključuje dokumente vezane za autorizaciju zahtjeva za plaćanjem, obradu i plaćanje zahtjeva i postupanje prema predujmovima, jamstvima i dugovanjima, kroz razdoblje od barem tri godine nakon zatvaranja programa.
2. U odnosu na projekte koji ostvaruju prihode, razdoblje iz stavka 1. produžuje se na pet godina nakon dana konačne isplate za projekt ili tri godine nakon zatvaranja programa, ovisno o tome što nastupi kasnije.
3. Operativna struktura dužna je čuvati pisani evidenciju o cijelokupnom postupku nabave, dodjele nepovratnih sredstava i ugovaranja kroz razdoblje od barem sedam godina od plaćanja bilance ugovora.
4. Razdoblja iz stavaka 1., 2. i 3. prekidaju se u slučaju pravnih postupaka, finansijskih ispravaka ili uredno potkrijepljenog zahtjeva službi Komisije.

POGLAVLJE XVII. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 105. Konzultacije

1. Sva pitanja vezana za provedbu ili tumačenje ovog Sporazuma podliježu konzultacijama između ugovornih stranaka, koje će ako je to potrebno dovesti do izmjena i dopuna ovog Sporazuma.
2. U slučaju propusta da se izvrši neka obveza predviđena ovim Sporazumom u odnosu na koju nisu pravodobno izvršene korektivne mjere, Komisija može obustaviti financiranje aktivnosti u sklopu IPA nakon konzultacija s Korisnikom.
3. Korisnik se može odreći provedbe aktivnosti u okviru IPA u cijelosti ili djelomično. Ugovorne stranke će predvidjeti detalje spomenutog odricanja kroz razmjenu pisama.

Članak 106. Rješavanje razlika, arbitraža

Odredbe članka 42. Okvirnog sporazuma primjenjuju se na odgovarajući način na ovaj Sporazum.

Članak 107. Sporovi s trećima

Odredbe članka 43. Okvirnog sporazuma primjenjuju se na odgovarajući način na ovaj Sporazum.

Članak 108. Dodaci

Dodaci čine sastavni dio ovog Sporazuma.

Članak 109. Važenje

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum na koji Korisnik notificira Komisiji da su ispunjeni svi unutarnji postupci Republike Hrvatske potrebni za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
2. Ovaj Sporazum ostaje na snazi do zadnjeg datuma predviđenog za čuvanje dokumentacije vezane za program sukladno članku 104. ovog Sporazuma.
3. U slučaju sudskih postupaka ili svake opravdane situacije koja je na odgovarajući način dogovorena između stranaka, Sporazum o financiranju ostaje na snazi do konačnog rješenja situacije koja je dovela do produljenja važenja.

Članak 110. Preispitivanje i izmjene i dopune

1. Provedba ovog Sporazuma podliježe redovnim preispitivanjima u vrijeme dogovorenog između stranaka.
2. Svaka izmjena i dopuna usuglašena između stranaka bit će u pisanom obliku i činit će dio ovog Sporazuma. Takva izmjena i dopuna stupa na snagu na datum utvrđen od stranaka.
3. Ako zahtjev za izmjenu i dopunu dolazi od Korisnika, isti predaje zahtjev Komisiji barem šest mjeseci prije predviđenog dana stupanja na snagu izmjene i dopune, osim u slučajevima kada je uredno potkrijepljen dokazima Korisnika i prihvaćen od Komisije.

*Članak 111.
Prestanak*

1. Ovaj Sporazum može okončati svaka stranka putem pisane obavijesti upućene drugoj stranci. Takav prestanak stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci od datuma pisane obavijesti.

2. Prestanak ovog Sporazuma ne isključuje mogućnost da Komisija izvrši finansijske ispravke u skladu sa člancima 49. do 54. Provedbene uredbe IPA.

*Članak 112.
Jezik*

Ovaj Sporazum sastavljen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

Potpisano, za i u ime Vlade Republike Hrvatske,

u (mjesto) dana.

po Hrvoje Dolenec, državni tajnik i Nacionalni IPA koordinator

.....

Potpisano, za i u ime Komisije,

u (mjesto) dana.

po Dirk Ahner, Glavni ravnatelj

.....

Popis dodataka

Naziv

- I. Financijski plan
- II. Uvjerjenje i izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem tijekom provedbe
- III. Godišnje izvješće o povučenim i vraćenim iznosima i povratima na čekanju
- IV. Predviđanje vjerojatnih zahtjeva za plaćanjem
- V. Popis organa, imena i adresa za kontakt
- VI. Posebni uvjeti vezano uz prijenos ovlasti za upravljanje
- VII. Sustav mjerila koji se koristi pri planu ukidanja ex ante kontrola
- VIII. Zahtjev za veliki projekt radi potvrde stope pomoći
- IX. Predložak dvostranog sporazuma o projektu
- X. Model identifikacijske liste operacije
- XI. Sastav i način rada odbora za odabir operacija
- XII. Godišnje i završno izvješće
- XIII. Dodijeljena sredstva prema kategoriji izdataka
- XIV. Indikativan opis zahtjeva za informiranjem vezano uz revizijski trag
- XV. Popis podataka o operacijama koje se na zahtjev priopćuju Komisiji u svrhu dokumentarnih i terenskih provjera
- XVI. Uvjerjenje i izvješće o izdacima i zahtjev za konačnom isplatom
- XVII. Završno izvješće o kontroli i izjava o zatvaranju
- XVIII. Smjernice za popunjavanje standardnog obrasca za tromjesečne prijave nepravilnosti
- XIX.
 - a) Operativni program
 - b) Izmjene i dopune Operativnog programa

DODATAK I.

Financijski plan

Financijski plan Operativnog programa „Promet“ u Republici Hrvatskoj

<u>Godine</u>	Ukupna alokacija programa IPA
2007.	17 000 250
2008.	18 000 000
2009.	18 500 250
2010.	21 300 000
2011.	21 900 000
Ukupno 2007. – 2011.	96 700 500

Prioritet	Financiranje Zajednice	Nacionalno sufinanciranje	Ukupno financiranje	Stopa su- financiranja
	(a)	(b)	(c) = (a) + (b)	(d) = (a)/(c)
Prioritetna os 1. – Nadogradnja željezničkog prometnog sustava u Republici Hrvatskoj	88 585 500	15 632 735	104 218 235	85,00%
Prioritetna os 2. – Nadogradnja sustava unutarnjih plovnih putova u Republici Hrvatskoj	6 900 000	1 217 647	8 117 647	85,00%
Prioritetna os 3. – Tehnička pomoć	1 215 000	214 412	1 429 412	85,00%
Ukupno (2007. – 2011.)	96 700 500	17 064 794	113 765 294	85,00%

DODATAK II.

Uvjerenje i izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem tijekom provedbe

EUROPSKA KOMISIJA

INSTRUMENT PRETPRISTUPNE POMOĆI – IPA

Komponenta za regionalni razvoj (Komponenta III)

Uvjerenje i izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem

Naziv Operativnog programa

Odluka Komisije *od*

Sporazum o financiranju *od*

Referentni broj Komisije (CCI):

Nacionalna referenca (ako postoji)

UVJERENJE

Ja, dolje potpisani,

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje,

ovime potvrđujem da su svi izdaci navedeni u priloženom izvješću u skladu s kriterijima prihvatljivosti izdataka koji su propisani u Sporazumu o financiranju koji je potписан {DATUM} između Europske komisije i Vlade {DRŽAVA} te da su nastali i plaćeni od strane krajnjih korisnika tijekom provedbe operacija odabranih u okviru Operativnog programa u skladu s uvjetima za dodjelu pomoći IPA.

nakon⁽¹⁾

	20...	i iznose:
--	-------	-----------

euro²

(točan broj do dva decimalna mjesta)

Priloženo izvješće o izdacima, raščlanjeno prema prioritetnim osima i mjerama, temelji se na računima koji su privremeno zatvoreni dana

	20...	
--	-------	--

i čini sastavni dio ovog uvjerenja.

Potvrđujem i da operacije napreduju u skladu s uvjetima iz Sporazuma o financiranju, posebice da:

1. Svi zahtjevi iz članka 67. Sporazuma o financiranju ispunjeni su, posebno
 - Poštivane su gornje granice za pomoći programa IPA u okviru svake prioritetne osi u skladu s odlukom Komisije o financiranju (i Sporazumom o financiranju);
 - Operativna struktura poslala je Komisiji sektorska godišnja izvješća o provedbi, uključujući najnovija;
 - Tijelo nadležno za reviziju poslalo je Komisiji najnovije revizijsko izvješće i mišljenje o usklađenosti sustava upravljanja i kontrole sa zahtjevima Uredbe (EZ) 718/2007 te bilo kojeg sporazuma između Komisije i države korisnice;
 - Akreditacija koju je odobrio dužnosnik nadležan za akreditaciju i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje je na snazi, a prijenos ovlasti za upravljanje od strane Komisije i dalje vrijedi;
2. Ispunjene su svi uvjeti iz relevantnih dvostranih sporazuma o projektima vezani uz plaćanja;
3. Izvješće o izdacima je točno, nastalo na temelju pouzdanih računovodstvenih sustava i temelji se na provjerljivoj popratnoj dokumentaciji;
4. Prijavljeni izdaci u skladu su s primjenjivim pravilima Europske unije i nacionalnim pravilima i nastali su u odnosu na operacije koje su predmet financiranja u skladu s kriterijima koji se primjenjuju na program i primjenjivim pravilima i propisima Europske unije, posebno onim koji se odnose na Sporazum o financiranju i dodjelu javnih ugovora (PRAG).
5. U izvješću o izdacima i zahtjevu za plaćanjem uzeti su u obzir, ako je primjenjivo, svi vraćeni iznosi i primljene kamate te prihod od operacija koje se financiraju u okviru Operativnog programa;
6. Raščlamba temeljnih operacija zabilježena je u računalnim datotekama i dostupna je, na zahtjev, mjerodavnim odjelima Komisije.

U skladu s člankom 104. Sporazuma o financiranju, prateća dokumentacija je dostupna i bit će dostupna barem tri godine nakon zatvaranja Operativnog programa od strane Komisije

Datum

	20...	
--	-------	--

Ime tiskanim slovima, funkcija i potpis
nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje

Izvješće o izdacima prema prioritetnoj osi i mjerama: Plaćanje tijekom provedbe

(1) Početan datum za prihvatljivost izdataka (članak 34. Sporazuma o financiranju)

(2) Ukupan iznos prihvatljivih izdataka koje plaćaju korisnici.

Referentni broj Operativnog programa (CCI br):	
Naziv programa:	
Datum privremenog zaključivanja računovodstvene evidencije:	Datum slanja Komisiji:
Ukupno plaćeni ovjereni prihvatljivi izdaci¹:	

Prioritetna os/mjera	Ukupni nastali izdaci do danas (između.... ² i)	Izdaci ovjereni u ovom izvješću	Ukupni planirani izdaci (početni proračun)	Izdaci nastali do danas kao udio u početnom proračunu (%)	Procijenjeni izdaci koji su još uvijek potrebni za dovršenje programa
Prioritetna os 1: ukupno					
Mjera 1.1					
Od čega: - Operacija xxx (referentni broj i naziv) - Veliki projekt xxx (CCI broj i naziv)					
Mjera 1.2					
Prioritetna os 2					
Mjera 2.1					
Prioritetna os 3					
Mjera 3.1					
Prioritetna os 4					
Mjera 4.1					

¹ Kako je utvrđeno člancima 148., 150. i 152. Uredbe Komisije 718/2007

² Početni datum za prihvatljivost izdataka (Članak 34. Sporazuma o financiranju)

Raščlamba ukupnih ovjerenih prihvatljivih izdataka prema godinama¹ (iznosi u eurima)

Prioritetna os/Mjera	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Prioritetna os 1: ukupno					
Mjera 1.1					
Od čega:					
- Operacija xxx (referentni broj i naziv)					
- Glavni projekt xxx (CCI broj i naziv)					
Mjera 1.2					
Prioritetna os 2					
Mjera 2.1					
Prioritetna os 3					
Mjera 3.1					
Prioritetna os 4					
Mjera 4.1					

¹ Prema godini: raščlamba navedena u ovoj tablici odgovara uplatama korisnika u predmetnoj godini. Ako nije moguće napraviti točnu raščlambu, treba dati najbolju moguću procjenu raščlambe.

DODATAK 1. Izvješću o izdacima:

Elektronski ispis operacija prema mjerama i operacijama i odgovarajući izdaci, uključujući doprinos u okviru Uredbe o programu IPA i nacionalne javne rashode

Prioritetna os/mjera	Ukupni izdaci (EURO)	IPA sredstva (EURO)	Nacionalni javni rashodi (EURO)	IPA stopa sufinanciranja (%)
Prioritetna os 1: ukupno				
Mjera 1.1				
<i>Operacija 1.1.1</i>				
<i>Operacija 1.1.2</i>				
.....				
Mjera 1.2				
<i>Operacija 1.2.1</i>				
<i>Operacija 1.2.2</i>				
.....				
Mjera 1.3				
<i>Operacija 1.3.1</i>				
<i>Operacija 1.3.2</i>				
.....				
Prioritet 2: ukupno				
Mjera 2.1				
<i>Operacija 2.1.1</i>				
.....				
Prioritet 3				
Mjera 3.1				
<i>Operacija 3.1.1</i>				
.....				

DODATAK 2. Izvješću o izdacima:

Detalji iznosa koji se mogu vratiti nakon ukidanja potpunog ili dijela sufinanciranja aktivnosti iz sredstava programa IPA

Naziv prioriteta/mjere /operacije	
Iznos čiji povrat je zatražen	
Dužnik	
Datum izdavanja naloga za povratom sredstava	
Tijelo koje je izdalo nalog za povratom sredstava	
Datum povrata sredstava	
Vraćeni iznos	

DODATAK 3. Izvješću o izdacima:

Ukupnost sredstava programa IPA na deviznom računu određene komponente na datum posljednjeg terećenja na koje se odnosi ovo izvješće i ostvarene kamate

ZAHTJEV ZA PLAĆANJE: Plaćanje tijekom provedbe

Naziv Operativnog programa:

Referentni broj Operativnog programa (CCI):

U skladu s Dodatkom A Okvирnog sporazuma (članak 25. Uredbe (EZ) br. 718/2007), ja, dolje potpisani (tiskanim slovima ime nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje), ovime tražim plaćanje iznosa od eura kao uplatu tijekom provedbe.

Ovaj je zahtjev prihvatljiv jer:

	Brisati prema potrebi
(a) tijekom čitavog razdoblja za svaku prioritetu os nije uplaćeno više od maksimalnog iznosa pomoći iz IPA Fondova u skladu sa Sporazumom o financiranju i odlukom Komisije kojom se odobrava Operativni program.	
(b) Operativna struktura poslala je Komisiji sektorska godišnja izvješća o provedbi, uključujući i najnovije u skladu sa člankom 67. stavkom 1. točkom c. Sporazuma o financiranju.	<i>— Operativna struktura proslijedila ga je u roku propisanom u članku 83. Sporazuma o financiranju. — nalazi se u prilogu</i>
(c) Tijelo nadležno za reviziju poslalo je Komisiji, u skladu sa člankom 92. Sporazuma o financiranju, najnovije godišnje revizijsko izvješće i mišljenje o usklađenosti sustava upravljanja i kontrole sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 718/2007 i/ili o bilo kakvom sporazumu između Komisije i države korisnice	<i>— tijelo nadležno za reviziju proslijedilo ga je u roku propisanom u članku 90. Sporazuma o financiranju. — nalazi se u prilogu</i>
(d) akreditacije koje su dodijelili dužnosnik nadležan za akreditaciju i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje su na snazi, a prijenos ovlasti za upravljanje od strane Komisije i dalje vrijedi	
(e) uplate nisu obustavljene u skladu sa člankom 72. Sporazuma o financiranju	
(f) Nije došlo do niti jedne od situacija koje bi opravdavale blokiranje uplata za velike projekte	

Uplatu treba izvršiti Komisija tijelu koje je država korisnica ovlastila u svrhu provedbe plaćanja.

Ovlašteno tijelo	
Banka	
Bankovni račun br.	
Vlasnik računa (ako nije isti kao i ovlašteno tijelo)	

Datum 20...

Ime tiskanim slovima, pečat, funkcija i potpis
nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje

DODATAK III.

**Godišnje izvješće o povučenim i vraćenim iznosima i povratima na čekanju
(članak 66. stavak 3. točka d. Sporazuma o financiranju)**

1. POVUČENA I VRAĆENA SREDSTVA ZA GODINU 20.... NA TEMELJU IZVJEŠĆA O IZDACIMA

Prioritetna os	Povučena sredstva				Vraćena sredstva			
	Ukupni izdaci korisnika	Javni doprinos	Stopa sufinanciranja ¹	Doprinos EU-a	Ukupni izdaci korisnika	Javni doprinos	Stopa sufinanciranja ²	Doprinos EU-a
1								
Operacija 1.1.x								
2								
Operacija 2.1.x								
3								
Operacija 3.1.x								
Ukupno								

¹ Ova stopa sufinanciranja i metoda za njen izračun nalaze se u finansijskoj tablici operativnog programa za predmetnu prioritetu os.

² Ova stopa sufinanciranja i metoda za njen izračun nalaze se u finansijskoj tablici operativnog programa za predmetnu prioritetu os.

2. IZNOSI KOJI JOŠ NISU VRAĆENI NA DAN 31.12. 20..

Prioritetna os	Godina pokretanja postupka povrata	Javni doprinos koji će biti vraćen	Stopa sufinanciranja ¹	Doprinos EU-a koji će biti vraćen
1	2007			
Operacija 1.1.x				
	2008			
	...			
2	2007			
Operacija 2.1.x				
	2008			
	...			
3	2007			
Operacija 3.1.x				
	2008			
	...			
Ukupno	2007			
	2008			
	...			
Sveukupno				

¹ Ova stopa sufinanciranja i metoda za njen izračun nalaze se u finansijskoj tablici operativnog programa za predmetnu prioritetnu os.

DODATAK IV.

Predviđanja vjerovatnih zahtjeva za plaćanjem (članak 63. stavak 2. točka c. Sporazuma o financiranju)

Privremena predviđanja vjerovatnih zahtjeva za plaćanjem prema programima za tekuću i sljedeću finansijsku godinu (u eurima):

	Sufinanciranje IPA ¹	
	[tekuća godina]	[sljedeća godina]
Operativni program 1 (CCI broj) ukupno		
Prioritet 1		
Prioritet 2		
Prioritet 3		
Operativni program 2 (CCI broj) ukupno		
Operativni program 3 (CCI broj) ukupno		
Sveukupno		

¹ U tablici treba navesti samo privremene prognoze vjerovatnih zahtjeva za plaćanjem u odnosu na sufinanciranje iz IPA-e, a ne prognozu ukupnih izdataka. U privremenim prognozama vjerovatnih zahtjeva za plaćanjem treba navesti sufinciranje iz IPA-e za predmetnu godinu, a ne kumulativni iznos od početka razdoblja programiranja.

DODATAK V.

Popis tijela, imena i adresa za kontakt (članak 28. stavak 3. Sporazuma o financiranju)

Polje 1.	Operativni program oznaka CCI 2007HR16IPO002
Polje 2.	Operativni program „Promet“
Polje 3.	IPA komponenta III - "Regionalni razvoj"
Polje 4.	Korisnik – Republika Hrvatska
Polje 5.	Nacionalni IPA koordinator
<u>Naziv</u>	Državni tajnik, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU
Adresa	Radnička 80/V, 10 000 Zagreb
Telefon	00 385 1 4569 205
Polje 6.	Strateški koordinator za komponente "Regionalni razvoj" i "Razvoj ljudskih potencijala"
<u>Naziv</u>	Zamjenica državnog tajnika, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU
Adresa	Radnička 80/V, 10 000 Zagreb
Telefon	00 385 1 4569 194
Polje 7.	Dužnosnik nadležan za akreditaciju
<u>Naziv</u>	Ministar, Ministarstvo financija
Adresa	Katančićeva 5, 10 000 Zagreb
Telefon	00385 1 4591 300
Polje 8.	Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje
<u>Naziv</u>	Državna tajnica, Ministarstvo financija
Adresa	Katančićeva 5, 10 000 Zagreb
Telefon	00 385 1 4591 479
Polje 9.	Nacionalni fond
<u>Naziv</u>	Voditelj sektora, Ministarstvo financija
Adresa	Katančićeva 5, 10 000 Zagreb
Telefon	00 385 1 4591243
Polje 10.	Tijelo nadležno za reviziju
<u>Naziv</u>	Ravnatelj, Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
Adresa	Koturaška 53/1, 10 000 Zagreb
Telefon	00385 1 4585 999
Polje 11a.	Ugovaratelji
<u>Naziv</u>	Predsjednik uprave, HŽ Infrastruktura d.o.o.
Adresa	A. Mihanovića 12, 10 000 Zagreb
Telefon	00385 1 3783302
<u>Naziv</u>	Ravnateljica, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje
Adresa	Ulica grada Vukovara 284, 10 000 Zagreb
Telefon	00 385 1 4591 245
Polje 12.	Operativna struktura
<u>Naziv:</u>	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
Adresa	Prisavlje 14, 10 000 Zagreb
Telefon	00385 1 3784 543
Polje 12.a	Voditelj operativne strukture
<u>Naziv</u>	Državni tajnik, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
Adresa	Prisavlje 14, 10 000 Zagreb
Telefon	00385 1 3784 543
Polje 12.b	Posebno tijelo – Tijelo nadležno za prioritete 1, 2, 3
<u>Naziv</u>	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Uprava za strateške infrastrukturne objekte
Adresa	Krežin Gvozd 1a, 10 000 Zagreb

Telefon 00385 1 3783 991
Polje 13. **Nadzorni odbor programa IPA**
Predsjedavajući Nacionalni IPA koordinator
Su-predsjedavajući Predstavnik Europske komisije
Polje 14. **Sektorski nadzorni odbor za Operativni program „Promet“**
Predsjedavajući Voditelj operativne strukture
Su-predsjedavajući Predstavnik Opće uprave za regionalnu politiku
Polje 15. **Opća uprava za regionalnu politiku – IPA/ISPA jedinica, pregovori o pristupanju**
Adresa Rue Père de Deken 223, 1040 Brussels, Belgija
Telefon 0032 22966721
Polje 16. **Dužnosnik za ovjeravanje po delegaciji:**
Naziv Glavni ravnatelj, **Opća uprava za regionalnu politiku**
Polje 17. **Dužnosnik za ovjeravanje po pod-delegaciji:**
Naziv Ravnatelj, Uprava I „Bugarska, Cipar, Grčka, Mađarska, Rumunjska, IPA/ISPA“, pregovori o pristupanju
Polje 18. **Jedinica za reviziju:**
Naziv Kontrola i revizija I
Polje 19. **OLAF – Europski ured za borbu protiv prijevare**
Naziv Uprava C – Operativna potpora i potpora politici
Adresa Rue Joseph II 30, B-1049 Brussels, Belgija
Telefon (32-2) 299 11 11
e-mail

DODATAK VI.

Posebni uvjeti vezano uz prijenos ovlasti za upravljanje¹

Upravljanje Operativnim programom „Promet“ unutar komponente „Regionalni razvoj“ u okviru IPA pomoći prenosi se na Republiku Hrvatsku pod sljedećim uvjetima:

- 1) Hrvatska je dužna poštivati preporuke i povezane rokove radi njihove provedbe, kako je određeno u Dodatku I. Odluci kojom se prenose ovlasti upravljanja povezane s Operativnim programom „Promet“ na Republiku Hrvatsku i predstavljene u Dodatku VI.a ovog Sporazuma;
- 2) Hrvatska je dužna dostavljati Komisiji, u redovnim razmacima, izvješća o provedbi decentraliziranog sustava i napretku prema ispunjenju preporuka i povezanih rokova radi njihove provedbe, kako je određeno u Dodatku I. Odluci kojom se prenose ovlasti upravljanja povezane s Operativnim programom „Promet“ na Republiku Hrvatsku i predstavljene u Dodatku VI.a ovog Sporazuma;
- 3) Hrvatska je dužna unaprijed obavještavati i dobiti odobrenje od Komisije o svim značajnim promjenama u strukturama i sustavu upravljanja IPA-om, kako je opisano u zahtjevu koji je podnio nacionalni dužnosnik za ovjeravanje a koji je Glavna uprava za regionalnu politiku zaprimila 11. travnja 2008.

Komisija je dužna obaviti ex-ante kontrolu navedenu u Dodatku II. Odluci kojom se prenose ovlasti upravljanja u vezi s Operativnim programom „Promet“ na Republiku Hrvatsku, te kako je prikazano u Dodatku VI.b ovog Sporazuma

¹ Uvjeti su oni postavljeni u trenutku odobravanja odluke kojom se prenose ovlasti upravljanja. Od tog su vremena neke (ili sve) preporuke mogле biti ispunjene.

Dodatak VI.a

Sažetak nalaza i poduzetih mjera

Br.	Nadležno tijelo	Sažetak nalaza	Ocjena rizika (N/S/V)	Preporuka / potrebna mjera	Rok za provedbu	Oznaka izvješća	Oznaka evidencije
		A. HORIZONTALNA PITANJA					
1.	DNA	<u>NADZOR AKREDITACIJE NDO-A/ NF-a:</u> Nema posebnog Priručnika o postupanju (PoP) ili pravila za funkcije i nadležnosti DNA-a.	S	Pripremiti PoP ili pravila uključujući nadležnosti za izdavanje, nadzor i ukidanje ili povlačenje akreditacije NDO-a/NF-a. PoP treba također uključiti povremene ocjene službenih izvješća (npr. NDO-ove izjave o jamstvu ili revizijska izvješća od TNzR-a ili Komisije, itd.) i komunikacije i suradnje s glavnim sudionicima u sustavu programa IPA.	31.12.2008.	5.1.3 F° 1	4.1 DNA-ov popis za provjeru/ izlaganje DNA Hrvatska tijela nisu dostavila odnosni PoP
2.	NIPAK – SK and NDO	<u>MIS (INFORMACIJSKI SUSTAV UPRAVLJANJA):</u> MIS još nije dovoljno razvijen i u funkciji. Još je u završnoj fazi testiranja i cijena mu još nije procijenjena. Bez obzira na to nekoliko poglavlja PoP-a ga spominju. Nema dovoljnih tehničkih resursa da bi se osigurala provedba MIS-a	S	Obavještavati službe Komisije (ad hoc i kvartalno) o stanju, vremenskom rasporedu, predstojećim radnjama, tijelima i osobama nadležnim za provedbu MIS-a. Ako se odluči za ustupanje	31.10.2008.	5.2.2 F° 1	4.2 Strateški plan razvoja informacijskog sustava programa IPA

		pa se razmišlja o ustupanju posla vanjskim izvođačima.	S	posla, opis poslova u ugovoru o uslugama treba jasno odrediti vlasništvo nad provedbenim postupkom, vođenje i opću ulogu nadzora. Potrebno je osigurati i dovoljnu obuku. Kada MIS bude dovršen, osigurati da se provede IT revizija (ISO standardi).			
3.	SDURF	<p><u>NEOPTPUNA USPOSTAVA JEDINICE ZA UNUTARNJU REVIZIJU:</u></p> <p>U SDURF-u (unutar odjela Kabineta), mjesto unutarnjeg revizora, koje je oglašeno prije 6 mjeseci, još nije popunjeno. Revizori Komisije obaviješteni su da potencijalni kandidati nisu iskazali dovoljan interes. JUR MF-a trenutno privremeno obavlja poslove unutarnje revizije SDURF-a. Nema dostupnih informacija o posebnom roku za uspostavu funkcionalne jedinice UR-a unutar SDURF-a (posebna metodologija i postupci).</p>	S	Uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju i započeti s izgradnjom kapaciteta unutarnje revizije kao prioritet. Potrebno postaviti poseban rok uz naznaku metodologije i postupaka koji će se slijediti.	31.12.2008.	5.2.2 F° 2	4.2 NIPAK - SDURF popis za provjeru / prezentacija SDURF-a
4.	SDURF	<p><u>NEOPTPUNA KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA:</u></p> <p>U skladu sa člankom 62. IPA provedbene uredbe i člankom 24. Okvirnog sporazuma, NIPAK bi trebao objaviti IPA programe i operacije. Očekuje se da će se to ostvariti s razvojem mreže osoba zaduženih za informiranje javnosti za Instrument pretpriistupne pomoći. NIPAK</p>	S	SDURF treba objaviti IPA komunikacijsku strategiju što je prije moguće. Također uskoro treba objaviti prijevod smjernica o vidljivosti za vanjske aktivnosti EU-a. Time će se omogućiti izrada komunikacijskih planova za pojedinačne programe.	30.10.2008.	5.2.2 F° 3	4.2 IPA komunikacijska strategija (konačni nacrt)

		osigurava usklađenost aktivnosti promidžbe raznih operativnih struktura kroz IPA komunikacijsku strategiju. Prema su revizori dobili konačni nacrt ove komunikacijske strategije, ona se ne može smatrati dovršenom. To je preduvjet za komunikacijske akcijske planove na razini pojedinačnih programa i izdavanje smjernica o vidljivosti za vanjske aktivnosti EU-a. Još nema odgovarajuće obuke za osobe zadužene za informiranje javnosti za Instrument pretpriistupne pomoći.		SDURF treba također intenzivirati potrebnu obuku.			
5.	SDURF Čelnici OS-a	<p><u>NEDOVOLJNA KONTROLA NAD OSJETLJIVIM FUNKCIJAMA – RADNIM MJESTIMA:</u></p> <p>Analiza rizika radnih mjeseta unutar SDURF-a otkrila je nekoliko osjetljivih funkcija-radnih mjeseta ocijenjenih kao srednje rizična. Međutim, jedini službeni mehanizam kontrole nad njima je primjena načela „dva para očiju“. Nije predviđena politika rotacije, a dodatne provjere predviđene za JUR još nisu u primjeni jer unutarnja revizija još nije u funkciji (pogledajte prethodni nalaz 3.).</p> <p>S obzirom da su slični nalazi otkriveni u svim operativnim strukturama, preporuča se da i čelnik OS-a III A, III B i III C pažljivo razmotre uvođenje dodatnih provjera nad osjetljivim funkcijama i radnim mjestima utvrđenim u ustrojstvu.</p>	N	<p>SDURF treba uvesti dodatne provjere nad osjetljivim funkcijama i radnim mjestima utvrđenim u ustrojstvu. Preporuča se primjena odgovarajuće izradene politike rotacije zajedno s uspostavom nadležne JUR. Potrebno je također napraviti prilagodbe u poglavljju o unutarnjoj kontroli SDURF-ovog PoP-a.</p> <p>Čelnici OS-a trebaju uvesti dodatne provjere nad osjetljivim funkcijama i radnim mjestima utvrđenim u ustrojstvu. Preporuča se primjena odgovarajuće</p>	31.12.2008. 31.12.2008.	5.2.2 F° 4 5.2.2 F° 4	4.2 NIPAK – SDURF popis za provjeru / prezentacija SDURF-a Pogledajte i popise za provjeru OS III A, OS III B i OS III C

					izrađene politike rotacije zajedno s uspostavom ili jačanjem JUR-a. Potrebno je također napraviti prilagodbe poglavlja o unutarnjoj kontroli.			
6.	NDO/čelnici OS-a	<p><u>GODIŠNJA IZJAVA O JAMSTVU:</u></p> <p>Svijest povezana s postupkom IoJ unutar tijela nadležnog za OP nije bila dovoljna. Sukladno Provedbenom sporazumu potpisanim između NDO-a i čelnika OS-a, doprinos ovog potonjeg od kritične je važnosti za izdavanje NDO-ve godišnje izjave o jamstvu, na temelju detaljnog pregleda samo-procjene koju treba provesti svako od tijela unutar OS-a. Čelnik OS-a odgovoran je i za izvještavanje NDO-a o svim slabostima u kontroli, informiranju o izvršavanju korektivnih mjera i sve potrebne popratne dokumentacije. Zaključili smo da svijest o ovom novom i važnom postupku još nije dovoljna, premda je postupak dovoljno opisan u unutarnjem PoP-u. Nedostajala su i posebna znanja, dokumentacija i obuka.</p>	S	<p>NDO treba pružiti dodatne smjernice i organizirati posebnu obuku u vezi s IoJ. Prijelazni unutarnji rok, 31.7.2008., koji su utvrdila hrvatska tijela za pripremu prve polugodišnje izjave o jamstvu treba se koristiti kao test opće svijesti. Podrobnu metodologiju za godišnje izjave o jamstvu treba slijediti u skladu s Priručnikom o postupanju i smjernicama dobivenim od NF-a.</p>	31.10.2008.	5.3.2 F° 1	4.3 Popisi za provjeru OS III A, OS III B i OS III C	
7.	NDO	<p><u>SVIJEST O PRAVILIMA NABAVE EBRD-A:</u></p> <p>Svijest o glavnim razlikama između pravila PRAG-a i pravila EBRD-a još se ne čini dovoljno razvijenom unutar raznih operativnih struktura premda su</p>	S	<p>Podići svijest o razlikama između dvije različite skupine pravila (PRAG/EBRD) kroz posebnu obuku. Pitanja oglašavanja i upravljanja ugovorima/ izmjene ugovora</p>	31.12.2008.	5.3.2 F° 2	4.3 Popisi za provjeru OS III A, OS III B i OS III C	

		Priručnici o postupanju ažurirani		zaslužuju posebnu pozornost.			
8.	NF	<p><u>RAČUNOVODSTVENI PROGRAM</u></p> <p>Računovodstvo u Nacionalnom fondu još uvijek se zasniva na ručnom papirnatom sustavu i korištenju MS Excel tablica. Komisija detaljno ne određuje koju vrstu računovodstvenog sustava zemlje korisnice trebaju koristiti, ali je očigledno je da je korištenje postojećih jednostavnih nezaštićenih Excel-tablica krajnje izloženo pogreškama.</p>	N	Obavijestiti je li predviđena zamjena ručnog papirnatog sustava s IT sustavom i, ako je, dostaviti ažurirano stanje stvari i vremenski raspored uvođenja IT sustava.	31.12.2008.	5.4.2 F° 1	4.4 Popisi za provjeru NF-a
9.	TNzR	<p><u>USPOSTAVA TIJELA NADLEŽNOG ZA REVIZIJU:</u></p> <p>TNzR nema odgovarajuće resurse i kapacitete za izvršavanje poslova koji su mu dodijeljeni. Za sada je predvideno ustupanje poslova revizije na razdoblje od 2 godine.</p> <p>Međutim, postoji opasnost da TNzR neće biti u stanju razviti dovoljne unutarnje resurse tijekom razdoblja ustupanja poslova te da će u potpunosti ovisiti o radu vanjskih revizora.</p> <p>Na zaključnom sastanku, revizori su obaviješteni da bi zaposlenici SDO-a mogli biti raspoređeni u TNzR do kraja godine te da će SDO također pomoći u postupku zapošljavanja. Nije osiguran</p>	V	<p>Ustupanje poslova revizije na dvije godine, opasnosti da će to imati ograničeni učinak ako se istovremeno ne usvoje strukturne mjere. Hitna potreba za prijenosom izraza dobrih namjera u zakonodavne radnje kako bi se osigurali uvjeti najmanje jednak onima koje nude drugi sektori javne uprave kao što je SDO.</p> <p>U vezi s mogućim raspoređivanjem osoblja SDO-a, pružiti detaljne podatke (npr. imena, životopise, datum početka raspoređivanja, itd.) i jasan</p>	31.12.2008.	5.5.2 F° 1	4.5 Popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke

		jasan raspored niti akcijski planovi.		raspored za provedbu			
10.	TNzR	<p><u>USTUPANJE POSLOVA REVIZIJE:</u></p> <p>Revizori vjeruju da već izrađeni opis poslova u vezi s ustupanjem poslova revizije treba bolje odrediti pojedinačne ciljeve i očekivani rezultat rada vanjskih revizora.</p>	N	<p>U opisu poslova treba biti jasno da TNzR zadržava potpuno vlasništvo nad postupkom, daje smjernice i obavlja nadzor.</p>		5.5.2 F° 2	4.5 Opis poslova /popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke
11.	TNzR	<p><u>POSTUPAK ZAPOŠLJAVANJA:</u></p> <p>TNzR zapošljava 8 revizora od 25 raspoloživih radnih mjesta. Trenutno su 2 revizora dodijeljena Odjelu za reviziju IPA programa. Razina plaća (oko 50% niža od razine Državnog ureda za reviziju) nije dovoljna za privlačenje revizora iz Državnog ureda za reviziju ili iz privatnog sektora.</p>	S	<p>Istovremeno s prilagodbom uvjeta plaća, dovršiti postupak zapošljavanja, kako bi se TNzR-u omogućilo aktivno sudjelovanje u radu vanjskih revizora.</p> <p>Zapošljavanje treba započeti s popunjavanjem mjesta načelnika odjela, kako bi se osigurala unutarnja obuka manje iskusnih revizora.</p> <p>Cilj je osigurati dovoljne i adekvatne resurse za početak 2009., kada će se IPA aktivnosti početi značajno povećavati.</p>	31.12.2008.	5.5.2 F° 3	4.5 Popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke – prilog o obuci
12.	TNzR	<p><u>STRATEGIJA OBUKE:</u></p> <p>Nije izrađena opća strategija obuke. Nema prioriteta obuke, rasporeda i trenera.</p>	S	<p>Treba uspostaviti opću razradenu strategiju obuke. Strategiju zatim treba prenijeti u posebne pojedinačne planove obuke. Najmanje godišnje treba provesti nadzor nad cijelim postupkom uz potrebne</p>	31.12.2008.	5.5.2 F° 4	4.5 Popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke – prilog o obuci

				prilagodbe.			
13.	TNzR	<p><u>PRIRUČNIK ZA REVIZIJU:</u></p> <p>Još nije pripremljen priručnik za reviziju u okviru IPA-e. Njegova je izrada za sada predviđena (kraj 2008.) na osnovi priručnika za reviziju SAPARD-a, uz pomoć posebne tehničke pomoći (u okviru Phare 2006).</p>	S	<p>Povećani rizik da će poslovi revizije biti ustupljeni vanjskim revizorima.</p> <p>Preporuča se dovršetak IPA priručnika za reviziju prije početka poslova revizije.</p> <p>Dok tehnička pomoć ne postane dostupna, predlaže se ažuriranje postojećeg SAPARD priručnika za reviziju (pozivanje na zakonodavstvo, obuhvat, ciljevi, metodologija).</p>	31.12.2008.	5.5.2 F° 5	4.5 Popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke –
14.	TNzR	<p><u>ANALIZA RADNOG OPTEREĆENJA:</u></p> <p>Nije provedena analiza radnog opterećenja – nema poveznice s potrebama zapošljavanja</p>	N	<p>Provesti analizu radnog opterećenja kako bi se potvrdile ili prilagodile potrebe za zapošljavanjem revizora za IPA-u.</p>	30.09.2008.	5.5.2 F° 6	4.5 Popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke –
15.	NDO/OS	<p><u>OSLANJANJE NA RAD DRUGIH:</u></p> <p>Na osnovi razgovora s čelnikom tijela nadležnog za reviziju, nema oslanjanja na rad jedinica za unutarnju reviziju unutar OS-a bilo zbog toga što jedinice za reviziju još nisu uspostavljene kod nekih IPA sudionika (SAFU i MRRŠVG) ili jedinicama za unutarnju reviziju nemaju dovoljno resursa, iskustva u obavljanju revizije EU fondova i odgovarajuću metodologiju.</p>	V	<p>Pojačati sposobnosti jedinica za unutarnju reviziju.</p>	31.12.2008.	5.5.2 F° 7	4.5 Popis za provjeru TNzR-a / službene bilješke –

16.	NDO	<p><u>Sljedeći događaji</u></p> <p>Nakon preliminarnih zaključaka o tijelu nadležnom za reviziju, kako je predstavljeno tijekom zaključnog sastanka 30. svibnja 2008., nacionalna tijela su odlučila poduzeti radnje i prije no što zaprime ovo izvješće o obavljenoj reviziji.</p> <p>U pismu od 20. lipnja 2008. (Urbroj 513-05-06/08-7) NDO je Glavnu upravu za regionalnu politiku izvjestio da je nakon dalnjih razgovora s Državnim uredom za reviziju o mogućnosti jačanja kapaciteta tijela nadležnog za reviziju u kratkom vremenskom razdoblju, odlučeno da će se Tijelo nadležno za reviziju uspostaviti kao agencija.</p>	V	Osigurati detaljan akcijski plan kojim će se osigurati da će do listopada 2008. postupak zapošljavanja u agenciji biti u potpunosti završen i agencija spremna za početak rada.	31.08.2008.	5.5.3	Pismo NDO-a (Adonis 11022) od 20. lipnja 2008.
17.	SAFU	<p><u>UNUTARNJA REVIZIJA:</u></p> <p>JUI još nije uspostavljena. Na temelju potписанog protokola, MF privremeno osigurava poslove unutarnje revizije.</p>	V	Uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju i izgradnja kapaciteta unutarnje revizije. Ova radnja, koju je preporučio KPMG tijekom nacionalnog postupka akreditacije ¹ , još nije obavljena u vrijeme misije prijenosa upravljanja.	31.12.2008.	5.6.2 F° 1	4.6 Popis za provjeru TNzR-a / popis zapošljavanja SAFU-a

¹ Izvješće KPMG-a od 27. ožujka 2008., točka 4.3.2.3 Pravo pristupa unutarnje revizije svim evidencijama: „U skladu s Okvirnim sporazumom, Provedbenim sporazumom i Operativnim sporazumom, čelniku Operativne strukture daje se dovoljno pravo pristupa podacima i evidencijom drugih tijela unutar Operativne strukture. Nadalje, ti sporazumi omogućuju timu unutarnje revizije podnošenje izvješća izravno čelniku Operativne strukture. Međutim, s obzirom da je unutarnja revizija službeno neposredno odgovorna samo ministru i/ili ravnatelju drugih institucija, preporučujemo potpisivanje sporazuma između čelnika Operativne strukture i ministara i/ili ravnatelja radi službenog priznanja prava čelnika Operativne strukture za zaprimanje izvješća unutarnje revizije. Koliko jenama poznato, ova se preporuka trenutno razmatra te bi uskoro trebala biti potpisana.“

				Potpisati sporazum između ministra finansija i čelnika OS-a u koji je uključena SAFU (III A, B i C) kako bi se službeno priznalo pravo čelnika OS-a na zaprimanje izvješća unutarnje revizije. Kada se uspostavi jedinica za unutarnju reviziju u SAFU, ovaj sporazum zamijeniti sporazumom između ravnatelja SAFU-a i čelnika operativnih struktura.			
18.	SAFU	<p><u>AKTIVNOSTI NADZORA:</u></p> <p>Popisi za provjeru verifikacija mjesecnih/kvartalnih izvješća zaprimljenih od krajnjih korisnika prije njihovog podnošenja idućoj razini (tjela nadležna za OS) nisu pripremljeni.</p> <p>Povećan rizik od nesprječavanja mogućih problema nesmetane provedbe projekata (neispunjavanje obveza izvođača ili nadzornih inženjera, sukobi između uključenih strana, tehnički ili administrativni problemi, itd.).</p>	S	Razraditi popise za provjeru radi verifikacije mjesecnih/kvartalnih izvješća zaprimljenih od krajnjih korisnika. Informacije su od ključne važnosti u svrhe Sektorskih nadzornih odbora.	31.10.2008.	5.6.2 F° 2	4.6 Popis provjere SAFU-a
19.	SAFU	<p><u>JAVNA NABAVA:</u></p> <p>Na temelju razgovora o postupcima javne nabave (priprema tehničkih specifikacija/natječajne dokumentacije, imenovanje članova odbora za</p>	S	Pripremiti smjernice i izraditi obuku u utvrđenim područjima rizika. Tumačenje nepredviđenih okolnosti radi opravdanja	31.12.2008.	5.6.2 F° 3	4.6 Popis za provjeru SAFU

		<p>ocjenjivanje, postupak ocjenjivanja, izmjene ugovora, programa bespovratnih sredstava), opća razina znanja čini se odgovarajuća.</p> <p>Posebnu pozornost treba posvetiti pravilima u vezi s izmjenama ugovora o uslugama/radovima i neuobičajeno niskim ponudama.</p>		<p>izmjena u nekim je slučajevima upitno i nedovoljno razumljivo.</p>			
20.	SAFU	<p><u>POPIS PROVJERE ZA VERIFIKACIJU DODATAKA UGOVORIMA O RADOVIMA:</u></p> <p>Nema popisa provjere za verifikaciju ovog vrlo rizičnog područja postupka upravljanja ugovorima.</p>	S	<p>Pripremiti popis provjere uključujući posebna pitanja za verifikaciju razloga zahtjeva za izmjenom (postojanje nepredviđenih okolnosti)</p>	31.10.2008.	5.6.2 F° 4	4.6 Popis za provjeru SAFU
		B. OS ZA PROMET					
21.	NDO/čelnik OS-a	<p><u>PRAVNI OKVIR – FUNKCIJE TIJELA UNUTAR OS-A:</u></p> <p>Funkcije tijela uključenih u upravljanje IPA-om, opisane u Provedbenom sporazumu, Operativnom sporazumu i u Priručniku o postupanju ponekad su različite, proturječne, kontradiktorne ili nedovoljno opisane</p>	S	<p>Isti popis funkcija za različita tijela uključena u provedbu IPA-e (tijela nadležna za OP, tijela nadležna za prioritetnu os/mjere, provedbena tijela i agencija za provedbu) treba se nalaziti u oba sporazuma (provedbenom i operativnom) ili ih se treba spomenuti. Isto vrijedi za relevantna poglavљa Priručnika o postupanju.</p> <p>Osigurati pregled,</p>	30.09.2008.	5.7.2 F° 1	Provedbeni sporazum, operativni sporazum i PoP za komponente IIIA,

				usklajivanje funkcija i uklanjanje ili izmjenu svih proturječnih, kontradiktornih, preklapajućih ili generičkih odredbi.			
22.	MMPI	<p><u>UNUTARNJA REVIZIJA MMPI-A – GODIŠNJI PLAN I OBUKA:</u></p> <p>Sukladno PoP-u (poglavlje M), unutarnju reviziju za MMPI obavlja služba unutarnje revizije ministarstva neposredno odgovorna ministru.</p> <p>Strateški i godišnji planovi revizije određeni su u procedurama unutarnje revizije.</p> <p>Naš je pregled otkrio vrlo preliminaran, nepotpun i neslužbeno odobren godišnji plan revizije za 2008. (samo 1 revizija povezana s IPA-om) bez poveznice na strateški trogodišnji plan. Ciljevi revizije, obuhvat revizije i metodologija revizije nisu jasno naznačeni.</p> <p>Obuka koju unutarnji revizori prolaze smatra se neodgovarajućom i dosta nestrukturiranom.</p>	V	<p>Revidirati i ažurirati godišnji plan revizije, uz osiguranje odgovarajućeg obuhvaćanja IPA aktivnosti. Uskladići godišnji plan revizije sa strateškim trogodišnjim planom.</p> <p>Osigurati da se u godišnjem planu revizije odrede ciljevi revizije, obuhvat revizije, metodologija revizije i informacije o alokaciji planiranja zapošljavanja.</p> <p>Jedinica za unutarnju reviziju MF-a može pregledati i pomoći u pripremi i početnoj provedbi planova unutarnje revizije MMPI-a.</p> <p>Organizirati obuku za projekte koji se financiraju sredstvima EU-a za sve unutarnje revizore kako bi razumjeli nove IPA strukture i postupke.</p> <p>Dostaviti plan obuke za</p>	31.12.2008.	5.7.2 F° 2	4.7 Nacrt godišnjeg plana revizije za 2007.

					2009. revizijsku godinu.			
23.	HŽI/MMPI	<p><u>UNUTARNJA REVIZIJA HRVATSKIH ŽELJEZNICA (HŽI) – GODIŠNJI PLAN I OBUKA:</u></p> <p>Unutarnja revizija za HŽI obavljena od strane Odjela unutarnje revizije koji je samostalna jedinica neposredno odgovorna direktoru HŽI-a. Tek je nedavno uspostavljen pa godišnji plan unutarnje revizije za program IPA-u još nije dovršen. U izradi Izjave o jamstvu nema zadovoljavajućeg razumijevanja uloge unutarnje revizije. Ciljevi revizije, obuhvat revizije i metodologija revizije nisu jasno naznačeni. Provedena obuka smatra se nedovoljnom i nestrukturiranim</p>	V	<p>Revidirati i ažurirati godišnji plan revizije uz osiguranje odgovarajućeg obuhvaćanja IPA aktivnosti. Uskladiti godišnji plan revizije sa strateškim trogodišnjim planom.</p> <p>Osigurati da se u godišnjem planu odrede ciljevi revizije, obuhvat revizije, metodologija revizije i informacije o alokaciji planiranja zapošljavanja.</p> <p>Jedinica za unutarnju reviziju MF-a može pregledati i pomoći u pripremi i početnoj provedbi planova unutarnje revizije MMPI-a.</p> <p>Organizirati obuku za projekte koji se financiraju sredstvima EU-a za sve unutarnje revizore kako bi razumjeli nove IPA strukture i postupke.</p> <p>Dostaviti plan obuke za 2009. revizijsku godinu.</p>	31.12.2008.	5.7.2 F° 3	4.8 HŽI Godišnji plan unutarnje revizije	
24.	MMPI	<p><u>PROCJENA RIZIKA /UPRAVLJANJE RIZIKOM:</u></p> <p>Ciklus upravljanja rizikom još nije razvijen unutar MMPI-a. Tek je nedavno</p>	S	Primijeniti metodologiju procjene rizika / upravljanja rizikom kako je naznačeno u Priručniku o postupanju:	30.10.2008.	5.7.2 F° 4	4.7 Slajdovi prezentacije MMPI-a / Službene	

		postavljen koordinator za upravljanje rizikom u MMPI-u, a postupci procjene rizika – upravljanja rizikom još nisu provedeni. Nije izrađen jasan akcijski plan i nisu poduzeti konkretni koraci kako bi se osiguralo ublažavanje utvrđenih rizika. Nije dostupna relevantna dokumentacija koja se odnosi na utvrđivanje utvrđenih rizika (npr. registar rizika) ili zapisnik sa sastanaka odbora za upravljanje rizicima.		- Postupajući prema različitim koracima opisanim u PoP-u; - Rješavajući ih; - Njihovim pravovremenim ažuriranjem i poduzimanjem prikladnih mjera.			bilješke
25.	MMPI	TERENSKE PROVJERE: U Provedbenom sporazumu i PoP-u, terenske provjere predviđene su za različita tijela (tijelo nadležno za OP, tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru, provedbeno tijelo). Time je povećan rizik od nekoordiniranih terenskih provjera s potencijalno proturječnim rezultatima i kašnjenjima s potvrdama izdataka i provedbom mjera. Nejasna veza između administrativnih provjera i terenskih provjera.	S	MMPI, kao tijelo nadležno za OP, treba osigurati koordinaciju između različitih tijela operativne strukture koja obavljaju terenske provjere. Potreba za uspostavom veze između rezultata administrativnih provjera i terenskih provjera (npr. intenzivnije terenske provjere u slučaju kada administrativne provjere pokazuju učestale pogreške).	30.10.2008.	5.7.2 F° 5	Provedbeni sporazum i Priručnici o postupanju u pogledu Komp. III.A
		C. OS ZA OKOLIŠ					
26.	NDO/čel-nik OS-a	PRAVNI OKVIR – FUNKCIJE TIJELA UNUTAR OS-A: Funkcije tijela uključenih u upravljanje IPA-om, opisane u Provedbenom	S	Isti popis funkcija za različita tijela uključena u IPA provedbu (tijelo nadležno za OP, tijelo nadležno za prioritetnu	30.09.2008.	5.8.2 F° 1	PS, OS, i PoP za Komponente. IIIB,

		sporazumu, Operativnom sporazumu i Priručniku o postupanju ponekad su različite, proturječne, kontradiktorne ili nedovoljno opisane.		os/mjeru i provedbena agencija) trebaju biti u oba sporazuma (PS i OS) ili treba napraviti poveznicu. Isto vrijedi za relevantna poglavlja PoP-a. Osigurati da funkcije budu pregledane, uskladene, a sve proturječne, kontradiktorne, preklapajuće ili generičke odredbe budu uklonjene ili izmijenjene.			
27.	FZOEU/ Hrvatske vode	<u>PROJEKTNI SPORAZUMI IZMEĐU PROVEDBENIH TIJELA I KRAJNJIH KORISNIKA:</u> Predviđeno je potpisivanje sporazuma između dvaju provedbenih tijela, FZOEU-a i Hrvatskih voda, i krajnjih korisnika koji se nalaze izvan OS-a radi delegiranja IPA zadaća. Sporazumi neće uključiti prijenos nadležnosti predviđenih za tijela uključena u operativnu strukturu (čl. 28. provedbene uredbe). Međutim, revizorima nisu dostavljeni nacrti projektnih sporazuma.	V	Službama EK-a dostaviti standardni projektni sporazum koji će se potpisati s krajnjim korisnicima kako bi se službama EK-a omogućila potvrda zaključaka o Prijenosu upravljanja za Komponentu III B. Funkcije predviđene u članku 28.provedbene uredbe moraju ostati unutar operativne strukture.	30.09.2008.	5.8.2 F° 2	4.9 Slajdovi prezentacije FZOEU – Ugovorni odnosi
28.	MRRŠVG	<u>UNUTARNJA REVIZIJA – USPOSTAVA:</u> JUR u MRRŠVG (tijelo nadležno za prioritetu os/mjeru) još nije uspostavljena. MF privremeno osigurava funkcije unutarnje revizije. U tom je pogledu potpisani protokol.	V	Uspostaviti JUR i započeti s izgradnjom kapaciteta unutarnje revizije kao pitanje prioriteta	31.12.2008.	5.8.2 F° 3	4.10 Organigram MRRŠVG
29.	MRRŠVG	<u>PROCJENA RIZIKA / UPRAVLJANJE</u>	S	Primijeniti metodologiju procjene rizika / upravljanja	30.10.2008.	5.8.2 F° 4	4.10 Popis

		RIZIKOM: Ciklus upravljanja rizikom još nije razvijen na odgovarajući način unutar MRRŠVG-a. Koordinator za upravljanje rizikom imenovan je tek nedavno, a postupak procjene rizika – upravljanja rizikom proveden je teoretski. Jasan akcijski plan nije izrađen i nisu poduzeti konkretni koraci kako bi se osiguralo ublažavanje utvrđenih rizika. Nije dostupna relevantna dokumentacija koja se odnosi na utvrđivanje utvrđenih rizika (npr. registar rizika) niti zapisnici sa sastanaka odbora za upravljanje rizikom.		rizikom, kako je naznačeno u PoP-u tako što će se: - slijediti različiti koraci opisani u PoP-u; - rješavati ih; - pravovremeno ih ažurirati i poduzimati prikladne mjere.			provjere OS III B
30.	MZOPUG	TERENSKE PROVJERE: U Provedbenom sporazumu i PoP-u, terenske provjere predviđene su za različita tijela (tijelo nadležno za OP, tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru, provedbeno tijelo). Time je povećan rizik od nekoordiniranih terenskih provjera s potencijalno proturječnim rezultatima i kašnjenjima s potvrdama izdataka i provedbom mjera. Nejasna veza između administrativnih provjera i terenskih provjera.	S	MZOPUG, kao tijelo nadležno za OP, treba osigurati koordinaciju između raznih tijela operativne strukture koja provodi terenske provjere. Potreba za uspostavom veze između rezultata administrativnih provjera i terenskih provjera (npr. intenzivnije terenske provjere u slučaju kada administrativne provjere pokazuju učestale pogreške).	30.10.2008.	5.8.2 F° 5	PS, OS i PoP za Komponente IIIB,
31.	MZOPUG	OSOBA ZADUŽENA ZA NEPRAVILNOSTI U MZOPUG-U: Osoba koja je trenutno zadužena za nepravilnosti je na visokoj rukovodećoj	N	Preporučuje se da osoba zadužena za nepravilnosti bude na više operativnoj razini.	31.10.2008.	5.8.2 F° 6	4.11 Slajdovi prezentacije MZOPUG-a /službena

		razini, odnosno na razini državnog tajnika.					bilješka
32.	MRRŠVG	<p><u>OSOBA ZADUŽENA ZA NEPRAVILNOSTI U MRRŠVG:</u></p> <p>U evidenciji obuke u 2008. godini nije predviđen individualni plan obuke za osobe zadužene za nepravilnosti. Utvrđena potreba za obukom.</p>	S	Predviđena posebna aktivnost obuke kao što je sudjelovanje na seminarima, konferencijama i radionicama.	31.10.2008.	5.8.2 F° 7	4.10 Popis provjere OS III B
		D. OS ZA REGIONALNU KONKURENTNOST					
33.	NDO/ čelnik OS-a	<p><u>PRAVNI OKVIR – FUNKCIJE TIJELA UNUTAR OS:</u></p> <p>Funkcije tijela uključenih u upravljanje IPA-om, opisane u Provedbenom sporazumu, Operativnom sporazumu i u Priručniku o postupanju ponekad su različite, proturječne, kontradiktorne ili nedovoljno opisane.</p>	S	<p>Isti popis funkcija za različita tijela uključena u provedbu IPA-e (tijela nadležna za OP, tijela nadležna za prioritetnu ose/mjere, provedbena tijela i agencija za provedbu) treba se nalaziti u oba sporazuma (provedbenom i operativnom) ili ih se treba spomenuti. Isto se odnosi i na relevantna poglavљa PoP-a.</p> <p>Pobrinite se za pregled, uskladivanje funkcija i uklanjanje ili izmjenu svih</p>	30.09.2008.	5.9.2 F° 1	PS, OS i PoP ZA Komponente. IIIC,

				proturječnih, kontradiktornih, preklapajućih ili generičkih odredbi.			
34.	MINGORP	<p><u>PRAVNI OKVIR – FUNKCIJE TIJELA NADLEŽNIH ZA PRIORITETNU OS/MJERU 2.1:</u></p> <p>Dvije uprave, odnosno, Uprava za trgovačka društva i zadruge i Uprava za poticanje ulaganja i izvoz zajednički su odgovorne za Prioritetnu os/mjere 2.1 „Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva/Poboljšanje poslovne klime“. Odluka Vlade kojom se određuju funkcije ove dvije uprave nije bila dostupna u vrijeme revizije.</p>	S	Dostaviti primjerak odluke	30.09.2008.	5.9.2 F° 2	4.11 Slajdovi prezentacije MINGORP /Službene bilješke
35.	MRRŠVG	<p><u>UNUTARNJA REVIZIJA – USPOSTAVA:</u></p> <p>JUR u MRRŠVG (tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru) još nije uspostavljena. MF privremeno osigurava funkcije unutarnje revizije. Protokol je potpisana u tom pogledu.</p>	V	Uspostaviti JUR i započeti s izgradnjom kapaciteta unutarnje revizije kao pitanje prioriteta	31.12.2008.	5.9.2 F° 3	4.10 Popis provjere OS III B / Organigram MRRŠVG (isto kao i nalaz 28.)
36.	MINGORP/ MZOŠ	<p><u>UNUTARNJA REVIZIJA – PRAVNI OKVIR:</u></p> <p>Još nisu potpisani sporazumi između JUR MINGORP-a (tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru) i MZOŠ-a (tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru) s čelnikom operativne strukture, kako bi se službeno priznalo pravo čelnika operativne strukture za zaprimanje</p>	S	Potpisati sporazume za službeno priznanje prava čelnika operativne strukture za zaprimanje izvješća unutarnje revizije.	30.09.2008.	5.9.2 F° 4	4.12 Popis provjere OS III C / službene bilješke

		izvješća unutarnje revizije. Nacrti sporazuma su pripremljeni, ali revizori nisu dobili naznaku očekivanog datuma potpisivanja.					
37.	MZOŠ	<p><u>UNUTARNJA REVIZIJA – PLAN REVIZIJE:</u></p> <p>Plan revizije MZOŠ-a za 2008. godinu uključuje dva zadatka revizije vezana za IPA-u (komponenta IIIIC i komponenta IV). Međutim, nije predstavljena nikakva posebna naznaka ciljeva revizije i obuhvata revizije.</p>	S	Izraditi detaljan plan revizije za predviđene zadatke revizije.	30.10.2008.	5.9.2 F° 5	4.13 Godišnji plan unutarnje revizije/ službene bilješke
38.	MRRŠVG	<p><u>PROCJENA RIZIKA/UPRAVLJANJE RIZIKOM:</u></p> <p>Ciklus upravljanja rizikom još nije razvijen na odgovarajući način unutar MRRŠVG-a. Koordinator za upravljanje rizikom imenovan je tek nedavno, a postupak procjene rizika – upravljanja rizikom proveden je teoretski. Jasan akcijski plan nije izrađen i nisu poduzeti konkretni koraci kako bi se osiguralo ublažavanje utvrđenih rizika. Nije dostupna relevantna dokumentacija koja se odnosi na utvrđivanje utvrđenih rizika (npr. registar rizika) niti zapisnici sa sastanaka odbora za upravljanje rizikom</p>	S	<p>Primijeniti metodologiju procjene rizika / upravljanja rizikom, kako je naznačeno u PoP-u tako što će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slijediti različiti koraci opisani u PoP-u; - rješavati ih; - pravovremeno ih ažurirati i poduzimati prikladne mjere 	30.10.2008.	5.9.2 F° 6	4.10 Popis provjere OS III B
39.	MINGORP	<p><u>VERIFIKACIJA NATJEČAJNE DOKUMENTACIJE/NATJEČAJNIH DOKUMENATA:</u></p> <p>Tijela nadležna za prioritetnu os/mjeru, poduzela su verifikaciju, na osnovi uzorka, natječajne dokumentacije i</p>	S	Osigurati odgovarajuću sposobnost nabave za tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru kako bi ispunilo svoje zadaće verifikacije.	31.12.2008.	5.9.2 F° 7	4.12 Popis za provjeroj OS III C / službene bilješke

		natječajnih dokumenata. Međutim, kapacitet nabave na razini tijela nadležnog za prioritet/mjeru općenito je nedovoljan (npr. MRRŠVG i MINGORP).		Ako nije izvedivo razmisliti o mijenjanju unutarnjih postupaka radi odgovarajućeg alociranja resursa u odnosu na ciljeve.			
40.	MINGORP	<p><u>TERENSKE PROVJERE:</u></p> <p>U Provedbenom sporazumu i PoP-u, terenske provjere predviđene su za različita tijela (tijelo nadležno za OP, tijelo nadležno za prioritetnu os/mjeru, provedbeno tijelo).</p> <p>Time je povećan rizik od nekoordiniranih terenskih provjera s potencijalno proturječnim rezultatima i kašnjenjima s potvrdoma izdataka i provedbom mjera. Nejasna veza između administrativnih provjera i terenskih provjera.</p>	S	<p>MINGORP, kao tijelo nadležno za OP, treba osigurati koordinaciju između različitih tijela operativne strukture koja obavlja terenske provjere.</p> <p>Potreba za uspostavom veze između rezultata administrativnih provjera i terenskih provjera (npr. intenzivnije terenske provjere u slučaju kada administrativne provjere pokazuju učestale pogreške).</p>	30.10.2008.	5.9.2 F° 8	4.12 PU i PoP za Komponente. IIIC

Dodatak VI.b

Popis ex-ante kontrola koje Komisija treba izvršiti

U vezi s ugovorima o uslugama, nabavi roba i radovima

Postupci nabave

- (1) Odobrenje korištenja natjecateljskog dijaloga
- (2) Odobrenje korištenja pregovaračkog postupka
- (3) Odobrenje korištenja ograničenog postupka za ugovore o radovima od 5.000.000 eura ili više

Objavljivanja

- (4) Objava predviđanja pojedinačnih ugovora u Službenom listu, na web stranici EuropeAida i u svim drugim odgovarajućim medijima
- (5) Objava obavijesti o nabavi i natječajne dokumentacije u Službenom listu, na web stranici EuropeAida i u svim drugim odgovarajućim medijima
- (6) Objava obavijesti o ispravku u Službenom listu, na web stranici EuropeAida i u svim drugim odgovarajućim medijima
- (7) Objava navoda lokalnih otvorenih natječajnih postupaka na web stranici EuropeAida s adresom na kojoj tvrtke mogu dobiti podrobnije informacije
- (8) Objava dodatnih informacija tijekom poziva za postupak nadmetanja.
- (9) Objava obavijesti o dodjeli ugovora i rezultatima postupka nadmetanja u Službenom listu, na web stranici EuropeAida i u svim drugim odgovarajućim medijima.
- (10) Objava obavijesti o poništenju.

Odbor za ocjenjivanje

- (11) Odobrenje sastava Odbora za ocjenjivanje.
- (12) Imenovanje jednog promatrača koji će pratiti cijeli ili dio postupka Odbora za ocjenjivanje.
- (13) Odobrenje ostalih promatrača u Odboru za ocjenjivanje

Utvrđivanje kvalifikacijskih lista kod ugovora o uslugama

- (14) Potvrda kvalifikacijske liste s manje od minimalno četiri kandidata koji ispunjavaju kriterije odabira.
- (15) Potvrda izvještaja o kvalifikacijskoj listi odobrenoj od strane relevantnih službi ugovaratelja

Natječajna dokumentacija i evaluacija

- (16) Potvrda natječajne dokumentacije (Opis projekta/Tehničke specifikacije) prije izdavanja
- (17) Prethodno odobrenje izuzetaka koji su posebno osigurani PRAG-om. Ovlaštenje za izuzetak od osnovnih pravila (npr. kraći rok za dostavu ponuda npr. 50 dana za usluge, 60 dana za nabavu roba, 90 dana za radove). Izuzeci od pravila podrijetla, nacionalnosti u posebnim slučajevima nakon odobrenja sjedišta.
- (18) U slučaju posebice složenih nabava prethodno odobrenje korištenja kombinacije kvalitete i cijene kao osnove za dodjeljivanje ugovora najpovoljnijoj ponudi. Pružanje tehničke pomoći ovisno o slučaju.
- (19) Potvrda Izvještaja o evaluaciji zajedno s preporukama.

(20) Prethodno odobrenje prije poništenja postupka nadmetanja.

Osiguranje i zamjena stručnjaka

(21) Prethodno odobrenje prije poništenja ugovora.

(22) Prethodno odobrenje prije zamjene stručnjaka.

Dodjela ugovora

(23) Formalna potvrda dodjele prije dostave pisane obavijesti uspješnom ponuđaču.

(24) Potvrda dokumentacije ugovora.

(25) Zaprimanje jednog potписанog izvornika od uspješnog ponuđača/prijavitelja.

Mijenjanje ugovora

(26) Potvrda dodatka ugovoru.

(27) Zaprimanje jednog potписанog izvornika dodatka ugovoru.

U vezi s bespovratnim sredstvima

(28) Prethodno odobrenje izuzetaka koji su posebno određeni PRAG-om.

(29) Prethodno odobrenje korištenja okvirnog partnerskog sporazuma.

(30) Prethodno odobrenje korištenja postupka izravne pogodbe.

Odbor za ocjenjivanje

(31) Odobrenje sastava Odbora za ocjenjivanje.

(32) Imenovanje jednog promatrača koji će pratiti cijeli ili dio postupka Odbora za ocjenjivanje.

(33) Odobrenje ostalih promatrača u Odboru za ocjenjivanje.

(34) Odobrenje popisa ocjenjivača kada se ocjenjivači koriste za pregled prijedloga.

(35) Potvrda prijedloga uvodnog sastanka i izvještaj o administrativnoj provjeri.

(36) Potvrda izvještaja o evaluaciji sažetka projekta.

(37) Potvrda izvještaja o evaluaciji projektnih prijedloga.

(38) Potvrda Izvještaja o evaluaciji.

Postupak i dodjela bespovratnih sredstava

(39) Odobrenje godišnjih programa rada i Vodiča za prijavitelje.

(40) Objava godišnjih programa rada, Vodiča za prijavitelje i obavijesti o dodjeli bespovratnih sredstava.

(41) Prethodno odobrenje za poništenje postupka poziva za dostavu prijedloga

(42) Potvrda opisa predloženih bespovratnih sredstava i, prema potrebi, nacrta ugovora

(43) Potvrda dodjele bespovratnih sredstava

(44) Obavijest ugovaratelja o potpisu ugovora

(45) Potvrda dodatka ugovoru.

DODATAK VII.

Zahtjevi vodiča za odricanje od ex-ante kontrole (članak 31. Sporazuma o financiranju)

Decentralizacija bez ex-ante kontrole od strane Komisije cilj je za provedbu Operativnog programa „Promet“ u Hrvatskoj. Sukladno članku 8. stavku 4. točka c Uredbe (EZ-a) br. 718/2007, ovaj Sporazum o financiranju propisuje odredbe koje se odnose na uspostavu i redovno ažuriranje Vodiča od strane Hrvatske radi postizanja decentralizacije bez ex-ante kontrole od strane Komisije.

1. Cilj

Cilj Vodiča je utvrditi zahtjeve i mjerila koje Hrvatska treba ispuniti kako bi postigla decentralizirano upravljanje bez ex-ante kontrole od strane Komisije.

2. Rok za dostavu Vodiča i učestalost izvješćivanja

Vodič će NDO dostaviti Glavnoj upravi za regionalnu politiku najkasnije tri mjeseca nakon potpisivanja Sporazuma o financiranju.

Hrvatska treba izvješćivati Komisiju na kvartalnoj osnovi o trenutnom stanju u pogledu uspješnog ispunjavanja utvrđenih zahtjeva i mjerila.

3. Obuhvat i struktura

Vodič će opisati postojeći sustav za upravljanje sredstvima u okviru Operativnog programa „Promet“. Odredit će korake i poboljšanja potrebna za postizanje sustava upravljanja i kontrole u skladu s unutarnjim pravilima o postupanju kao i jasne institucionalne i osobne nadležnosti koje će se efikasno izvršavati bez ex-ante kontrole od strane Komisije.

Vodič će utvrditi kvantitativna i kvalitativna mjerila o (popis nije zaključen):

- uspostavi i upravljanju institucionalnim ustrojstvom,
- zapošljavanju,
- funkcioniranju decentraliziranog sustava provedbe s ex-ante kontrolom,
- provedbi aktivnosti/projekata u okviru Operativnog programa „Promet“.

Vodič će osim toga uključiti niz mjerila koja se odnose na postupak nadmetanja i ugovaranja. Ta će se mjerila posebice odnositi na veću kvalitetu natječajne i ugovorne dokumentacije koja se dostavlja Delegaciji Europske komisije za ex-ante odobrenje te na pravovremenu nabavu (plan nabave s obvezujućim rokovima).

Hrvatska će u Vodiču utvrditi rok za slanje Komisiji zahtjeva za odricanje od ex-ante kontrole.

Vodič se može odnositi na postupno odricanje od različitih vrsta ex-ante kontrole.

4. Status dokumenta i postupak

Hrvatska će uspostaviti Vodič uz bliske konzultacije s Komisijom.

Vodič neće usvojiti/odobriti Komisija, odnosno, bit će to hrvatski dokument. Međutim, služit će kao osnova za nadzor i ocjenu funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole.

5. Sljedeći koraci

Prije obavljanja ex-ante kontrole predviđene Odlukom Komisije o prijenosu ovlasti za upravljanje koje se odnosi na Operativni program „Promet“, Komisija će se uvjeriti u učinkovito funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole u skladu s relevantnim pravilima Europske unije i nacionalnim pravilima.

Obavljanje ex-ante kontrole od strane Komisije bit će predmet još jedne Odluke kada se Komisija uvjeri da su zahtjevi iz članka 18. Uredbe (EZ-a) br. 718/2007 ispunjeni.

DODATAK VIII.

PREDLOŽAK

ZAHTEV ZA POTVRDOM POMOĆI ZA VELIKI PROJEKT U SKLADU SA ČLANKOM 10. UREDBE (EZ) BR. 1085/2006 I ČLANKOM 157. PROVEDBENE UREDBE KOMISIJE (EZ) BR. 718/2007

INSTRUMENT PRETPRISTUPNE POMOĆI ULAGANJA U INFRASTRUKTURU PROMET [Naziv projekta] CCI br. [.....]

SADRŽAJ

- A. ADRESE I UPUĆIVANJA
- B. DETALJI PROJEKTA
- C. REZULTATI STUDIJA O IZVEDIVOSTI
- D. RASPORED
- E. ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI
- F. ANALIZA UČINKA NA OKOLIŠ
- G. OPRAVDANJE ZA JAVNI DOPRINOS
- H. PLAN FINANCIRANJA
- I. USKLAĐENOST S POLITIKAMA I PRAVOM EUROPSKE UNIJE
- J. ODOBRENJE NADLEŽNOG NACIONALNOG TIJELA

DODATAK I.: IZJAVA TIJELA NADLEŽNOG NA NADZOR LOKACIJA NATURA 2000

DODATAK II.: STUDIJA IZVEDIVOSTI (SAŽETAK & CJELOVITA VERZIJA)

DODATAK III.: ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI

DODATAK IV.: NETEHNIČKI SAŽETAK EIA-e

DODATAK V.: PRESLİKE RELEVANTNIH ODLUKA, DOZVOLA I DRUGIH
DOKUMENATA S ENGLESKIM PRIJEVODOM

DODATAK VI.: KARTE

A. ADRESE I UPUĆIVANJA

A.1 Tijelo nadležno za prijavu (operativna struktura)

A.1.1 Naziv: TEKST
A.1.2 Adresa: TEKST
A.1.3 Kontakt: TEKST
A.1.4 Telefon: TEKST
A.1.5 Teleks/Faks: TEKST
A.1.6 E-mail: TEKST

A.2 Tijelo nadležno za provedbu

A.2.1 Naziv: TEKST
A.2.2 Adresa: TEKST
A.2.3 Kontakt: TEKST
A.2.4 Telefon: TEKST
A.2.5 Teleks/Faks: TEKST
A.2.6 E-mail: TEKST

A.3 Tijelo nadležno za natječaje i ugovaranje (ugovaratelj), ako je različito od tijela pod A.2.

A.3.1 Naziv: TEKST
A.3.2 Adresa: TEKST
A.3.3 Kontakt: TEKST
A.3.4 Telefon: TEKST
A.3.5 Teleks/Faks: TEKST
A.3.6 E-mail: TEKST

A.4 Krajnji primatelj projekta (vlasnik projekta nakon provedbe)

A.4.1 Naziv: TEKST
A.4.2 Adresa: TEKST
A.4.3 Kontakt: TEKST
A.4.4 Telefon: TEKST
A.4.5 Teleks/Faks: TEKST
A.4.6 E-mail: TEKST

B. DETALJI PROJEKTA

B.1.1 Naziv projekta / faza projekta:

OKVIR ZA TEKST

B.2 Kategorizacija projektnih aktivnosti (ispunjavanje Komisija)

B.2.1 Kod za dimenziju prioritetne teme

Kod	Postotak

B.2.2 Kod za dimenziju finansijskog oblika

OKVIR ZA TEKST

B.2.3. Kod za lokacijsku dimenziju NUTS II,

OKVIR ZA TEKST

ako je dostupan

B.3 Usklađenost i povezanost s Operativnim programom

B.3.1 Naziv povezanog Operativnog programa:

OKVIR ZA TEKST

B.3.2 Broj Zajedničkog identifikacijskog koda (CCI) Operativnog programa

OKVIR ZA TEKST

B.3.3 Odluka Komisije (broj i datum) i datum potpisa sporazuma o financiranju za ovaj OP:

OKVIR ZA TEKST

B.3.4 Naziv prioritetne osi i mjere

OKVIR ZA TEKST

B.4 Ciljevi projekta i lokacija

B.4.1 Postojeća infrastruktura i učinak projekta

Navesti u kojoj mjeri regija(regije) trenutno ima vrstu infrastrukture na koju se odnosi ovaj zahtjev. Usporebiti ga s razinom infrastrukture koja se želi postići do ciljne godine 20 (tj. prema relevantnoj strategiji ili nacionalnim/regionalnim planovima, ako je primjenjivo). Navesti predvidljiv doprinos projekta ciljevima strategije/plana i učinak na predmetni sektor. Precizirati moguća uska grla ili druge probleme koje treba riješiti.

OKVIR ZA TEKST

B.4.2 Socio-ekonomski ciljevi

Navesti socio-ekonomske ciljeve i svrhe projekta.

OKVIR ZA TEKST

B.4.3 Doprinos ostvarenju Operativnog programa

Opisati kako projekt doprinosi ostvarivanju prioriteta Operativnog programa (navedenim kvantificiranim pokazateljima ako je moguće) koji su povezani s odgovarajućom mjerom.

OKVIR ZA TEKST

B.4.4. Ciljevi projekta

Detaljno opisati svrhu i ciljeve (npr. posebna uska grla koja treba riješiti, planirano povećanje kapaciteta, skraćenje vremena prijevoza, ili razine usluge, rast nacionalnog i međunarodnog prometa itd.)

Kvantificirati što je više moguće.

OKVIR ZA TEKST

B.4.5. Kako projekt doprinosi ciljevima Pristupnog partnerstva i Nacionalnog programa za prihvaćanje pravne stičevine Zajednice?

OKVIR ZA TEKST

B.4.6. Uloga projekta u nacionalnoj prometnoj politici države

Uputiti na nacionalni plan prometa ili strategiju i navesti kakav se prioritet daje mjeri u okviru plana/strategije.

OKVIR ZA TEKST

B.4.7. Je li projekt smješten na Paneuropskom prometnom koridoru ili na nekom drugom dijelu mreže koji je utvrđen u procesu TINA/SEETO?

Da Ne

Ako je odgovor da, navesti o kojem se koridoru/mreži radi i ilustrirati kartama:

Ako je odgovor ne, opisati doprinos koji će projekt dati koridoru.

B.4.8. Ima li projekt neki neposredan prekogranični učinak?

Da Ne

Ako je odgovor da, uputiti na neki određeni sporazum sa susjednom državom.

OKVIR ZA TEKST

B.4.9. Ako nije uključen u mrežu TINA/SEETO, objasniti zašto se projekt može smatrati zanimljivim za mrežu TINA?

OKVIR ZA TEKST

B.4.10. Postoje li drugi projekti od zajedničkog interesa koji se nalaze u istom prometnom koridoru i koji će se ostvarivati u navedenom razdoblju?

Da Ne

Ako je odgovor da, navesti ukratko detalje i povezane prioritete među projektima (ako je nužno, u posebnoj natuknici).

B.5 Detaljni opis projekta

B.5.1 Opis projekta:

a) Opisati projekt.

OKVIR ZA TEKST

b) Ako je projekt faza ukupnog projekta, opisati sve predložene faze provedbe (uz objašnjenje jesu li tehnički i finansijski neovisne).

OKVIR ZA TEKST

c) Na temelju kojih je kriterija projekt podijeljen na faze?

OKVIR ZA TEKST

B.5.2 Tehnički opis ulaganja u infrastrukturu

a) Opisati predloženu infrastrukturu i posao za koji se predlaže pomoći navodeći glavna obilježja i sastavne dijelove.

OKVIR ZA TEKST

b) U odnosu na uključeni posao, utvrditi i kvantificirati ključne izlazne pokazatelje koji će biti korišteni:

OKVIR ZA TEKST

c) Navesti nadzorno tijelo (eventualno i provedbeno tijelo). Precizirati načine upravljanja projektom.

OKVIR ZA TEKST

- d) Glavni korisnici infrastrukture (tj. ciljno stanovništvo, ako je moguće kvantificirati):

OKVIR ZA TEKST

- e) Hoće li se izgradnja infrastrukture ostvarivati na temelju javnog ugovora ili bilo kojeg drugog oblika javne nabave (tj. koncesija, druga vrsta javno-privatnog partnerstva (JPP))?

Da Ne

Ako je odgovor da, opisati oblik ugovora (tj. pravni okvir za postupak odabira operatora i, ako je primjenjivo, strukture JPP-a, ugovore o vlasništvu nad infrastrukturom, sporazume o raspodjeli rizika itd.):

OKVIR ZA TEKST

- f) Ako će se infrastrukturom upravljati na neki drugi način nakon dovršetka projekta, navesti detalje kako (npr. javno upravljanje, nova koncesija ili neko drugo rješenje).

OKVIR ZA TEKST

- g) Je li projekt dio prekogranične mjere koja uključuje dvije ili više država?

Da Ne

Ako je odgovor da, navesti koje mјere:

OKVIR ZA TEKST

- h) Je li projekt dio Transeuropske mreže T – dogovorene na razini Europske unije?

Da Ne

OKVIR ZA TEKST

C. REZULTATI STUDIJA O IZVEDIVOSTI

C.1 Analiza potražnje

Dati sažetak analize potražnje, uključujući predviđenu stopu iskoristivosti nakon dovršetka i stopu rasta potražnje.

OKVIR ZA TEKST

C.2 Mogućnosti koje su uzete u obzir

Dati pregled alternativnih mogućnosti koje su razmotrene u studijama o izvedivosti.

OKVIR ZA TEKST

C.3 Dati sažetak glavnih zaključaka provedenih studija o izvedivosti

OKVIR ZA TEKST

Navesti točne reference ako je u finansiranje studija o izvedivosti uključena ili bila uključena pomoć iz programa IPA.

OKVIR ZA TEKST

D. RASPORED

D.1 Raspored projekta

U nastavku navesti raspored provedbe cjelokupnog projekta.

Predvidjeti posebnu stavku u tablici za svaki ugovor ili fazu, ako je potrebno. Ako se zahtjev odnosi na fazu projekta, jasno navesti u tablici one elemente cjelokupnog projekta za koje se traži pomoć u ovom zahtjevu:

	Datum početka (A)	Datum završetka (B)
1. Studije o izvedivosti:	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
2. Analiza troškova i koristi (uključujući finansijsku analizu):	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
3. Analiza učinka na okoliš:	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
4. Projektne studije:	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
5. Priprema natječajne dokumentacije:	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
6. Očekivano pokretanje natječajnog postupka	dan/mjesec/godina	
7. Kupnja zemljišta:	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
8. Faza izgradnje / ugovor:	dan/mjesec/godina	dan/mjesec/godina
9. Operativna faza:	dan/mjesec/godina	

Molimo priložiti sažetak rasporeda glavnih kategorija radova (npr. Gantt-ov dijagram).

D.2 Dospijeće projekta

Opisati raspored projekta (D.1) u odnosu na tehnički i finansijski napredak i trenutno dospijeće projekta pod sljedećim naslovima:

D.2.1 Tehničke studije o izvedivosti

OKVIR ZA TEKST

D.2.2. *Dati iscrpan popis pravnih i upravnih dokumenata (odluke, ovlaštenja, PUO, kupnja zemljišta, pozivi na natječaj,,dozvole itd.) koji će biti potrebni za provedbu projekta. Navesti koji su dokumenti već prikupljeni i dati predviđene datume za pribavljanje preostalih dokumenata.*

OKVIR ZA TEKST

D.2.3. Financijski (odluke o izdvajanjima u odnosu na nacionalne javne rashode, traženi ili odobreni krediti, itd. – navesti reference):

OKVIR ZA TEKST

D.2.4. Ako je projekt već počeo, navesti u kojoj se fazi trenutno nalaze radovi:

OKVIR ZA TEKST

E. ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI

Analizu troškova i koristi zahtjeva članak 157. stavak 3. i članak 157. stavak 4. IPA Provedbene uredbe. Uz sažete elemente koje treba navesti u nastavku, cjelokupni dokument analize troškova i koristi nalazi se u prilogu ovog zahtjeva kao Dodatak II. Smjernice za metodologiju izrade analize troškova i koristi mogu se naći na sljedećoj internetskoj stranici:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd4_cost_en.pdf.

E.1 Financijska analiza

Ključne elemente iz financijske analize troškova i koristi treba sažeti u nastavku.

E.1.1 Kratak opis metodologije i posebnih pretpostavki

OKVIR ZA TEKST

E.1.2 Glavni elementi i parametri koji se koriste za financijsku analizu

	Glavni elementi i parametri	Nediskontirana vrijednost	Diskontirana vrijednost (Neto sadašnja vrijednost)
1	Referentno razdoblje (godine)		
2	Financijska diskontna stopa (%) ¹ (Navesti realna ili nominalna)		
3	Ukupni troškovi ulaganja (u eurima, nediskontirani)		
4	Ukupni troškovi ulaganja (u eurima, diskontirani)		
5	Preostala vrijednost (u eurima, nediskontirana)		
6	Preostala vrijednost (u eurima diskontirana)		
7	Prihodi (u eurima, diskontirani)		
8	Operativni troškovi (u eurima, diskontirani)		
9	Neto prihod = prihodi – operativni troškovi + preostala vrijednost (u eurima, diskontirana) = $(7) - (8) + (6)$		
10	Stopa jaza financiranja (%) = $\{(4)-(9)\}/(4)$		

[Troškovi i prihodi trebali bi se temeljiti na iznosima bez PDV-a]

¹ Navesti je li stopa realna ili nominalna. Ako se financijska analiza provodi u konstantnim cijenama, primjenjuje se realna financijska diskontna stopa. Ako se analiza provodi u tekućim cijenama, primjenjuje se nominalna diskontna stopa. .

E.1.3 Glavni rezultati finansijske analize

	Bez pomoći programa IPA (FRR/C) A	Uz pomoć programa IPA (FRR/K) B
1. Finansijska stopa povrata		FRR/C
2. Neto sadašnja vrijednost (euro)		FNPV/C
		FNPV/K

E.1.4 Prihodi ostvareni za vrijeme trajanja

Ako se očekuje da će projekt ostvarivati prihod na temelju tarifa ili naknada koje snose korisnici, molimo navesti detalje naknada (vrste i razina naknada, načelo na temelju kojih su utvrđene naknade).

- a) Pokrivaju li naknade operativne troškove i amortizaciju projekta?

OKVIR ZA TEKST

- b) Razlikuju li se naknade između različitih korisnika infrastrukture?

OKVIR ZA TEKST

- c) Jesu li naknade razmjerne
i. korištenju projekta/stvarnoj potrošnji?

OKVIR ZA TEKST

- ii. zagađenju koje stvaraju korisnici?

OKVIR ZA TEKST

- d) ako se ne predlažu nikakve tarife ili naknade, kako će se pokrивati operativni troškovi i troškovi održavanja?

OKVIR ZA TEKST

E.2 Socio-ekonomска анализа

E.2.1 Dati kratak opis metodologije (ključne pretpostavke u vrednovanju troškova i koristi) i glavnih nalaza socio-ekonomске analize:

OKVIR ZA TEKST

E.2.2 Navesti detalje glavnih ekonomskih troškova i koristi utvrđenih u analizi zajedno s vrijednostima koje su im pripisane:

Korist	Jedinična vrijednost (gdje je primjenjivo)	Ukupna vrijednost (u eurima, diskontirana)	% ukupnih koristi
...
Trošak	Jedinična vrijednost (gdje je primjenjivo)	Ukupna vrijednost (u eurima, diskontirana)	% ukupnih troškova

...
-----	-----	-----	-----

E.2.3 Glavni pokazatelji ekonomiske analize

Glavni parametri i pokazatelji	Vrijednosti
1. Socijalna diskontna stopa (%)	
2. Ekonomski stopa povrata (%)	
3. Ekonomski neto sadašnja vrijednost (u eurima)	
4. Omjer koristi i troškova	

E.2.4 Učinci projekta na zapošljavanje

Navedite broj radnih mjesta koja će biti otvorena (izraziti u ekvivalentima punog radnog vremena (FTE))

Broj izravno stvorenih radnih mesta:	Br. (FTE) (A)	Prosječno trajanje tih poslova (mjeseci) (B)
1. Tijekom faze provedbe		
2. Tijekom operativne faze		

[Napomena: indirektno stvorena ili izgubljena radna mjesta ne traže se za ulaganja u javnu infrastrukturu].

E.2.5 Navesti koristi i troškove koji se ne mogu kvantificirati ili procijeniti:

OKVIR ZA TEKST

E.3 Analiza rizika i osjetljivosti

E.3.1 Kratak opis metodologije i sažeti rezultati

OKVIR ZA TEKST

E.3.2 Analiza osjetljivosti

- a) Navesti postotak promjena koje se primjenjuju na testirane varijable:
- b) Prikazati procijenjeni učinak na rezultate indeksa finansijskih i gospodarskih rezultata.

Testirana varijabla	Promjena finansijske stope povrata	Promjena finansijske neto sadašnje vrijednosti	Promjena ekonomski stope povrata	Promjena ekonomski neto sadašnje vrijednosti

Koje varijable su prepoznate kao kritične varijable? Navesti koji kriterij se primjenjuje.

OKVIR ZA TEKST

Koje su promjenjive vrijednosti kritičnih varijabli?

OKVIR ZA TEKST

E.3.3 Analiza rizika

Opisati procjenu distribucije vjerojatnosti indeksa finansijskih i gospodarskih rezultata projekta. Dati relevantne statističke podatke (očekivane vrijednosti, standardna devijacija)

OKVIR ZA TEKST

F. ANALIZA UČINKA NA OKOLIŠ

F.1 Na koji način projekt:

- a) doprinosi cilju ekološke održivosti (Europska politika o klimatskim promjenama, zaustavljanje gubitka bioraznolikosti, ostalo ...)
- b) poštuje načelo preventivnog djelovanja i načelo da štetu za okoliš treba u prvom redu popravljati na izvoru
- c) poštuje načelo „zagadivač plaća“

OKVIR ZA TEKST

F.2 Savjetovanje s tijelima nadležnim za zaštitu okoliša

Jesu li tijela nadležna za zaštitu okoliša na koja će projekt vjerojatno utjecati konzultirana vezano uz njihove posebne nadležnosti?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti ime(na) i adrese i objasniti kakvu to tijelo ima nadležnost:

OKVIR ZA TEKST

Ako je odgovor ne, molimo navesti razloge:

OKVIR ZA TEKST

F.3 Procjena učinka na okoliš

F.3.1 DOZVOLA ZA RAD¹

F.3.1.1 Je li ovaj projekt već dobio dozvolu za rad?

Da Ne

F.3.1.2 Ako je, kojeg datuma?

Dan/mjesec/godina

F.3.1.3 Ako nije, kada je podnesen službeni zahtjev za dozvolu za rad?

Dan/mjesec/godina

F.3.1.4 Do kada se očekuje konačna odluka?

Dan/mjesec/godina

F.3.1.5 Precizirati nadležno tijelo ili tijela koja su dala ili će dati dozvolu za rad

OKVIR ZA TEKST

¹ ”Dozvola za rad” znači odluku nadležnog (nacionalnog) tijela ili više tijela kojim se dopušta nositelju da realizira projekt.

F.3.2 PRIMJENA DIREKTIVE VIJEĆA 85/337/EEZ O PROCJENI UČINKA NA OKOLIŠ (PUO)¹

F.3.2.1 Priпадa li projekt u klasu razvoja obuhvaćenu:

- Dodatkom I. Direktive (nastaviti na pitanje F3.2.2)
- Dodatkom II. Direktive (nastaviti na pitanje F.3.2.3)
- Niti jednim od dva dodatka (nastaviti na pitanje F.3.3)

F.3.2.2 Ako je obuhvaćen Dodatkom I., uključiti sljedeće dokumente:

- a) Netehnički sažetak² Studije učinka na okoliš koja je provedena vezano uz projekt.
- b) Informacije o konzultacijama s nadležnim tijelima za okoliš u kojima se navodi na koji su način uzeti u obzir problemi koje ističu oni koji su tražili savjet.
- c) Rezultate konzultacija s predmetnom javnošću³.
- d) Prekogranične konzultacije s onim državama na koje utječe projekt koje pokazuju da je primijenjen postupak iz članka 7. Direktive o PUO. Navesti indikacije na koji su način uzeti u obzir problemi koje ističu oni koji su tražili savjet i javnost.
- e) Dokaze da je odluka o dodijeli ili odbijanju dozvole za rad bila dostupna javnosti od strane nadležnog tijela⁴.

U odnosu na točke b), c) i d), predlagatelji projekta moraju znati da se one mogu prikazati u obliku izjave, zaključka ili uvjerenja od strane tijela nadležnih za zaštitu okoliša kojima se potvrđuje da su ispunjene sve obvezе u skladu s gore opisanim te se opisuje na koji način.

¹ o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (“PUO Direktiva”), SL L 175, 5.7.1985., posljednji put izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/35/EZ, SL L 156, 25.6.2003.

² - opis projekta koji sadrži informacije o lokaciji, planu i veličini projekta,

- opis mjera koje su predviđene s ciljem izbjegavanja, smanjivanja i, ako je moguće, ispravljanja značajnih negativnih učinaka

- podaci koji su potrebni za prepoznavanje i ocjenjivanje glavnih izravnih i neizravnih učinaka koje će projekt imati na okoliš, na sljedeće čimbenike:

- ljudi, floru i faunu (uključujući ona područja osjetljiva na okoliš koja bi u budućnosti mogla potpasti pod zaštitu Direktive o pticama (79/409/EEZ) i Direktive o staništima (92/43/EEZ);

- tlo, vodu, zrak, klimu i krajolik;

- materijalnu imovinu i kulturno nasljeđe;

- interakciju između čimbenika navedenih u prvoj, drugoj i trećoj alineji.

- sve daljnje informacije koje bi mogle proizaći iz bilo koje od obveza koje proizlaze iz Dodatka IV

Direktive o PUO.

³ Dane informacije trebale bi uključivati sljedeće:

- predmetnu javnost koja je konzultirana,

- mesta gdje se konzultiralo o informacijama,

- vrijeme koje je dano javnosti da izrazi svoje mišljenje,

- način na koji je obavijestena javnost (na primjer, oglasima u određenom radiusu, objavljivanjem u lokalnim novinama, organiziranjem izložaba s planovima, nacrtima, tablicama, grafovima, modelima itd.),

- način na koji je javnost konzultirana (na primjer, pismenim podnescima, javnim upitim itd.)

- način na koji su uzeti u obzir problemi koje ističe javnost.

⁴ Uključujući:

- sadržaj odluke i uvjeta u prilogu;

- glavne razloge i razmišljanja na kojima se temeljila odluka,

- opis, ako je nužno, glavnih mjera za izbjegavanje, smanjivanje i, ako je moguće, nadoknadu glavnih negativnih učinaka.

F.3.2.3 Kada je obuhvaćen Dodatkom II. Direktive, je li za ovaj projekt provedena Procjena učinka na okoliš?

- Da
(u kojem slučaju, uključiti nužnu dokumentaciju navedenu u točki F.3. 2.2)
- Ne
(u kojem slučaju, objasniti razloge i dati pragove, kriterije ili pregled po slučajevima s ciljem dolaska do zaključka da projekt nema značajan učinak na okoliš):

OKVIR ZA TEKST

F.4 PROCJENA UČINAKA NA LOKALITETE OD VAŽNOSTI ZA ZAŠTITU PRIRODE

F.4.1 Hoće li projekt imati značajne negativne učinke na područja koja su uključena ili se planira njihovo uključivanje među lokalitete od važnosti za zaštitu prirode?

Definicija lokaliteta od važnosti za zaštitu prirode

- a) Područja koja su nadležna nacionalna tijela utvrdila kao područja koja će biti predložena za mrežu Natura 2000 kako je propisano u Direktivi o pticama (79/409/EEZ) i Direktivi o staništima (92/43/EEZ);
- b) Područja koja su navedena u posljednjem inventaru Važnih područja za ptice (IBA 2000) za države kandidatkinje ili (ako je dostupno) u jednakovrijednim detaljnijim znanstvenim popisima koje sastavljaju nacionalna tijela;
- c) Močvare od međunarodne važnost koje su određene u skladu s Konvencijom iz Ramsara ili koje zadovoljavaju uvjete za takvu zaštitu;
- d) Područja na koja se primjenjuje Konvencija iz Berna o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (članak 4.), posebno područja koja zadovoljavaju kriterije Smaragdne mreže;
- e) Područja zaštićena u skladu s nacionalnim propisima o zaštiti prirode.

F.4.2

- Da, u tom slučaju
- (1) Molimo dati sadržaj zaključaka odgovarajuće procjene provedene u skladu sa člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ¹

OKVIR ZA TEKST

- (2) Ako su se mjere naknade smatrале nužnima prema članku 6. stavku 4. , molimo dostaviti preslik obrasca „Informacije o projektima koji će vjerojatno imati značajan negativan učinak na lokalitetu od važnosti za zaštitu prirode koji su prijavljeni Komisiji (Opće uprave za okoliš) u skladu s Direktivom 92/43/EEZ²“.
- Ne, u tom slučaju molimo priložiti ispunjenu izjavu iz Dodatka I. koju je ispunilo nadležno tijelo.

F.5 Dodatne mjere integracije u okoliš

Predviđa li projekt, osim procjene učinka na okoliš, bilo kakve dodatne mjere integracije u okoliš (npr. reviziju okoliša, upravljanje okolišem, poseban nadzor okoliša)?

Da Ne

1 SL L 206 od 22.07.92.

2 Dokument 99/7 rev.2 koji je donio Odbor za staništa (predstavnici država članica određeni Direktivom 92/43/EEZ) na sastanku od 4.10.1999.

Ako je odgovor da, precizirati

OKVIR ZA TEKST

F.6 Troškovi mjera koje su poduzete s ciljem ispravljanja negativnih učinaka na okoliš

Ako su uključeni u ukupne troškove, procijeniti udio troškova mjera koje su poduzete s ciljem smanjenja i/ili nadoknade negativnih učinaka na okoliš

%

Ukratko objasniti:

OKVIR ZA TEKST

G. OPRAVDANJE ZA JAVNI DOPRINOS

Prethodna socio-ekonomска analiza daje podatke o unutarnjoj stopi povrata projekta. Financijska analiza pokazuje jaz financiranja i učinak pomoći programa IPA za finansijsku održivost projekta. Molimo dopuniti te informacije s dolje navedenim elementima.

G.1 Tržišno natjecanje

Uključuje li ovaj projekt državne potpore? Odgovoriti ako je moguće,

Da

Ne

G.2 Učinak pomoći programa IPA na provedbu projekta

Za svaki pozitivan odgovor, dati detaljne informacije:

Hoće li pomoći programa IPA:

a) ubrzati provedbu projekta?

Da

Ne

b) biti od ključne važnosti za provedbu projekta?

Da

Ne

TEXT BOX

H. FINANCIJSKI PLAN

Iznos iz odluke i druge financijske informacije u ovom dijelu moraju biti u skladu s osnovom (prihvatljivi javni rashodi) za stopu sufinanciranja prioritetne osi. Budući da se privatni izdaci ne mogu financirati u okviru prioritetne osi, treba ih isključiti iz tih troškova.

H.1 Raščlamba troškova

Euri	UKUPNI TROŠKOVI PROJEKTA (A)	NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI (B)	PRIHVATLJIVI TROŠKOVI (C)=(A)-(B)
1. Naknade za planiranje/projektiranje			
2. Kupnja zemljišta			
3. Građenje i izgradnja			
4. Pogoni i oprema			
5. Tehnička pomoć			
6. Promidžba			
7. Nadzor tijekom procesa izgradnje			
8. UKUPNO			
9. Nepredvidivi izdaci¹			
10. UKUPNO			
11.(PDV)			

H.2 Ukupno planirana sredstva i planirani doprinos iz programa IPA

Stopa jaza financiranja već je prikazana u Odjeljku E.1.2. Ona bi se trebala primjenjivati na prihvatljive troškove u svrhu izračunavanja "iznosa na koji se primjenjuje stopa sufinanciranja za prioritetnu os". Taj se iznos zatim množi sa stopom sufinanciranja prioritetne osi kako bi se utvrdio doprinos programa IPA.

H.2.1 Izračun doprinosa programa IPA

		Vrijednost
1.	Prihvatljivi troškovi (u eurima, nediskontirani) (Odjeljak H.1.10(C))	
2.	Stopa jaza finansiranja (%) = (E.1.2.10)	
3.	"Prihvatljivi izdaci na koje se primjenjuje stopa sufinanciranja za prioritetnu os" (članak 157. stavak 3. IPA Provedbene uredbe)= (1)*(2)	
4.	Stopa sufinanciranja za prioritetnu os (%)	
5.	Doprinos programa IPA (u eurima) = (3)*(4)	

[Troškovi i prihodi trebali bi se temeljiti na iznosima koji isključuju PDV]

¹ Nepredvidivi izdaci ne bi trebali prelaziti 10% ukupnih troškova ulaganja neto od nepredvidivih izdataka. Ti se nepredvidivi izdaci mogu uključiti u ukupne prihvatljive troškove u svrhu izračuna planiranog doprinosa pomoći – Odjeljak H2.

H.2.2 Izvori sufinanciranja

U svjetlu rezultata izračuna jaza financiranja (ako je primjenjiv), ukupni troškovi ulaganja u projekt pokrivaju se iz sljedećih izvora:

Izvori sufinanciranja (€)					Od čega (za informaciju)
	Prihvatljivi izdaci= H.2.1.3				
Ukupni troškovi ulaganja [H.1.10.(A)]	Pomoć programa IPA [H.2.1.5]	Nacionalni javni (ili slično)	Nacionalni privatni	Drugi izvori (navesti)	EIB / drugi izvori financiranja iz Europske unije i ostali vanjski izvori financiranja
a)= b)+c)+d)+e)	b)	c)	d)	e)	f)

Detalje odluke (odлуka) o nacionalnom javnom financiranju, zajmovima i slično treba navesti u gornjem Odjeljku D.2.3.

Financiranje iz zajmova, tamo gdje se koristi, pripisuje se tijelu koje je odgovorno za otplaćivanje zajma, nacionalnom javnom ili privatnom tijelu. Samo u slučaju zajmova EIB-a/EIF-a traži se preciziranje ukupnog financiranja zajma za potrebe informiranja.

H.3 Godišnji plan financiranja doprinosa programa IPA

Doprinos programa IPA (H.2.1.5) prikazuje se u nastavku kao udio godišnjeg izdvajanja za projekt.

(u eurima)	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.

I. USKLAĐENOST S POLITIKAMA I PRAVOM EUROPSKE UNIJE

Članak 1. Uredbe (EZ) br.1085/2006 kaže "Zajednica pomaže državama iz Dodataka I. i II. u njihovom postupnom usklađivanju s normama i politikama Europske unije, uključujući, ako je prikladno, pravnu stećevinu Zajednice, u cilju ostvarivanja članstva. Osim gore navedenih elemenata, molimo navesti sljedeće informacije:

I.1 Drugi izvori financiranja Europske unije

Je li zatražena pomoć iz nekog drugog izvora Europske unije (uključujući ISPA, IPA, PHARE, CARDS, Mehanizam financiranja za Tursku....)

a) za ovaj projekt?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje (predmetni finansijski instrument, referentne brojeve, datume, tražene iznose, odobrene iznose itd.):

OKVIR ZA TEKST

- b) za raniju fazu ovog projekta (uključujući fazu studije o izvedivosti i pripremnu fazu)?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje (predmetni finansijski instrument, referentni brojevi, datumi, traženi iznosi, odobreni iznosi itd.):

OKVIR ZA TEKST

- c) za komplementaran projekt?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje (predmetni finansijski instrument, referentni brojevi, datumi, traženi iznosi, odobreni iznosi itd.):

OKVIR ZA TEKST

I.2 Financiranje MFI-a?

Je li zatražena finansijska pomoć iz EIB-a ili drugih MFI-a...?

- a) za ovaj projekt?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje (predmetni finansijski instrument, referentni brojevi, datumi, traženi iznosi, odobreni iznosi itd.):

OKVIR ZA TEKST

- b) za raniju fazu ovog projekta (uključujući fazu studije o izvedivosti i pripremnu fazu)?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje (predmetni finansijski instrument, referentni brojevi, datumi, traženi iznosi, odobreni iznosi itd.):

OKVIR ZA TEKST

- c) za komplementaran projekt?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje (predmetni finansijski instrument, referentni brojevi, datumi, traženi iznosi, odobreni iznosi itd.):

OKVIR ZA TEKST

I.3. Podliježe li projekt pravnom postupku radi usklađivanja sa zakonodavstvom Europske unije?

Da Ne

Ako je odgovor da, molimo navesti detalje:

OKVIR ZA TEKST

I.4. Promidžbene mjere

Navesti detalje predloženih mjera za promidžbu pomoći programa IPA (tj. vrsta mjere, kratak opis, procijenjeni troškovi, trajanje itd.)

OKVIR ZA TEKST

I.5 Javna nabava

U slučajevima kada su ugovori već oglašeni u Službenom listu Europske unije, dati referencu. Navesti indikativan plan nabave (usluga, robe, radova – projektiranje i izgradnja ili mjerni radovi) s predviđenim vrijednostima ugovora i datumima početka i završetka.

Ugovor br.	Vrsta ugovora	Procijenjeni datum početka	Procijenjeni datum završetka	Procijenjena vrijednost
...	

J. ODOBRENJE NADLEŽNOG NACIONALNOG TIJELA

Potvrđujem da su informacije navedene u ovom obrascu ispravne i točne.

IME:

POTPIS:

ORGANIZACIJA:

(OPERATIVNA STRUKTURA)

DATUM:

DODATAK I.

IZJAVA TIJELA NADLEŽNOG ZA NADZOR LOKALITETA OD VAŽNOSTI ZA ZAŠTITU PRIRODE

Nadležno tijelo _____

nakon pregleda prijave projekta _____

koji će biti smješten na _____

izjavljuje da nije vjerojatno da će projekt imati značajan učinak na lokalitet od važnosti za zaštitu prirode iz sljedećih razloga:

Okvir za tekst

Stoga se nije smatrala nužnom odgovarajuća procjena iz članka 6. stavka 3.

U prilogu se nalazi karta u omjeru 1:100.000 (ili najbližem mogućem omjeru) na kojoj je prikazana lokacija projekta te predmetne lokalitete od važnosti za zaštitu prirode, ako ih ima.

Datum (dan/mjesec/godina): _____

Potpis: _____

Ime: _____

Funkcija: _____

Organizacija: _____

(Tijelo nadležno za nadzor lokaliteta od važnosti za zaštitu prirode)

Službeni pečat:

DODATAK IX.

PREDLOŽAK

DVOSTRANI SPORAZUM O PROJEKTU

IZMEĐU

VLADE REPUBLIKE {DRŽAVA}

I

EUROPSKE UNIJE

VEZANO UZ SUFINANCIRANJE

VELIKOG PROJEKTA

(.....)

CCI BR.:

U OKVIRU

INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

IPA Komponenta III – Regionalni razvoj

Operativni program

"{Naziv programa}"

CCI br.: {broj}

.....
CCI br:

Naziv i prioritetna os br.:

Naziv i mjera br.:

**Vlada Republike {Država}
i
Europska komisija**

U dalnjem tekstu zajedno se spominju kao „stranke“ ili pojedinačno kao „Korisnik“, u slučaju Vlade Republike{Država}, ili kao "Komisija", u slučaju Europske komisije

budući da

- 1) je dana 17. srpnja 2006. godine Vijeće Europske unije donijelo Uredbu (EZ) br. 1085/2006¹ o uvođenju instrumenta prepristupne pomoći (u dalnjem tekstu „IPA Okvirna uredba“).
- 2) je dana 12. lipnja 2007. godine Komisija donijela Uredbu (EZ) br. 718/2007² o provedbi Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1085/2006 o uvođenju instrumenta za prepristupnu pomoći (IPA)³, kojom se detaljno određuju primjenjive odredbe upravljanja i kontrole.
- 3) je dana {DATUM} Komisija donijela Odluku C(2007) 6053 o odobravanju višegodišnjeg Operativnog programa *{Naziv programa}* za pomoć Zajednice za Instrument prepristupne pomoći za komponentu „Regionalni razvoj“ u {DRŽAVA}.
- 4) su dana 11. srpnja 2008. Korisnik i Komisija sklopili Okvirni sporazum kojim se propisuju pravila suradnje u odnosu na finansijsku pomoć EU-a iz Instrumenta prepristupne pomoći (IPA).
- 5) su dana {DATUM} Korisnik i Komisija sklopili Sporazum o financiranju koji sadrži posebne odredbe za provedbu višegodišnjeg programa (“*Naziv programa*”)..
- 6) je u skladu s člankom 54. Sporazuma o financiranju, operativna struktura predala Komisiji veliki projekt *{NAZIV}* u kojem predviđa sufinciranje iz Instrumenta prepristupne pomoći u okviru prioritetne osi *{NAZIV}* višegodišnjeg Operativnog programa *{NAZIV}* [*ako je primjenjivo*] [Na zahtjev Komisije, operativna struktura predala je dodatne informacije na dan {DATUM}].
- 7) je dana {DATUM}, Komisija donijela Odluku C {BROJ} kojom se odobrava sufinciranje velikog projekta *{NAZIV}* od strane Zajednice.
- 8) u skladu s člankom 54. Sporazuma o financiranju, odluku Komisije kojom se odobrava projekt mora slijediti Dvostrani sporazum o projektu s Korisnikom.

SPORAZUMJELE SU SE:

**Članak 1.
Predmet**

1. Ovaj Dvostrani sporazum o projektu sklopljen je između Vlade Republike {DRŽAVA} i Europske komisije. Odnosi se na projekt *{NAZIV}* koji je donesen Odlukom Komisije C {BROJ} kako je opisano u Dodatku I. Svi dokumenti i korespondencija koji se odnose na ovaj projekt moraju nositi oznaku CCI {BROJ}.

¹ SL L 210, 31.7.2006., str. 82.

² SL L 170, 29.6.2007., str.1

³ SL L 170, 29.6.2007., str.1.

Članak 2. **Financiranje projekta**

1. Prihvatljivi rashodi izračunati u skladu s člankom 150. Uredbe (EZ) 718/2007 iznose (...) eura.
2. Na projekt se primjenjuje stopa sufinanciranja za prioritetnu os {NAZIV} Operativnog programa {naziv programa}. Najveći mogući doprinos Zajednice projektu iznosi (...) eura.
3. U pogledu doprinosa programa IPA za sufinanciranje projekta primjenjuju se odredbe ovog Dvostranog sporazuma o projektu i obveze i uvjeti iz Okvirnog sporazuma, Sporazuma o financiranju te zakonodavnog i ugovornog okvira koji se primjenjuju na pretpriступnu pomoć.

Članak 3. **Razdoblje prihvatljivosti**

1. Razdoblje prihvatljivosti propisano je člankom 11. stavkom 3., člankom 34. 43. Sporazuma o financiranju.

Članak 4. **Prihvatljivi izdaci**

1. Izdaci nastali u razdoblju provedbe projekta smatraju se prihvatljivim za sufinanciranje iz sredstava IPA ako:
 - a) su stvarno nastali tijekom razdoblja prihvatljivosti iz članka 3. i potkrijepljeni su računima ili računovodstvenim dokumentima jednake dokazne vrijednosti;
 - b) su ugovori zbog kojih su nastali takvi izdaci u skladu s projektom, kako je doneseno Odlukom Komisije C {BROJ} od (datum);
 - c) su nastali u skladu s načelima pravilnog finansijskog upravljanja, te posebno, načelima ekonomičnosti i učinkovitosti,
 - d) su u skladu s pravilima prihvatljivosti propisanim u Poglavlju VI Sporazuma o financiranju.

Članak 5. **Sporazum**

1. Sporazum iz članka 51. stavka 3. Sporazuma o financiranju mora biti potpisana prije početka bilo kojeg ugovora u okviru projekta. Osim toga, sporazum mora definirati i načine predaje projekta krajnjem primatelju pomoći nakon dovršetka.
2. Potpisana preslika Sporazuma šalje se službama Komisije.
3. Bez obzira na stavak 1. i 2., zahtjevi iz članka 27. Sporazuma o financiranju ostaju na snazi.

Članak 6. **Pravila i postupci javne nabave**

1. Pravila i postupci javne nabave propisani su člancima 44., 46. i 48. Sporazuma o financiranju. Osim toga, iako je moguće, primjenjuju se i pravila iz članka 20. Sporazuma o financiranju kojima se uređuje javna nabava međunarodnih finansijskih institucija (MFI-a).
2. U opravdanim iznimnim slučajevima, može se dopustiti odstupanje od pravila sudjelovanja i podrijetla u skladu s odredbom članka 19. stavka 6. Uredbe Vijeća br. 1085/2006 {navesti }

Članak 7. **Nadzor**

1. Nadzor se odnosi na uporabu sustava informiranja radi praćenja napretka u provedbi projekta. U nadzoru će se koristiti finansijski i fizički pokazatelji koji omogućuju usporedbu stvarnog napretka prema dovršetku projekta s Okvirnim rasporedom aktivnosti/Planom izdataka koji su prikazani u Dodatku I.

2. Provedba projekta nadzire se u skladu s odredbama iz Poglavlja XIII. (Nadzor i evaluacija) Sporazuma o financiranju. To će, između ostalog, zahtijevati:
- Operativnu strukturu i, ako je potrebno, Ugovaratelja, koji će voditi aktivnosti nadzora projekta;
 - Sektorski nadzorni odbor koji preispituje napredak u provedbi;
 - pripremu evidencija o nadzoru koje osigurava Komisija. Te evidencije o nadzoru čine glavni dio sektorskog godišnjeg izvješća o provedbi u skladu s člancima 84. i 85. Sporazuma o financiranju;
 - posebna ili *ad-hoc* izvješća o nadzoru, ako operativna struktura ili službe Komisije to smatraju nužnim;
 - fizičke terenske provjere.

Članak 8. Evaluacija

- Ocenjivanje projekta može se provesti tijekom provedbe na zahtjev Korisnika, ili na inicijativu Komisije, u svrhu ocjene napreduje li projekt prema završetku u skladu s ciljevima izvorno propisanim u Dodatku I. ovog Sporazuma i u svrhu predlaganja prilagodbi koje su potrebne radi rješavanja problema koji se pojavljuju tijekom provedbe.
- Ex-post* ocjenu učinka projekta može obaviti procjenitelj kojeg imenuju Korisnik ili Komisija po završetku projekta.

Članak 9. Izmjene projekta

- Svaka izmjena odobrenog projekta zahtjeva odobrenje Komisije izmjenom odluke ili razmjenom pisama između Korisnika i službi Komisije.
- Izdaci vezani uz fizički objekt koji je izmjenom uveden u projekt postaju prihvatljivi od datuma odobrenja izmjene od strane Komisije.
- Svaka izmjena projekta predstavljenog u Dodatku I. ovog sporazuma koja utječe na sadržaj Operativnog programa *{naziv programa}* zahtijeva ne samo izmjenu odluke Komisije koja se odnosi na projekt već i odluku o izmjeni Operativnog programa. Prema tome, takvi zahtjevi za izmjenom projekta prihvataju se samo ako se predaju zajedno s nužnim zahtjevom za izmjenom Operativnog programa.
- Svaka veća izmjena projekta, kako je opisano u Dodatku, zahtjeva odobrenje Komisije izmjenom odluke. Takve izmjene moraju biti potkrijepljene valjano obrazloženim zahtjevom koji se predaje prije prestanka razdoblja prihvatljivosti iz članka 3.

Izmjena se smatra **velikom** ako uključuje

- promjenu bilo kojeg od elemenata opisanih u točkama 5. (Opis projekta) i 6. (Ciljevi) Dodatka I. ovom Dvostranom sporazumu o projektu; ili
- svaku promjenu iznosa doprinosa programa IPA koji je dodijeljen projektu; ili
- promjenu prihvatljivih rashoda projekta; ili
- značajnu promjenu fizičkih obilježja ili funkcionalne svrhe projekta, kojima se mijenjaju njegovi ciljevi, uključujući dodatak fizičke komponente koja nije obuhvaćena izvornom odlukom; ili
- promjenu u uvjetima vlasništva ili upravljanja projektom.

5. Svaka manja izmjena projekta može se odobriti razmjenom pisama između Korisnika i službi Komisije na temelju pravilno motiviranog prijedloga koji se predaje prije prestanka prihvatljivosti izdataka u skladu s člankom 3.

Izmjena ili dopuna smatra se **manjom** u svim slučajevima osim onima navedenim u stavku 4., posebno kada se odnosi na,

 - a) produljenje razdoblja provedbe koje je izvorno predviđeno u prijavi projekta; ili
 - b) izmjene i dopune Indikativnog rasporeda aktivnosti/Plana izdataka koje nisu obuhvaćene gornjim stavkom 4. točkom c); ili
 - c) promjenu fizičkih obilježja ili funkcionalnih svrha projekta koje ne utječu na njegove opće ciljeve.
6. Sektorski nadzorni odbor mora biti obaviješten o prijedlozima za velikim i manjim izmjenama projekta.
7. Opće je pravilo da bi broj velikih izmjena projekta koje zahtijevaju odluke Komisije o izmjenama trebalo svesti na najmanju moguću mjeru.
8. Svaki zahtjev za izmjenom i dopunom, bio on velik ili mali, Komisija ispituje posebno u svakom pojedinačnom slučaju.
9. Komisija zadržava pravo odbiti zahtjeve za izmjenom projekta koji bi doveli do takvih izmjena Operativnog programa koje ona smatra neprihvatljivim.

Članak 10. Posebni uvjeti

{Nавести sve uvjete koji moraju biti ispunjeni vezano uz plaćanja i koji bi mogli biti nužni za sufinanciranje projekta, npr. finansijska ili pravna rješenja, predavanje dozvola, dokazi o dovršetku kupnje zemljišta, preliminarni sporazumi, svi zahtjevi za kasnije faze projekta (npr. raspored zatvaranja preostalih odlagališta, otpajanje septičkih jama itd.)}

Članak 11. Jezik

Ovaj Dvostrani sporazum o projektu sastavljen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

Potpisan, za i u ime Vlade Republike (*država*),
u
po

Potpisan, za i u ime Europske komisije,
u
po

DODATAK

FIZIČKI OBJEKT VELIKOG PROJEKTA

Operativni program

"{naziv programa}"

.....
CCI br.:

Naziv projekta

.....
CCI br.:

Naziv i broj prioritetne osi:

Naziv i broj mjere:

1. TIJELO ODGOVORNO ZA PRIJAVU (Operativna struktura)

Naziv:

Adresa:

Kontakt:

Telefon

Faks

E-mail

2. KRAJNJI KORISNIK (članak 15. Sporazuma o financiranju)

Naziv:

Adresa:

Kontakt:

Telefon

Faks

E-mail

3. KRAJNJI PRIMATELJ POMOĆI

Naziv:

Adresa:

Kontakt:

Telefon

Faks

E-mail

4. LOKACIJA PROJEKTA

3.1. Država korisnica:.....

3.2. Županija/pokrajina:.....

5. OPIS PROJEKTA

5.1. Opći opis fizičkog objekta projekta

(a) (*Dati opis projekta i vrstu problema koje rješava?*)

(Glavni ciljevi, korisnici (tj. ciljno stanovništvo,ako je moguće kvantificirano) infrastrukture. Ako je primjenjivo, navesti Transeuropsku mrežu dogovorenju na razini EU-a s kojom je projekt povezan)

(b) (*Ako je projekt faza ukupnog projekta, dati opis predloženih faza provedbe (objasniti jesu li tehnički i finansijski neovisni)*)

5.2. Tehnički opis ulaganja u infrastrukturu

(a) (*Opisati predloženu infrastrukturu i radove za koje se predlaže pomoć navodeći glavna obilježja i sastavne elemente – važno je da opis bude što opširniji kako bi se umanjila mogućnost kasnijih nedoumica vezano uz prihvatljivost radnji ili opreme.)*

(b) (*U odnosu na predmetni posao, utvrditi i kvantificirati ključne izlazne pokazatelje koji će se koristiti)*

(c) (*Dati pojedinosti o tome kako će se upravljati infrastrukturom nakon završetka projekta (npr. javno upravljanje, koncesija, drugi oblik javno- privatnog partnerstva)*)

6. CILJEVI

Dati pregled ciljeva projekta

7. INDIKATIVNI FIZIČKI POKAZATELJI ILI POKAZATELJI OSTVARENIH REZULTATA

Navesti glavne fizičke pokazatelje i pokazatelje ostvarenih rezultata:

Za projekte koji se odnose na pitku vodu npr. smanjenje gubitaka vode, povećanje kvalitete vode za piće, bolje mjerjenje zaliha vode, smanjenje troškova distribucije, produljenje mreže, produljenje mreže u upotrebljivom stanju (za projekte sanacije) itd.

Za projekte koji se odnose na otpadne vode npr. smanjenje istjecanja, povećanje % stanovnika koji su spojeni na mrežu, povećanje količine pročišćenih otpadnih voda, povećanje razine pročišćavanja otpadnih voda, povećanje kvalitete prihvavnih voda, smanjenje troškova odlaganja, povećanje duljine mreže, povećanje duljine mjere u upotrebljivom stanju itd.

Za projekte koji se odnose na čvrsti otpad npr. smanjenje količine otpada koji se odnosi na odlagališta, povećanje količine recikliranih materijala, broj zatvorenih i saniranih odlagališta, % stanovništva pokrivenog službama za odvoženje otpada, itd.

Za projekte vezane uz promet npr. duljina cesta/pruga/vodenih putova koje su izgrađene/sanirane/unaprijedene, smanjenje operativnih troškova i/ili troškova održavanja, povećanje kapaciteta cestovnog/željezničkog/vodenog prometa.

Navesti mjerodavne direktive EZ-a na koje se projekt odnosi. Za prometne projekte navesti i tehničke norme koje će se ostvariti.

Ovi se pokazatelji mogu usavršiti u Nadzornom odboru, ako se to smatra nužnim, posebno nakon završetka procesa ugovaranja. U tom slučaju, pokazatelji se potvrđuju razmjenom pisama. U svakom slučaju, predloženi fizički pokazatelji i/ili pokazatelji ostvarenih rezultata su sljedeći*:

Indikativni pokazatelji	Prije	Poslije
a) Fizički npr. duljina (u km) novih/saniranih kanalizacijskih/vodoopskrbnih mreža, duljina (u km) saniranih/novih jednotračnih pruga, smanjenje (%) nerazjašnjениh gubitaka vode, smanjenje količine zagadivača vode tj. BOD, COD, suspendirane tvari, dušika, fosfora , (mg/l ili %)		
b) Ostvareni rezultati napr. smanjenje duljine putovanja (minute), povećanje linijske brzine (km/h), smanjenje (%) degradacije kvalitete pitke vode, smanjenje razine zagadenja kanalizacije, poštivanje standarda ispuštanja iz Direktive o pročišćavanju otpadnih voda iz gradova od strane korisnika (%)		

* Ako je potrebno napraviti više od jedne tablice.

8. INDIKATIVNI RASPORED AKTIVNOSTI / PLAN IZDATAKA

Dati informacije o broju i vrsti predviđenih ugovora. Uključiti i jasno navesti sve komponente koje financiraju MFI

	Opis ugovora	Vrsta ugovora*radovi/roba /usluge	Procijenje na vrijednost ugovora (€)	Početak nadmetanj a mjesec/godi na	Dodjela ugovora mjesec/godi na	Završetak ugovora mjesec/godi na
1						
2						
3						
4						
5						
6						

* navesti je li žuti ili zeleni FIDIC za ugovore o radovima.

9. SAŽETAK GLAVNIH REZULTATA EKONOMSKE I SOCIJALNE ANALIZE TROŠKOVA I KORISTI

Navesti glavne zaključke ekonomske i socijalne analize troškova i koristi:

- Procijenjena NSV za projekt je (...) a primjenjena diskontna stopa je (...)
- Procijenjeni omjer koristi/troškova je:
- Procijenjena EISP =

10. SAŽETAK FINANCIJSKE ANALIZE

Dati sažetak glavnih zaključaka finansijske analize.

Osigurati da se prilikom izračuna doprinosa Zajednice (IPA) uzme u obzir stvaranje prihoda:

- Na temelju informacija u prijavi i/ili bilo kojih dodatnih informacija dobivenih tijekom ocjene
 - procijenjena FNSV projekta jemilijuna eura.
 - procijenjena FISP je%.
- Prihvatljivi javnih rashodi (jaz financiranja) izračunati u skladu sa člancima 17. i 19. Sporazuma o financiranju iznoseeura.
- Doprinos programa IPA iznosieura.

11. NAČELO ZAGAĐIVAČ PLAĆA (SAMO ZA PROJEKTE KOJI SE ODNOSE NA ZAŠTITU OKOLIŠA)

Opisati kako će se načelo zagadivač plaća primijeniti na projekt.

12. FINANCIJSKA ODRŽIVOST I DOSTUPNOST

Prikazati glavne elemente politike određivanja cijena koja će se primjenjivati.

13. VOĐENJE I ODRŽAVANJE

Opisati na koji način će se projekt voditi i održavati. Opisati organizacijsko i pravno ustrojstvo tijela odgovornih za upravljanje konačnim proizvodom.

14. SAŽETAK GLAVNIH NALAZA PROCJENE UČINKA NA OKOLIŠ

Ako je nadležno tijelo donijelo odluku o dovršetku procjene učinka na okoliš, navesti glavne zaključke netehničkog sažetka. Ako procjena učinka na okoliš nije provedena, prikazati raspored provedbe potpune procjene učinka na okoliš kao dijela projekta ili navesti razloge zašto se to ne smatra nužnim referirajući se na nacionalno zakonodavstvo kojim se uređuje procjena učinka na okoliš.

15. TROŠKOVI I POMOĆ (U EURIMA)

Očekivani finansijski doprinos

Procijenjeni ukupni troškovi (€ mil)	Od čega neprihvativi i (€ mil)	Prihvativi rashodi (€ mil)	Od čega doprinos programa IPA (€ mil)	Javni doprinos (€ mil)	Od čega: Nacionalno (€ mil)	MFI (€ mil)	Ostalo (€ mil)
(1)=(2)+(3)	(2)	(3)	(4=3x stopa sufinanciranja prioritetne osi)	(5)=(6)+(7)+(8)	(6)	(7)	(8)

Napomena: Svi podaci, osim prihvativih rashoda i doprinosa programa IPA, su indikativni. Neprihvativi troškovi uključeni su u javni doprinos.

15. UKLJUČENOST MFI-A

Prikazati uključenost bilo kojeg MFI-a u projekt. Dati detaljan opis njihovog opsega posla, zajedno s finansijskim troškovima i predloženim rasporedom provedbe. Osim toga, navesti detalje svih mjera tehničke pomoći od strane MFI-a, npr. institucionalna reforma kao dio projekta.

Opisati načine provedbe (istodobno ili sufinanciranje), pravila o javnoj nabavi koja će se primjenjivati te je li operativna struktura ovlaštena za primjenu mjerodavnih pravila o javnoj nabavi.

Ako je primjenjivo, navesti za koje je ugovore odobreno odstupanje od pravila sudjelovanja i podrijetla u skladu s odredbom članka 19. Uredbe (EZ-a) br. 1085/2006 od 17. srpnja 2006. godine.

16. PROMIDŽBENE MJERE

Opisati promidžbene mjere koje su predviđene za projekt.

ooOOooo

DODATAK X.

Model Identifikacijskog lista operacije

(najviše 5 stranica)

1. Naziv operacije:
2. Operativna struktura: **ubaciti podatke za kontakt**
3. Organizacija nadležna za provedbu operacije: **ubaciti podatke za kontakt, uključujući kontakt osobu**
4. Usklađenost i povezanost s Operativnim programom
 - 4.1 Naziv programa
 - 4.2 Naziv prioritetne osi
 - 4.3 Naziv mjere
 - 4.4 Krajnji korisnik (članak 15. Sporazuma o financiranju)
 - 4.5 Krajnji primatelj pomoći
 - 4.6 Kategorija/vrsta aktivnosti predviđenih u okviru mjere
5. Opis operacije
 - 5.1 Doprinos ostvarenju Operativnog programa: Opisati kako operacija doprinosi ostvarenju ciljeva Operativnog programa (ako je moguće uz kvantificirane pokazatelje) koji su povezani s odgovarajućom mjerom.
 - 5.2 Opći cilj: Objasniti u jednoj rečenici
 - 5.3 Svrha operacije: Objasniti u jednoj rečenici
 - 5.4 Lokacija(Lokacije). Molimo imati na umu prihvatljive regije
 - 5.5 Trajanje: trajanje operacije ne smije prelaziti završni datum prihvatljivosti izdataka predviđen u Sporazumu o financiranju
 - 5.6 Ciljne skupine:
 - 5.7 Opis operacije i pozadine: Najviše 10 redaka
 - 5.8 Rezultati s mjerljivim pokazateljima:
 - 5.9. Aktivnosti:
6. Provedbena rješenja
 - 6.1. Institucionalni okvir: institucionalna rješenja predviđena za provedbu operacije, npr. jedinica za koordinaciju operacije, upravljački odbor, regionalna i/ili pokrajinska tijela, tim za tehničku pomoći
 - 6.2. Predložena nadzorna struktura i metodologija: Tko će biti odgovoran za nadzor operacije, kako će se operacija nadzirati, kakva će biti organizacija posla i izvješćivanja?
 - 6.3. Nužni postupci i ugovori za provedbu operacije i njihov redoslijed: navesti vrstu postupaka (poziv na dostavu prijedloga projekata, izravna provedba od strane nacionalnih institucija bez prethodnog poziva na dostavu prijedloga projekata, direktnе pogodbe s međunarodnim organizacijama itd.) i odgovarajuće ugovore (ugovori o darovnici, sporazumi o sufinciranju s međunarodnim organizacijama, ugovori o uslugama, robi, radovima itd.) za predložene aktivnosti te njihov redoslijed (molimo dati detaljni kronogram pripremnih faza, natječajnog postupka, ugavaranja i početka operacija)
7. Rizici i prepostavke:
8. Očekivani učinak operacije na ciljnu skupinu i multiplikacijski učinci/učinci prelijevanja
9. Održivost:
10. Jednake mogućnosti, manjine i ranjive skupine (ako je mjerodavno):
11. Veze s drugim mjerama komponenata IPA-e:

12. Traženo financiranje od Europske komisije:

Doprinos programa IPA ne prelazi gornju granicu od xx% prihvatljivih izdataka na razini prioritetne osi.

(niti jedna operacija ne smije imati koristi od više stope sufinanciranja od operacije koja je vezana uz predmetnu prioritetu os – članak 149. stavak 3. i članak 153. stavak 3. IPA Provedbene uredbe)

13. Sufinanciranje: (molimo navesti ukupan očekivani doprinos prema izvoru)

14. Raščlamba proračuna:

(indikativna, ako je primjenjivo prema komponenti operacije,

15. Zahtjevi tijeka novca prema izvoru financiranja

DODATAK XI.

Sastav i način rada odbora za odabir operacija

1. Za sve operacije koje nisu veliki projekti i koje provode krajnji korisnici koji su nacionalna javna tijela operativna struktura nema obvezu odabira operacija putem poziva na dostavu prijedloga projekata u skladu s odredbama članka 49. Sporazuma o financiranju (SF). S obzirom da su *Hrvatske željeznice – Infrastruktura i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje* krajnji korisnici u smislu članka 15. SF-a za sve operacije, odredbe članka 49. ne primjenjuju se.
2. Kako bi se poštivala opća načela za odabir operacija kako je određeno u članku 50. SF-a, primjenjuju se sljedeće odredbe:
 - a. za velike projekte u okviru Prioriteta 1. *Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj* i koji su uključeni u indikativni popis Operativnog programa, primjenjuje se članak 50. stavak 2. SF-a (bez poziva na dostavu prijedloga projekata);
 - b. za operacije u okviru Prioriteta 1. *Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj* i Prioriteta 2. *Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj*, i za sve operacije u okviru Prioriteta [3] Tehnička pomoć primjenjuje se članak 50. stavak 1. točka a) SF-a (bez poziva na dostavu prijedloga projekata).
3. Za operacije o čijim načelima za odabir još nije odlučeno, operativna struktura će o njima odlučiti u dogovoru sa službama Komisije i obavijestiti Sektorski nadzorni odbor.
4. Ako se operativna struktura odluči za ili je obvezna na odabir operacija uz pomoć odbora, načela će biti ona navedena u Operativnom programu, kako slijedi:

"Operativna struktura uspostavit će Odbor za odabir za svaki od poziva za dostavu projektnih prijedloga pokrenutih za odabir operacija koje će se financirati u okviru određene mјere. Odbor za odabir će imati neparan broj članova, a činit će ga najprikladniji službenici i stručnjaci s tehničkim kompetencijama za provedbu kvalitativnog ocjenjivanja projektnih prijava. Te će članove predlagati institucije u kojima su zaposleni na poziv tijela nadležnog za provedbu, a imat će pravo glasa u postupku odabira. Član operativne strukture koji je izradio smjernice za podnositelje prijedloga sudjelovat će i u radu Odbora za odabir. Odborom će predsjedati član Provedbenog tijela bez prava glasa. Odbor za odabir ocijenit će projektne prijave u skladu s kriterijima za odabir i metodologijom odobrenim od strane Sektorskog nadzornog odbora. Prvo će biti pregledano jesu li prijave u skladu s kriterijima prihvatljivosti i administrativnim kriterijima i udovoljavaju li relevantnim zahtjevima prihvatljivosti utvrđenim u odnosnim mjerama (potpunost, točnost, itd.) te će potom biti ocijenjena njihova kvaliteta. Odbor za odabir dat će preporuke operativnoj strukturi, u skladu s člankom 158. IPA provedbene uredbe.

Nabava (uključujući dodjelu velikih projekata) će također slijediti gore navedene postupke dodjele ugovora sadržane u „Praktičnom vodiču kroz procedure ugovaranja pomoći EZ trećim zemljama (PRAG)“. Odbori za odabir ponuda uspostaviti će se za ocjenu ponuda za usluge, radove i nabavu roba, dok će im sastav i postupci odlučivanja biti u skladu s načelima iz odnosnih pravila Praktičnog vodiča (PRAG). Svi korisnici (bilo javni ili privatni) isto će tako poštivati načela utvrđena u odnosnim pravilima PRAG-a.“

Komisija može sudjelovati u radu Odbora za odabir kao promatrač.

DODATAK XII.

Godišnje i završno izvješće (članci 85. i 102. Sporazuma o financiranju)

1. OSNOVNI PODACI

OPERATIVNI PROGRAM	Razdoblje programiranja
	Broj programa (CCI br.)
	Naziv programa
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI	Godina izvješćivanja
	Datum odobrenja godišnjeg izvješća od strane Sektorskog nadzornog odbora

2. PREGLED PROVEDBE OPERATIVNOG PROGRAMA

2.1 Kvantitativni napredak (prema prioritetnim osima i mjerama)

Informacije o fizičkom napretku ostvarenom u provedbi Operativnog programa, prioritetnim osima, i, ako je potrebno, operacijama ili skupinama operacija u odnosu na njihove specifične, provjerljive ciljeve uz kvantifikaciju, ako je moguće, pomoću pokazatelja na odgovarajućoj razini.

Ako je potrebno, za komponentu RLJP sve pokazatelje treba raščlaniti prema spolu. Ako brojke (podaci) još nisu dostupne, navesti informaciju kada će postati dostupne i kada će ih operativna struktura dostaviti Komisiji.

Popis operacija koje se financiraju u okviru Operativnog programa treba priložiti izvješću.

2.2 Kvalitativna analiza

Analiza postignuća mjerjenih na temelju fizičkih i finansijskih pokazatelja, uključujući kvalitativnu analizu napretka koji je ostvaren u odnosu na izvorno postavljene ciljeve.

Popis nedovršenih operacija i raspored njihovog dovršenja (samo završno izvješće).

2.3 Financijske informacije

	Izdaci korisnika uključeni u zahtjeve za plaćanjem koje je Nacionalni fond poslao Komisiji	Ukupni izdaci za koje su izdvojena sredstva i koje je platio Nacionalni fond	Odgovarajući javni doprinos	Odgovarajući privatni doprinos	Ukupne uplate zaprimljene od Komisije
Prioritetna os 1 Mjera 1.1 Mjera 1.2					
Prioritetna os 2 Mjera 2.1					
Prioritetna os 3					
Ukupno					

(sve financijske podatke treba izraziti u eurima)

Osim toga, finansijski podaci mogu se prikazati i grafički.

Indikativna raščlamba dodijeljenih sredstava, prema kategorijama izdataka (samo za komponentu III)

Informacije u skladu s detaljnim popisom uključenim u Dodatak XIII. Sporazuma o financiranju.

Vraćena ili ponovno iskorištena pomoć

Informacije o načinu na koji je iskorištena pomoć koja je vraćena ili ponovno iskorištena nakon ukidanja pomoći iz članka 54. IPA Provedbene uredbe.

2.4 Promjene u kontekstu provedbe Operativnog programa (ako je relevantno)

Opis svih elemenata koji ne proizlaze izravno iz pomoći Operativnog programa, a imaju izravan utjecaj na njegovu provedbu (kao što su zakonodavne promjene ili neočekivane socio-ekonomske promjene).

2.5 Informacije o usklađenosti s pravnom stečevinom EU-a

Svi značajni problemi vezani uz usklađenost s pravnom stečevinom EU-a uočeni tijekom provedbe Operativnog programa i mjere koje su poduzete za rješavanje tih problema.

2.6 Usklađenost s drugim instrumentima

Sažetak provedbe rješenja za osiguravanje razgraničenja i koordinacije između drugih programa i komponenata pomoći IPA-e, intervencija EIB-a i drugih postojećih finansijskih instrumenata.

3. KVALITETA I DJELOTVORNOST PROVEDBE

3.1 Metode nadzora

Mjere nadzora i evaluacije koje poduzima operativna struktura ili Sektorski nadzorni odbor, uključujući načine prikupljanja podataka, uočene poteškoće i korake koji su poduzeti za njihovo rješavanje.

3.2 Značajni uočeni problemi i mjere za njihovo rješavanje

Svi značajni problemi uočeni tijekom provedbe Operativnog programa, uključujući sažetak problema utvrđenih u okviru postupka iz članka 29. stavka 2. točke (b) IPA Provedbene uredbe, ako je prikladno, te sve mjere koje su poduzele operativna struktura i Sektorski nadzorni odbor za rješavanje tih problema.

3.3 Tehnička pomoć

Objašnjenje primjene tehničke pomoći, uključujući, ako je potrebno, tehničku pomoć prije prenošenja ovlasti za upravljanje

Postotak iznosa doprinosa iz fondova IPA-e koji je dodijeljen Operativnom programu i potrošen u okviru tehničke pomoći.

4. INFORMIRANJE I PROMIDŽBA

Napredak ostvaren u provedbi Komunikacijskog akcijskog plana koji je predan u skladu s Operativnim programom, s naglaskom na poduzetim mjerama i njihovom učinku.

5. VELIKI PROJEKTI (ako je prikladno za Komponentu regionalnog razvoja)

- Napredak u provedbi velikih projekata.
- Napredak u financiranju velikih projekata.
- Sve promjene na indikativnom popisu velikih projekata u Operativnom programu.

6. RADNJE VEZANE UZ KOMPONENTU "RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA"

Informacije o provedbi horizontalnih pitanja kao što su jednake mogućnosti za muškarce i žene, dobro upravljanje, uključivanje osoba u nepovoljnem položaju, zemljopisna koncentracija pomoći ili održivi razvoj i zaštita okoliša (ako je prikladno).

Ako je prikladno, sinteza provedbe:

- rodno osviještene politike i radnji vezanih uz spolove
- sudjelovanja migranata u zapošljavanju
- integracije u zapošljavanje i socijalnog uključivanja manjina i drugih skupina u nepovoljnem položaju, uključujući osobe s invaliditetom.

Ako je prikladno, opisati na koji su način radnje koje podržava komponenta IPA-e "Razvoj ljudskih potencijala" u skladu s i na koji način doprinose radnjama poduzetim nastavno na Zajedničku ocjenu (Joint Assessment Paper, JAP) i Zajednički memorandum o uključivanju (Joint Inclusion Memorandum, JIM).

DODATAK XIII.

**Dodijeljena sredstva prema kategoriji izdataka
(članak 85. stavak 3. točka c) Sporazuma o financiranju)**

Dio A: Kodovi prema dimenziji

TABLICA 1: KODOVI ZA DIMENZIJU PRIORITETNE TEME

Kod	Prioritetna tema
1	Promet
1.1	Željeznička infrastruktura
1.1.1	Međusobna povezanost/međusobno djelovanje između nacionalnih mreža
1.1.2	Međusobna povezanost/međusobno djelovanje između nacionalnih mreža i transeuropskih
1.2	Cestovna infrastruktura
1.2.1	Međusobna povezanost/međusobno djelovanje između nacionalnih mreža
1.2.2	Međusobna povezanost/međusobno djelovanje između nacionalnih mreža i Transeuropskih mreža
1.3	Infrastruktura pomorskih luka
1.4	Unutarnji plovni putovi
1.5	Infrastruktura zračnih luka
1.6	Infrastruktura za multimodalni promet
1.7	Inteligentni prometni sustavi
1.8	Tehnička pomoć
1.9	Ostalo
2	Okoliš
2.1	Gospodarenje otpadom
2.2	Vodoopskrba
2.3	Gradske otpadne vode
2.4	Kvaliteta zraka
2.5	Sanacija zagađenih lokacija i zemljišta
2.6	Energetska učinkovitost
2.7	Obnovljiva energija
2.8	Ostalo
2.9	Tehnička pomoć
3	Regionalna konkurentnost
3.1	Pružanje poslovnih i tehnoloških usluga poduzećima, posebno u područjima upravljanja, istraživanja i razvoja tržišta i umrežavanja
3.2	Pristup i uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija
3.3	Promicanje tehnološkog razvoja, istraživanja i inovacija, uključujući kroz suradnju s institucijama za tercijarno obrazovanje i istraživanje i centrima za istraživanje i tehnologiju
3.4	Razvoj poslovnih mreža i klastera
3.5	Stvaranje i razvoj instrumenata financiranja koji olakšavaju pristup revolving financiranju kroz poduzetnički kapital, zajmove i jamstvene fondove
3.6	Pružanje lokalne infrastrukture i usluga koje doprinose uspostavi, širenju i razvoju novih i postojećih poduzeća
3.7	Infrastrukture za obrazovanje i izobrazbu, ako je potrebno za regionalni razvoj i u uskoj koordinaciji s komponentom razvoja ljudskih potencijala
3.8	Ostalo
3.9	Tehnička pomoć

4	Tehnička pomoć
4.1	Preliminarne studije i tehnička pomoć vezano uz prihvatljive aktivnosti, uključujući one za njihovu pomoć
4.2	Upravljanje programom, nadzor, ocjenjivanje, aktivnosti informiranja i kontrole, uključujući aktivnosti jačanja administrativne sposobnosti za provedbu IPA uredbe

TABLICA 2: KODOVI ZA DIMENZIJU OBLIK FINANCIRANJA

Kod	Oblik financiranja
01	Pomoć koja se ne vraća
02	Pomoć (<i>zajam, subvencionirane kamate, jamstva</i>)
03	Poduzetnički kapital (<i>sudjelovanje, fond za poduzetnički kapital</i>)
04	Drugi oblici financiranja

Dio B:

Kumulativna raščlamba dodijeljenih sredstava doprinosa programa IPA prema kategorijama u godišnjem i završnom izvješću o provedbi

CCI br.: _____

Naziv programa : _____

Datum posljednje odluke Komisije koja se odnosi na predmetni Operativni program: ___/___/___

Kod * Dimenzija 1 Prioritetna tema	Kod * Dimenzija 2 Oblik financiranja	Iznos **

* Kategorije za svaku dimenziju treba kodirati temeljem standardne klasifikacije.

** Dodijeljeni iznos doprinosa programa IPA za svaku kombinaciju kategorija.

DODATAK XIV.

Indikativan opis zahtjeva za informiranjem vezano uz zadovoljavajući revizijski trag *(članak 90. Sporazuma o financiranju)*

Zadovoljavajući revizijski trag, u skladu sa člankom 90., postoji kada, za određenu mjeru, uključujući pojedine projekte u okviru skupine projekata:

1. Računovodstvena dokumentacija koja se čuva na odgovarajućoj upravljačkoj razini sadrži iscrpne informacije o stvarno nastalim izdacima u sufinanciranoj mjeri od strane operativne strukture, uključujući, ako ona nije krajnji primatelj sredstava, tijela i trgovačka društva uključena u provedbu mjere kao nositelji koncesija, predstavnici, ili slično. Računovodstvena dokumentacija mora sadržavati datum kada je nastala, iznos svake rashodovne stavke, prirodu popratne dokumentacije i datum i način plaćanja. U prilogu moraju biti nužni dokumentarni dokazi (npr. računi).
2. Za rashodovne stavke koje se samo djelomično odnose na sufinanciranu mjeru, pokazuje se točnost raspodjele izdataka između sufinancirane mjeru i ostatka. Isto se primjenjuje na vrste izdataka koji se smatraju prihvatljivim samo u određenim granicama i u razmjeru s ostalim troškovima.
3. Tehničke specifikacije i finansijski plan mjeru, izvješća o napretku, dokumenti vezani uz natječajne postupke i postupke ugovaranja, izvješća o inspekciji izvršenja mjeru isto se čuvaju na odgovarajućoj upravljačkoj razini.
4. U svrhu prijave stvarno nastalih izdataka u sufinanciranoj mjeri Nacionalnom fondu, informacije iz stavka 1. spajaju se u detaljno izvješće o izdacima podijeljeno prema kategorijama. Detaljna izvješća o izdacima čine prateću dokumentaciju za računovodstvenu dokumentaciju Nacionalnog fonda i temelj su za pripremu izjava o izdacima za Komisiju.
5. Kada između operativne strukture ili tijela ili trgovačkih društava koji su uključeni u provedbu mjeru i Nacionalnog fonda postoji jedno ili više delegiranih tijela, svako delegirano tijelo treba za svoje područje odgovornosti detaljna izvješća o izdacima od podređenog tijela kao popratnu dokumentaciju za vlastitu računovodstvenu dokumentaciju na temelju čega priprema za nadređeno tijelo barem sažetak izdataka nastalih vezano uz tu mjeru.
6. U slučaju elektroničkog prijenosa računovodstvenih podataka, sva predmetna tijela i organi dobivaju dovoljno informacija s niže razine da mogu opravdati svoju računovodstvenu dokumentaciju i iznose koje su prijavili višoj razini kako bi osigurali zadovoljavajući revizijski trag od ukupnih sažetih iznosa potvrđenih Komisiji do individualnih rashodovnih stavki i popratne dokumentacije na razini operativne strukture i drugih tijela i tvrtki uključenih u provedbu mjeru.

DODATAK XV.

Popis podataka o operacijama koji se na zahtjev priopćuju Komisiji u svrhu dokumentarnih i terenskih provjera

(članak 80. stavak 5. Sporazuma o financiranju)

Traženi podaci mogu uključivati sljedeće, a precizni sadržaj podliježe dogovoru s državom korisnicom. Brojevi polja predstavljaju arhivsku strukturu koja se preferira za skupljanje računalnih datoteka za prijenos Komisiji.

A. Podaci o operacijama

Polje 1	Operativni program
Polje 2	Broj prioriteta
Polje 3	Naziv fonda
Polje 4	Kod regije ili područja na kojem je operacija smještena ili se provodi (NUTS razina ili neka druga, ako je potrebno)
Polje 5	Operativna struktura
Polje 6	Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje
Polje 7	Krajnji korisnik ili drugo tijelo koje prijavljuje izdatke operativnoj strukturi, ako je primjenjivo
Polje 8	Jedinstveni brojevni kod operacije
Polje 9	Kratak opis operacije
Polje 10	Datum početka operacije
Polje 11	Datum završetka operacije
Polje 12	Tijelo koje izdaje odluku o odobrenju
Polje 13	Datum odobrenja
Polje 14	Uputa na korisnika
Polje 15	Valuta (ako nije euro)
Polje 16	Ukupan trošak operacije (1)
Polje 17	Ukupni prihvatljivi izdaci
Polje 18	Ukupni prihvatljivi javni rashodi
Polje 19	Financiranje EIB-a (radi uključivanja ekvivalenta IPA-i)

(1) Tj. uključujući privatno financiranje, ali neto od neprihvatljivih izdataka i druge oblike financiranja.

B. Izdaci prijavljeni za operaciju

Polje 20	Interni referentni broj posljednjeg zahtjeva za naknadom troškova iz operacije
Polje 21	Datum kada je u sustav nadzora unesen posljednjih zahtjev za naknadom troškova iz operacije
Polje 22	Iznos prihvatljivih izdataka prijavljenih u posljednjem zahtjevu za naknadom troškova iz operacije koji je unesen u sustav nadzora
Polje 23	Ukupni prihvatljivi izdaci za koje je podnesen zahtjev za naknadom
Polje 24	Lokacija gdje se nalazi detaljna popratna dokumentacija za zahtjev ako se ne nalazi u prostorijama korisnika
Polje 25	Izdaci plaćeni u područjima susjednim prihvatljivim područjima (prekogranična suradnja)
Polje 26	Izdaci koje plaćaju partneri izvan područja (transnacionalna suradnja)
Polje 27	Izdaci plaćeni izvan Europske unije (prekogranična, transnacionalna i međuregionalna suradnja)
Polje 28	Izdaci plaćeni za kupnju zemljišta
Polje 29	Izdaci plaćeni za stanovanje
Polje 30	Izdaci plaćeni za neizravne troškove/režije obračunate u paušalnom iznosu
Polje 31	Prihod oduzet od zahtjeva za naknadom troškova, ako ih ima
Polje 32	Finansijski ispravci oduzeti od zahtjeva za naknadom troškova, ako ih ima
Polje 33	Ukupni prijavljeni prihvatljivi izdaci iz operacije i uključeni u izvješće o izdacima koje nacionalni dužnosnik za ovjeravanje šalje Komisiji (u eurima)
Polje 34	Ukupni prijavljeni prihvatljivi izdaci iz operacije i uključeni u izvješće o izdacima koje nacionalni dužnosnik za ovjeravanje šalje Komisiji (nacionalna valuta)
Polje 35	Datum posljednjeg izvješća o izdacima tijela za ovjeravanje koje sadrži izdatke iz operacije
Polje 36	Datum provjera izvršenih u skladu s člankom 81.
Polje 37	Datum revizija u skladu s člankom 82.
Polje 38	Tijelo koje provodi reviziju ili provjeru
Polje 39	Stupanj postignuća cilja operacije, ako je dovršena (%)

DODATAK XVI.

Uvjerenje i izvješće o izdacima i zahtjev za konačnom isplatom

EUROPSKA KOMISIJA

INSTRUMENT PRETPRISTUPNE POMOĆI – IPA

Komponenta Regionalni razvoj (Komponenta III)

/Komponenta Razvoj ljudskih resursa (Komponenta IV)

Uvjerenje i izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem

Naziv Operativnog programa

Odluka Komisije *od*

Sporazum o financiranju *od*

Referentni (CCI) br. Komisije:

Nacionalna referenca (ako postoji)

UVJERENJE

Ja, dolje potpisani,
nacionalni dužnosnik za ovjeravanje,
ovime potvrđujem da su izdaci uključeni u priloženo izvješće u skladu s kriterijima prihvatljivosti propisanim u Sporazumu o financiranju potpisanim {DATUM} između Europske komisije i Vlade {DRŽAVA} i da su nastali i plaćeni od strane krajnjih korisnika tijekom provedbe operacija odabranih u okviru Operativnog programa u skladu s uvjetima za dodjelu pomoći IPA-e.

nakon⁽¹⁾

		20...
--	--	-------

 u iznosu od:

	euro ⁽²⁾	
--	---------------------	--

(točan iznos do dva decimalna mjesta)

Priloženo izvješće o izdacima, raščlanjeno prema prioritetnoj osi i mjerama, temelji se na računovodstvenoj evidenciji privremeno zatvorenoj dana

		20...
--	--	-------

i čini sastavni dio ovog uvjerenja.

Potvrđujem i da operacije napreduju u skladu s uvjetima Sporazuma o financiranju, te, posebice da:

1. su ispunjeni svi zahtjevi propisani u članku 69. Sporazuma o financiranju, posebno
 - Operativna struktura poslala je Komisiji sektorska završna izvješća o provedbi za predmetne programe;
 - Tijelo nadležno za reviziju poslalo je Komisiji mišljenje o završnom izvješću o izdacima popraćeno završnim izvješćem o radu, u skladu sa člankom 92. Sporazuma o financiranju
 - Akreditacija koju su odobrili dužnosnik nadležan za akreditaciju i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje je na snazi, a prijenos ovlasti za upravljanje od strane Komisije i dalje vrijedi
2. izvješće o izdacima je točno, proizlazi iz pouzdanih računovodstvenih sustava i temelji se na provjerljivoj popratnoj dokumentaciji;
3. prijavljeni izdaci su u skladu s primjenjivim pravilima Europske unije i nacionalnim pravilima i nastali su u odnosu na operacije koje su odabrane za financiranje u skladu s kriterijima koji se primjenjuju na program i u skladu su s mjerodavnim primjenjivim pravilima Europske unije i nacionalnim pravilima, posebno vezano uz pravila o zaštiti okoliša, prometu, tržišnom natjecanju i dodjeli javnih ugovora (PRAG).
4. izvješće o izdacima i zahtjev za plaćanjem uzimaju u obzir, ako je primjenjivo, sva vraćena sredstva i sve primljene kamate te prihod nastao od operacija koje se financiraju u okviru Operativnog programa;
5. raščlamba operacija zabilježena je u računalnim datotekama i dostupna je mjerodavnim odjelima Komisije na zahtjev

(1) Početni datum prihvatljivosti izdataka (datum potpisa Sporazuma o financiranju).

(2) Ukupan iznos prihvatljivih izdataka koje plaćaju korisnici.

U skladu sa člankom 104. Sporazuma o financiranju, popratna dokumentacija je i ostat će dostupna barem tri godine nakon zatvaranja Operativnog programa od strane Komisije.

Datum

		20...
--	--	-------

Ime tiskanim slovima, pečat, funkcija i potpis
nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje

Izvješće o izdacima prema prioritetnoj osi i mjerama: Konačna isplata	
Referentni broj Operativnog programa (CCI br.):	
Naziv programa:	
Datum privremenog zatvaranja računovodstvene evidencije:	Datum slanja Komisiji:
Ukupno ovjereni plaćeni prihvatljivi izdaci:	

Prioritetna os/mjera	Ukupni izdaci nastali do datuma (između.... ¹ i)	Izdaci potvrđeni u ovom očitovanju	Ukupni planirani izdaci (početni proračun)	Izdaci nastali do danas kao dio početnog proračuna (%)	Napomene
Prioritetna os 1					
Mjera 1.1					
Operacija 1.1.1					
Operacija 1.1.2					
Prioritetna os 2					
Mjera 2.1					
Prioritetna os 3					
Mjera 3.1					
Prioritetna os 4					
Mjera 4.1					

Raščlamba prema godini ukupno ovjerenih prihvatljivih izdataka² (iznosi u eurima)

Prioritetna os/Mjera	2008.	2009.	2010,	2011.	2012.
Prioritetna os 1					
Mjera 1.1					
Prioritetna os 2					
Mjera 2.1					
Prioritetna os 3					
Mjera 3.1					
Prioritetna os 4					
Mjera 4.1					

¹ Početni datum prihvatljivosti izdataka (potpis Sporazuma o financiranju).

² Po godini: raščlamba spomenuta u ovoj tablici odgovara uplatama korisnika u predmetnoj godini. Ako nije moguće napraviti preciznu raščlambu, treba dati najbolju procjenu raščlambe.

DODATAK 1. izvješću o izdacima:

Elektronički popis operacija prema mjerama i odgovarajućih izdataka, uključujući doprinos u okviru IPA uredbe i nacionalne javne rashode

Prioritetna os/Mjera	Ukupni izdaci (EURO)	IPA fondovi(EURO)	Nacionalni javni rashodi (EURO)	IPA stopa sufinanciranja (%)
Prioritetna os 1: ukupno				
Mjera 1.1				
<i>Operacija 1.1.1</i>				
<i>Operacija 1.1.2</i>				
.....				
Mjera 1.2				
<i>Operacija 1.2.1</i>				
<i>Operacija 1.2.2</i>				
.....				
Mjera 1.3				
<i>Operacija 1.3.1</i>				
<i>Operacija 1.3.2</i>				
.....				
Prioritetna os 2: ukupno				
Mjera 2.1				
<i>Operacija 2.1.1</i>				
.....				
Prioritetna os 3				
Mjera 3.1				
<i>Operacija 3.1.1</i>				
.....				

DODATAK 2. izvješću o izdacima:

Detalji iznosa koji se mogu vratiti nakon ukidanja cijelog ili dijela doprinosa programa IPA za određenu operaciju

Naziv prioriteta/mjere /operacije	
Iznos za koji se traži povrat	
Dužnik	
Datum izdavanja naloga za povrat sredstava	
Tijelo koje je izdalo nalog za povrat sredstava	
Datum povrata	
Vraćen iznos	

DODATAK 3. izvješću o izdacima:

Količina sredstava programa IPA na računu određene komponente u eurima na datum posljednjeg terećenja na koje se odnosi ovo izvješće i ostvarene kamate

ZAHTJEV ZA PLAĆANJEM: Završno plaćanje

Naziv Operativnog programa:

Referentni (CCI) broj Operativnog programa:

U skladu s Dodatkom A Okvirnog sporazuma (članak 25. Uredbe (EZ) br. 718/2007), ja, dolje potpisani, (ime nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje tiskanim slovima), ovim putem zahtijevam uplatu iznosa od eura kao konačnu isplatu.

Ovaj je zahtjev prihvatljiv jer:

	Brisati prema potrebi
(a) za cijelo razdoblje trajanja svake prioritetne osi Komisija nije uplatila više od maksimalnog iznosa pomoći iz fondova IPA-e u skladu sa Sporazumom o financiranju i odlukom Komisije kojom se odobrava Operativni program	
(b) operativna struktura poslala je Komisiji sektorska završna izvješća o provedbi, u skladu sa člankom 67. Sporazuma o financiranju.	— proslijedila operativna struktura u roku iz članka 100. Sporazuma o financiranju — u prilogu
(c) tijelo nadležno za reviziju poslalo je Komisiji, u skladu sa člankom 92. Sporazuma o financiranju, mišljenje o završnom izvješću o izdacima koje je potkrijepljeno završnim izvješćem o radu	— proslijedilo Tijelo nadležno za reviziju u roku propisanom u članku 90. Sporazuma o financiranju — u prilogu
(d) akreditacija dužnosnika nadležnog za akreditaciju i nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje su na snazi, a prijenos ovlasti za upravljanje od strane Komisije i dalje vrijedi	
(e) uplate nisu obustavljene u skladu s člankom 72. Sporazuma o financiranju	
(f) nije nastala niti jedna od situacija koje opravdavaju blokadu uplate za velike projekte	

Plaćanje izvršava Komisija tijelu koje je država korisnica ovlastila za izvršavanje plaćanja.

Ovlašteno tijelo	
Banka	
Broj bankovnog računa	
Vlasnik računa (ako nije isti kao ovlašteno tijelo)	

Datum 20...

Ime tiskanim slovima, pečat, funkcija i potpis
nacionalnog tijela za ovjeravanje

DODATAK XVII.

MODEL ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O KONTROLI I IZJAVA O ZATVARANJU OPERATIVNOG PROGRAMA U SKLADU SA ČLANKOM 29. UREDBE KOMISIJE (EZ) br. 718/2007

DIO A: Model završnog izvješća o kontroli

1. UVOD

- Navesti nadležno tijelo nadležno za reviziju i druga tijela koja su bila uključena u pripremu izvješća,
- Navesti referentno razdoblje iz kojeg je izvučen slučajni uzorak,
- Navesti Operativni program koji je obuhvaćen izvješćem i njegovu operativnu strukturu i dužnosnika za ovjeravanje,
- Opisati korake u pripremi izvješća.

2. PROMJENE U SUSTAVIMA UPRAVLJANJA I KONTROLE I REVIZIJSKA STRATEGIJA

- Navesti značajne promjene u sustavima upravljanja i kontrole koje su prijavljene tijelu nadležnom za reviziju i datume od kada se te promjene primjenjuju.
- Navesti promjene učinjene u revizijskog strategiji i razloge takvih promjena.

3. SAŽETAK PROVEDENIH REVIZIJA

Za revizije sustava:

- Navesti tijelo(a) koje je provelo reviziju sustava, uključujući samo tijelo nadležno za reviziju.
- Kratak popis provedenih revizija: revidirana tijela i godina revizije.
- Opisati temelj za odabir revizija u kontekstu revizijske strategije.
- Opis glavnih nalaza i zaključaka izvedenih iz revizijskog rada u odnosu na sustave upravljanja i kontrole te njihovog funkcioniranja, uključujući zadovoljavajući broj provjera uprave, postupke akreditacije i revizijski trag, odgovarajuće razdvajanje funkcija i usklađenost sa zahtjevima i politikama Europske unije.
- Navesti jesu li uočeni problemi sustavnog karaktera kao i poduzete mjere, uključujući kvantifikaciju nepravilnih izdataka i sve povezane financijske ispravke.

Za revizije operacija:

- Navesti tijelo(a) koje je provelo revizije uzorka, uključujući samo tijelo nadležno za reviziju.
- Opis osnove za odabir uzorka (uzorka).
- Navesti razinu materijalnosti i, u slučaju statističkog uzorkovanja, primijenjenu razinu pouzdanosti i razmak, ako je potrebno.
- Opisati glavne rezultate revizija navodeći posebno iznos nepravilnih izdataka i stopu pogreške koje proizlaze iz revidiranog slučajnog uzorka.
- Navesti zaključke izvučene iz rezultata revizija u odnosu na djelotvornost sustava upravljanja i kontrole.
- Informacije o nastavku nepravilnosti, uključujući preispitivanje prethodno prijavljenih stopa pogrešaka.
- Navesti jesu li navedeni problemi sustavne prirode kao i poduzete mjere, uključujući kvantifikaciju nepravilnih izdataka i svih povezanih financijskih ispravaka (1).

4. NASTAVAK NA AKTIVNOSTI REVIZIJE

- Informacije o onome što će biti poduzeto nakon revizije sustava i revizije operacija.

5. DODATNE AKTIVNOSTI KOJE PODUZIMA TIJELO NADLEŽNO ZA REVIZIJU PRIPREMAJUĆI IZJAVU O ZATVARANJU

- Sažetak revizija postupka zatvaranja operativne strukture.

- Sažetak rezultata ponovnog obavljanja kontrole točnosti prijavljenih iznosa u odnosu na popratnu dokumentaciju.
- Sažetak rezultata ispitivanja izvješća drugih nacionalnih tijela nadležnih za reviziju ili revizijskih tijela Europske unije (precizirati, prema kategorijama, koja su izvješća zaprimljena i ispitana).
- Sažetak rezultata ispitivanja informacije vezanih uz nastavak na nalaze revizije i prijavljene nepravilnosti.
- Sažetak rezultata ispitivanja dodatnih aktivnosti koje poduzima operativna struktura ili drugo mjerodavno tijelo u svrhu davanja nekvalificiranog mišljenja.
- Ostalo.

6. OGRANIČENJA OPSEGA ISPITIVANJA OD STRANE TIJELA NADLEŽNOG ZA REVIZIJU

- Moraju biti prijavljeni detalji svih čimbenika koji su ograničili opseg ispitivanja od strane tijela nadležnog za reviziju (2).
- Treba navesti procijenjene iznose izdataka i doprinos programa IPA na koje se to primjenjuje.

7. PRIJAVLJENE NEPRAVILNOSTI

- Potvrda da je postupak prijavljivanja i rješavanja nepravilnosti, uključujući rješavanje sustavnih problema, proveden u skladu s zakonodavnim zahtjevima koji su na snazi.
- Potvrda točnosti informacija iz završnog izvješća o provedbi o prijavljenim nepravilnostima.
- Popis slučajeva nepravilnosti koje se smatraju sustavnim te iznos izdataka na koji one utječu.

8. DRUGE INFORMACIJE (AKO JE PRIMJENJIVO)

9. TABLICA ZA PRIJAVLJENE IZDATKE I PRIMJER REVIZIJE

IPA	CCI br.	Program	Izdaci prijavljeni u referentnoj godini	Izdaci u referentnoj godini revidirani za slučajni uzorak	Iznos i postotak (stope pogreške) nepravilnih izdataka u slučajnom uzorku	Drugi izdaci Revidirani (3)	Iznos nepravilnih izdataka u uzorku drugih izdataka	Ukupni izdaci prijavljeni kumulativno	Ukupni izdaci revidirani kumulativno kao postotak ukupnih izdataka prijavljenih kumulativno
			(1)	(2)	Iznos	%	(1)		

(1) Iznos revidiranih izdataka

(2) Postotak revidiranih izdataka u odnosu na izdatke prijavljene Komisiji u referentnoj godini.

(3) Izdaci iz komplementarnog uzorka i izdaci za slučajan uzorak, ali ne u referentnoj godini.

Dio B: Izjava o zatvaranju
Europskoj komisiji, Opća uprava

1. UVOD

Ja, dolje potpisani, predstavljajući ... (naziv tijela koje je država kandidatkinja ovlastila), ispital sam za Operativni program ... (naziv Operativnog programa, CCI broj, razdoblje) rezultate revizije tog programa koju je provelo ili nadziralo tijelo nadležno za reviziju u skladu sa revizijskom strategijom (i obavio dodatne radnje koje sam smatrao nužnim). Rezultati ispitivanja i svih dodatnih radnji koje sam obavio sažeti su u završnom izvješću o kontroli koje se nalazi u prilogu (koje sadrži i informacije potrebne za godišnje izvješće o kontroli u razdoblju od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2016.). Planirao sam i obavio taj posao kako bih se razumno uvjerio je li završno plaćanje doprinosa programa IPA Operativnom programu točna i valjana te da su temeljne transakcije obuhvaćene završnim izvješćem o izdacima zakonite i pravilne.

2. OPSEG ISPITIVANJA

Ispitivanje je provedeno u skladu sa revizijskom strategijom vezanom uz ovaj program i izvješće o njemu nalazi se u priloženom završnom izvješću o kontroli u skladu sa člankom 29. Uredbe Komisije (EZ) br. 10718/2007.

Ili

Nije bilo ograničenja opsega ispitivanja.

Ili

Opseg ispitivanja ograničen je na sljedeće čimbenike:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) itd.

(navesti sva ograničenja opsega ispitivanja, na primjer bilo kakve probleme u sustavu, nedostatke u sustavima upravljanja i kontrole, manjak popratne dokumentacije, predmeti u sudskom postupku itd. i procijeniti iznos izdataka i doprinos programa IPA na koje to utječe. Ako tijelo nadležno za reviziju ne smatra da ograničenja imaju učinka na konačne prijavljene izdatke, to je potrebno navesti).

3. NEPRAVILNOSTI I STOPE POGREŠAKA

Ili

Slučajevi nepravilnosti i stopa pogrešaka u revizijskom radu nisu tako ozbiljni da sprječe donošenje nekvalificiranog mišljenja s obzirom na to da ih je operativna struktura rješavala na zadovoljavajući način i s obzirom na razinu njihovog pojavitovanja tijekom vremena.

Ili

Slučajevi nepravilnosti i stope pogrešaka u reviziji i način na koji ih je rješavala operativna struktura takvi su da onemogućuju nekvalificirano mišljenje. Popis takvih slučajeva nalazi se u završnom izvješću o kontroli gdje je navedeno i imaju li sustavni karakter te opseg problema. Iznosi ukupnih prijavljenih izdataka i javnog doprinosa na koje se to može primjenjivati su xxxx. Kao posljedica toga, odgovarajući doprinos programa IPA na koji se to može odnositi iznosi xxx.

4. MIŠLJENJE

Ili

(Nekvalificirano mišljenje)

Ako nije bilo ograničenja opsega ispitivanja i ako slučajevi nepravilnosti i stope pogrešaka te način na koji ih je rješavalo upravljačko tijelo ne onemogućuju nekvalificirano mišljenje:

Na temelju gore navedenog ispitivanja, moje je mišljenje da završno izvješće o izdacima točno prikazuje, u svim materijalnim vidovima, izdatke plaćene u okviru Operativnog programa, da je

zahtjev za plaćanjem završnog iznosa doprinosa programa IPA ovom programu valjan i da su sve transakcije obuhvaćene završnim izvješćem o izdacima zakonite i pravilne.

III

(Kvalificirano mišljenje)

Ako su postojala ograničenja opsega ispitivanja i/ili ako slučajevi nepravilnosti i stope pogrešaka te način na koji ih je upravljačko tijelo rješavalo zahtijevaju kvalificirano mišljenje, ali ne opravdavaju negativno mišljenje u odnosu na sve predmetne izdatke:

Na temelju gore navedenog ispitivanja, moje je mišljenje da završno izvješće o izdacima točno prikazuje, u svim materijalnim vidovima, izdatke plaćene u okviru Operativnog programa, da je zahtjev za plaćanjem završnog iznosa doprinosa programa IPA ovom programu valjan i da su sve transakcije obuhvaćene izvješćem o izdacima zakonite i pravilne, osim u odnosu na pitanja iz točke 2 i/ili primjedbe iz točke 3 vezano uz stope pogrešaka i slučajeve nepravilnosti te način na koji su oni rješavani od strane upravljačkog tijela, a čiji je učinak gore kvantificiran. Ocjenujem da je učinak tih kvalifikacija xxx ukupnih prijavljenih izdataka. Doprinos programa IPA na koji se to primjenjuje iznosi stoga xxx.

III

(Negativno mišljenje)

Ako su postojala velika ograničenja opsega ispitivanja stopa pogrešaka i slučajeva nepravilnosti, i način na koji ih je rješavalo upravljačko tijelo takav da se ne mogu donijeti zaključci o pouzdanosti završnog izvješća o izdacima bez opsežnog daljeg rada:

Na temelju gore navedenog ispitivanja, a posebno s obzirom na pitanja iz točke 2 i/ili stope pogrešaka i slučajeve nepravilnosti i činjenicu da ih upravljačko tijelo nije rješavalo na zadovoljavajući način kako je prijavljeno u točki 3, moje je mišljenje da završno izvješće o izdacima ne predstavlja točno, u svim materijalnim vidovima, izdatke plaćene u okviru Operativnog programa, da, kao posljedica toga, zahtjev za plaćanjem završnog iznosa doprinosa programa IPA ovom programu nije valjan te da transakcije obuhvaćene izvješćem o izdacima nisu zakonite i pravilne.

Datum Potpis

.....

DODATAK XVIII.

Smjernice za popunjavanje standardnog obrasca za tromjesečno prijavljivanje nepravilnosti

EUROPSKA KOMISIJA
EUROPSKI URED ZA BORBU PROTIV PRIJEVARA (OLAF)
Operativna potpora i potpora politici
Sprječavanje prijevara i informiranje

RADNI DOKUMENT

**Smjernice za popunjavanje standardnog obrasca za tromjesečne prijave nepravilnosti vezano
uz Instrument prepristupne pomoći (IPA)**

Commission européenne, B-1049 Bruxelles / Europese Commissie, B-1049 Brussel - Belgium. Telephone: (32-2) 299 11 11.

SMJERNICE ZA POPUNJAVANJE STANDARDNOG OBRASCA ZA TROMJESEČNE PRIJAVE NEPRAVILNOSTI VEZANO UZ INSTRUMENT PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

UVOD

U skladu s člankom 28. Okvirnih sporazuma¹ između država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja koje koriste pretpristupnu pomoć, ustrojiti će se mehanizam kontrole i prijavljivanja nepravilnosti² u skladu s odredbama Uredbe Komisije br. 1828/2006, Odjeljka 4 Nepravilnosti (članci 27.-36.).³ Kao posljedica toga, države korisnice isto tako imaju obvezu tromjesečno Komisiji prijavljivati nepravilnosti otkrivene u projektima koji se financiraju iz IPA-e. Kako bismo olakšali ovaj zadatak i osigurali jednoobrazno bilježenje predmeta u odgovarajuću bazu podataka, Komisija je razvila standardni obrazac (Dodatak I.) na temelju Uredbe (EZ) br. 1828/2006.

Ove smjernice koriste se prilikom arhiviranja „papirnate verzije“ standardnog obrasca. U tijeku je razvoj elektronskog sustava.

SMJERNICE

Uvodne napomene:

1. U roku od dva mjeseca nakon kraja svakog tromjesečja, države korisnice prijavljuju Komisiji sve nepravilnosti utvrđene u primarnom upravnom ili sudskom postupku. Nepravilnosti se moraju prijavljivati na engleskom jeziku.
2. Preporuča se da države korisnice imenuju nadležno nacionalno tijelo koje će biti nadležno za prijavu nepravilnosti Komisiji.
3. Sve nepravilnosti treba prijavljivati na standardnom obrascu uz pismo obrazloženja koji se šalju na sljedeću adresu:

Europska komisija
OLAF – Europski ured za borbu protiv prijevara
Uprava C
Rue Joseph II 30
B-1049 Bruxelles
Belgija

Preslike prijava nepravilnosti treba proslijediti i općim upravama koje su nadležne za određenu komponentu. Molimo pogledati popis općih uprava u Dodatku II.

4. Popratno pismo treba sadržavati sljedeće informacije: na koju se komponentu odnosi, tromjeseče na koje se odnosi, a priložena trebaju biti i različita izvješća o nepravilnostima (pri čemu nova izvješća moraju biti odvojena od onih ažuriranih). U slučaju kombiniranog popratnog pisma za više od jedne komponente, brojeve treba navesti posebno za svaku komponentu.
5. Molimo voditi računa da države korisnice moraju obavijestiti Komisiju ako u određenom tromjesečju nije bilo nepravilnosti. To treba učiniti pismenim putem jasno navodeći na koje se tromjeseče pismo odnosi.
6. Molimo voditi računa da postoje različiti načini popunjavanja standardnog obrasca ovisno o tome odnosi li se obrazac za priopćenje iz članka 28. Uredbe (EZ) br. 1828/2006 (prvo priopćenje) ili članka 30. (ažurirano). U slučaju priopćenja iz članka 28., treba predati sve informacije koje su dostupne u trenutku popunjavanja. U slučaju priopćenja iz članka 30., treba dati informacije o važnim promjenama koje su

¹ Provedbeni članak 18. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1085/2006 i članak 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 718/2007.

² U skladu s definicijom u članku 2. stavku 7. Uredbe Vijeća (EZ) 1083/2006 (vidi isto točku 5.1 Smjernica).

³ Uredba Komisije (EZ) br. 1828/2006, SL L371, 27.12.2006., str. 27-32.

rezultat uspostavljenih postupaka u odnosu na prethodno prijavljene nepravilnosti. Ako nije došlo do novih činjenica u odnosu na nepravilnosti, nema potrebe slati ažuriranu prijavu. Ažurirane prijave treba slati Komisiji samo ako su se pojavile nove informacije vezano uz određeni slučaj.

7. Ako država korisnica smatra da se iznos ne može vratiti ili se njegovo vraćanje ne očekuje, u skladu s člankom 30. stavkom 2. o tome izvješćuje Komisiju, u posebnom izvješću koje sadrži dovoljno detaljnih informacija koje će omogućiti Komisiji da doneše odluku o raspodjeli gubitka. Odredbe posebnog izvješća **ne** primjenjuju se na Komponentu V– IPARD.

8. Za popunjavanje odjeljaka koji se odnose na način na koji ne nepravilnost otkrivena i na vrstu nepravilnosti, kao i na radnje koje je poduzela država korisnica i na primijenjene sankcije treba koristiti uključene nepotpune popise. Ako pitanje nije uključeno na popis, molimo navesti ga pod točkom 22. Prijedlozi o tome što treba dodati na popis uzet će se u obzir.

9. Sljedeće slučajeve ne treba prijaviti:

(a) slučajeve kada se nepravilnost sastoji samo od djelomičnog ili potpunog neizvršenja operacije koja je uključena u sufincirani Operativni program zbog stečaja korisnika. Stečaj moraju službeno utvrditi nadležna nacionalna tijela. Mjerodavni postupci navedeni su u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1346/2000;

(b) slučajeve na koje korisnik dobrovoljno uputi operativnu strukturu i Nacionalni fond i prije nego što je bilo koji od tih slučajeva otkriven, bez obzira je li prije ili nakon uplate javnog sufinciranja;

(c) slučajeve koje otkriju i isprave operativna struktura i Nacionalni fond prije nego što je javni doprinos uplaćen korisniku i prije nego što su predmetni izdaci uključeni u izvješće o izdacima koje se predaje Komisiji.

Međutim, nepravilnosti koje prethode stečaju i slučajevi sumnje na prijevaru moraju se prijaviti¹.

10. Nepravilnosti vezane uz operativne programe u okviru Komponente II – Prekogranična suradnja prijavljuje država sudionica („znači država članica ili države korisnice tj. države kandidatkinje ili potencijalne kandidatkinje) u kojoj se plaćaju izdaci od strane korisnika koji provodi operaciju. Država sudionica istovremeno obavješćuje upravljačko tijelo, tijelo za ovjeravanje i tijelo nadležno za reviziju² (u slučaju programa prekogranične suradnje između država korisnica i država članica) te dužnosnika nadležnog za akreditaciju, nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje i tijelo nadležno za reviziju (u slučaju prekograničnih programa između država korisnica koje nisu države članice).

11. Za slučajeve kada ne postoji obveza priopćavanja nepravilnosti jer uključeni iznos ne prelazi prag od 10 000 eura, države korisnice moraju prijaviti i poduzeti postupke za povrat sredstava ali, osim ako Komisija izričito ne traži informacije, ne moraju obavijestiti Komisiju³. Međutim, države korisnice moraju obavijestiti Komisiju (vidi Dodatak II.) u okviru završnog izvješća programa o aktivnostima koje se nastavljaju na sve otkrivene nepravilnosti, bez obzira na prag prijavljivanja.

¹ Uredba Komisije (EZ) br.1828/2006, članak 28 stavak. 2., SL L371, 27.12..2006, str. 28-29.

² Uredba Komisije (EZ) br. 1828/2006, članak 28. stavak 4., SL L371, 27.12.2006, str. 29.

³ Uredba Komisije (EZ) br. 1828/2006, članak 36. stavak 1., SL L371, 27.12.2006, str. 32.

OPĆE INFORMACIJE O PRIOPĆENJU

Država korisnica: Molimo navesti državu
Format: Slobodan tekst tiskanim slovima.
Na primjer: HRVATSKA

Br. predmeta: Država članica na svakoj stranici obrasca mora navesti broj predmeta.
Format: XX¹/9999²/999³/XX⁴/9⁵, X = tiskano slovo, 9 = brojevi od 0 do 9
Primjeri: HR/2004/001/CB/0 TR/2005/003/HR/2

1. Inicijali države korisnice; inicijali koje treba koristiti su sljedeći:

AL – Albanija

BA – Bosna i Hercegovina

HR – Hrvatska

KS – Kosovo pod UNSCR 1244

MK – Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija

ME – Crna Gora

RS – Srbija

TR – Turska

2. Godina: četiri znamenke: 2008, 2009, itd.

3. Broj predmeta: tri znamenke: 001, 002, itd.

Napomena: Brojevi se dodjeljuju uzastopno i odgovaraju odvojeno svakoj komponenti i svakoi godini.

PAŽNJA: Prvi broj predmeta ostaje isti svih godina samo se mijenja broj verzije!

4. Kratica koja označuje na koju se komponentu odnosi priopćenje.
Obavezno je koristiti kratice. Koristit će se sljedeće kratice za komponente:

TA za Pomoć u tranziciji i izgradnju institucija

CB za Prekograničnu suradnju

RE za Regionalni razvoj

HR za Razvoj ljudskih potencijala

RD za Ruralni razvoj

5. Novi predmeti ili ažurirani već priopćeni predmeti – jedna znamenka: 1 za novi predmet, 2 za prvo ažuriranje, 3 za drugo ažuriranje itd.

Na primjer: Prvo priopćenje: TR/2008/003/TA/1

Drugo priopćenje koje se nastavlja na prvo: TR/2008/003/TA/2

Treće priopćenje koje se nastavlja na prvo: TR/2008/003/TA/3

Napomena: Referentni broj je jedinstven za određeni predmet i dodjeljuje se prilikom slanja prvog priopćenja (članak 28. Uredbe Komisije (EZ) br. 1828/2006). Kada je potrebno prijaviti ažurirane podatke (priopćenje iz članka 30.), potrebno je koristiti isti referentni broj. Ako se pogrješkom ubaci novi, to će se smatrati prijavom novog predmeta i, kao rezultat toga, doći će do udvostručavanja nepravilnosti.

Tromjesečje:

Molimo navesti tromjesečje predmetne godine.

Za ažuriranja postojećih predmeta, molimo označiti postojeće tromjeseče.

Datum slanja:

Datum slanja jest datum kada je priopćenje poslano Komisiji. To je obično datum u roku od dva mjeseca po završetku svakog tromjesečja.

Format: dan/mjesec/godina, godina, mjesec, dan.

Na primjer: **13/12/2004**.

Napomena: Ovo pravilo vrijedi za sve druge datume!

Nadležno tijelo države korisnice:

Molimo navesti upravno, nacionalno i/ili regionalno tijelo nadležno za rješavanje nepravilnosti.

Format: Opis masnim tiskanim slovima.

Na primjer: **MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I PREHRANE**

Format u slučaju dodatka na popis. Slobodan neprekinut tekst (bez praznih linija!)

Na primjer : **MINISTARSTVO GOSPODARSTVA**

Adresa: ...

Kontaktna točka:

Molimo navesti podatke o kontakt osobi u upravnom tijelu koje je odgovorno za prijavljivanje, a koju se može kontaktirati u slučaju potrebe za dodatnim informacijama ili pojašnjenjima.

Format: Slobodan tekst u zadanim poljima.

PODACI O NEPRAVILNOSTI

1. Opis operacije

1.1. Naziv programa:

Molimo citirati naziv godišnjeg ili višegodišnjeg operativnog programa u okviru jedne od komponenti programa IPA ili oblik pomoći.

Format: Slobodan neprekinuti tekst (bez praznih linija).

Primjer: **RD – Višegodišnji Operativni program „Zaštita okoliša“ za Hrvatsku**

1.2. Identifikacijski broj:

Molimo citirati identifikacijski broj programa.

Format: Slobodan neprekinuti tekst (bez praznih linija).

1.3. Odluka Komisije kojom se odobrava program:

Molimo citirati broj i datum odluke EK na temelju koje je odobrena pomoć.

Format: Slobodan tekst, datum dan/mjesec/godina.

Primjer: **C/2007/6565-1, 13/12/2007.**

1.4. Naziv mjere i naslov projekta:

Molimo navesti broj i naziv prioritetne osi zajedno s naslovom projekta.

Mjera

Format: Slobodan tekst.

Primjer: **Prioritet 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom u svrhu uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj**

Naslov projekta

Format: Slobodan tekst

Primjer: Regionalni centar za gospodarenje otpadom za Istarsku županiju

1.5. Broj projekta države korisnice:

Ako je operaciji dodijeljen nacionalni referentni broj, molimo navesti ga.

Format: Slobodan tekst.

2. Povreda odredbi:

Molimo precizirati koje su odredbe zakonodavstva Zajednice ili nacionalnog zakonodavstva prekršene (uključujući ugovorne odredbe).

Format: Slobodan tekst.

Primjer: **Članak X. Kaznenog zakonika**

3. Datum prve informacije koja je dovela do sumnje na nepravilnost:

Molimo navesti datum kada je zaprimljena prva informacija koja je dovela do sumnje na nepravilnost. Na primjer, u slučaju telefonske prijave, treba navesti datum telefonskog razgovora.

Format: dan/mjesec/godina

Primjer: **25/06/2008.**

3.1. Izvor prve informacije koja je dovela do sumnje na nepravilnost:

Molimo navesti kako ste prvi puta postali svjesni postojanja nepravilnosti.
Format: Slobodan tekst.

Primjer: **Doušnik, tiskovno izvješće, revizija itd.**

4. Način na koji je otkrivena nepravilnost

4.1. Tko je otkrio nepravilnost?

Molimo izabratи iz donjeg popisa mјerodavno tijelo koje je otkrilo nepravilnost

Format: Broj i tijelo

Primjer: **10 – Tijelo državne uprave**

Popis tijela:

- 10 – Tijelo državne uprave
- 20 – Europska komisija
- 30 – Revizorski sud
- 90 – Ostalo

4.2. Kako je nepravilnost otkrivena?

Molimo odabratи iz donjeg popisa metodu kojom je nepravilnost otkrivena

Format: Broj i metoda

Primjer: **10 – Revizija**

Popis metoda otkrivanja:

- 10 – Revizija
- 20 – Stečaj
- 30 – Kontrola proizvoda
- 40 – *Ex-ante* kontrola dokumenata
- 45 – *Ex-post* kontrola dokumenata
- 50 – Terenska kontrola
- 60 – Doušnik
- 70 – Mediji
- 80 – Analiza
- 90 – Ostalo

5. Vrsta nepravilnosti:

Molimo odabratи iz donjeg popisa mјerodavnu vrstu nepravilnosti.

Format: Broj i vrsta

Primjer: **102 – Netočna računovodstvena evidencija**

Popis vrsta nepravilnosti:

- 102 – Netočna računovodstvena evidencija
- 103 – Lažirana računovodstvena evidencija
- 104 – Nedostavljenračunovodstvena evidencija
- 201 – Dokumenti nedostaju, netočni su ili nepotpuni
- 213 – Lažirana popratna dokumentacija
- 299 – Drugi slučajevi nepravilnih dokumenata
- 325 – Neprihvatljivi izdaci
- 402 – Nepostojeći operator
- 405 – Nepravilan završetak, prodaja ili smanjenje
- 408 – Operator/korisnik nije dovoljno kvalitetan
- 601 – Nepoštivanje rokova

- 608 – Odbijanje kontrole
- 609 – Odbijanje plaćanja
- 610 – Nepostojanje ili neusklađenost ugovora
- 611 – Nekoliko zahtjeva za isti predmet
- 612 – Nepoštivanje drugih propisa/uvjeta ugovora
- 614 – Povreda pravila vezanih uz javnu nabavu
- 741 – Neispunjerenje preuzetih obveza
- 810 – Neprovedene radnje
- 812 – Radnje nisu provedene u skladu s pravilima
- 822 – Izdaci nastali izvan ugovornog razdoblja
- 832 – Povreda se odnosi na sustav sufinanciranja
- 840 – Neprijavljeni prihodi
- 850 – Korupcija
- 860 – Sukob interesa
- 999 – Druge nepravilnosti (navesti koje)

5.1. Definicija nepravilnosti

Molimo definirati predmet kao nepravilnost ili kao sumnju na prijevaru.

nepravilnost¹ - je svaka povreda odredbe prava Zajednice koja je rezultat činjenja ili nečinjenja gospodarskog čimbenika koje ima ili bi moglo imati učinak dovodenja u pitanje općeg proračuna Europske unije naplatom neopravdane stavke izdataka iz općeg proračuna;

sumnja na prijevaru² - je nepravilnost koja uzrokuje početak upravnog i/ili sudskog postupka na nacionalnoj razini u svrhu utvrđivanja ponašanja s namjerom, posebno prijevare, u skladu s navedenim u članku 1. stavku 1. točki a) Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica;

utvrđena prijevara – je „sumnja na prijevaru“ koja je postala predmetom presude koja ima snagu *res judicata* za prijevaru ili druga nezakonita aktivnost koja šteti financijskim interesima Zajednice;

nema nepravilnosti – u tijeku upravnog i/ili sudskog postupka tvrdnje o nepravilnosti ili prijevari nisu potvrđene;

Napomena: Predmet se u prvom priopćenju ne može definirati kao da nema nepravilnosti!

a. Praksa primijenjena prilikom počinjenja nepravilnosti:

Opisati primijenjenu praksu (*modus operandi*).

Format: Slobodan tekst

Primjer: **Lažiranje računa promjenom izvornih iznosa.**

5.3. Smatraju li se te prakse novima? Da (), Ne (), Nije poznato ()

Molimo označiti ono što se primjenjuje. O državi korisnici ovisi jesu li primijenjene prakse nove ili nisu.

6. Jesu li uključene druge države: Da () Ne () Nije poznato ()

Ovaj se naslov primjenjuje na predmete koji uključuju prekogranične operacije (u programu sudjeluje više od jedne države) ili na predmete kada je korisnik međunarodna tvrtka koja sudjeluje o aktivnostima kao što su ulagački projekti ili programi izobrazbe u više od jedne države.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1083/2006, članak 2. stavak 7., SL L 210, 31.07.2006, str. 26.

² Uredba Komisije (EZ) br. 1828/2006 članak 27. točka c), SL L 371, 27.12.2006, str.27.

Format: Molimo označiti ono što se primjenjuje. Vidi točku 5.3; Slobodan tekst masnim tiskanim slovima.

Primjer: **MAĐARSKA**.

6.1. Ako je odgovor da, je li poslana prijava? Da(), datum i reference: , Ne (), Nije poznato ()

Molimo označiti ono što se primjenjuje. Ako je odgovor pozitivan „molimo navesti datum i reference priopćenja.

Format: datum dan/mjesec/godina; za reference: slobodan tekst

Primjer: **Da (X) Datum i referencia: 26/05/2008., detaljne informacije poslane mađarskim vlastima.**

7. Razdoblje nepravilnosti

Navesti datum(e) kada ili između kojih je počinjena nepravilnost.

Format za datum: dan/mjesec/godina.

Primjer: **25/11/2008**

Za razdoblje: datum početka nepravilnosti/datum završetka nepravilnosti.

Format: dan/mjesec/godina – dan/mjesec/godina

Primjer: **13/05/2008 – 12/06/2008**

Ako ova informacija nije poznata, molimo to navesti korištenjem prvog dana mjeseca, prvog mjeseca tromjesečja (01, 03, 06, 09), prvog dana i mjeseca godine, samo ako je poznata godina.

Na primjer: **01/01/2008**

8. Datum prvog upravnog ili sudskog utvrđenja:

„Prvo upravno ili sudsko utvrđenje“ znači prvu pisanu procjenu od strane upravnog ili sudskog nadležnog tijela koje je na temelju određenih činjenica zaključilo da je počinjena nepravilnost ne dovodeći u pitanje mogućnost da će taj zaključak kasnije možda morati biti preispitan ili povučen kao rezultat promjena u tijeku upravnog ili sudskog postupka¹.

Format: dan/mjesec/godina

9. Tijela ili organi.

1.1. Tijela ili organi koji su sastavili prvo upravno ili sudsko utvrđenje:

Molimo masnim tiskanim slovima navesti tijelo ili organ koji je reagirao na prvotno otkriće i sastavio službeno izyječe.

Format: Slobodan tekst tiskanim štampanim slovima, neprekinuto (bez praznih linija!)

Primjer: **MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

Adresa: ...

9.2. Tijela ili organi koji su odgovori za nastavak na upravni ili sudski postupak:

Molimo masnim tiskanim slovima navesti ime tijela ili organa koji je odgovoran za nastavak na upravni ili sudskih postupaka.

Format i primjer: vidi 9.1.

2. Ime i adresa uključenih fizičkih i pravnih osoba

10.1. Fizičke osobe:

Molimo navesti ime, adresu itd. osoba uključenih u nepravilnost.

¹ Definicija iz članka 27. Uredbe Komisije (EZ) br. 1828/2006 SL L 371, 27.12.2006, str.27.

Format: Tekst, ali potrebno je slijediti stroga pravila.

- A. prezimena i imena moraju biti napisana masnim tiskanim slovima
- B. treba izbjegavati posebna slova i znakove (npr.-,\$,&);
- C. Titule kao g., gđa. treba izbjegavati;
- D. adrese moraju biti malim slovima osim prvog slova.

Primjer:**-prezime ABON**

-Ime: PIOTR
-Adresa: Kurica 25
-Poštanski broj: 2435
-Grad: Rijeka
-Država: HRVATSKA
-Funkcija: Administrator

10.2. Pravne osobe:

Molimo navesti naziv, adresu itd. pravne osobe uključene u nepravilnost.

Format: Tekst, ali treba slijediti stroga pravila:

- A. nazivi moraju biti napisani masnim tiskanim slovima
- B. treba izbjegavati posebna slova i znakove (npr.-,\$,&);
- C. pravne kratice kao što su d.d. d.o.o., Ltd., Co, N.V. itd. treba pisati malim štampanim slovima, nakon naziva;
- D. adrese moraju biti pisane malim slovima, osim prvog slova;
- E. isto vrijedi i za upućivanja na gradove ili županije u imenu tvrtke (npr. IBM ANKARA,)

Primjer: **-Naziv: TALKER Ltd**

-Sjedište: Wallstreet 900
-Poštanski broj: 1529
-Grad: Medias
-Država: BOSNA I HERCEGOVINA

Obavezno se navode naziv i adresa trgovačkog društva. Ako su u nepravilnost uključeni pojedinci koji rade za trgovačko društvo, te informacije treba unijeti pod točkom 10.1.

Ako treba napisati više naziva kao što je predviđeno na stranici 3 obrasca, molimo preslikati polja pod točkama 10.1 i 10.2.

Napomena: Radi poštivanja pravila kojima se jamči povjerljivost osobnih podatka, molimo ne navoditi imena fizičkih ili pravnih osoba osim onih pod točkama 10.1 i 10.2.

FINANCIJSKI ASPEKTI

3. Ukupan iznos i raspodjela među izvorima financiranja

11.1. Ukupan iznos operacije:

Molimo navesti ukupan ugovoren iznos u operaciji. Navedeni iznos mora biti jednak zbroju točaka 11.2 i 11.3 (“11.1”=“11.2”+“11.3”).

Iznos mora biti naveden u eurima u cijelom odjeljku o Financijskim vidovima.

Iznosi u nacionalnoj valuti preračunavaju se u eure na temelju mjesecne računovodstvene tečajne stope Komisije u mjesecu u kojem su izdaci registrirani u računovodstvenoj evidenciji operativne strukture predmetnog programa¹.

Ako izdaci nisu uneseni u računovodstvenu evidenciju operativne strukture, koristi se najnovija računovodstvena tečajna stopa koju je Komisija elektronski objavila².

Mjesečna računovodstvena tečajna stopa Komisije može se naći na:

<http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>

Format: 999999999999 valuta. Ne razdvajati brojeve i ne koristiti decimalna mjesta. Ostaviti mjesta nakon posljednjeg broja i onda dodati valutu.

Primjer: **22345000 EUR**

11.2. Financiranje od strane Zajednice:

Molimo navesti udio iznosa koji financira Zajednica.

Format: Vidi točku 11.1.

11.3. Financiranje od strane države korisnice:

Molimo navesti udio iznosa koji financira država korisnica. On treba sadržavati privatni doprinos.

Format: Vidi točku 11.1.

12. Vrsta nepravilnog iznosa:

Molimo navesti vrstu nepravilnog iznosa koji je utvrđen kao nepravilan.

Format: Slobodan tekst.

Primjeri: **Plaće, računalna oprema, financiranje studija.**

13. Iznos nepravilnosti

13.1. Ukupan nepravilan iznos:

Molimo navesti ukupan iznos **koji se smatra nepravilnim**. Navedeni iznos mora biti jednak zbroju točaka 13.2, 13.3 (“13.1”=“13.2”+“13.3”)

Format: Vidi točku 11.1.

13.2. Nepravilan iznos Zajednice:

¹Vidi članak 81. stavak 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006, SL L 210, 31.07.2006., str.61.

²Vidi članak 36. stavak 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1828/2006, SL L 317, 27.12.2007., str.32.

Molimo navesti udio Zajednice u ukupnom nepravilnom iznosu.
Format: Vidi točku 11.1.

13.3. Nepravilan iznos države korisnice:

Molimo navesti udio države korisnice u ukupnom nepravilnom iznosu.
Format: Vidi točku 11.1.

14. Financijske posljedice

14.1. Nepravilan iznos pod 13.1 već je plaćen:

Molimo navesti nepravilan iznos koji je u prevelikom iznosu plaćen korisniku. Navedeni iznos mora biti jednak zbroju točaka 14.2 i 14.3 (“14.1”=“14.2”+“14.3”)

14.2. Nepravilan iznos Zajednice pod 13.2. već je uplaćen:

Molimo navesti udio Zajednice u nepravilnom iznosu koji je uplaćen korisniku.
Format: Vidi točku 11.1.

14.3. Nepravilan iznos države korisnice pod 13.3. već je uplaćen:

Molimo navesti udio države korisnice u nepravilnom iznosu koji je uplaćen korisniku.
Format: Vidi točku 11.1.

15. Nepravilan iznos koji još nije uplaćen

15.1. Nepravilan iznos pod 13.1. koji još nije uplaćen:

Molimo navesti nepravilan iznos koji **još nije uplaćen** korisniku. Spomenuti iznos mora biti jednak zbroju točaka 15.2 i 15.3 (“15.1”=“15.2”+“15.3”).
Format: Vidi točku 11.1.

15.2. Nepravilan iznos Zajednice pod 13.2. koji još nije uplaćen:

Molimo navesti udio Zajednice u nepravilnom iznosu koji **još nije uplaćen** korisniku.

15.3. Nepravilan iznos države korisnice pod 13.2. koji još nije uplaćen:

Molimo navesti udio države korisnice u nepravilnom iznosu koji **još nije uplaćen** korisniku.
Format: Vidi točku 11.1.

15.4. Je li uplata obustavljena? Da () Ne () Nije primjenjivo ()

Molimo označiti ono što se primjenjuje.

16. Mogućnost povrata:

Molimo navesti procjenu vjerojatnosti povrata sredstava i što je detaljnije moguće navedite razloge za to.
Format: Slobodan tekst.

Primjer: **Moguće ili Nije moguće zbog stečaja.**

17. Vraćeni iznos

17.1. Ukupan vraćeni iznos

Molimo navesti vraćeni iznos. Navedeni iznos mora biti jednak zbroju točaka 17.2 i 17.3 (“17.1”=“17.2”+“17.3”).
Format: Vidi točku 11.1.

Kamate, zatezne kamate itd. moraju se navesti u zagradama, a ne uključiti u osnovni iznos.

17.2. Vraćeni iznos Zajednice:

Molimo navesti udio Zajednice u vraćenom iznosu.
Format: Vidi točku 11.1.

17.3. Vraćeni iznos države korisnice:

Molimo navesti udio države korisnice u vraćenom iznosu.
Format: Vidi točku 11.1

18. Iznos koji treba vratiti

18.1. Iznos koji treba vratiti:

Molimo navesti ukupan iznos koji će biti vraćen. Navedeni iznos mora biti jednak zbroju točaka 18.2 i 18.3 (“18.1”=”18.2”+”18.3”).

Format: Vidi točku 11.1.

Kamate, zatezne kamate itd. moraju se navesti u zagradama, a ne uključiti u osnovni iznos.

18.2. Iznos Zajednice koji će biti vraćen:

Molimo navesti udio Zajednice u iznosu koji će biti vraćen.
Format: Vidi točku 11.1.

18.3. Iznos države korisnice koji treba vratiti:

Molimo navesti udio države korisnice u iznosu koji će biti vraćen.
Format: Vidi točku 11.1.

Napomena: Ukupan nepravilni iznos trebao bi biti jednak zbroju iznosa koji još nije uplaćen, ukupnog vraćenog iznosa i ukupnog iznosa koji će biti vraćen “13.1”=”15.1”+”17.1”+”18.1”. Pretjerano uplaćen iznos jednak je iznosu koji je vraćen i koji će biti vraćen ”14.1”= ”17.1”+”18.1”. Ako zbog razlika u tečaju zbroj nije jednak, molimo to navesti uključujući i tečaj.

FAZA POSTUPAKA

19. Radnje države korisnice:

Molimo odabratи iz donjeg popisa relevantne radnje poduzete nakon otkrićа nepravilnosti.

Format: Broj i naziv radnje s popisa.

Primjer: **20 – Sudski postupak**

Popis poduzetih radnji:

10 – Upravni postupak odabire se kada je u tijeku uobičajen upravni postupak za povrat sredstava. Ako je u istovremeno u tijeku sudski ili kazneni postupak, sudski/kazneni postupak prevladava i njega treba navesti.

20 – Sudski postupak pokazuje da je predmet trenutno pred sudom koji nije kazneni. Ako je istovremeno u tijeku upravni postupak, sudski postupak prevladava i njega treba navesti.

30 – Poseban postupak se koristi kada se pokaže da se iznos pogoden nepravilnošću ne može vratiti i Komisija je obaviještena posebnim izvješćem u skladu s člankom 30.stavkom 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1828/2006.

40 – Kazneni postupak se odabire kada je predmet ustupljen Kaznenom суду. Ako je istovremeno u tijeku upravni postupak, kazneni postupak prevladava i njega treba navesti.

50 – Postupci zaključeni se bira kada su dovršeni svi postupci povrata i slični postupci. To znači kada je cijeli postupak dovršen i nije utvrđena nikakva nepravilnost ili kada je ishod postupka da nema iznosa koji treba vratiti.

20. Je li napušten postupak za povrat sredstava? Da () Ne () Nije primjenjivo

Molimo označiti ako se primjenjuje.

21. Je li napušten kazneni postupak?: Da () Ne () Nije primjenjivo()

Molimo označiti ako se primjenjuje.

22. Primjenjene sankcije (upravne i/ili sudske):

Molimo odabratи s dolje navedenog popisa mjerodavnu primjenjenu sankciju.

Format: Broj i naziv sankcije s popisa.

Primjer: **600 – Nacionalna upravna sankcija**

Popis primjenjenih sankcija:

500 – Nije nametnuta sankcija

550 – Sankcija će biti nametnuta

600 – Nacionalna upravna sankcija

640 – Uklanjanje nacionalnih subvencija

650 – Isključenje iz buduće nacionalne subvencije

660 – Ograničenje pristupa javnim nabavama

740 – Isključenje iz budućih subvencija Zajednice

810 – Kazna na temelju kaznenog zakona

820 – Zatvor

890 – Druge kaznene sankcije

900 – Druge sankcije, navesti koje

23. Dodatne primjedbe:

Molimo navesti sve dodatne informacije/komentare koje smatrate važnim i koje nisu obuhvaćene u navedenim točkama.

24. Završno priopćenje: Da () Ne ()

Molimo navesti „da“ ako su dovršeni svi upravni i/ili sudski postupci, a nepravilan iznos je vraćen ili proglašen nepovratnim. Nisu predviđene nikakve daljnje radnje vezano uz prijavljenu nepravilnost.

Ako prilikom ispunjavanja obrasca imate bilo kakvih pitanja, slobodno kontaktirajte sljedeće osobe.

Auste Savickiene
e-mail:Auste.Savickiene@ec.europa.eu
tel: +32-2-295.36.56

Andrea Bordoni
e-mail:Andrea.Bordoni@ec.europa.eu
tel: +32-2-296.77.37

faks: +32-2-295.97.59

OLAF – Europski ured za borbu protiv prijevara
Uprava C – Operativna potpora i potpora politici
Jedinica C.2– Sprječavanje prijevara i obavještajni podaci
Rue Joseph II 30,
B-1049 Bruxelles
Belgija

DODATAK I. – Izvješće o nepravilnosti

POVJERLJIVO

Predmet br.: XX/9999/999/X/9

TROMJESEČNO PRIOPĆENJE O NEPRAVILNOSTIMA VEZANIM UZ INSTRUMENT PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

OSNOVNE INFORMACIJE O PRIOPĆENJU

Država korisnica:

Broj predmeta: XX/9999/999/X/9

Tromjesečje:

- (a) I. tromjesečje ()
- (b) II. tromjesečje ()
- (c) III. tromjesečje ()
- (d) IV. tromjesečje ()

Datum slanja: dan/mjesec/godina

Upravni odjel u državi korisnici:

Kontaktna točka: Ime:

Broj telefona:

Faks:

E-mail:

PODACI O NEPRAVILNOSTI

1. Opis operacije

1.1. Naziv programa:

1.2 Identifikacijski broj:

1.3. Odluka Komisije kojom se odobrava program:

1.4. Naziv mjere i naslov projekta:

1.5. Broj projekta države korisnice:

2. Povrijedena odredba:

3. Datum prve informacije koja je dovela do sumnje o nepravilnosti:

3.1. Izvor prve informacije koja je dovela do sumnje o nepravilnosti:

4. Način na koji je nepravilnost otkrivena

4.1. Tko je otkrio nepravilnosti?

4.2. Kako je nepravilnost otkrivena?

5. Vrsta nepravilnosti:

5.1. Kvalifikacija nepravilnosti:

- (a) Nema nepravilnosti ()
- (b) Nepravilnost ()
- (c) Sumnja na prijevaru ()
- (d) Utvrđena prijevara ()

5.2. Praksa primijenjena pri počinjenju nepravilnosti:

5.3. Smatraju li se takve prakse novima? Da () Ne () Nije poznato ()

6. Jesu li uključene druge države? Da () Ne () Nije poznato ()

6.1. Ako je odgovor da, je li poslana obavijest?

Da () Datum i referenca: Ne () Nije poznato ()

7. Razdoblje nepravilnosti:

8. Datum prvog upravnog ili sudskog utvrđenja:

9. Tijela ili organi

a. Tijela ili organi koji su pripremili prvo upravno ili sudsko utvrđenje:

9.2. Tijela ili organi koji su nadležni za postupanje u skladu s upravnim ili sudskim utvrđenjem:

10. Ime i adresa uključenih fizičkih i pravnih osoba

10.1. Fizičke osobe

- Prezime:
- Ime:
- Adresa:
- Poštanski broj:
- Grad:
- Država:
- Položaj:

10.2. Pravne osobe:

- Naziv:
- Sjedište:
- Poštanski broj:
- Država:

FINANCIJSKI VIDOVI

11. Ukupan iznos i raspodjela među izvorima financiranja

11.1. Ukupan iznos operacije:

11.2. Financiranje Zajednice:

11.3. Financiranje države korisnice:

12. Priroda nepravilnog iznosa:

13. Iznos nepravilnosti

13.1. Ukupan nepravilan iznos:

13.2. Nepravilan iznos Zajednice:

13.3. Nepravilan iznos države korisnice:

14. Financijske posljedice

14.1. Nepravilan iznos pod 13.1. koji je već uplaćen:

14.2. Nepravilan iznos Zajednice pod 13.2. koji je već uplaćen:

14.3. Nepravilan iznos države korisnice pod 13.3. koji je već uplaćen:

15.1. Nepravilan iznos pod 13.1. koji još nije uplaćen:

15.2. Nepravilan iznos Zajednice pod 13.2 koji još nije uplaćen:

15.3. Nepravilan iznos države korisnice pod 13.4. koji još nije uplaćen:

15.4. Je li uplata obustavljena? Da () Ne () N/D ()

16. Mogućnost povrata:

17. Vraćen iznos

17.1. Ukupan vraćen iznos:

17.2. Vraćeni iznos Zajednice:

17.3. Vraćeni iznos države korisnice:

18. Iznos koji će biti vraćen

- 18.1. Ukupan iznos koji će biti vraćen:
- 18.2. Iznos Zajednice koji će biti vraćen:
- 18.3. Iznos države korisnice koji će biti vraćen:

FAZA POSTUPAKA

19. Radnje države korisnice:

20. Je li obustavljen postupak povrata sredstava? Da () Ne () N/D ()

21. Je li obustavljen kazneni postupak? Da () Ne () N/D()

22. Primjenjene sankcije (upravne i/ili sudske):

23. Dodatne primjedbe:

24. Završno priopćenje: Da() Ne ()

DODATAK II. – Popis nadležnih općih uprava

KOMPONENTA I – POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJA INSTITUCIJA
Europska komisija

Opća uprava za proširenje
Rue de la Loi 170
B – 1049 Bruxelles
Belgija

KOMPONENTA II – PREKOGRANIČNA SURADNJA

Europska komisija
Opća uprava za regionalnu politiku
Rue Pere de Deken 23
B-1040 Bruxelles
Belgija

KOMPONENTA III – REGIONALNI RAZVOJ

Europska komisija
Opća uprava za regionalnu politiku
Rue Pere de Deken 23
B-1040 Bruxelles
Belgija

KOMPONENTA IV – RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti
Rue Joseph II 54
B-1000 Bruxelles
Belgija

KOMPONENTA V – RURALNI RAZVOJ

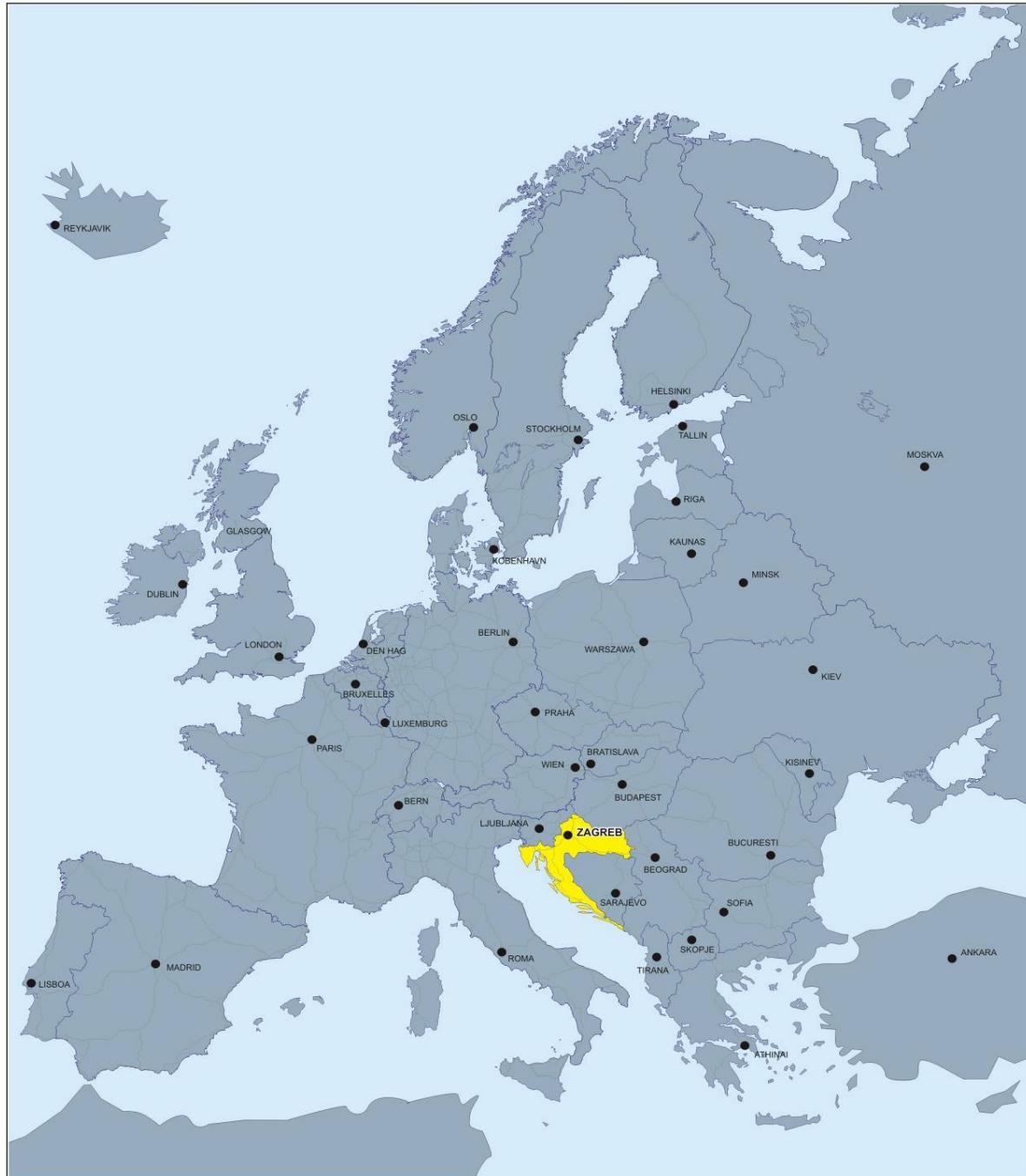
Europska komisija
Opća uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj
Rue de la Loi 130
B – 1049 Bruxelles
Belgija

DODATAK XIX.

**A) OPERATIVNI PROGRAM USVOJEN OD STRANE KOMISIJE ODLUKOM C(2007)6051 OD 7.
PROSINCA 2007.**

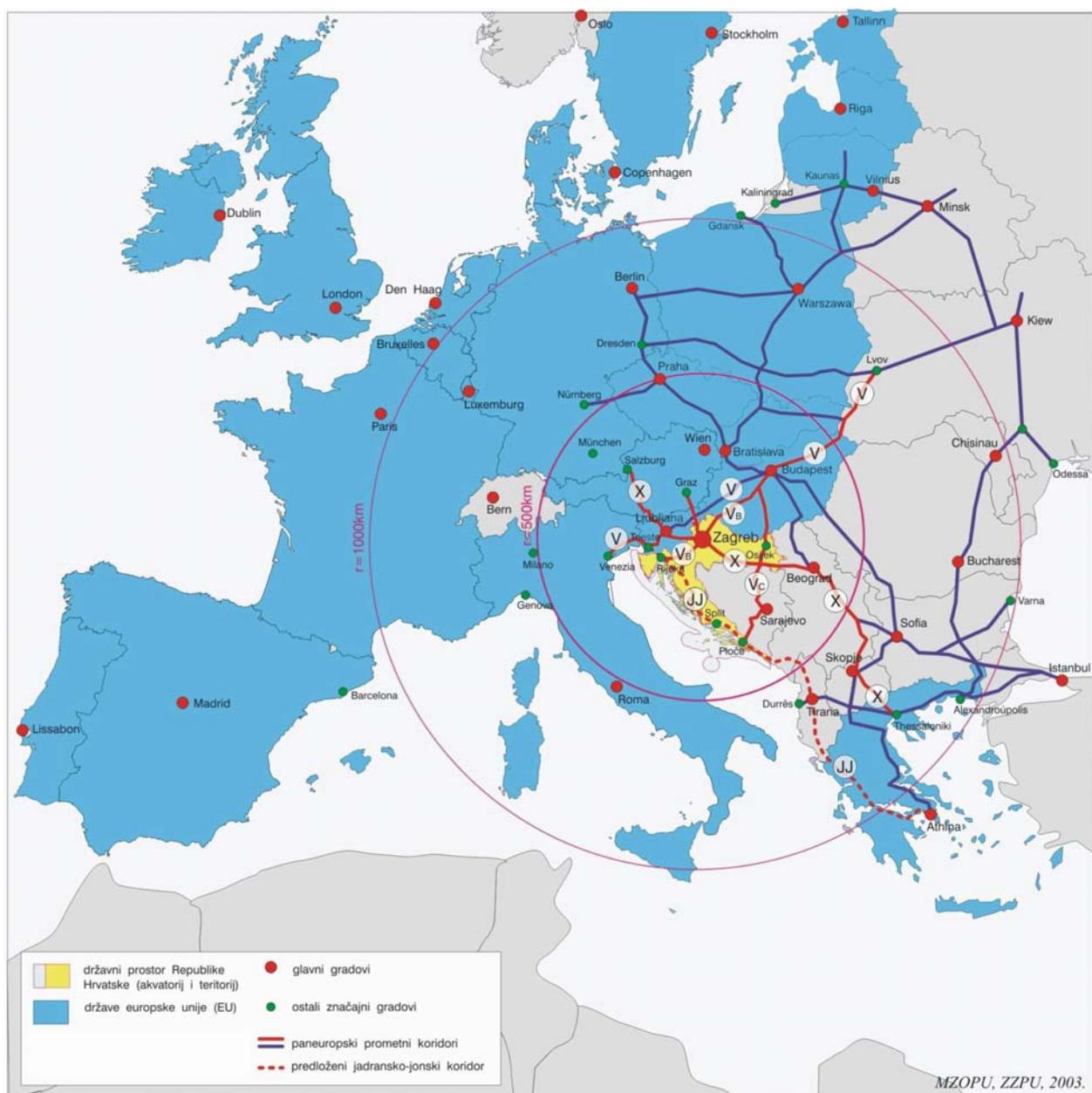
**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA**

**OPERATIVNI PROGRAM
„PROMET“ 2007.-2009.
INSTRUMENT PREPRISTUPNE POMOĆI**

2007HR16IPO002

Republika Hrvatska – Integralni dio veće europske prometne mreže

GLOSAR SKRAĆENICA

AGC	Europski sporazum o glavnim međunarodnim linijama
AGN	Europski sporazum o glavnim plovnim putovima od međunarodnog značenja
AGTC	Europski sporazum o važnim međunarodnim pravima kombiniranog transporta i sličnim instalacijama
ATP	Automatski željeznički protokol
BDP	Bruto domaći proizvod
CARDS	Pomoć Zajednice u obnovi, razvoju i stabilizaciji (<i>Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation</i>)
COTIF	Konvencija o međunarodnom željezničkom prijevozu
CRO-	Hrvatska ekološka nacionalna mreža
NEN	
DG	Opća uprava
DG TREN	EK– Opća uprava za promet i energetiku
DZS	Državni zavod za statistiku
EIB	Europska investicijska banka
EIRR	Ekonomski interna stopa povrata
EK	Europska komisija
EU	Europska unija
EUR	Euro
FIRR	Financijska interna stopa povrata
GHG	Emisija stakleničkog plina
GVR	Grupa na visokoj razini
IPA	Instrument za prepristupnu pomoć
km	Kilometri
km ²	Kvadratni kilometri
CGI	Lokacije od interesa za Zajednicu
M	Milijun
MFI	Međunarodne finansijske institucije
MMTPR	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijanja
MRS	Međuresorska radna skupina
NN	Narodne novine
NUTS	francuski - <i>nomenclature des unités territoriales statistiques</i> – nomenklatura teritorijalnih jedinica za statistiku
NVO	Nevladine udruge
OP	Operativni program
OPP	Operativni program „Promet“
OPRK	Operativni program “Regionalna konkurentnost”
OTIF	Međunarodna organizacija za međunarodni željeznički prijevoz
OUS	Okvir za usklađenost strategija
PEP	Pred-pristupni ekonomski program
PGDP	Prosječni godišnji dnevni promet
PLDP	Prosječni ljetni dnevni promet
PP	Pristupno partnerstvo
PPP	Pariteti kupovne moći
PUO	Procjena učinka na okoliš
REBIS	Regionalna studija o infrastrukturi za Balkan
RH	Republika Hrvatska
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
SDURF	Središnji ured za razvojnu strategiju i koordinaciju EU fondova
SEETO	Prometni observatorij za Jugoistočnu Europu
SJFU	Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje

SME	Malo i srednje poduzetništvo
SOR	Strateški okvir za razvoj 2006. – 2013.
SWOT	Analiza snaga – slabosti – prilika – prijetnji
TEN-T	Transeuropska mreža za promet
TER	Transeuropski željeznički projekt
TINA	Procjena potreba željezničke infrastrukture (<i>Transport Infrastructure Needs Assessment</i>)
TIRS	Regionalna studija za prometnu infrastrukturu za Balkan (<i>Transport Infrastructure Regional Study for Balkans</i>)
TP	Tehnička pomoć
UN	Ujedinjene nacije
UN-ECE	Gospodarska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu
VIPD	Višegodišnji indikativni planski dokument
VPD	Višegodišnji planski dokument

UVOD

Republika Hrvatska je jedna od tri države kandidatkinje koje se trenutno pripremaju za pristupanje Europskoj uniji. Status države pristupnice dobila je u lipnju 2004. a pristupni pregovori s Hrvatskom otvoreni su u listopadu 2005.

Hrvatska trenutno koristi različite pretpriestupne financijske instrumente Europske unije vezano za promet, tj. ISPA-u (Instrument za strukturne politike u pretpriestupnom razdoblju) za promet i okoliš i Phare za jačanje institucija i gospodarsku i socijalnu koheziju.

Od 2007. ISPA program bit će zamijenjen **IPA-om** (Instrument za pretpriestupnu pomoć). Kako bi se osigurao kontinuirani proces strukturalne prilagodbe u prometnom sektoru i korištenje financijskih sredstava u sklopu IPA III Komponente - Regionalni razvoj, Hrvatska izrađuje **Operativni program „Promet“ (OPP)**. OPP pokriva razdoblje od tri godine (2007.-2009.), temeljeći se na inicijativama financiranim u sklopu prethodnih programa EU-a, posebice u sklopu ISPA-e. U njemu je također dana perspektiva za programsко razdoblje nakon 2009.

Ovaj Operativni program za razdoblje 2007.-2009. pokriva ključna pitanja i informacije kao što su opća politika i socioekonomski kontekst, pozadina prometne politike, status prenošenja *prometnog aquisa* u nacionalno zakonodavstvo, procjena prometnog sektora i slijedom toga strategije i mјere kako bi se zadovoljile razvojne potrebe prometnog sektora u skladu s pristupnim kriterijima, uključujući pokazatelje za praćenje i ocjenjivanje provedbe OPP-a.

Razvoj prometne infrastrukture smatra se neophodnom za ekonomski i socijalni razvoj te promicanje kontakta između regija. Ona predstavlja instrument regionalnog razvoja, olakšava protok robe, kao i pristup ljudi zapošljavanju, zdravstvu, obrazovanju i rekreacijskim aktivnostima. Iskustva iz prethodnih proširenja EU-a pokazuju da je poboljšani ruralni/regionalni pristup i povezanost s arterijskom mrežom, posebice rubnih regija, nužan za ekonomsku i socijalnu koheziju te smanjenje regionalnih razlika.

Hrvatsku presijecaju **Paneuropski prometni koridori V, VII i X** i njihovi ogranci. Zbog svog geografskog položaja Republika Hrvatska je iznimno značajna za uspostavu učinkovitih veza između Zapadne Europe i Balkana, te veza između područja Srednje Europe i Jadranskog mora i Sredozemlja.

Operativni program „Promet“ 2007.-2009. odražava vodeća načela Komisijinog **Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (VIPD)**¹ koji je strateški dokument za IPA-u i izravno je povezan s jednim od prioriteta zacrtanih u hrvatskom **Okviru za usklađivanje strategija (OUS)**² i odražava **nacionalnu i EU politiku razvoja prometnog sektora**.

Da bi se postigla održivost prometa, prilikom izrade ovog OPP-a odabran je holistički pristup planiranju kojim se uzima u obzir cijeli prometni sustav (sve vrste prijevoza). Ovaj je pristup odabran kako bi se osigurala **dobra koordiniranost** strategija donesenih za različite prometne pod-sektore (vrste prijevoza) i njihova **komplementarnost** s postojećom pomoći EU-a, međunarodnih financijskih institucija i ostalom pomoći, a time i uzajamna korisnost provedbenih mјera.

Srednjoročna procjena potreba i ciljeva pokazuje da je postojeća mreža primarnih cesta, pomorskih luka, autocesta i zračne plovidbe komparativno dobro razvijena i pruža dobru pokrivenost područja, dok u pod-sektorima željeznice i unutarnjih plovidbenih putova, sektori čiji su udjeli u prometnom tržištu značajno opali, postoje izraziti zaostaci u obnovi i modernizaciji infrastrukture.

¹ VIPD, C(2007) 2566 od 20. 06. 2007.

² Okvir za usklađenost strategija (OUS) usvojen od Vlade RH 25.05.2007., usvojen od EK 18.06.2007., vidi <http://www.strategija.hr/fgs.axd?id=451>

Kako bi se zajamčio uravnoteženi razvoj mreže koji uključuje sve vrste prometa, ovaj **OPP za 2007.-2009.** usredotočuje se na **pod-sektore željeznicu i unutarnju plovidbu**, a za krajnji cilj ima postizanje prihvatljivih standarda i pokrivenosti mreže, unaprjedenje interoperabilnosti i jačanje konkurentnosti među različitim oblicima prijevoza.

OPP strategija za razvoj pod-sektora željeznice i unutarnje plovidbe konzistentna je sa strateškim prioritetima za pod-sektore iz ranijih regionalnih razvojnih studija, posebice s nedavno usvojenim **Planom razvoja osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe 2007-2011.**¹

U pogledu **pod-sektora željeznicu** mjere i projekti predloženi OPP-om su logični nastavak aktualnih ISPA mjera rehabilitacije željeznic koje se provode na željezničkom Koridoru X, to jest modernizacije dionice pruge od Vinkovaca do Tovarnika te od Tovarnika do istočne državne granice. Osim toga, prioritetni željeznički projekti uključeni u indikativni popis projekata za razdoblje 2007.-2009. bave se dionicama koridora koje su po svojim operativnim standardima najslabije.

Glede **pod-sektora unutarnje plovidbe**, iako je njemu potrebna neodložna obnova, u ovom trenutku ne postoje dostatno zreli projekti za IPA financiranje tijekom razdoblja 2007.-2009. Međutim, očekuje se da će studija koju trenutno provodi **Komisija za rijeku Savu** rezultirati održivim projektnim prijedlozima koji će se moći uvažiti u programskom razdoblju 2010.-2012. Nadalje, predviđena je tehnička pomoć za pripremu projekta luke Vukovar.

Osim projekta Signalno-sigurnosnih uređaja na Glavnem kolodvoru Zagreb koji je već u naprednoj fazi pripreme, drugi identificirani prioritetni željeznički projekti vezani za Koridor X u pravilu su u ranoj fazi pripreme projekta i nedostaju im potrebne procjene finansijske/ekonomске održivosti projekta, detaljne tehničke specifikacije i analiza učinka na okoliš te finansijska konstrukcija. Priprema projekata, kao i korištenje tehničke pomoći, za jačanje administrativne sposobnosti za provedbu finansijske pomoći dane u sklopu ovog OPP-a predstavljaju, stoga, budući prioriteti.

Mjere i projekti koji su predloženi za sufinciranje u sklopu IPA-e dostatnog su opsega da bi imali mjerljive učinke na poboljšanje hrvatske prometne mreže i administracije, što će biti procjenjivano uz pomoć **pokazatelja nadzora**.

Pomoć Zajednice u sklopu IPA-a ima oblik bespovratne izravne pomoći. Iznos EU sufinciranja određen je **Višegodišnjim indikativnim finansijskim okvirom (VIFO)**² za Instrument prepristupne pomoći (IPA) koji daje informacije o indikativnoj raspodjeli troškova ukupnih dodijeljenih IPA sredstava prema prijedlogu Komisije u skladu s IPA Uredbom (EZ) 1085/2006. Stopa EU sufinciranja iznosi ukupno **53,500,500 eura za razdoblje od tri godine ovog OPP-a, što je ekvivalentno stopi EU sufinciranja od ukupno 75%**.

Očekivani ukupni utjecaj OPP-a je sljedeći:

- ✓ Razvojne koristi – pomoć u ostvarivanju standarda prometnog *acquisa* EU-a i međunarodnih standarda; upravljanje promjenom obujma prometa na Paneuropskom željezničkom koridoru X; i
- ✓ Edukativne koristi – razvijanje institucionalne sposobnosti RH za upravljanje intervencijama u prometnom sektoru karakterističnim za strukturne fondove; ta će sposobnost pružiti uključenim institucijama vrijedno iskustvo u pripremi za konačno članstvo u EU i s njim povezane odgovornosti.

¹ SEETO, Plan razvoja osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe VPD 2007.-2011., studeni 2006.

² Višegodišnji indikativni finansijski okvir 2008.-2010., Bruxelles, 8.11.2006, COM(2006) 672 konačni

Operativni ciljevi Operativnog programa 2007.-2009. su sljedeći:

- Povećati/poboljšati interoperabilnost uzduž željezničkog Koridora X;
- Poboljšati kvalitetu željezničkih usluga, pouzdanost i učinkovitost uzduž Koridora X;
- Pripremiti projekte za željeznički Koridor X;
- Pripremiti projekte obnove plovnih putova rijeke Save – poboljšati plovne putove kako bi se približili statusu IV međunarodne kategorije plovidbe;
- Priprema projekta luka Vukovar;
- Pomoći tehničke pomoći poduprijeti provedbu OP-a i jačanje relevantnih institucija.

Sljedeća tablica daju pregled osnovnih elemenata OPP-a za razmatrano razdoblje i predočava logiku „**prioritetna os – operativni cilj – mjeru**“ koja je ključna za odabir indikativnih projekata u ovom OPP-u.

Operativni program „Promet“ 2007.-2009.: PREGLED

Srednjoročne potrebe	Prioritetne osi	Operativni ciljevi OPP-a	Ostvareni kroz projekte u sklopu sljedećih mjeru:
Povećati učinkovitost, pouzdanost i konkurentnost željeznice	1 – Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	Povećati/poboljšati interoperabilnost uzduž Koridora X; Povećati kvalitetu željezničkih usluga, pouzdanost i učinkovitost na Koridoru X	- Nadogradnja i modernizacija pruge - Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada
Modernizirati lučke infrastrukture i poboljšati plovne standarde	2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	Obnoviti luku Vukovar i plovne putove rijeke Save; poboljšati plovnost s ciljem postizanja navigacijskog statusa IV	- Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture
Upravljanje OP-om i jačanje institucionalne sposobnosti	3 – Tehnička pomoć	Koristiti pomoć EU-a pravovremeno i na tehnički prihvatljiv način	- Upravljanje programom i jačanje sposobnosti te aktivnosti vezane za identifikaciju budućih projekata

U svrhu određivanja konačnog redoslijeda provedbe različitih intervencija, mjere će biti predmetom daljnje detaljne analize u kojoj će se voditi računa o kriterijima IPA-e. Prijedlog je da daljnja analiza bude u vidu analize izvedivosti, testova osjetljivosti i rangiranja projekata prema redoslijedu predložene provedbe.

1. KONTEKST, KONZULTACIJE I KOORDINACIJA

1.1 NACIONALNA POLITIKA I SOCIO-EKONOMSKI KONTEKST

U ovom odjeljku se daje pregled ključnih gospodarskih statistika i trendova s kojim se Hrvatska suočava te njihovih posljedica na nacionalnu prometnu politiku. Nadalje, daje se hijerarhija strateških dokumenata kojima se određuje prometna politika RH, od Strateškog okvira za razvoj (SOR)¹, preko Strategije prometnog razvitka Hrvatske i drugih relevantnih sektorskih strategija do specifičnih investicijskih i strategija upravljanja podsektorima i nacionalne ISPA strategije za prometni sektor.² Navedene su ključne javne institucije zadužene za razvoj i provedbu tih strategija. Završno, opisuje se status hrvatskog pravnog okvira u pogledu prometnog sektora.

1.1.1. Ekonomski i socijalni pokazatelji³

Neovisna država Republika Hrvatska ima 4,44 milijuna stanovnika (zadnje dostupne procjene za 2006.) uz trenutni rast od 0% i površinu od 56,5 tisuća četvornih kilometara, što obuhvaća i 1246 otoka.

Zemljopisni oblik RH i njezina teritorijalna povezanost i sa sjevernim nizinskim prometnim pravcima i s istočnom obalom Jadranskog mora ističe vitalni značaj prometne infrastrukture za nacionalni razvoj, te potrebu uspostavljanja učinkovitih kontinentalnih i pomorskih veza s državama Jugoistočne i Srednje Europe te unutar područja RH.

Za RH je karakteristično značajno koncentriranje stanovništva u nekoliko regionalnih središta. Najveću gustoću stanovništva ima glavni grad Zagreb sa 7,5 puta većom gustoćom od drugog najgušće naseljenog područja (Međimurje) i 15,5 puta većom od hrvatskog prosjeka (78,4 stanovnika/km²). Specifičan geografski oblik i distribucija stanovništva zemlje utječe na razvoj prometne infrastrukture i usluga.

U pogledu **makroekonomskog razvoja**, nakon provedbe stabilizacijskog programa u 1993. čiji je primarni cilj bilo zaustavljanje trenda hiperinflacije, hrvatsko gospodarstvo postiglo je stabilnost i uspostavilo relativno stabilnu stopu rasta i niske inflacije.

Povećana osobna potrošnja, oporavak turizma, velika ulaganja (većinom u cestogradnju) i oporavak izvoza u razdoblju nakon rata vratili su hrvatsko gospodarstvo u 2000. godini na pozitivne stope rasta realnog BDP-a (2,9%) s rastom do 4,8 % u 2006.

BDP po glavi stanovnika, izražen u tekućim cijenama, dosegao je 7.037 eura u 2005. i 7.704 eura u 2006. Na temelju informacija Eurostata u 2006., BDP mјeren u paritetu kupovne moći približio se 50% prosjeka EU-27⁴ dok preliminarne procjene sive ekonomije pokazuju da se kupovna moć približava 60% prosjeka EU-27.

Vlada je od 2004. smanjila **fiskalni deficit**, poboljšala transparentnost i proračunske procese. Fiskalni učinak odražava se u neto smanjenju fiskalnog deficitu sa 4,8% BDP-a u 2004. na 4,0% BDP-a u 2005. Godine 2006. fiskalni deficit dalje je smanjen na 3% BDP-a. Takav učinak utemeljen je prvenstveno na jakom rastu prihoda uzrokovanim snažnom gospodarskom izvedbom i povećanom učinkovitošću Porezne uprave u ubiranju poreza kao i umjerenoj potrošnjom. U skladu sa Smjernicama ekonomske i fiskalne politike 2008. – 2010. Vlada RH namjerava tijekom 2007. dodatno smanjiti fiskalni deficit na 2,6% BDP-a.

¹ Strateški okvir za razvoj, usvojen od Vlade RH 3. kolovoza 2006., vidi <http://www.strategija.hr/fgs.axd?id=230>

² Nacionalna ISPA strategija za prometni sektor, usvojena od strane MMTPR-a 15. prosinca 2005.

³ Statistički podaci korišteni u ovom dokumentu podaci su dostupni u kolovozu 2007.

⁴ Međutim, hrvatska i statistika EU-a nisu u potpunosti usporedive, budući da Hrvatska ne prilagođava iznose BDP-a za učinke sive ekonomije..

Slika 1 – Prometne i razvojne osi RH

RH ima niske stope **inflacije** od 1994. Od tada prosječna godišnja inflacija potrošačkih cijena iznosi 3,4%. Značajno je porasla s 2,1% u 2004. na 3,3% u 2005. i pala na 3,2% u srpnju 2006. Inflacija se drži stabilnom i relativno niskom zbog više čimbenika: aprecijaciji tečaja kuna/euro, sporom rastu nominalnih plaća, blagom rastu produktivnosti rada i intenzivnoj konkurenciji u maloprodaji.

Trajno niska inflacija ostvarena je i zahvaljujući monetarnoj politici definiranoj od Hrvatske narodne banke čiji je primarni cilj bila niska inflacija. Potpomognuta je i stabilnim **tečajem** u „upravljuće-plutajućem režimu“. U razdoblju između 2001. i 2006. fluktuacije prosječnog mjesečnog tečaja kune i eura nisu prelazile raspon od +/- 4%. U kontekstu visoke eurizacije hrvatskog finansijskog sustava, HNB je nastavio čvrsto upravljanje tečajem kune i eura, budući da je on ključni instrument za suzbijanje inflacijskih očekivanja u državi te utječe i na stabilnost cijena uvoza iz eurozone.

Stopa nezaposlenosti mjerena prema ILO anketnoj metodologiji kontinuirano opada. U 2000. mjerena prema anketi o radnoj snazi iznosila je 16,1% i nastavila je padati da bi u 2005. dosegla 12,7%. U prvoj polovici 2006. pala je na 11,2%. U 2005. prosječna neto plaća iznosila je 599,5 eura i u 2006. porasla je na 630,5 eura. Uslužni sektor vodi u stvaranju novih radnih mjesta u RH. Tijekom 2006. RH je bilježila pozitivne trendove na tržištu rada, ali su poboljšanja potrebna posebice zbog slabe usklađenosti između ponude i potražnje na tržištu rada.

Javni dug je ispod mastriških kriterija od 60%. Dug opće države iznosio je oko 40,8% nominalnog BDP-a na kraju 2006., dok je dug javnog sektora (ukupni dug opće države uključujući izdana državna jamstva) iznosio 46,4% BDP-a u nominalnim vrijednostima na kraju 2006.

Unatoč tome, RH se trenutno suočava s izazovima u okviru ekstremne ranjivosti. **Godišnji deficit tekuće bilance** rastao je sa 5,1% BDP-a u 2004. na 6,4% BDP-a u 2005. rastući do 7,8% BDP-a u 2006. Općenito govoreći, deficit je bio uzrokovani nižim rastom izvoza robe i povećanim rastom uvoza robe u usporedbi s prethodnom godinom te višim neto faktorskim plaćanjima nerezidentima; dok su prihodi od turizma tradicionalno pridonijeli suficitu u uslugama. Konstantan nesrazmjer između štednje i ulaganja doveo je do visokog **vanjskog duga** koji je krajem 2006. iznosio 29,2 milijardi eura, s udjelom vanjskog duga u BDP-u od 85,3%. Kako bi se smanjila vanjska ranjivost i vanjski javni dug, Vlada je tijekom zadnje godine posuđivala uglavnom izdavanjem obveznica ili blagajničkih zapisa i dizanjem kredita na domaćem tržištu, čime je smanjila svoj udio u ukupnom vanjskom dugu s 31,6% u 2004. na 22,8% u 2006. Posljedično tome, povećanje vanjskog duga bilo je uzrokovano najvećim dijelom vanjskim posuđivanjem drugih sektora (između ostalog poslovne banke i domaća poduzeća).

Glede **strukturnih reformi** primjetni su različiti pozitivni koraci, unatoč tome potrebno ih je pojačati kako bi se i dalje unaprjeđivala ekonomска izvedba. U svrhu poboljšanja poslovne klime, hrvatska vlast uvela je niz mjera, npr. uvođenje e-Vlade - usluge namijenjene ubrzavanju i poboljšavanju komunikacije između Vlade, poslovne zajednice i građana; širenje hitro.hr (*one-stop-shop*) čija je svrha smanjivanje vremena potrebnog za pokretanje poduzeća ili obrta; elektronsko registriranje obrta, elektronsko podnošenje specifikacija za plaćanje obveznog doprinosa za osigurane osobe, pristup podacima iz zemljишnih knjiga čiji je sadržaj usklađen sa katastarskim podacima kao i elektronsko podnošenje prijava PDV-a za poslovne subjekte. Daljnji pozitivni primjeri uključuju uspostavu poduzetničkih zona, projekt fokusiranja na pojednostavljinje pravnog okvira povezanog s poslovanjem u RH kao i razvoj poticaja za smanjivanje poreznog opterećenja pravnih subjekata smanjivanjem „skrivenih pristojbi“. Nadalje, provodi se reforma zdravstvenog sustava, kao i reforma socijalnog sustava koja se fokusira na konsolidaciju različitih socijalnih naknada i pojednostavljinje i bolje usmjeravanje cijelog sustava. Bankovni sektor kontinuirano raste, agencija za nadzor nebankovnog finansijskog sektora osnovana je početkom 2006. Daljnja privatizacija državnog naftnog poduzeća INA provedena je inicijalnom javnom ponudom od 15% dionica. Tržišta kapitala zabilježila su snažan rast – burzovni indeks na Zagrebačkoj burzi CROBEX narastao je za 60,7% tijekom 2006. Spajanje Zagrebačke i Varaždinske burze provedeno početkom 2007. trebalo bi rezultirati dalnjim mogućnostima razvoja ne-bankovnog sektora unutar finansijskog sustava.

Unatoč ovim pozitivnim trendovima potrebno je riješiti mnoga ozbiljna pitanja. Ne može se ostvariti daljnje poboljšanje poslovne klime bez trajnog smanjivanja administrativnih prepreka, bez bolje organizacije i snažne modernizacije državne uprave, reforme pravosuda i borbe protiv korupcije koji trebaju pridonijeti lakšem ulasku i izlasku s tržišta te ostvarivanje vjerovničkih i vlasničkih prava. Trebaju se nastaviti napor na restrukturiranju i privatizaciji posebice u području brodogradnje kao i u okviru preostalih turističkih poduzeća u državnom vlasništvu.

1.1.2. Očekivanja od politike u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju

Ključni izazovi za sljedeće tri godine ostaju rješavanje vanjske ranjivosti, strukturne reforme i daljnja fiskalna konsolidacija. Ovo je posebice bitno u okviru visokih troškova vezanih za pristupni proces, čija se točna mjera i razina tek trebaju precizno definirati, kako pregovarački proces bude napredovao i zahtjevi postanu jasniji.

Prema *Prepristupnom ekonomskom programu 2007.-2009.¹*, i Smjernicama ekonomске i fiskalne politike 2008. – 2010. usvojenim krajem 2006. i sredinom 2007., Vlada planira niz strateških mjera u svrhu smanjivanja javnog deficit-a, javnog duga i vanjskog duga i ponovnog jačanja procesa privatizacije. Glede rashodovne strane, Vlada će nastaviti s planiranim reformama zdravstvenog sektora i socijalnih davanja, te planiranim reformama u području privatizacije velikih poduzeća u državnom vlasništvu. Kako bi se razvila domaća krivulja dobiti i smanjila vanjska ranjivost, Vlada će se nastaviti zaduživati prvenstveno na domaćem tržištu. U pogledu dohodata, planira se ubrzati reforme procesa ubiranja poreza kako bi se poboljšala njegova učinkovitost. Predviđene strukturalne reforme trebale bi rezultirati smanjenjem opće javne potrošnje u skladu sa GFS 1986 metodologijom (sa 47,8% BDP-a u 2006. na 43,1% BDP-a u 2010.) i smanjenje općeg duga države sa 3,0 BDP-a u 2006. na 0,5% BDP-a u 2010. Nadalje, smanjenje javnog duga (suma općeg duga države i državnih jamstva) sa 46,4% BDP-a u 2006. na 37,1% BDP-a u 2010. (Izvor: Smjernice ekonomске i fiskalne politike 2008. – 2010.). Nadzor od strane Međunarodnog monetarnog fonda bit će ograničen na konzultacije na temelju članka IV koje će se odvijati jednom godišnje. Unatoč tome, očekuje se da će nadzor od strane EU-a postati sve intenzivniji kako pristupni proces bude napredovao. Vlada namjerava uspostaviti vjerodostojnost politike nastavljajući s fiskalnom konsolidacijom i potrebnim strukturalnim reformama, ali od najvećeg značaja je stvaranje povoljnog okruženja za poslovanje u kojem će se interes za ulaganje realizirati kroz konkretne projekte i stvoriti nova radna mjesta.

1.1.3. Posljedice za prometnu politiku RH

RH je danas dobro integrirana u sustav međunarodne trgovine. Zahvaljujući napretku učinjenom kroz realizaciju glavnih reformskih programa i ulaganja, RH se općenito smatra funkcionalnim tržišnim gospodarstvom „sposobnim za nošenje s konkurenckim pritiscima i tržišnim snagama unutar EU“ kako je nedavno potvrđeno od strane Europske komisije.²

Prometna politika značajno pridonosi kako ubrzajući rast RH tako i rješavanju regionalnih nejednakosti među županijama. Primjerice, BDP po glavi stanovnika u najnerazvijenijim županijama Vukovarsko-srijemskoj i Brodsko-posavskoj iznosi samo 57,5% ponderiranog nacionalnog prosjeka, i u korelaciji je s vrlo visokom stopom nezaposlenosti, znatno iznad prosjeka.³ Uska grla u razvoju, karakteristična za područja znatno ispod nacionalnog prosjeka razvoja, uključujući lošu prometu i tehnološku infrastrukturu. Opće iskustvo iz drugih područja u Europi je da nedostatna povezanost doprinosi depopulizaciji i socijalnoj isključenosti, dugotrajnoj nezaposlenosti nisko obrazovanih i sve starijoj strukturi stanovništva.

Odgovarajuća razina „usluga javnog prometa“, uključujući željeznicu, smatra se bitnim čimbenikom za unaprijeđenje socioekonomske situacije nerazvijenih područja, i morat će biti uravnoteženo s argumentima za zatvaranje gubitaka pruga.

Izazov reformi i ulaganja nastavlja se u prometnom sektoru, posebice u kontekstu pregovora o pristupanju EU, u kojoj je promet visoko liberaliziran, konkurentan i tržišno orijentiran.

¹ PEP, kojeg je Vlada RH usvojila 30.studenog 2006.

² Izvješće o napretku 2005, EK (COM(2005)561 završno)

³ Okvir za usklađivanje strategija, OUS, usvojen od VRH 25. svibnja 2007., usvojen od EK 18. lipnja 2007., vidi <http://www.strategija.hr/fgs.axd?id=451>

U svjetlu aktualne fiskalne konsolidacije RH je primijenila inovativna financijska rješenja kako bi se zadovoljile buduće investicijske potrebe, posebice u infrastrukturnom sektoru. Jedna od mogućnosti je korištenje javnih financija kao poticaja infrastrukturnim ulaganjima od strane međunarodnih financijskih institucija i privatnog kapitala za infrastrukturna ulaganja, strategija koju je Vlada usvojila za sektor autocesta i luka.

Privatizacija, u smislu ugovaranja vanjskih usluga za djelatnosti koje nisu osnovne, problem je Hrvatskih željeznica (HŽ) d.o.o. Bivše poduzeće Hrvatske željeznice prošlo je kroz restrukturiranje koje je rezultiralo s pet glavnih društava i većim brojem ovisnih društava. Privatizacijske mjere zapravo su već programirane u okviru PAL II zajma EBRD-a.

Osim povećanja konkurenčije kao posljedica eurointegracija, buduća politika razvoja prometa morat će na odgovarajući način voditi računa o raznim makroekonomskim učincima za koje bi se moglo očekivati da će značajnije utjecati na ulaganja u prometni sektor i usluge RH, kao što su:

- Povećana „europeizacija“ prometnog biznisa i time rastuća važnost nacionalnih i međunarodnih saveza, što pretpostavlja užu suradnju između željezničkih poduzeća, komplementarnih oblika prijevoza i industrija;
- Diversifikacija usluga, kao odgovor na kontinuirane promjene u trgovinskim obrascima, ili u robnoj strukturi u pravcu povećanja proizvodnje s višom dodanom vrijednošću;
- Povećana specijalizacija, zbog rastuće složenosti „upravljanja logističkim lancem“ umjesto tradicionalnog sustava distribucije.

1.1.4. Okvir prometne politike

Mnoštvo unutarnjih kao i vanjskopolitičkih dokumenata i međunarodnih inicijativa određuje orijentaciju nacionalne prometne politike u RH kako slijedi:

Razvoj prometne infrastrukture

Središnji nacionalni dokument je **Strateški okvir za razvoj 2006. - 2013. (SOR)**¹ koji definira sljedeće ciljeve za prometni sektor:

- Jačanje tržišnih mehanizama za razvoj i korištenje infrastrukture, i
- Razvoj modernog sustava upravljanja infrastrukturom utemeljenog na informacijskoj tehnologiji, i održivog sustav za financiranje njezine izgradnje i održavanja.

te sukladno tome kao glavne ciljeve postavlja:

- usklađivanje stupnja razvoja, kvalitete i sigurnosti prometne infrastrukture
- promicanje ekološke održivosti u prometu i energetici

U SOR-u se podsjeća na razvojne prioritete za promet definirane u nacionalnoj **Strategiji prometnog razvijnika 1999.**², u kojoj se u biti definiraju sljedeći prioriteti:

- Uravnoteženi razvoj prometnog sustava kao jedan od temeljnih ciljeva s obzirom na opću socijalnu i gospodarsku ravnotežu;

¹ SOR, usvojen od Vlade RH 4. kolovoza 2006., vidi <http://www.strategija.hr/fgs.axd?id=230>

² Usvojena od Hrvatskog Sabora 12. studenog 1999. (NN 139/99)

- Povezivanje RH s njezinim europskim i regionalnim susjedima kao primarni cilj u pogledu razvoja prometa kao vida međunarodne komunikacije ;
- Prilagodba mreže novoj političkoj i ekonomskoj situaciji te okolišu, njezina modernizacija u skladu s općim razvojem prometa u svijetu;
- Preispitivanje sudjelovanja individualnih sektora u općem prometu s ciljem primjerene redistribucije prometa na prometnim pravcima i u cilju razvoja intermodalnosti;
- Usmjeravanja prema višoj razini sigurnosti u prometu;
- Jačanje ekološke svijesti i utvrđivanje ekoloških kriterija kao ciljne orijentacije.

Nacionalna ISPA strategija za prometni sektor (2005.)¹ određuje prioritetne željezničke investicijske projekte za Hrvatsku; što je bila osnova za planiranje ulaganja u Hrvatskoj za korištenje 30 milijuna eura dodijeljenih državi u sklopu ISPA mjere za razdoblje 2005.-2006. (detaljnije vidi u Odjelu 3.4.2.). Ta će sredstva ograničeno pridonijeti ispunjavanju potpunih i značajnih potreba Hrvatske u tom sektoru; međutim, indikativni popis projekata u Nacionalnoj ISPA strategiji predstavlja prioritetna ulaganja za daljnja ulaganja u željezničkom pod-sektoru koja će pridonijeti ispunjavanju obveze unaprjeđenja željezničke pruge. Popis je ažuriran i dodani su mu novi prioritetni projekti (unutarnji plovni putovi) za IPA ulaganja, a njihov stupanj spremnosti opisan je detaljnije u Odjelu 3.5. ovog OP-a.

Ministarstvo je pripremilo nacrte **Petogodišnjeg plana razvoja za luke unutarnjih voda i Petogodišnjeg plana razvoja za unutarnje plovne putove** koji su trenutno u fazi međuresorskih konzultacija. Razvojna strategija za infrastrukturu unutarnjih plovnih putova usmjerena je na povećanje sigurnosti i učinkovitosti unutarnje plovidbe. Regulacija plovnih putova mora odgovarati potrebama korisnika, a to znači osiguravanja nesmetane i sigurne plovidbe za brodove s maksimalnom vučom u skladu s klasom plovnih putova. U praksi to znači osiguravanje minimalne dubine od 2,5m za 300 dana u godini (međunarodna klasa plovidbe).

Hrvatski plovni putovi specifični su po tome da su to uglavnom rijeke uz granice Hrvatske. S obzirom na to, regulacijske projekte trebalo bi koordinirati s državama susjedima. Hrvatska smatra te zajedničke projekte prioritetom s obzirom da pomažu ustvari boljih prometnih veza između država i stvaranju preduvjeta za zajednički gospodarski boljšak.

Hrvatskim riječnim lukama potrebna je kvalitetna i tehnološka modernizacija kako bi se zadovoljila postojeća i očekivana potražnja. Osim modernizacije osnovne lučke infrastrukture, potrebno je ojačati sustav sigurnosti i nadzora u lučkom području. Luke treba povezati s glavnim cestovnim i željezničkim koridorima kako bi se postigla bolja koordinacija s gospodarskim zaledjem i kako bi se stvorili preduvjeti za razvoj intermodalnog prometa.

Pitanja zaštite okoliša

Jasan cilj Nacionalne prometne strategije je razviti prometni sektor koji će biti u skladu s hrvatskim razvojnim potrebama i istovremeno u skladu s međunarodnim, odnosno integriran u paneuropsku prometnu strukturu. Tim se pristupom vodi računa o općim ciljevima gospodarskog i socijalnog razvoja RH, potrebama budućih generacija i zahtjevima vezanim za zaštitu okoliša, regionalni razvoj i nacionalnu obranu. Prometna politika u Hrvatskoj odavno je ustvarila dobre veze s politikom zaštite okoliša, kako bi svoje moguće negativne posljedice na gospodarstvo, društvo i okoliš svela na minimum. Od 1980. obvezno je provođenje procjene učinka na okoliš (PUO) prije izdavanja lokacijske dozvole za sve strukture koje bi mogle imati štetne učinke na okoliš; a u tu se kategoriju ubrajaju prometne strukture.

¹ Nacionalna ISPA strategija za prometni sektor, usvojena od strane MMTPR-a 15. prosinca 2006.

Osnovna obilježja ovih obveznih studija su:

- Omogućiti egzistenciju biljnih i divljih vrsta tipičnih za hrvatske biološko–zemljopisne uvjete,
- Odobriti izgradnju novih infrastrukturnih projekata utemeljenih na kvalitetnim ekološkim informacijama, provjerenim i verificiranim od strane nadležnih tijela u skladu s propisima RH.

Osim toga, u 70.-tim je razvijen sustav prostornog planiranja za planiranje korištenja i zaštitu prostora. Najvažniji dokument u tom smislu, u hijerarhiji dokumenata o prostornom planiranju, jest „**Strategija i program prostornog planiranja RH**“¹, u kojem je detaljno utvrđena cijela cestovna mreža na razini države i na razini regija i županija. Tu Strategiju i program mora usvojiti Hrvatski sabor nakon provođenja javne rasprave koja uključuje i ekološka pitanja.

Glede zaštite okoliša Republika Hrvatska trenutno poduzima pripreme za transpoziciju u nacionalno zakonodavstvo postupaka vezanih za Procjenu strateškog učinka na okoliš planova i programa (Direktiva 2001/142/EZ). To će biti provedeno donošenjem novog Zakona o zaštiti okoliša (usvojen od strane Vlade RH, u proceduri u Saboru).

U pogledu postupaka i dokumentacija potrebnih za izgradnju novih trajnih struktura koje bi mogle imati štetan učinak na okoliš, zakonodavstvo RH trenutno nije u potpunosti uskladeno s procjenom učinka na okoliš i strateškom procjenom učinka na okoliš.

Svi projekti financirani u sklopu ovog OPP-a moraju biti u potpunosti u skladu s načelima EU-a o održivom razvoju i ispunjavati relevantne ekološke norme, posebice direktive o procjeni učinka na okoliš, pticama i staništima (kako bi se izbjegli mogući negativni učinci na potencijalne lokacije NATURA 2000) i moraju biti u skladu s relevantnom pravnom stečevinom o okolišu. Prilikom planiranja ulaganja u prometni sektor koristit će se integrirani i strateški pristup. Projekti koji se moraju financirati moraju se ocjenjivati na temelju svakog pojedinog slučaja kako bi se osigurala njihova koherentnost s relevantnim obvezama iz pravne stečevine o okolišu.

1.1.4.1. Smanjenje stakleničkih plinova

Republika Hrvatska ratificirala je Kyotski protokol² u svibnju 2007. Svjesna obveza koje će ratifikacija Kyotskog protokola donijeti, RH je aktivno provodila projekte kojima se povećava energetska učinkovitost i promiče korištenje obnovljivih izvora energije puno prije njegove ratifikacije u RH.

Emisije plina od prometnih gužvi smanjene su zahvaljujući izgradnji novih autocesti.

Prva farma vjetrenjača (snage od 5,9 MW) počela je s radom 2004. godine, a druga farma vjetra (snage od 11,2 MW) dovršena je u 2006. Planira se dovršetak dalnjih šest farmi vjetrenjača do 2010. Intenzivirana je upotreba sunčeve energije i u nekoliko lokalnih zajednica pokrenuti su projekti upotrebe šumske biomase za gradske toplane i proizvodnju struje.

Glede prometa, trenutni porast broja vozila u RH neizostavno je doveo do povećanja emisije stakleničkih plinova.

¹ Izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG).

² Zakon o potvrđivanju Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju UN-a o promjeni klime, NN Međunarodni ugovori 5/2007

Izgradnja novih autocesta donijela je smanjenje prometne zakrčenosti i prekomjernog zagadenja zraka posebice u gradu Karlovcu, koji je dugo vremena bio glavno usko grlo za promet koji se slijeva prema jadranskoj obali. Nadalje, planirana izgradnja gradskih zaobilaznica za gradove Rijeku, Split, Karlovac, Varaždin i Osijek itd. pridonijet će već postignutom smanjenju ispuštanja stakleničkih plinova.

Može se zaključiti da je Hrvatska, s iznimkom urbanih centara, još daleko od prometne preopterećenosti. Može se ipak očekivati da će prometni uvjeti postajati teži, usporedo s predviđenim rastom prometne potražnje na osnovnoj mreži, osobito za vrijeme turističke sezone.

Kako bi se suprotstavilo mogućim negativnim posljedicama povećanja cestovnog prometa, RH je već uvela zabranu uvoza vozila koja nisu u skladu s homologacijskim standardima. Nadalje, eko-test koji sadrži mjerjenja ispušnih plinova dio je obveznog godišnjeg tehničkog pregleda vozila. Od 1. listopada 2004. vozilo ne može dobiti potvrdu tehničke ispravnosti, ako nije zadovoljilo eko-test.

Prema Nacionalnom izvješću o proračunu emisije stakleničkih plinova za razdoblje 1990.-2004.¹ udio prometa u ukupnoj emisiji stakleničkog plina bio je 18% u 2004. Unutar prometnog sektora udio podsektora cestovnog prometa je 94%.

Primjerice, uredba o kvaliteti biogoriva, koju je donijela Vlada RH u studenom 2005., definira nacionalni indikativni cilj od 5,75% udjela biogoriva u benzinu i dizelu za prijevozne svrhe, plasiranim na domaće tržiste do 31. prosinca 2010. Prvo postrojenje za preradu biodizela s kapacitetom od 20 000 tona godišnje otvoreno je u Ozlju.

U okviru ovog OPP-a specifične intervencije predviđene za IPA sufinanciranje i indikativni popis projekata odražavaju duh Kyotskog protokola, budući da za cilj imaju obnovu željeznice i unaprjedenje plovidbe na rijeci Savi, s krajnjim ciljem promicanja multimodalnog prometa i stvaranja učinka preusmjeravanja prometa sa zagađivačkog cestovnog prometa na energetski učinkovite željezničke/riječne oblike prijevoza.

1.1.4.2. Ekološka mreža

NATURA 2000 je vodeći program u politici zaštite prirode EU-a. Provodi se kroz direktive o staništima i pticama. Svaka država članica pridonosi uspostavi mreže NATURA 2000 određivanjem posebnih područja u skladu s direktivom o staništima.

Uspostava mreže staništa unutar NATURE 2000 provodi se kroz tri osnovne faze:

- Prva faza je znanstvena procjena razine ugroženosti i opseg ugroženih staništa na državnoj razini.
- U drugoj fazi Europska komisija zajedno s državom članicom ocjenjuje svaki lokalitet preporučen na državnom popisu. Nakon ocjenjivanja i odabira „europskog značaja“ odnosno lokaliteta od interesa za Zajednicu konačnu odluku donosi Vijeće ministara EU-a.
- Nakon što je definiran lokalitet od interesa za Zajednicu država članica mora proglašiti „područje pod posebnom zaštitom“.

¹ Nacionalno izvješće o proračunu emisije stakleničkih plinova, naručeno i usvojeno od MZOPUG, broj 112-04/05-01/47, 531-05/02-vg-05-02, srpanj 2005.

U 2002. RH je u sklopu procesa pristupanja EU (i u sklopu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)¹ pristupila osnivanju Nacionalne ekološke mreže, kao dio Paneuropske ekološke mreže i NATURA 2000 mreže, kroz CRO – NEN projekt. Do sada je završen prvi nacrt projekta.

Organizirana i institucionalizirana briga o očuvanju prirode postojala je u RH i prije NATURA 2000. Sukladno nacionalnom zakonodavstvu RH je imala sljedeća zaštićena područja: 8 nacionalnih parkova, 6 parkova prirode, 2 stroga rezervata, 69 zaštićenih rezervata, 23 parka-šume, 28 zaštićenih krajolika, 72 prirodna spomenika, 114 spomenika parkovne arhitekture, s ukupnom površinom od oko 500 000 ha. Prilikom planiranja usklađivanja prometa, sva gore navedena područja moraju biti strogo čuvana i postoji stroga obveza prilagodbe usklađivanja prometne infrastrukture potrebama zaštite prirode.

Specifični prometni projekti i u sklopu ISPA i u sklopu IPA programa podlijegat će provjerama od strane nadležnih tijela u RH, s obzirom na predložena područja Nacionalne ekološke mreže (CRO – NEN).

1.1.4.3. Pozadina regionalne politike

Međunarodna zajednica proteklih se godina kontinuirano suočava s novim izazovima, prvo uslijed geopolitičkih promjena i nastanka novih nacionalnih država na jugoistoku Europe s jedne strane, i nedavno s proširenjem EU-a u 2004. s 15 na 25 te u 2006. na 27 država članica. Zbog tih događanja ukazalo se nužnim da međunarodna zajednica:

- Osmisli novi koncept paneuropskih prometnih pravaca / koridora, vodeći računa o novim državama kandidatkinjama za ulazak u EU te o novom europskom susjedstvu kao i o razlikama ekonomskih politika tih država „u tranziciji“;
- Pomogne novim kandidatima za ulazak u EU i novim susjedima EU-a u njihovojoj integraciji u proširenu TEN-T mrežu koridora, i
- Pruži smjernice u pogledu postupnog usklađivanja s pravnim propisima EU-a (*acquis communautaire*) u području prometa, koji imaju za cilj realizaciju četiri sloboda² kao temelja unutarnjeg tržišta EU-a.

Uključivanje RH u šire europske prometne mreže započinje s **Trećom paneuropskom prometnom konferencijom** održanom u Helsinkiju u lipnju 1997. kada je 10 paneuropskih multimodalnih koridora nadopunjeno³ sa segmentima na područjima država smještenih na Jugoistoku Europe, uključujući dionice Koridora X i Koridora VII (rijeka Dunav) u RH, kao i ogranke Koridora Xa, Vb i Vc.

Prva konkretna inicijativa u prilog stvaranja regionalne prometne mreže u Jugoistočnoj Evropi bio je strateški dokument EK-a izrađen 2001. pod naslovom „**Prometna i energetska infrastruktura u Jugoistočnoj Evropi**“⁴. Nakon toga uslijedila je „**Regionalna studija prometne politike za Balkan**“ (TIRS) koju je financirala francuska Vlada⁵. Navedena studija fokusirala se na sedam država, pet država iz studije EK-a iz 2001. plus Rumunjska i Bugarska i nadgledala ju je Europska konferencija ministara prometa. Na koncu je uslijedila „**Studija o regionalnoj infrastrukturi na području Balkana**“ (REBIS) u 2002./03., financirana opet od strane Europske komisije. U potonjoj se predlaže osnovna mreža od regionalnog značaja utemeljena na strateškoj mreži koju je prethodno

¹ SSP, usvojen od EU-a 13. prosinca 2004., Odlukom Vijeća i Komisije 2005/40/EZ, Euroatom

² Sloboda kretanja robe, usluga, kapitala i ljudi.

³ Dodan je deseti koridor kao i Paneuropsko prometno područje za pomorske sливове.

⁴ Dokument Europske komisije od 15. listopada 2007.

⁵ Studija je izrađena u razdoblju od ožujka 2001. do siječnja 2002. od strane francuskog konzultantskog poduzeća "Louis Berger".

uspostavila Europska komisija. Temeljeći se na **TINA metodologiji**¹ u navedenoj REBIS studiji odabrani su i ocijenjeni prioritetni projekti za sve oblike prijevoza i dotične države za razdoblje do 2015.

U ovom trenutku valja spomenuti da je predviđeno korištenje metodologije TINA za pripremu detaljnog ocjenjivanja prioritetnih projekata OPP-a sadržanih u indikativnom popisu projekata, kako bi se zajamčila programska strategija uskladena s međunarodnim standardima te kako bi se olakšalo prikupljanje sredstava od međunarodnih finansijskih institucija.

Proširenje EU-a dalo je novu dimenziju planiranju infrastrukture i integraciji regionalne mreže.

Isto tako 2003. Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Srbija i Crna Gora sklopile su „**Okvirni sporazum o slivu rijeke Save**“ kojim se povezane države obvezuju na sudjelovanje u okviru zajedničkog tijela **Komisije za rijeku Savu** u koordiniranim aktivnostima vezano za upravljanje vodenim resursima, riječnu navigaciju i zaštitu okoliša i poslovanja. Sporazum između ostalog naglašava intermodalno korištenje plovidbenih pravaca i uspostavu međunarodnog režima plovidbe na rijeci Savi i njezinim plovnim pritokama.

Nakon **proširenja EU-a** s 15 na 25 članova 1. svibnja 2004. , oko dvije trećine bivšeg Panoeuropskog koridora postalo je dio unutarnje prometne mreže EU-a. Zadatak revidiranja paneuropske prometne mreže, uzimajući u obzir potrebe država kandidatkinja i novog europskog susjedstva, dodijeljen je **Grupi na visokoj razini** s ciljem „širenja glavnih transeuropskih osi na susjedne države i regije“. Grupu su činile 25 država članica plus Bugarska i Rumunjska, susjedne države EU-a, Europska investicijska banka, Europska banka za obnovu i razvoj i Svjetska banka. Grupu je predvodila gđa. Loyola de Palacio, bivša potpredsjednica EK-a.

Na temelju ministarskog sastanka održanog u Santiago de Compostela (Španjolska) u lipnju 2004. Grupa na visokoj razini odredila je pet glavnih transnacionalnih osi, pri čemu **Jugoistočna multimodalna prometna os** povezuje EU preko Balkana i Turske s Kavkazom i Kaspijskim morem te Egiptom i Crvenim morem. Grupa je objavila „Mrežu za mir i razvoj“ krajem 2005.

U svrhu jačanja regionalne suradnje na području Balkana 11. lipnja 2004. u Luksemburgu je potpisana **Memorandum o razumijevanju o razvoju osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe**.

Prema tom Memorandumu: „*razvoj mreže treba uključivati održavanje, rekonstrukciju, obnovu, modernizaciju i novogradnju glavne i pomoćne infrastrukture kao i njezino poslovanje i korištenje s ciljem poticanja najučinkovitijih i ekološki najprihvatljivijih oblika prijevoza u regionalnim razmjerima. U područje primjene Memoranduma spadaju, stoga, i infrastruktura i s njom povezane usluge, uključujući upravne i regulatorne postupke*“.

Memorandum je omogućio suradnju na multilateralnoj razini u regiji Jugoistočna Europa. Njime je institucionaliziran pojam „osnovne mreže“ za promet. Osnovan je **Prometni opservatorij za Jugoistočnu Europu – SEETO** sa sjedištem u Beogradu kako bi se provedle ideje definirane Memorandumom. Njegova funkcija je dvojaka: tehničko tajništvo i tijelo koje skuplja/ažurira informacije vezane za „osnovnu mrežu“. Memorandumom su predviđeni redovni sastanci na ministarskoj razini i razmjena informacija putem Upravnog odbora te izrada petogodišnjeg VPD-a uz

nadležnost SEETO-a za izradu višegodišnjih indikativnih planova razvoja u kojima bi se trebale definirati mjere za osiguravanje bolje regionalne suradnje i određivanje prioritetnih projekata.

¹ Procjena potreba prometne infrastrukture

Višegodišnji planski dokument (VPD) 2007.-2011. za razvoj osnovne mreže Jugoistočne Europe usvojen je u prosincu 2006. na ministarskom sastanku u Bruxellesu. U njemu je jasno prikazana razina suradnje, dani ažurirani popis uvjeta i operativne izvedbe osnovne mreže. VPD je poslužio kao važna podloga i referentni dokument za programiranje OPP-a.

1.1.5. Institucionalni okvir

Na općoj razini, odgovornost za prometnu politiku ima sljedeće ministarstvo:

Ministarstvo mora, turizma prometa i razvijanja (MMTPR) je tijelo središnje vlasti nadležno za promet. Između ostalog u njegovu nadležnost spadaju upravni i drugi poslovi vezani za opću prometnu politiku - upravljanje cestovnim prometom, upravljanje željeznicom, upravljanje zračnim prometom, upravljanje pomorskim prometom, upravljanje unutarnjom plovidbom, zaštita Jadranskog mora i organizacija i priprema strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa. Ono obavlja poslove koordinacije i izradu ekspertiza te sudjeluje u razvoju strateških dokumenata. MMTPR provodi i aktivnosti vezane za proces eurointegracija u prometnom sektoru; prometnu inspekciju; promicanje edukacije o prometu i istraživanja vezana za prometnu politiku. Ustrojstvena jedinica unutar MMTPR-a – Uprava za strateške infrastrukturne projekte – određena je kao vodeća institucija unutar operativne strukture za IPA Komponentu III Regionalni razvoj – promet, Uredbom Vlade RH iz veljače 2007. (NN. 18/07).

Ostala tijela koja se bave prometom u Republici Hrvatskoj su: Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste, Hrvatske željeznice, Agencija za plovne putove unutarnjih voda, Riječke kapetanije, Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Za **željeznički sektor** nadležnostima imaju više tijela.

Unutar MMTPR-a za željeznička pitanja nadležne su dvije jedinice:

- Uprava željezničkog prometa, s tri odjela: Odjel željezničkog i kombiniranog prometa, Odjel željezničke infrastrukture i pružnih postrojenja, Odjel unaprjeđenja sigurnosti željezničkog prometa;
- Služba inspekcije sigurnosti željezničkog prometa unutar Uprave prometne inspekcije.

Te jedinice su nadležne za pripremu pravnih instrumenata, izradu strategija, izvješća, analiza i izradu mjera koje odnose na sigurnost i strateška pitanja.

Potrebe osposobljavanja osoblja ispunjavat će se u sklopu CARDS 2006 projekta „Restruktuiranje i razvoj hrvatskog željezničkog sustava u sklopu zakonodavstva EU-a“.

HŽ Infrastruktura d.o.o. društvo je u 100% vlasništvu države osnovano da bi djelovalo kao upravitelj infrastrukture. Odgovorno je za izgradnju, održavanje i rad hrvatske željezničke (infrastrukturne) mreže.

Za **sektor unutarnje plovidbe** nadležna su sljedeća tijela:

Unutar MMTPR-a, **Uprava unutarnje plovidbe** nadležna je za uspostavu pravnog okvira putem izrade i primjene zakona i podzakonskih propisa, te putem izrade višegodišnjih planova i programa za razvoj cijelog sektora.

Uprava za unutarnju plovidbu u MMTPRU-u predlaže, kreira i provodi prometnu politiku pod-sektora unutarnje plovidbe. Sastavni dio Uprave su i lučke uprave. Njihov osnovni zadatak je kontrola i nadzor propisa u području

sigurnosti plovidbe, ali lučke uprave obavljaju i specifične upravne zadatke poput vođenja Hrvatskog registra brodova i određivanje ukupne maritimne sposobnosti brodica za osobnu upotrebu, temeljem pravilnika o brodicama i jahtama (određivanje ukupne maritimne sposobnosti za brodice za osobnu upotrebu može u iznimnim slučajevima biti povjereni Hrvatskom registru brodova)

Inspeksijski poslovi u nadležnosti lučkih uprava provode se temeljem Zakona o plovidbi unutarnjim vodama i Zakona o lukama unutarnjih voda, od strane inspektora u sklopu Odjela za inspekcijske poslove u Upravi za plovidbenu sigurnost i zaštitu mora, koji djeluje u sklopu lučkih uprava.

Agenција за пловне путове унутарних вода је јавна установа у надлеžности MMTPR-a, основана недавно крајем 2005. и надлеžна је за развој, одржавање пловних путова и помоћ у сигурности пlovidbe.

Мeđunarodna komisija za sliv rijeke Save uspostavljena je Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save koji su potpisale Republika Slovenija, Republika Hrvatska, Bosna i Hercegovina i bivša Federalna Republika Jugoslavija u Kranjskoj Gori (Slovenija) 3. prosinca 2002. Međunarodna komisija za sliv rijeke Save uspostavljena je u svrhu provedbe Okvirnog sporazuma i realizacije zajednički dogovorenih ciljeva:

1. uspostave međunarodnog plovног režima na rijeci Savi i njezinim plovним pritokama;
2. uspostave održивог gospodarenja vodama;
3. poduzimanje mјera za sprječavanje ili smanjenje opasnosti za sigurnost plovidbe kao i uklanjanje štetnog učinka poplava, leda, suše i incidenata koji imaju negativne učinke na vode.

1.1.6. Nacionalni pravni okvir za promet

U skladu sa strateškim fokusom ovog OPP-a, sljedeća ocjena stanja zakonodavstva u prometu koncentriira se na pod-sektore željeznice i unutarnje plovidbe.

1.1.6.1. Stanje zakonodavstva pod-sektoru željeznice

Pravni sustav koji trenutno uređuje područje željezničkog prometa čine:

- Zakon o željeznicama (NN 123/03, 194/03, 30/04)
- Zakon o sigurnosti željezničkog prometa (NN 40/07)
- Zakon o podjeli trgovačkog društva H.Ž. - Hrvatskih željeznica d.o.o. (NN 153/05)
- Zakon o potvrđivanju protokola od 3. lipnja 1999. godine o izmjenama Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) od 9. svibnja 1980. godine (Protokol 1999.) o Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) od 9. svibnja 1980. godine u verziji Protokola o izmjenama od 3. lipnja 1999. godine s pripadajućim dodacima (NN, M.u. 12/2000)
- Zakon o osnivanju i djelokrugu rada Agencije za regulaciju željezničkog tržišta (NN 79/07)

S ciljem sklapanja saveza u željezničkom sektoru, Hrvatska je pristupila sljedećim bilateralnim i multilateralnim sporazumima:

- Sporazum o reguliranju graničnog željezničkog prometa između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske (NN 5/95)

- Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske o međunarodnom kombiniranom prijevozu stvari, (NN 20/97)
- Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o obavljanju željezničkog prometa preko državne granice (NN, 77/97 i 20/97)
- Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o međunarodnom kombiniranom prijevozu (NN 4/98)
- Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Federalne Republike Jugoslavije o reguliraju graničnog željezničkog prometa (NN 1/98)
- Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine o uređenju graničnog željezničkog prometa (NN 8/00)
- Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine o načinu korištenja i održavanja željezničke pruge Bihać-Knin i obavljanju nadzora od strane državnih graničnih tijela (NN 4/01)
- Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Slovačke Republike o međunarodnom kombiniranom prijevozu (NN 17/98)
- Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske o međunarodnom kombiniranom prijevozu stvari (NN 3/01)
- Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Austrije o međunarodnom kombiniranom prijevozu stvari (NN 17/98)
- Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vijeće Ministara Srbije i Crne Gore o međunarodnom kombiniranom prijevozu stvari (potpisana u Zagrebu u studenom 2005.)

U pogledu međunarodnih organizacija u području željezničkog prometa, Republika Hrvatska je pristupila COTIF-u¹ i član je OTIF-a².

Glede članstva u UN-u, predstavnici RH sudjeluju redovno na sastancima UN-ECE-a vezanim za željeznički promet. Hrvatska je i potpisnica AGC i AGTC³ sporazuma te članice TER-a⁴.

Također, u svibnju 2006. Hrvatska je potpisala „Sporazum o uspostavi željezničke mreže visokih mogućnosti u Jugoistočnoj Europi“, kojim se treba poboljšati stanje željezničke mreže u Jugoistočnoj Europi i time povećati korištenje željezničkih prometnih usluga.

Nadalje, nacionalni željeznički operater HŽ aktivni je član Međunarodne željezničke unije (UIC) kao i Zajednice europskih željeznica (CER).

1.1.6.2. Stanje zakonodavstva u pod-sektoru unutarnje plovidbe

Pravni sustav koji uređuje promet unutarnjim plovnim putovima čine sljedeći akti:

- Zakon o plovidbi unutarnjim vodama (Narodne novine br. 19/98) i Zakon o lukama unutarnjih voda (Narodne novine br. 142/98)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plovidbi (Narodne novine br. 151/03) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lukama unutarnjih voda (Narodne novine br. 65/02)

Republika Hrvatska je potpisala, pristupila ili ratificirala veći broj međunarodnih dokumenata u području unutarnje plovidbe:

- **Europski ugovor o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značaja (AGN)** – temeljem tog sporazuma, plovni putovi rijeka Save, Drave i Dunava i planirani

¹ Konvencija o međunarodnom željezničkom prijevozu

² Međuvladina organizacija za međunarodni željeznički prijevoz

³ Europski sporazum o najvažnijim međunarodnim željezničkim prugama; Europski sporazum o glavnim međunarodnim linijama kombiniranog prijevoza i sličnim instalacijama

⁴ Transeuropski željeznički projekt

kanal Dunav-Sava uključeni su europsku mrežu plovnih putova, dok su luke Vukovar, Slavonski Brod i Sisak uključene u mrežu luka otvorenih za međunarodni promet. Hrvatska je također prihvatile izgradnju plovnih putova otvorenih za međunarodni promet, u skladu s propisanim standardima kategorija plovidbe na koje upućuje AGN. Hrvatska je ratificirala taj sporazum i on je stupio na snagu.

- **Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tereta na unutarnjim plovnim putovima (ADN).** Hrvatska je potpisala taj sporazum 14. lipnja 2000.,
- **Budimpeštanska konvencija o ugovoru o prijevozu robe unutarnjim plovnim putovima (CMNI)** – ovim se sporazumom ograničava odgovornost vlasnika broda za nastale štete. Republika Hrvatska je potpisala i ratificirala tu konvenciju.
- **Konvenciju o režimu plovidbe Dunavom, od 18. kolovoza 1948. godine**, koju je Republika Hrvatska prihvatala dodatnim protokolom iz 1998. prema kojem se Hrvatska može smatrati potpisnicom Konvencije kao sljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.
- **Okvirni sporazum o slivu rijeke Save**, kojim se uvodi međunarodni režim plovidbe na rijeci Savi, uravnovežuje metoda upravljanja vodama i koordiniraju pitanja zaštite voda i okoliša u slivu. Sporazum je ratificiran i stupio je na snagu.
- **Regionalni sporazum o uslugama radiotelefonije na unutarnjim plovnim putovima (RAINWAT)**, Basel, 2000. Sporazum je ratificiran i stupio na snagu.

1.1.7. Statistike

Podaci za prometni sektor korišteni u ovom OPP-u vode porijeklo iz sljedećih izvora: MMTPR, Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste, HŽ Infrastruktura, Agencija za plovne puteve unutarnjih voda, Lučke kapetanije, Državni zavod za statistiku (statistički godišnjaci) i EUROSTAT.

Prometni sektor i prometna politika odnose se prvenstveno na nacionalnu razinu a ne na regije, i podaci iz ovog OPP-a odgovaraju nacionalnoj razini (NUTS I).

1.2. STRATEŠKI OKVIR ZAJEDNICE

Operativni program za promet jasno definira i razrađuje prioritete u dotičnom sektoru za predviđeno razdoblje vodeći računa o Okviru za usklađivanje strategija, i sektorskim, tematskim i geografskim mehanizmima koncentracije kako je definirano u IPA uredbi, članak 155.¹

1.2.1. Usklađenost s relevantnim strateškim dokumentima

Može se smatrati da je strategija OPP-a u skladu s glavnim ciljevima politike i prioritetima i Komisijinog Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (VIPD)² za Hrvatsku i Okvira za usklađivanje strategija (OUS) 2007.-2013.³

Pristupno partnerstvo s Hrvatskom⁴ je osnovni instrument kojim se Hrvatskoj daju smjernice za pripremu pristupanja EU-u. Cilj partnerstva je u jedinstvenom pravnom okviru definirati:

¹ IPA provedbena uredba, članak 155. stavak 2. točka (c), IPA PU Uredba Komisije (EZ-a) br. 718/2007 kojom se provodi Uredba Vijeća br. 1085/2006

² VIPD, C(2007) 2566 od 20.06.2007.

³ Okvir za usklađenost strategija (OUS) 2007.-2013., usvojen od VRH 25.5.2007., usvojen od EK 18.6.2007., <http://www.strategija.hr/fgs.axd?id=451>

⁴ Pristupno partnerstvo za Hrvatsku, Odluka Vijeća 2006/145/EZ

- prioritete za reforme u svrhu pripreme za pristupanje,
- finansijsku pomoć za provedbu prioritetnih područja i
- načela provedbe Partnerstva.

Jedno od razlikovnih obilježja Partnerstva leži u tome da je ono fleksibilan instrument, osmišljen kako bi se s jedne strane prilagodavao napretku koji je Hrvatska već učinila na svom putu u punopravno članstvo EU-a, a s druge strane koncentrirala se na što treba biti učinjeno.

Prioriteti pobrojani na Pristupnom partnerstvu odabrani su na temelju realnih očekivanja da ih Hrvatska može ispuniti ili da može značajno napredovati u njihovom ispunjavanju tijekom narednih nekoliko godina. Razlikuju se kratkoročni prioriteti čije ispunjavanje se očekuje u roku jedne do dvije godine, i srednjoročni prioriteti čije ispunjavanje se očekuje u roku od tri do četiri godine.

Budući da je Operativni program „Promet“ samo jedan od četiri Operativna programa unutar III i IV Komponente u kontekstu IPA programa, on se bavi samo ograničenim brojem širih prioriteta navedenih u Partnerstvu. Poveznice s odredbama Partnerstva su sljedeće:¹

Pristupno partnerstvo kao srednjoročne prioritete u prometnoj politici navodi:

- Nastaviti s radom na potpunom usklađivanju s *acquisem EU-a* u području cestovnog prometa.
- Raditi na usklađivanju s *acquisem EU-a* u području unutarnje plovidbe, posebice u pogledu sigurnosti plovnosti i usluga riječnih informacija.
- Nastaviti s provedbom Sporazuma o razumijevanju o razvoju Jugoistočne temeljne regionalne prometne mreže.

Operativni program „Promet“ povezan je s budućom europskom kohezijskom politikom u Hrvatskoj. IPA program se često uspoređuje sa strukturom i mehanizmima strukturnih i Kohezijskog fonda, i u tom smislu IPA predstavlja svojevrsnog prethodnika za buduću provedbu kohezijske politike u Hrvatskoj. U svjetlu toga, u ovom OPP-u se insistira na usklađenosti sa strateškim okvirom europske kohezijske politike i to posebice sa **Strateškim smjernicama Zajednice za koheziju**.²

Višegodišnji indikativni planski dokument (VIPD) je strateški dokument za IPA-u. Uspostavljen je za tri godine, uz predviđene godišnje revizije i slijedi Višegodišnji indikativni finansijski okvir (VIFO) koji indikativno raspoređuje sredstava po korisnicima i komponentama.

Kako bi se definirale strategije koje učinkovito doprinose ostvarivanju općeg cilja, VIPD se temelji na procjeni potreba i izazova kao i prioriteta definiranih u Izvješću o napretku i Pristupnom partnerstvu.

VIPD definira opći okvir koji ovaj OP strogo slijedi te navodi da „će se pomoći EU-a fokusirati na ulaganja i javne usluge potrebne da bi se povećala dugoročna konkurentnost, stvaranje novih radnih mjeseta i održivi razvoj, naime (...) održivi promet (željezničke mreže i mreže unutarnjih plovnih putova)“³

U kontekstu **regionalnog razvijatka** definiraju se visoko prioritetni ciljevi i kao jedan od njih „*ojačati infrastrukturnu osnovu zemlje*“⁴, čije „*gospodarske aktivnosti treba poticati uspostavom odgovarajuće i održive prometne infrastrukture* s posebnim naglaskom na restrukturiranje i modernizaciju željezničkog sustava.“

Za prioritete iz prometne domene u VIPD-u očekuju se sljedeći rezultati:

- *obnovit će se inter-modalna konkurenca;*
- *poboljšat će se veze s Europskom unijom;*

¹ Pristupno partnerstvo za Hrvatsku, Odluka Vijeća 2006/145/EZ

² SSZ, Odluka Vijeća od 6. listopada 2006. o strateškim smjernicama Zajednice o koheziji (2006/702/EZ)

³ VIPD, C(2007) 2566 od 20.06.2007.

⁴ VIPD, C(2007) 2566 od 20.06.2007.

- *značajno će se povećati razina sigurnosti;*
- *smanjiti će se prometni čepovi;*
- *povećati će se učinkovitost i održivost;*
- *smanjiti će se vrijeme putovanja u robnom i putničkom prometu.*

Najvažniji dokument za ovaj OP, koji je jednu razinu više od njega u strukturnoj hijerarhiji, jest **Okvir za usklađenost strategija (OUS)**. Njegova **Komponenta III Regionalni razvoj** ima za cilj poduprijeti aktivnosti usmjerene prema:

- Razvoju prometne infrastrukture, posebice međupovezanosti i interoperabilnosti nacionalnih mreža i unutar transeuropskih mreža, te
- Tehničkoj pomoći za pripremu preliminarnih studija i tehničke potpore vezano za prihvatljive aktivnosti, uključujući one koje su nužne za njihovu provedbu; tehničkoj pomoći za aktivnosti pripremanja, upravljanja, nadzora, evaluacije te informativne i kontrolne aktivnosti kao i aktivnosti u svrhu jačanja administrativne sposobnosti za provedbu IPA pomoći unutar te komponente.

U tom smislu OUS predlaže da se „*IPA pomoć u prometnom sektoru koncentrira na pomoć modernizaciji željezničke mreže i kasnije također na pomoć razvoju sustava unutarnjih plovnih putova.*“

Prvi ugovorni odnos između Hrvatske i Europske unije bio je **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) između Europskih zajednica i Republike Hrvatske**¹ koji je potписан u listopadu 2001. i stupio na snagu u veljači 2005. SSP propisuje pravni okvir za politički dijalog, regionalnu suradnju, gospodarske odnose i korištenje finansijske pomoći Zajednice.

Osim toga, SSP stupio je na snagu u prvom tromjesečju 2005. i propisuje pravni okvir za politički dijalog, regionalnu suradnju, gospodarske odnose i korištenje finansijske pomoći Zajednice. Glede prometne infrastrukture „Protokol 6 o cestovnom prometu“ izričito spominje „*mjere za razvoj multimodalne prometne infrastrukturne mreže.. posebice na Paneuropskim koridorima V, VII, X i u Jadransko-jonskom paneuropskom prometnom području koji povezuje s koridorom VIII*“ (vidi članak 4).

OPP nadalje odražava strategiju programiranja donesenu za razvoj Osnovne mreže za JIE. Posebice je unapređenje željeznice na Koridoru X visoko rangirano na indikativnom popisu prioritetnih projekata za Osnovnu regionalnu prometnu mrežu JIE uključenih u **SEETO-ov VPD 2007.-2009**.²

Republika Hrvatska izradila je **Pretpristupni ekonomski program (PEP)**³ za razdoblje 2005.-2007., nakon kojeg je uslijedio ažurirani PEP za 2006.-2008. i PEP za 2007.-2009. – s ciljem definiranja ekonomske politike i reformi potrebnih za pristupanje Europskoj uniji. U zadnjem se daje jasna definicija srednjoročne ekonomske politike zemlje, prioriteta i strukturnih reformi planiranih za trogodišnje razdoblje. U poglavlju Promet (dio odjeljka „*Strukturne reforme*“ u dokumentu) uključene se zakonodavne i „ne-zakonodavne“ mjere koje treba provesti i koje će imati učinak na državni proračun, uz poseban osvrt na nedavno pokrenute reforme u željezničkom sektoru i njegovu liberalizaciju.

EU je posvećena održivom razvoju, i njezina razvojna politika, uključujući kohezijsku politiku, potaknuta je **Lisabonskom strategijom** (gospodarskom strategijom razvoja) i Lisabonskim programom Zajednice (agenda za rast i zapošljavanje); koji su revidirani nakon srednjoročne revizije

¹ SSP, prihvaćen od EU 13. prosinca 2004., Odluka Vijeća i Komisije 2005/40/EZ, Euratom

² SEETO, Prometni opservatorij za osnovnu mrežu za Jugoistočnu Europu, Plan za razvoj VPD 2007.-2011., studeni 2006.

³ PEP; usvojen od Vlade RH 30. studenog 2006.

u 2004. U tom kontekstu, okvir za korištenje Struktturnih i Kohezijskog fonda dan je u Komunikaciji *Kohezijska politika kao potpora rastu i zapošljavanju, Strateške smjernice Zajednice, 2007.-2013.*¹

Osiguravanje učinkovite, fleksibilne i sigurne prometne infrastrukture može se smatrati nužnim preduvjetom za gospodarski razvoj budući da se njime potiče produktivnost, a time i razvojne perspektive dotične regije olakšavanjem kretanja ljudi i roba. Prometne mreže potiču mogućnosti za trgovinu, istovremeno povećavajući učinkovitost. Nadalje, razvoj prometne strukture Europe (posebice relevantnih dijelova od trideset prioritetnih projekata za Transeuropske prometne mreže) s posebnim fokusom na projekte prekograničnog prometa, ključan je za postizanje veće integracije nacionalnih tržišta, posebice u kontekstu proširene Unije.

„Potpora željezničkoj infrastrukturi treba imati za cilj osigurati veću dostupnost. Pristojbe za pruge trebaju olakšati pristup neovisnim operaterima. Također bi se trebalo potaknuti stvaranje interoperabilne mreže u cijeloj EU. Usklađenost i primjena interoperabilnosti i oprema za ERTMS u vlakovima i na prugama trebala bi biti dio svih financiranih projekata.“

Ukratko, fokusiranje ovog OPP-a na pod-sektore željeznici i unutarnju plovidbu u potpunosti je u skladu s prometnim politikama i strategijama EU, promiče održivu mobilnost putem optimizacije upotrebe jeftinih i za okoliš prihvatljivih oblika prijevoza.

1.2.2. Napredak u prihvaćanju obveza koje proizlaze iz članstva u EU vezano za promet

Općenito, politikom Zajednice traži se prilagodba u sljedeća četiri osnovna područja:

- usklađivanju hrvatskog zakonodavstva s pravom Zajednice;
- nadogradnji i modernizaciji prometnih mreža;
- olakšavanju pristupa nacionalnom prometnom tržištu;
- usklađivanju operativnih standarda i postupaka.

Prema Izvješću o napretku za 2006. RH „treba povećati napore kako bi se uskladila s pravnom stečevinom, posebice dalnjim prihvaćanjem provedbenog zakonodavstva. Jačanje upravne sposobnosti (kako u pogledu broja zaposlenih tako i u pogledu njihove osposobljenosti) također ostaje prioritetno pitanje u većini prometnih sektora.“

Željezница: RH napreduje u usklađivanju upravljanja hrvatskim željezničkim sektorom i u usklađivanju svog zakonodavstva unutar okvira *acquis communautaire*.

Ostvaren je određeni napredak u području željezničkog prometa. Zakon o željezniči stupio je na snagu 2006. U prosincu 2005. usvojen je Zakon o podjeli Hrvatskih željeznica, a u tijeku je osnivanje malog holdinga s četiri podružnice, tj. vuča, putnički, teretni i infrastruktura.²

Zakon o željezniči uključuje odredbe Prvog željezničkog paketa direktiva EU 2001/12/EZ kojom se mijenja i dopunjuje 91/440/EEZ, 2001/13 EZ kojom se mijenja i dopunjuje 95/18/ EZ i 2001/14/EZ koja zamjenjuje 95/19/EZ). Te direktive, kronološkim redom, pojašnjavaju formalne odnose između države i upravitelja infrastrukturom s jedne strane i između upravitelja infrastrukturom i operatera (željezničkih društava) s druge strane; uvjete koji željeznički operater mora ispuniti kako bi dobio licencu za pružanje usluga unutar mreže; i opća

Novi zakon o željezniči i zakon o podjeli Hrvatskih željeznica stvorili su neophodne preduvjete za liberalizaciju željezničkog tržišta.

¹ Odluka Vijeća od 6. listopada 2006. o strateškim smjernicama Zajednice o koheziji (2006/702/E)

² Izvješće Europske komisije o napretku za Hrvatsku 2006., COM (2006) 649 završno

načela za raspodjelu kapaciteta i naplaćivanje infrastrukture.

Unatoč tome, hrvatski Zakon o željeznicu ne ispunjava u potpunosti zahtjeve zakonodavstva EU-a, što je razvidno iz najnovije analize pravnih neusklađenosti iz 2006. izrađene za pod-sektor željeznički promet u sklopu tehničke pomoći Komisije.¹ Daljnje usklađivanje sa zakonodavstvom EU-a tražit će usvajanje Drugog željezničkog paketa (to jest, direktiva 2004/49/EZ, 2004/50/EZ i 2004/51/EZ), uvođenje strukturnih mjera za rješavanje sigurnosti i interoperabilnosti, te daljnju liberalizaciju željezničkog teretnog prometa kako bi se uključilo i domaće tržište.

Međutim, još nisu prenijeti zakoni o sigurnosti i nedostaju različita tijela za željeznicu. Uprava za željeznicu u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvijka preustrojena je kako bi se uspostavila posebna jedinica koja se bavi sigurnošću.²

Vezano za rezultate prethodno spomenute analize pravnih neusklađenosti iz veljače 2006, najvažnije odredbe, koje nisu uređene ili nisu dovoljno detaljno uređene, su sljedeće:

- Neovisnost menadžmenta željezničkih poduzeća;
- Načela razdvajanja infrastrukture od prometnih poduzeća;
- Poboljšanje finansijske situacije (opterećenje dugovima);
- Upotreba željezničke infrastrukture;
- Sigurnost željeznice i istraživanje nesreća;
- Licenciranje smjernica za operatere treće strane.

Pored pitanja zakonodavne i regulatorne reforme koje treba riješiti kako bi se dovršio proces transpozicije, također je vrlo bitno da se ostvari napredak u jačanju institucija. Hrvatskoj trenutno nedostaju važna „tijela“ koja se mogu smatrati preduvjetom za liberalizaciju željezničkog tržišta i „europeizaciju“, poput licencnog tijela, regulatornog tijela, sigurnosnog tijela, upravitelja infrastrukturom, tijela za raspodjelu kapaciteta i tijela za određivanje cijena. Međutim, usvojenim Zakonom o Agenciji za regulaciju željezničkih usluga u 2007. uspostavljeno je regulatorno tijelo dok je novim Zakonom o sigurnosti u željezničkom prometu stvorena pravna osnova za osnivanje Tijela nadležnog za sigurnost, Istražnog tijela i Prijavljenog tijela, sukladno EU Direktivama 2004/49/EZ, 96/48/EZ, 2001/16/EZ i 2004/50/EZ.

Kako je navedeno u **SEETO-ovom VPD 2007.-2011.**, relativno mali opseg željeznice u JIE ide u prilog regionalnom pristupu upravljanju infrastrukturom. Prijedlog koji je prihvatio Upravni odbor zapravo je izjava za razvoj regionalne zajedničke mreže, kao skupina zajedničkih uvjeta pristupa, što će vjerojatno biti proces kojem treba tehnička pravna pomoći.

Potreba potpunog usklađivanja sa željezničkim *acquisem* prepoznata je i u trogodišnjem projektu planiranim pod nazivom „Restrukturiranje i razvoj željezničkog sustava Hrvatske unutar okvira zakonodavstva EU“ u sklopu Phare 2006 programa.

Svrha tog projekta je uklanjanje gore spomenutih institucionalnih neusklađenosti i osnivanje navedenih tijela do 2008., uključujući i mjere izobrazbe za osoblje kako bi ga se osposobilo za obavljanje dužnosti koje će se dodijeliti raznim institucijama. Buduća provedba tih mjera bit će određena na način da omogućuje pristup mreži za trećeg operatera u minimalnom roku, istovremeno jamčeci sigurnost željeznice.

Unutarnji plovidbeni putovi: Veći dio nacionalnog zakonodavstva u skladu je s *acquisem*, i da citiramo Komisijino Izvješće o napretku za 2006. „provodi se učinkovito“.

Područje u kojem postoji neusklađenost odnosi se na uzajamno priznavanje diploma, svjedodžbi i drugih dokaza formalnih kvalifikacija, budući da trenutno ne postoji mogućnost priznavanja

¹ Atkins, BCEOM, Gopa, TYPSC, COWI: Nacrt prepristupne strategije, veljača 2006..

² Izvješće Europske komisije o napretku za Hrvatsku 2006., COM (2006) 649 završno

dokumenata izdanih izvan Hrvatske. Restriktivni pristup postoji i u pogledu kabotaže. Međutim, Vlada RH je u kolovozu 2007. usvojila novi Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda. Predmetnim će se zakonom osigurati pravni temelj za primjenu pravne stečevine EU u području riječnog prometa, a posebno uspostaviti načela EU u području pristupa tržištu i profesiji, strukturnih reformi te uvjeta izdavanja i priznavanja ovlaštenja zapovjednika broda.

Dobro napreduje proces usklađivanja i modernizacije konkurenckih oblika prijevoza:

Ceste: Komisija smatra da su hrvatski propisi u tom području blizu *acquisu* dok se istovremeno tvrdi da se „*usklađivanje s acquisem mora nastaviti*“.¹ Ipak, *vidljiv je napredak u području cestovnog prometa. Napredak u usklađivanju s acquisem ostvaren je kroz usvajanje pravilnika o prijevozu opasnih tvari cestom, o savjetnicima za sigurnost i uređajima za ograničenje brzine.*² Najveći dio hrvatskog sustava autocesta nedavno je izgrađen u skladu sa standardima EU-a i građevinski radovi ubrzano se nastavljaju.

Republika Hrvatska proaktivno i o svom vlastitom trošku provodi ambiciozan program izgradnje autocesta u skladu s europskim standardima, koji je gotovo dovršen i pokriva sve dionice cesta koje pripadaju jugoistočnom multimodalnom prometnom koridoru. Od početka radova u travnju 2001., izgrađeno je 550 km autocesta i polu-autocesta.

Hrvatske autoceste su među najmodernijim i najsigurnijim u Europi.

Trenutno je u upotrebi 1 065 km autocesta i polu-autocesta.

I u zračnom i u pomorskom sektoru je potrebno daljnje usklađivanje, posebice vezano za „horizontalni sporazum“ u zračnom prometu s jedne strane, i s druge strane poboljšanja glede hrvatske zastave vezano za njezinu oceansku flotu.

RH je trenutno pridruženi član Pariškog memoranduma o suglasnosti o državnom nadzoru luka. Unatoč tome, hrvatska zastava je trenutno na sivoj listi Pariškog memoranduma o suglasnosti. Potrebno je ojačati administrativne kapacitete kako bi se poboljšala učinkovitost pomorskih kontrola.

1.2.3. Koncentracija pomoći

Operativni program „Promet“ predlaže koncentraciju pomoći na obnovu infrastrukture i modernizaciju pod-sektora željeznice i unutarnje plovidbe.

Dok je mreža primarnih cesta, pomorskih luka, autocesta i zračnog prometa u RH relativno dobro razvijena, u usporedbi s tim definitivno postoji zaostatak u održavanju strukture i modernizaciji pod-sektora željeznice i unutarnje plovidbe.

Kako bi se zajamčio razvoj uravnotežene mreže, uključujući sve vrste prijevoza, indikativni projekti predloženi u odjelu 3.5. imaju za cilj nadogradnju željezničke i mreže unutarnjih plovidbenih putova do postizanja prihvatljivih standarda i pokrivenosti mreže. Ovo, naravno, podrazumijeva da cijeli logistički sustav treba bolje integrirati i međusobno povezati.

Sljedeća tablica daje povjesni pregled ulaganja javnog sektora u promet u proteklih šest godina, očekivanu potrošnju u 2007. te kad su za to dostupni podaci investicijske planove za razdoblje 2008.-2011. (u milijunima eura):

¹ Izvješće Europske komisije o napretku za Hrvatsku 2005, COM (2005) 561 završni.

² Izvješće Europske komisije o napretku za Hrvatsku 2006. COM (2005) 649 završni.

	Investirano						Očekivano	Planirano			
	2001	2002	2003	2004	2005	2006					
Ceste	405,58	786,59	1.216,36	1.132,90	1.197,03	1.089,92	943,18	903,67	[1]	[1]	[1]
Željeznice	23,22	36,87	107,86	131,27	94,84	161,78	262,92	335,61	459,60	472,32	[2]
Unutarnji plovni putovi	5,10	14,48	16,17	12,02	9,74	21,34	55,34	73,10	142,08	147,50	263,67
Pomorske luke	11,75	11,01	11,85	14,98	18,76	34,55	68,41	89,57	113,30	115,57	80,94
Zračne luke	7,69	10,98	18,48	16,67	17,58	23,69	51,33	32,77	48,40	37,30	[3]

1) „Nacionalni program za izgradnju i održavanje javnih cesti u razdoblju 2005.-2008.“ za sada je jedini relevantni dokument, stoga se trenutno ne mogu dati podaci za godine nakon 2009.

- 2) Novi nacionalni program ulaganja za željeznički sektor trenutno izrađuje resorno ministarstvo, stoga u ovom trenutku nema podataka za 2011.
- 3) Još nisu potvrđeni podaci za zračnu infrastrukturu nakon 2010.

Kao što tablica pokazuje, u cestovni pod-sektor je otisao najveći dio javnih ulaganja u promet tijekom proteklih pet godina, s prosječno oko 90% ukupne potrošnje godišnje. Takva povijesna aktivnost utemeljena je na odluci Sabora od 1999. o potpori programu izgradnje autocesta, koji je izuzetno uspješan: 80% sustava autocesta predviđenih za izgradnju je sad operativno i cijeli program ulaganja u autoceste bit će dovršen do 2009.¹

Za razliku od toga, pod-sektori željeznica i unutarnja plovidba dobili su skromnih 5-12% odnosno 1% ukupne potrošnje tijekom proteklih pet godina, iznos dostatan za osnovno održavanje i manje izmjene infrastrukture, ali nije bilo većih ulaganja tijekom tog razdoblja.

Situaciju glede ulaganja u željeznicu dodatno je otežala financijska situacija u željezničkoj koja je ostavila vrlo malo ili nimalo prostora za ulaganja iz ostvarenih prihoda, i koja objašnjava postojeći manjak ulaganja i slabosti u održavanju željezničkog sektora. To se očituje u sve lošijoj infrastrukturi, postojećim jednokolosiječnim prugama, sve zastarjelijim željezničkim voznim parkom i zastarjelom opremom za signalizaciju i komunikaciju.

U tablici je, ukoliko su dostupni podaci o budućoj potrošnji po vrstama prijevoza, također predočeno preusmjeravanje nacionalne prometne politike i buduće potrošnje na željeznicu i unutarnju plovidbu.

Vlada je odvojila značajna dodatna sredstva kako bi se stvorili uvjeti za interoperabilnost i istovremeno pripremilo za konkureniju na otvorenom tržištu. Prema novom *Programu za nacionalnu željezničku infrastrukturu i održavanje 2007. – 2011.* koji je MMTPR najavio 13. rujna 2006. za radove na obnovi i održavanju željeznice odvojeno je 10 milijardi kuna (otprilike 1,35 milijardi eura) za to razdoblje.

¹ 100 km državnih cesta modernizirano je samo u razdoblju od 2001. do 2004; 120 km novih državnih cesti izgrađeno je tijekom istog razdoblja. Tijekom 2005. 17 dionica državnih cesti u dužini 55,4 km obnovljeno je povremenim održavanjem. Radovi na poboljšanju ceste trenutno se provode na više od 400 km mreže državnih cesti. Nešto manje od polovice sredstava potrebnih za ovaj program (60 milijuna eura) potječe iz zajmova koje je dala Europska investicijska banka, dok je druga polovica (62 milijuna eura) financirana od strane Hrvatskih cesta, poduzeća odgovornog za nacionalni sustav cesti, iz njegovih vlastitih sredstava.

1.2.4. Iskustva iz prethodnog korištenja pomoći EU

Na temelju iskustva u provedbi projekata i korištenju EU fondova, u nastavku se nalazi prikaz najvažnijih pitanja relevantnih za buduću primjenu prepristupne pomoći:

- ✓ Razvija se sposobnost upravljanja programima i projektima u Hrvatskoj; praktično iskustva stečena do sada moraju se razvijati i uključiti u buduće upravljanje fondovima EU. Dosad je najveću prepreku u provedbi projekata predstavljala slaba institucionalna sposobnost na nacionalnoj i nižim razinama. Iz tih je razloga potrebno osigurati poboljšanje tehničke pomoći i jačanje sposobnosti na svim administrativnim razinama;
- ✓ Nužno je imati osposobljeno i motivirano osoblje i potrebni su daljnji napori kako bi se identificiralo, obučilo, razvilo i zadržalo takve djelatnike;
- ✓ Neodgovarajući i nedovoljno pripremljeni nizovi projekata glavna su prepreka korištenju pomoći. Stoga je od vitalne važnosti pripremiti dostatan broj dobro oblikovanih i zrelih projekata (posebice izrada projekata i natječajne dokumentacije) kako bi se osiguralo korištenje pomoći EU pravovremeno i na tehnički prihvatljiv način. To je pitanje izravno vezano za potrebu jačanja sposobnosti na svim razinama, ali posebice kod krajnjih korisnika kako bi pripremali kvalitetnu projektnu/natječajnu dokumentaciju u roku;
- ✓ Nužno je poboljšati upravljanje vremenom i osiguranje kvalitete u svim institucijama te poboljšati sposobnost provedbe (izrada natječaja i ugovaranje);
- ✓ Važnost koordinacije između dionika. To zahtijeva opsežne i jasne informacijske tokove s fokusom na zajedničko shvaćanje zadataka, vremenskog okvira i ovisnosti;
- ✓ Nužnost pristupa informacijama i njihove pravovremene distribucije (svim zainteresiranim stranama) i veći naglasak na promidžbene mjere (glede EU pomoći ali i sektorske koordinacije općenito).

1.3. KONZULTACIJE S PARTNERIMA

Operativni program izradila je **Međuresorska radna skupina (MRS)** koju čine predstavnici relevantnih državnih institucija. Članovi su navedeni u Dodatku 1. Cilj partnerskih konzultacija koji je vodilo Ministarstvo mora, prometa, turizma i razvijta bilo je informirati zainteresirane strane o važnosti IPA-e kao novog prepristupnog instrumenta kojim se RH priprema za buduće strukturne fondove i dobiti konstruktivan input o OP-u u skladu s mogućnostima i ograničenjima definiranim u strateškim dokumentima EK (VIPD) i IPA provedbene uredbe. Informirajući partnere o svrsi, ciljevima, mogućnostima i granicama OPP-a, konzultacije su bile strukturirane na način da budu konstruktivne i da se izbjegne stvaranje nerealnih očekivanja o razmjerima i području primjene OPP-a. Sudeći prema dosadašnjem iskustvu konzultacije su uspješno iskoristene kao prilika za bolje informiranje o IPA-i i OPP-u, za postizanje konsenzusa oko njegovih ciljeva i sadržaja te za poduzimanje prvih koraka za okupljanje Nadzornih odbora i stvaranje budućih korisnika i IPA-e i Kohezijskog i strukturnih fondova. U tom smislu konzultacije su predstavljale „javno pokretanje“ OPP-a.

Tijekom izrade OP-a MRS je konzultirala veći broj institucija i interesnih skupina zaduženih za kreiranje i provedbu politike kako bi ocijenila relevantnost aktivnosti predloženih u sklopu OP-a. Pri sastavljanju liste partnera, članovi MRS-a oslanjali su se na postojeću praksu u svojim resornim ministarstvima. Stoga su uključeni predstavnici relevantnih zainteresiranih strana na nacionalnoj razini – kombinacija općih gospodarskih i socijalnih partnera, specifičnih sektorskih institucija, ekoloških nevladinih udruga i novinara. Osobe koje predstavljaju partnerske institucije u procesu

konzultacija odabrali su partneri nakon poziva od strane resornog ministarstva da se pridruži programiranju. Održane su dva kruga konzultacija, prvi krug za predstavnike iz prometnog sektora, i drugi krug za institucije za zaštitu okoliša i novinare. Važno je istaknuti da je na partnerske konzultacije bio pozvan veći broj nevladinih udruga, iako se pojavio samo jedan predstavnik.

Lista partnera koji su sudjelovali u dva kruga konzultacija uključuje:

- Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU
- HŽ Infrastruktura d.o.o
- Institut za promet i komunikacije
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet građevinarstva
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet za promet i prometne znanosti
- Sindikat željezničara Hrvatske
- Sindikat inženjera cestogradnje Hrvatske
- Sindikat infrastrukture Hrvatskih željeznica
- Sindikat tehničke inspekcije pružnih vozila
- Sindikat hrvatskih željezničara
- Sindikat prometnika vlakova Hrvatske
- Agencije za plovne putove unutarnjih voda
- Zelena akcija (NVO za zaštitu prirode)
- Novinari tiskovnih medija i radija

Važno je istaknuti da su neke od gore pobrojanih ustanova redovni partneri Ministarstva mora, prometa, turizma i razvijanja. Praksa **partnerstva** provedena u svrhu IPA-e **temelji se na postojećoj nacionalnoj praksi** u kreiranju i provedbi politike. Ta praksa nacionalnog partnerstva u određenoj mjeri razrađena je u odjeljku o politici ovog OP-a. Na sudjelovanju u konzultacijama bio je pozvan i veći broj novinara kako bi se umnožili učinci procesa konzultacija putem predstavljanja javnosti ideje na kojoj se OPP temelji i njegovih glavnih ciljeva.

Konzultacije s partnerima o OP-u za promet provedene su **6. ožujka 2007. i 13. lipnja 2007.¹** u MMTPR-u. Na prvom sastanku odaziv pozvanih partnera bio je vrlo visok a iskazali su zadovoljstvo organiziranjem konzultacija u ranoj fazi procesa programiranja. Na drugom sastanku za ekološki sektor i javne medije, nevladine udruge za zaštitu okoliša nisu se u potpunosti angažirale u procesu konzultacija; iako je na konzultacije bio pozvan veći broj nevladinih udruga, na sastanku se pojavila samo jedna udruga. Oba sastanka su bila organizirana i vođena od strane MMTPR-a kao voditelja operativnog tijela nadležnog za ovaj OP. Nakon uvoda o novom instrumentu pretpripravne pomoći – IPA-i i njezinom programiranju i institucionalnom okviru, partnerima i novinarima su predložene ključne informacije o OP-u „Promet“, njegovim individualnim prioritetima i mjerama. Tijekom vremena za raspravu i pitanja koje je uslijedilo prisutni su dobili dodatne detalje i pojašnjenja pitanja koja su ih posebice zanimala. Većina sudionika zanimala se kako sudjelovati u provedbi predloženih projekata tj. u izradi projekata i/ili ugovor o ustupanju radova. Kao nastavak sastanka i u svrhu daljnjih komentara partnerima je dostavljen sažetak OP-a (uključujući prioritete i mjerne) i power point prezentacija. Osima toga, sudionicima sastanka ostavljeno je dovoljno vremena za dostavu komentara o svim odredbama OP-a „Promet“.

Komentare je dala nevladina udruga *Zelena akcija* koja je izrazila zadovoljstvo činjenicom da će ulaganja biti usmjerena u željeznički i sektor unutarnje plovidbe, izražavajući žaljenje da je cestogradnja i dalje jedan od prioritetnih ciljeva Vlade RH. Izrazili su i zabrinutost da je OP usmjerjen na koridor Save i ukazali su na potencijalne štetne učinke radova koji će se provoditi na korito rijeke Save i okolna zaštićena područja. *Zelena akcija* insistirala je na korištenju najboljih dostupnih praksi i tehnologija te na punoj primjeni svih relevantnih hrvatskih i međunarodnih propisa tijekom građevinskih radova. Jednako tako, dali su podršku širenju kapaciteta luke Vukovar ukazujući da se radovi moraju provoditi u skladu s postojećim nacionalnim i međunarodnim propisima kako bi se

¹ Postupak javnih konzultacija morat će biti ponovno proveden ako Operativni program za promet postane predmetom službene(ih) izmjene(a).

minimalizirali potencijalni štetni učinci na okoliš i prirodu. Glede aktivnosti na rekonstrukciji željeznice na dionici Zagreb-Okučani, nevladina udruga izrazila je svoju načelnu podršku programu obnove tražeći da sve mjere zaštite prirode bude primijenjene na odgovarajući način.

O stajalištima *Zelene akcije* vodit će se računa na razini svakog pojedinačnog projekta primjenom postupka procjene učinka na okoliš u fazi izrade projekta i uz puno poštivanje pravnih zahtjeva koji se odnose na okoliš i zaštitu prirode prije i za vrijeme građevinskih radova. Nevladini sektor bit će kontinuirano informiran o mjerama koje se poduzimaju tijekom provedbe projekta s ciljem izbjegavanja nepotrebnih štetnih učinaka na okoliš i prirodu tijekom provedbe OP-a.

1.4. EX-ANTE EVALUACIJA

Ex-ante evaluacija drugog nacrtu OPP-a¹ provedena je kako bi se optimizirala raspodjela resursa i poboljšala kvaliteta programiranja angažiranjem vanjskih stručnjaka na reviziji nacrtu OP-a i procjeni:

- njegove relevantnosti – odnos strategije prema utvrđenim potrebama,
- njegove učinkovitosti – vjerojatnost ostvarivanja ciljeva programa,
- njegove korisnosti – prosuđujući vjerojatni učinak na šire socijalne, ekološke i gospodarske potrebe,
- njegove unutarnje i vanjske koherentnosti – uključujući strukturu strategije i njezine finansijske alokacije te povezanost strategije s drugim regionalnim, nacionalnim i politikama Zajednice, te
- kvalitete sustava provedbe uključujući pokazatelje nadzora.

Ex-ante evaluaciju je provodio istraživački tim iz European Policies Research Centre (EPRC) sa Sveučilišta Strathclyde u Glasgowu. Unutar EPRC-a ex-ante evaluacijom i evaluacijom upravljala i je provodila dr. Sara Davis (viši istraživač).

Evaluatori su za metodološke smjernice koristili sljedeće izvore:

- „Novo programsko razdoblje 2007.-2013.: Indikativne smjernice o metodama evaluacije: Ex-ante evaluacija, Radni dokument br.1“²
- „Novo programsko razdoblje 2000.-2006.: Metodološki radni dokumenti, radni dokument br. 2: Ex-ante evaluacija intervencija u Strukturnim fondovima.“³
- „Novo programsko razdoblje 2007.-2013.: Indikativne smjernice o metodama evaluacije: Pokazatelji nadzora i evaluacije, radni dokument br. 2“⁴
- „Novo programsko razdoblje 2000.-2006.: Metodološki radni dokument, radni dokument 3: Pokazatelji nadzora i evaluacije: Indikativna metodologija“⁵

Svrha ex-ante evaluacije je dobivanje vanjske perspektive tijekom izrade novih programa s ciljem poboljšavanja i jačanja konačne kvalitete programa te optimizacije dodjele resursa. Ex-ante evaluacija imala je pterostrukе zadatke: pokrenuti rasprave; dati preliminarnu ocjenu elemenata programa; ocijeniti gledišta partnera; razviti evaluaciju.

Unutar tog okvira u ex-ante evaluaciji ocijenjena su također sljedeća pitanja: „stečena iskustva“ iz prethodne i aktualne pomoći EU; kvaliteta procesa elaboriranja programa; usklađenost programa s

¹ Postupak ex-ante evaluacije morat će biti ponovo proveden ukoliko Operativni program „Promet“ postane predmetom službene(ih) izmjene(a).

² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd1_exante_en.pdf

³ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/exante_en.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd2_indic_en.pdf

⁵ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/indic_en.pdf

pravnom stečevinom EU u ključnim područjima; načini integriranja ekoloških zahtjeva; mogući značajniji učinci na okoliš i poštivanje načela ili politika Zajednice.

Također je provedena ocjena obilježja i učinkovitosti ekološke integracije OPP-a (vidi poglavlje 9. Izvješća o ex-ante evaluaciji), u skladu s načelima procjene strateškog učinka, posebice zahtjeva za informacijama prema Prilogu I Direktive 2001/42/EZ o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš. Procjena je provedena u skladu s načelima integracije koji su mjereni u smislu percepcije okoliša, usklađenosti s politikom i propisima o zaštiti okoliša, uključivanjem i primjenom ekoloških podataka te učinka na okoliš programa.

Rezultati procjene navedeni u Izvješću o ex-ante evaluaciji bili su sljedeći:

OP „Promet“ pokazuje primjerenu svijest o ekološkim čimbenicima, zakonodavstvu i strategijama, učinci prometnog sektora i pod-sektora jasno su i svrshodno utvrđeni. Intervencije programa obrazložene su na temelju statističkih podataka, i predstavljaju kontinuitet prethodnih razvoja u politici. OP „Promet“ na primjeru način integrira okoliš, ali i dalje ima prostora za povećanje značaja ekoloških čimbenika, moguće kroz poboljšanu interakciju s Operativnim programom „Zaštita okoliša“. Daljnje materijalne potrebe u projektima u sklopu prioriteta 2, i teme kao što su razvoj novih lučkih objekata traže provedbu PUO. Pokazatelji vezani za okoliš bili bi značajan korak za mjerjenje i usmjeravanje učinaka koje program ima na okoliš.¹

U nastavku je sažetak ex-ante evaluacije Operativnog programa „Promet“:

OP „Promet“ pokriva sva relevantna pitanja, strukturiran je u skladu s obrascima Europske komisije i napisan je na jasnom, razumljivom engleskom. Analiza daje dobro obrazloženje za predloženu strategiju, iako su potrebne neke dodatne informacije. Sama strategija i alokacija resursa općenito je dobra i u skladu s ciljevima politike prometnog sektora u EU, na široj regionalnoj i nacionalnoj razini, iako su potrebna odredena pojašnjena vezano za predložen projekte i postupak odabira. Dane su informacije o uvjetima provedbe i nadzora (iako bi i za jedno i za drugu bili potrebni dodatni detalji), kao i finansijske tablice i indikativan popis glavnih projekata. U OP-u je prisutna odgovarajuća svijest o ekološkim čimbenicima, zakonodavstvu i strategijama, i jasno su identificirani učinci na prometni sektor i pod-sektore.

Unatoč tome, postoji veći broj ključnih područja o kojima bi trebalo voditi računa prilikom finalizacije dokumenta. Moglo bi se još razraditi neke aspekte analize. Na primjer, trebalo bi razmotriti kako su povezani ključni procesi restrukturiranja i strategije javnih ulaganja u prometni sektor. Trebalo bi provjeriti SWOT analizu kako bi se vidjelo jesu li sve točke opravdane i odgovarajuće obrazložene u prethodnim analitičkim odjeljcima. Postavljaju se pitanja glede skiciranih projekata u OP-u, procesa odabira projekata te spremnosti projekata. U OP-u bi također trebala biti dana tablica s pregledom za cijelo razdoblje 2007.-2009. te pojasniti različite stope sufinsanciranja. Potrebno je jasnije i detaljnije opisati poveznicu između OP-a i postojećih prometnih strategija. Za sve pokazatelje treba dati podatke o osnovama i ciljevima. Opis konzultacija s partnerima u programu je vrlo kratak i ograničen. Opis sustava provedbe pokriva najvažnije aspekte ali su preostala još brojna pitanja za riješiti. U OP-u bi se također trebao ojačati profil ekoloških čimbenika, npr. navođenjem ekoloških pokazatelja.²

Evaluatori su dali detaljne uravnotežene i konstruktivne preporuke za poboljšanje OP-a koje su i uvažene.

- Tekst je reorganiziran i poboljšan u nekim dijelovima kako je preporučeno, što je pridonijelo da je konačni tekst koherentniji i čitljiviji;

¹ Ex-ante evaluacija IPA Operativnih programa za Hrvatsku, Operativni program „Promet“, travanj 2007., str. 21.

² Ex-ante evaluacija IPA Operativnih programa za Hrvatsku, Operativni program „Promet“, travanj 2007.

- Analitički odjeljci su poboljšani kako bi se potkrijepila i odgovarajuće pojasnila SWOT analiza;
- Kriteriji odabira su preispitani i revidirani kako bi ih učinili koherentnijim i jasnijim i naglasak je stavljen na zrelost projekata;
- Pokazatelji nisu ocjenjivani u detalje u ovoj ex-ante evaluaciji zato što u trenutku evaluacije nisu bili dovoljno razvijeni. U međuvremenu pokazatelji su razvijeni, preispitani i neznatno izmijenjeni kako bi se postigla viša razina relevantnosti i kvalitete. Određene su dodatne vrijednosti za pokazatelji i izvore podataka;
- Preporučeni jasniji i precizniji opisi poveznica između ovog OP-a i postojeće prometne politike uneseni su u dokument;
- Proведен je proces javnih konzultacija, uglavnom u razdoblju nakon ex-ante evaluacije, i pružene su detaljnije informacije o tom procesu.

Izvješća o ex-ante evaluaciji dana su u Dodatku 6.

2. PROCJENJIVANJE SREDNJOROČNIH POTREBA, CILJEVA I STRATEŠKIH PRIORITETA

Budući da je Hrvatska smještena u središtu sjeverozapadnog/jugoistočnog prometnog i tranzitnog koridora, modernizacija njezinog prometnog sektora nije samo **preduvjet njezinog unutarnjeg razvoja**, nego i jedna od potencijalnih **komparativnih prednosti** Hrvatske. Činjenica da segmenti pet paneuropskih koridora pripadaju području RH čini njezin zemljopisni položaj ne samo komparativnom prednošću nego i stvara Hrvatskoj obvezu razvijanja mreže za Europu kao cjelinu.

2.1. SOCIOEKONOMSKA ANALIZA (UKLJUČUJUĆI SWOT)

2.1.1. Opća infrastruktura i prometna situacija

Zahvaljujući svom zemljopisnom položaju Hrvatska je vrlo značajna za uspostavu učinkovitih prometnih veza između Zapadne Europe i Balkana, i za uspostavu veza između Srednje Europe i Jadranskog mora i Sredozemlja.

I najvažnije, Hrvatsku presijecaju glavni paneuropski prometni koridori i njihovi ogranci (vidi sliku 2), poput:

- **Koridor X:** Pan TEN Koridor ide od Austrije kroz Grčku do Turske (Salzburg - Villach - Ljubljana - Zagreb – Beograd - Skopje – Solun). On je na osi JI koju je definirala Grupa visoke razine. Hrvatski željeznički i cestovni dijelovi tog glavnog koridora ukupne su dužine 317 km odnosno 306 km.
- **Ogranak Koridora Xa:** Graz - Maribor – Zagreb.
- **Ogranak Koridora Vb:** Rijeka - Zagreb – Budimpešta.
- **Ogranak Koridora Vc:** Ploče - Sarajevo - Osijek - Budimpešta
- **Koridor VII:** rijeka Dunav s pritocima / rijeka Sava

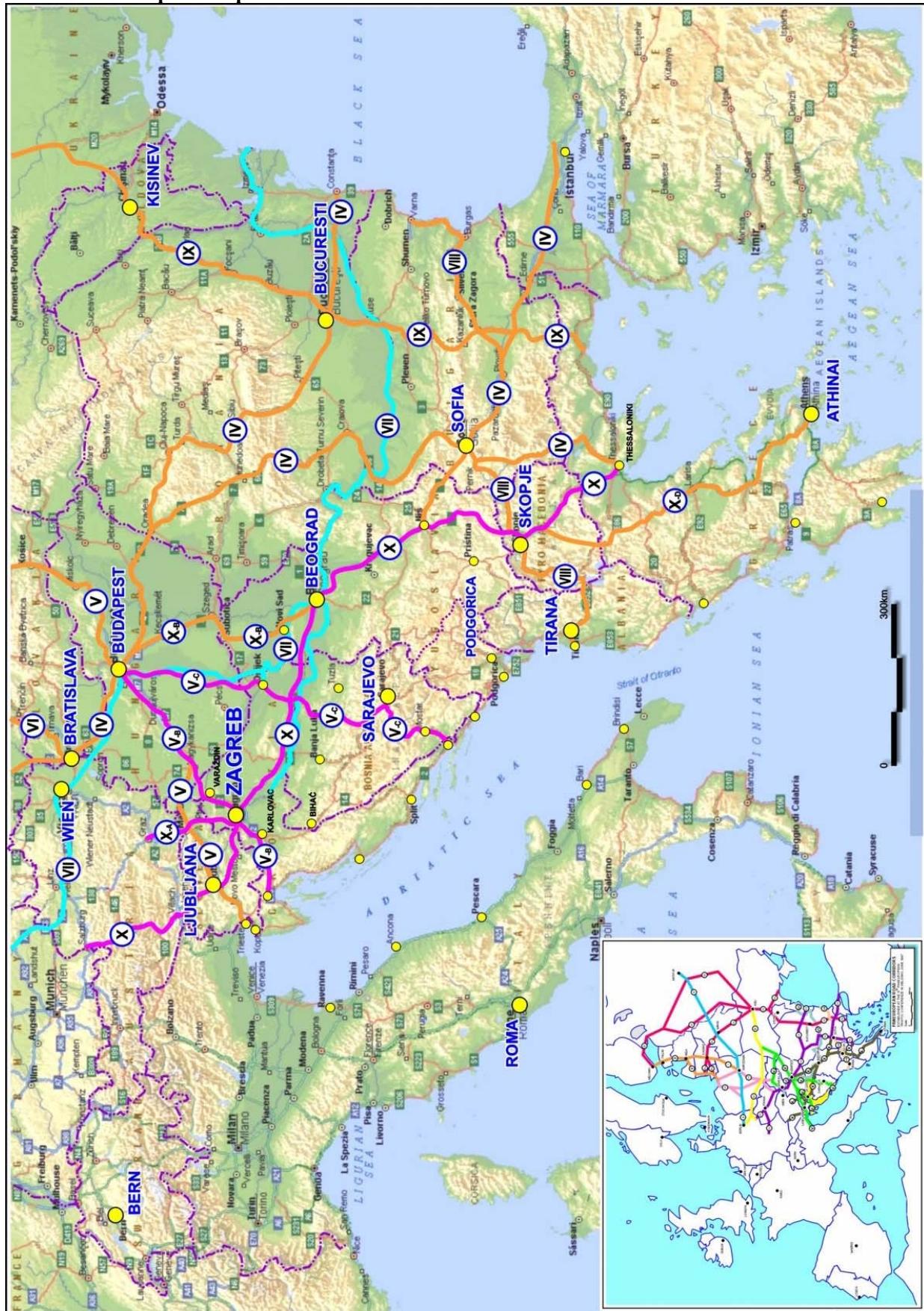
Hrvatski dijelovi sustava paneuropskog koridora, kako je gore opisano, sastavni su dio JIE Osnovne regionalne prometne mreže uključene u ranije spomenuti SEETO-ov VPD za razdoblje 2007.-2011.

Položaj Hrvatske unutar (i) sustava paneuropskog koridora općenito, i (ii) posebice unutar JIE Osnovne regionalne prometne mreže prikazan je na slikama 2 i 3 dolje.

Detaljna procjena infrastrukture i prometne situacije Hrvatske u nastavku fokusira se na pod-sektore željeznicu i unutarnju plovidbu u skladu s predloženim strateškim prioritetima OPP-a i s posebnim osvrtom na relevantnost za JIE Osnovnu mrežu.

Opisani su i opći uvjeti u drugim prometnim pod-sektorima (ceste, luke, intermodalni terminali) u mjeri potrebnoj za bolje razumijevanje strateških prioriteta iz OPP-a.

Slika 2 – Mreža paneuropskih koridora

Slika 3 - Osnovna mreža JIE

2.1.1.1. Željeznice

Hrvatska željeznička mreža ima ukupno 2 720 km pruga, od čega su 254,3 km dvokolosiječne pruge, a 2 465,7 km jednokolosiječne 977,64 km pruge je elektrificirano.

Hrvatski udio u JIE Osnovnoj željezničkoj mreži je drugi najveći (26%) i iznosi 4 264 km. Željeznički Koridor X na JIE Osnovnoj mreži dugačak je 1 058 km i čini 50% ukupne dužine Koridora X. Hrvatski dio željezničkog Koridora X na JIE Osnovnoj mreži ide od Savskog Marofa preko Zagreba i Vinkovaca do Tovarnika na istočnoj granici i dugačak je 317 km.

U pogledu gustoće željezničke mreže, Hrvatska premašuje prosjek EU sa 62 km na 100 000 stanovnika, naspram 45 km na 100 000 stanovnika u proširenom EU-25. Tijekom rata najveća je šteta nanesena željezničkoj infrastrukturi, dodatno doprinoseći padu prometa nakon neovisnosti. Manjak javnih sredstava tijekom proteklog desetljeća doveo je do zaostataka u ulaganjima i održavanju.

Uvjeti u mreži ostavljaju dosta prostora za unaprijeđenja. Samo je 9% hrvatske željeznice pokriveno dvokolosiječnom prugom, i samo 36% ukupne mreže je elektrificirano. Zbog loših infrastrukturnih uvjeta značajno je smanjena učinkovitost željeznice što se odražava u niskim komercijalnim brzinama na odabranim dijelovima i ponavljanim otkazivanjima i kašnjenjima vlakova.

Dobra ilustracija lošeg stanja željezničke mreže su stalna **ograničenja brzine**. Kao što se može jasno vidjeti iz karte stanja željezničke mreže u nastavku, problem smanjene operativne brzine je prilično ozbiljan:

- Operativna brzina na željezničkom dijelu Koridora X u Hrvatskoj, trenutno između 60 km/h i 120 km/h, niža je od predviđenih standarda od 160 km/h temeljenih na AGC i AGCT sporazumima.
- Najniža je brzina na dionicama Vinkovci – Tovarnik, **Savski Marof-Zaprešić-Zagreb** i **Dugo Selo–Novska**.
- Duže vrijeme putovanja zbog ograničene brzine dodatno otežava dugo čekanje na granici.

Slika 4 – operativna brzina na Koridoru X

Iz tih razloga predloženi prioritetni projekti unaprjeđenja uključeni u OPP-ov indikativni popis projekata (odjeljak 3.5.) imaju za cilj obnovu pruge, fiksnih struktura, signalizacije i komunikacije kako bi se povećala brzina i smanjilo vrijeme putovanja, poboljšala kvaliteta usluga i ponovno uspostavila potražnja za tim vitalnim međunarodnim prometnim pravcem. Tu valja napomenuti da su sve spomenute problematične dionice uzete u obzir u programiranju unaprjeđenja mreže., Dok je rehabilitacija dionice Vinkovci – Tovarnik već započela u sklopu ISPA 2005., sve druge dionice su dio indikativnog popisa projekata predloženih nje u ovom OPP-u.

Uzmemo li na primjer opet stvarnu brzinu kao pokazatelj kvalitete mreže i uvjeta pruge, na neprekidnih 392 km Koridora X, od *Vinkovaca u Hrvatskoj kroz Beograd do Niša u Srbiji*, prema VPD-u 2007.-2011. stvarna brzina ne prelazi 50% predviđene brzine.

Bilo je umjerenih unaprjeđenja u Hrvatskoj i Osnovnoj regiji nakon REBIS studije, što se vidi i u VPD-u 2007.-2011. Još uvijek se 26% JIE Osnovne željezničke mreže može klasificirati kao loše, i dalnjih 1% kao vrlo loše, dok se za samo 8% smatra da je u dobrom stanju. Prema istom izvoru, i sad se na 70% mreže mogu susresti ograničenja brzine.

U Hrvatskoj je nedavno obnovljena dionica Vinkovci – Vrpolje i njezina geometrijska svojstva omogućavaju vlakovima postizanje maksimalne brzine do 160 km/h. Radovi ipak nisu još dovršeni i još treba postaviti uređaje ETCS-a (Europski sustava upravljanja vlakovima) a tu je i potreba uvođenja daljinske kontrole prometa duž cijele dionice.

Prije rata glavni prihodi željeznice dolazili su od prometa na Koridoru X. **Volumen željezničkog prometa** drastično je opao tijekom 90.-tih na dijelovima Osnovne mreže, ali se sad postupno i kontinuirano oporavlja, što se vidi i iz najnovijih brojki o rastu prometa na Koridoru X. Kako je i potvrđeno u **VPD-u 2007.-2011**, «*primjećuje se značajan prometni tijek u smislu broja vlakova po danu za veći dio (osnovne) mreže.*»

Glede željezničkog vozognog parka, tradicionalni putnički vagoni mogu se smatrati dostatnim u smislu broja i standarda za trenutne aktivnosti. Teretnu flotu čine većinom konvencionalni pokriveni ili otvoreni vagoni, neki od njih prikladni za kombinirane prometne aktivnosti. Veći broj lokomotiva treba zamijeniti, procijenjeno je da će oko 70% dostići kraj radnog vijeka u sljedećem desetljeću. Planira se instaliranje sustava ETCS-a na željezničkoj mreži, ali to ovisi o lokomotivama koje se kreću po koridoru koji je također opremljen s takvim sustavom.

HŽ je poduzeo prve korake kao bi modernizirao vozni park.

Glede usluge prijevoza tereta, napravljeno je 50 novih vagona za Ro-La (Rollende Landstrasse – Rolling Road) prijevoz kako bi se potaknulo korištenja Ro-La terminala Spačva, za koji je planirana gradnja odgovarajućeg Ro-La terminala na području Zagreba.

Željeznička društva započela su modernizaciju svoje flote putničkih vagona. Kako bi učinili putničke usluge atraktivnijim, željeznice su nabavile inicijalnu seriju **modernih nagibnih vlakova**, da bi putnicima omogućili udobnije i brže putovanje. Prema međunarodnim iskustvima, nagibni vlakovi mogu ići za 25% do 40% brže u krivinama nego konvencionalni vlakovi, bez utjecaja na udobnost putnika, i stoga mogu značajno povećati prosječnu brzinu i skratiti vrijeme putovanja.

Modernizacija željezničkog vozognog parka, paralelno s planiranim poboljšanjima pruge, bit će od vitalnog značaja za jačanje konkurentnosti željezničkog prometa u odnosu na druge oblike prijevoza.

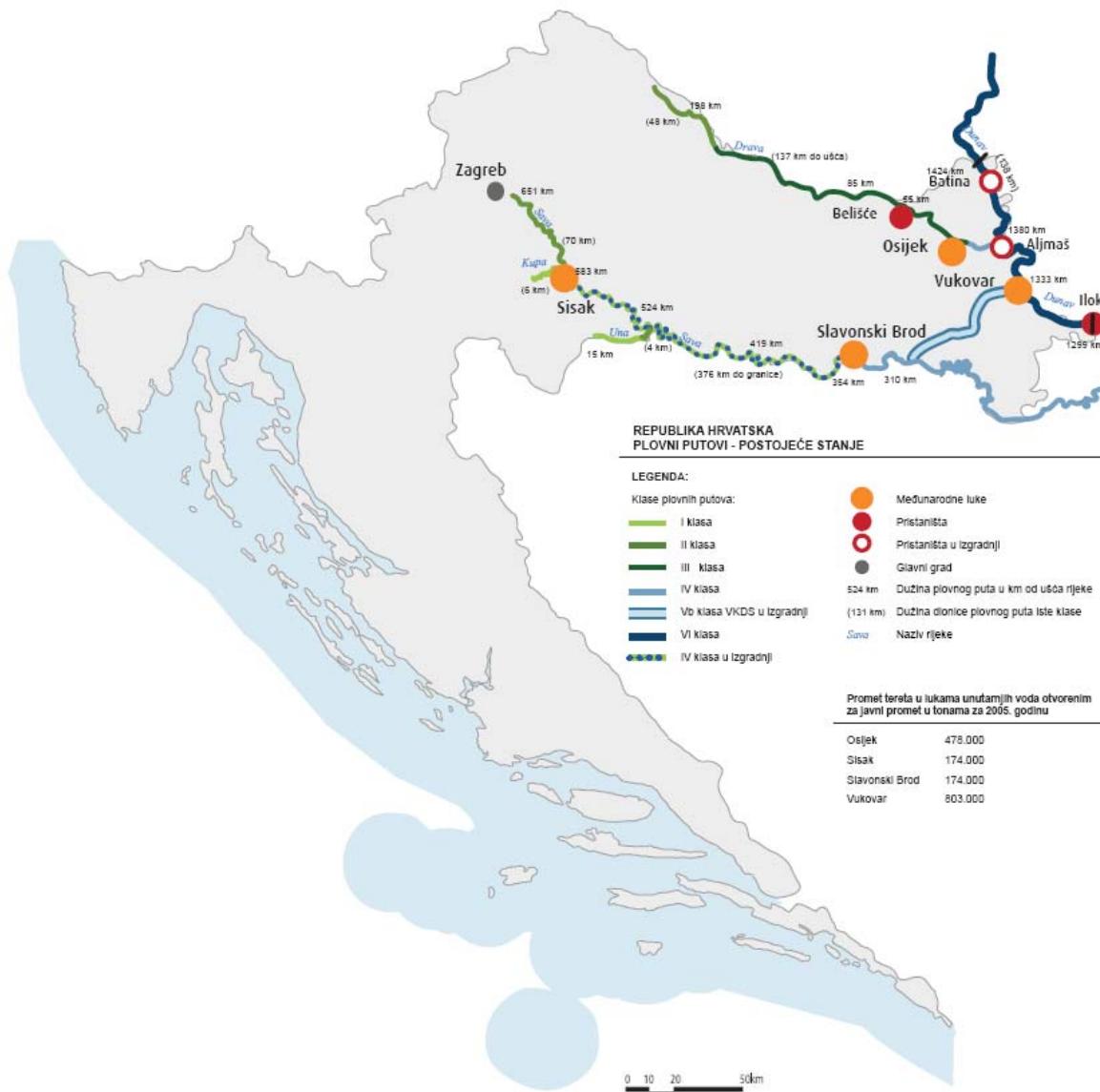
2.1.1.2. Unutarnja plovidba

Ukupna dužina unutarnjih plovnih putova unutar granica Hrvatske je 804,1 km, od čega je:

- Dunav dužine 137,5 km;
- Sava dužine 447,7 km;
- Drava dužine 198,06 km;
- Kupa dužine 5,9 km;
- Una dužine 11 km.

Riječne luke smještene na unutarnjim plovnim putovima su: Osijek, Sisak, Slavonski Brod i Vukovar.

Slika 5 – Mreža unutarnjih plovnih putova u Hrvatskoj

Najznačajniji unutarnji plovni putovi u Hrvatskoj su plovni put Dunava i unutarnji plovni put rijeke Save, ali oni su kao prometni resursi relativno neiskorišteni. Riječne luke su pretrpele značajne štete tijekom rata, njihova infrastruktura je u lošem stanju i ne omogućava pružanje kvalitetnih usluga. Jednom kad se plovidbeni uvjeti vrati na predratnu razinu i nadograđe, postoji potencijal korištenja unutarnjih plovnih putova u kombinaciji sa željezničkim prijevozom kao alternativa trenutno dominantnoj cestovnoj mreži, te u kombiniranim prometnim aktivnostima.

U 1990. je plovidba na rijeci Savi bila dobro razvijena. Komercijalni plovni putovi bili su dugi 586 km i protezali su se od Siska (Hrvatska), 50 km od glavnog grada Zagreba, do Beograda (Srbija). Od ušća Save u Dunav do Brčkog rijeka je bila klase IV (odgovara gazu od 2,5m), dok je od tamo do Siska bila klase III. Povijesno gledano, mogućnosti plovidbe bile su ograničene cijelim putem do Zagreba. Povrh toga, plovidba na drugim dijelovima rijeke, koji su inače izvedivi, ovisi i o sezonskim uvjetima.

Danas, ukupno svega 287 km rijeka Dunava, Save i Drave ispunjava zahtjeve za međunarodnu kategoriju plovnog puta. Ukupna gustoća mreže je značajna u usporedbi s državama EU, ali nema

unutarnje povezanosti između rijeke Dunava i Save, dok je promet na Savi (kao i lučka aktivnost) trenutno ograničen niskom razinom sigurnosti plovidbe na nizvodnom dijelu riječnog sliva zbog ratnih ruševina i visoke sedimentacija na pojedinim mjestima.

Unatoč tome pokrenut je veći broj aktivnosti na obnovi: Komisija za rijeku Savu provela je studiju pred-izvedivosti o potrebama obnove rijeke. Studija je dovršena u ožujku 2007. Srbija je također na zadnjem ministarskom sastanku SEETO-a (u prosincu) najavila plan podnošenja prijava za IPA-u za uklanjanje prepreka u riječnom koritu Save i Dunava.

2.1.1.3. Ceste

Ukupna dužina cestovne mreže iznosi 29 016 km i klasificira ju se kako slijedi:

- autoceste i polu-autoceste: 1 065 km
- državne ceste: ceste 6 812 km
- županijske ceste: 10 604 km
- lokalne ceste: 10 535 km

Ukupna gustoća cestovne mreže (vidi sliku 6) je 51,32 km/100 km², a za same autoceste iznosi 1,88 km/100 km².¹

Stanje cestovne mreže u korelaciji je s različitim intenzitetom prometa. Prema aktualnim podacima za 2005. prosječni godišnji dnevni promet (PGDP) iznosio je 3,353 vozila po danu.

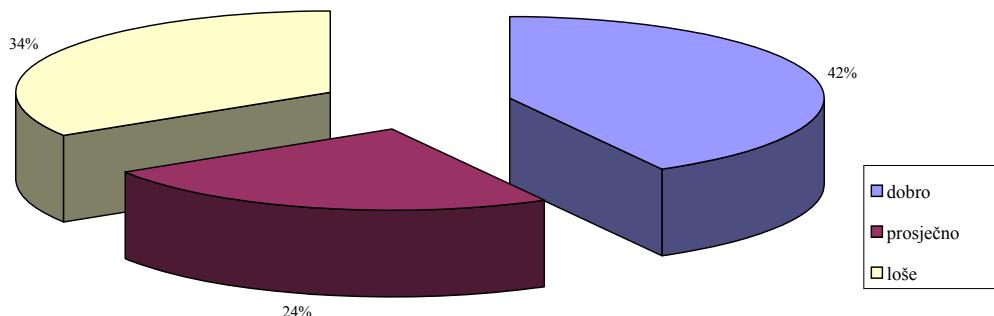
godina	PGDP	trend
2001	3320,67	
2002	3381,23	1,8%
2003	3599,9	6,5%
2004	3483,96	- 3,2%
2005 ²	3353,72	- 3,7%

Prema dostupnim podacima o stanju površine cesta glede hrapavosti i oštećenosti, nacionalne ceste se mogu podijeliti na tri kategorije – dobro, zadovoljavajuće i loše stanje. Prikupljeni podaci o stanju površine cesta čuvaju se u bazi podataka o cestama u Hrvatskim cestama d.o.o.

¹ Trenutno je u fazi planiranja program unaprjeđenja II, s ciljem obnove 52 dionice ili 680 km državnih cesti. Autoceste i polu-autoceste su relativno nove. Prva autocesta otvorena je za promet u prosincu 1972. Cestarina se naplaćuje na svim autocestama smještenim u Republici Hrvatskoj. Hrvatska ima 32 godine iskustva u naplati cestarina. 849,15 km autocesti je trenutno u upotrebi u Hrvatskoj.

² Nisu dostupni podaci za 2006.

Stanje kolnika na državnoj cestovnoj mreži u 2006

Hrvatska danas ima 24 km autocesta na 100 000 stanovnika, što premašuje razinu gustoće unutar EU-15 (14 km autoceste na 100 000 stanovnika). Fokus radova na unaprjeđenju cesta pomiče se sad s autocesta na državne ceste, od kojih samo 35% ima asfaltnu površinu dobre kvalitete.

Hrvatska danas uživa veliku gustoću autocesta, djelomično zbog ulaganja iznesenih u odjeljku 1, istovremeno snažno raste i vlasništvo vozila, i stoga ubrzano raste i broj motornih vozila u Hrvatskoj. U 2006. je registrirano 1,45 milijuna putničkih vozila što je porast od 4,6% u odnosu na prethodnu godinu. Jednako je značajan i porast broja kamiona. 160.549 kamiona je registrirano u 2006., što je porast od 4,4% u odnosu na 2005. Valja istaknuti da od 1997. u Hrvatsku nije dopušteno uvoziti motorna vozila koja nisu homologizirana u skladu s pravilima i standardima UN-ECE-a.

Sve skupa, broj vozila (osobnih vozila, autobusa i kamiona) porastao je za 16% od 2002. što se vidi i iz tablice u nastavku.

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Broj vozila (automobili, autobusi i kamioni)	1,377,999	1,436,544	1,487,042	1,542,213	1,599,842

Izvor: Hrvatske ceste

To se odražava u rastućim razinama prometa unutar Osnovne mreže koje su neizbjegljivo najviše tijekom ljetne sezone godišnjih odmora:

Prosječni promet ¹	dionica Koridora Vb	dionica Koridora X	Prvac 1 ²
PGDP	9 900	15 700	8 000
• PLJDP	16 900	17 100	20 500

¹ PGDP = prosječni godišnji dnevni promet; PLJDP = prosječni ljetni dnevni promet

² Prvac 1 je dio Osnovne mreže i jedan od najvažnijih pravaca u Hrvatskoj

Slika 6 – Cestovna mreža Hrvatske

2.1.1.4. Pomorske luke

Hrvatska obala ima dužinu od 1 400 km. Dvije glavne teretne luke su Rijeka i Ploče; glavne putničke luke su Zadar, Split i Dubrovnik. Samo Rijeka i Ploče imaju značajni kontejnerski promet.

Teretni promet u hrvatskim pomorskim lukama značajno je porastao tijekom zadnjih pet godina u lukama Rijeka, Zadar, Šibenik, Split, Ploče i Dubrovnik. Ukupni volumen je kako slijedi:

GODINA	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
TERET u milijunima tona	11 833	11 929	14 560	17 077	18 801	19 113

Izvori: 2001.-2003.
statistiku (DZS)

Podaci od lučkih kapetanija;

2004.-2005.

Državni zavod za

Multimodalne aktivnosti su još u začetku. U prvoj polovici 2005. u lukama Rijeka i Ploče pretovareno je ukupno 51000 kontejnera zapremine 1 TEU, što ukazuje na trend rasta u usporedbi s 2004. i 71194 TEU za cijelu 2004. godinu.

Lučka infrastruktura i oprema još uvijek su znatno lošiji od konkurenckih luka u regiji, unatoč značajnim investicijama u zadnjih pet godina.¹

2.1.1.5. Zračni promet

Republika Hrvatska ima sedam međunarodnih zračnih luka (Zagreb, Dubrovnik, Split, Zadar, Pula, Rijeka i Osijek) i 2 zračna pristaništa (Brač i Mali Lošinj) na kojima se odvija javni zračni promet (linijski i povremeni) kako u domaćem tako i u međunarodnom prometu. Sedam najvećih aerodroma su 4E ICAO kategorije, opremljeni uređajima i opremom koji odgovaraju međunarodnim standardima sigurnosti i zaštite. Kako bi ispunili svoju društvenu zadaću svaki aerodrom mora težiti povećanju razine sigurnosti, podizanju kvalitete usluga, što učinkovitijem poslovanju, te istodobno osigurati potrebnii kapacitet sukladno prometnoj potražnji.

Tablica 1 – Zračni promet u Hrvatskoj

Godina	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Prijevoz zrakoplovom (kretanja zrakoplova)	45.417	48.265	50.443	54.203	64.601	89.337
Putnički promet, (u 000)	2 348	2 535	2 922	3 297	3 916	4 425
Teretni promet, u tonama	8 997	8 221	8 765	9 936	18 109	11 888

U 2005. godini je u svim zračnim lukama bilo gotovo pola milijuna putnika s tim da je 90% tog prometa ostvareno u tri najveće zračne luke (Zagrebu, Splitu i Dubrovniku).

Prema strategiji razvoja zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, koju je izradio Institut prometa i veza 2002. predviđa se da bi zračni promet do 2010. rastao po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,8%.

2.1.1.6. Prometni terminali

Multimodalni terminali kojima upravljaju Hrvatske željeznice (HŽ) su: Vrapče (Zagreb), Brajdica (Rijeka) i Spačva (blizu Vinkovaca).

Tri kontejnerska terminala imaju sljedeća obilježja:

***Usluga multimodalnog prometa
u Hrvatskoj je tek u začecima.***

- Vrapče (Zagreb) opremljeno je za prekrcaj kontejnera, izmjenu teretnih kola i za cestovne polu-prikolice do 40 tona težine.
- Brajdica (Rijeka) opremljena je za prekrcaj i skladištenje

¹ U sklopu projekta modernizacije **Riječke luke**, bit će modernizirana putnička luka i izgradit će se novi nautički centar te provesti pripremni radovi za razvoj zona Delte i luke Porto Baroša.

kontejnera, RO-RO (Roll on-Roll off) prikolica i drugih vozila, kao i za rukovanje s teškim paletama i blokovima. Može prihvatiti 5 000 TEU jedinica odjednom i oko 100 000 TEU jedinica godišnje.

- Novi terminal Spačva smješten je u zoni željezničke stanice **Spačva** blizu autoseze Zagreb - Lipovac (Panoeuropski koridor X). Terminal je prvenstveno namijenjen RO-LA aktivnostima. Udaljen je 20 km od granice sa Srbijom u smjeru zapada (Koridor X) i 22 km od granice s Bosnom i Hercegovinom u smjeru sjevera (ogranak Koridora Vc).

Do 2008. izgradit će se drugi RO-LA terminal na području ranžirnog kolodvora **Zagreb**.

- Opći rast željezničkog prometa kontejnerima usko je vezan za promet i razvoj Riječke luke. Na unutarnjim plovnim putovima Hrvatske nema prometa kontejnerima.

2.1.2. Obilježja prometa i struktura prijevoza

Cestovnim promet je dominantan prometni pod-sektor u Hrvatskoj, i u smislu tržišnog udjela i u smislu ostvarenih ulaganja.

2.1.2.1. Teretni promet

U nastavku slika tijekom zadnjih 6 godina:

Hrvatski prijevoznici su u 2006. godini prevezli **ukupno 119,7 milijuna tona robe** (ili 27,47% više nego u 2001.) u željezničkom, cestovnom (javni i privatni prijevoz), pomorskom i obalnom prometu te prometu na unutarnjim plovnim putovima, u zračnom prijevozu i cjevovodima. U nastavku struktura po oblicima prijevoza:

Oblik prijevoza	Milijuni tona (2006.)	Promjena u odnosu na 2001.
Cestovni	63,0	54,4% porast
Pomorski i obalni	31,42	-85,8% pad
Zračni	6,0	-81,3% porast
Željeznički	15,39	32,9% porast
Unutarnji plovni putovi	1,69	50,5 % porast

Ukoliko podrobnije promotrimo teretnu djelatnost željeznice, pojavljuje se sljedeća slika:

260 vlakova se na dnevnoj osnovi koristilo za željeznički teretni prijevoz. Njihova komercijalna brzina bila je 26 km/h, a uobičajeno (prosječno) kašnjenje bilo je 66 minuta na 100 kilometara. Prosječna težina teretnih vlakova bila je 749 tona, a koeficijent praznog vagona bio je 0,79.

Trendovi u željezničkom prijevozu tereta: Brojke za zadnje dvije godine potvrđuju općeniti trend u željeznici. Od 2000. učinkovitost željeznice, mjerena brojem prevezenih tona, porasla je za preko 40%. Mjereno u tonama po prijedjenim kilometrima, porast učinkovitosti je i veći, s 1,928 milijuna na 3,106 milijuna ili porast od 29%. Opći pozitivni trend razvoja odražava pojačane napore na komercijalizaciji željeznice.

Porast prosječne udaljenosti po pošiljci ukazuje ponovno na smanjenje jediničnih troškova po toni za željezničku djelatnost.

Što je najvažnije, zabilježeni porast prometa željeznice doveo je do stalnog porasta prihoda HŽ Infrastrukture, i kao posljedica toga do smanjivanja potrebe za pružanjem potpore HŽ Infrastrukturi iz državnog proračuna.

2.1.2.2. Putnički promet

Tijekom zadnjeg desetljeća slika je bila kako slijedi: U 2006. hrvatski prijevoznici prevezli su na različitim **međugradskim pravcima** ukupno 123,94 milijuna putnika. U nastavku raspodjela po oblicima prijevoza:

Oblik prijevoza	Milijuni putnika (2006)	Promjena u odnosu na 2001.
Cestovni	63,6	- 5,6% pad
Željeznički	46,2 ¹	25,6% porast
Pomorski i obalni	12,1	34,3% porast
Zračni	2,07	65,6% porast

Izvor: Državni zavod za statistiku

Sredstva urbanog prijevoza prevezla su tijekom 2006:

Oblik prijevoza	Milijuni putnika (2006.)	Promjena u odnosu na 2001.
Autobusi	186,8	-15,6% pad
Tramvaji	179,5	1,3% porast

Izvor: Državni zavod za statistiku

46,2 milijuna putnika prevezenih **željeznicom** u 2006. odgovaraju 1,362 milijuna putničkih kilometara. Ovo predstavlja 97,3% razine iz 1990., što je zadnja predratna godina.

Osim toga, domaći putnici čine od oko 95,8% svih putnika u 2006. i 67,9% ukupnih putničkih kilometara. Preko 600 vlakova koristilo se svaki dan u domaćem putničkom prometu, kako slijedi:

- gradski i prigradski vlakovi u području Zagreba – 72 vlaka;
- lokalni vlakovi za udaljenosti od oko 100 kilometara koji se koriste u prijevozu radno aktivnih dnevnih i tjednih migranata između gradskih središta i okolnih područja – 515 vlakova;
- međugradski vlakovi koji povezuju gradove i županije – 48 vlaka;
- vlakovi za slobodno vrijeme, sportski vlakovi i vlakovi za posebna događanja koja organizira HŽ putnički prijevoz i turističke agencije.

Međunarodni putnici činili su preostalih 4,2% ukupnih putnika, ali 32,1% putničkih kilometara. Ukupno se 106 vlakova koristilo za međunarodni putnički promet, pri čemu su najvažnije sljedeće putničke usluge/linije:

- Od Zagreba do sljedećih odredišta (i natrag): Beč, Budimpešta, München, Venecija, Zürich, Ljubljana, Beograd.
- Rijeka - Budimpešta i Rijeka - Ljubljana.

Većina međunarodnih putnika željeznicom koristi željeznički Paneuropski koridor X.

Trend u putničkom željezničkom prijevozu: Brojke iz posljednje dvije godine potvrđuju opći trend. Uspješnost željeznice, u smislu broja prevezenih putnika porasla je za skoro 14% od 2000.-2005. Međutim, ako uspješnost željeznice mjerimo brojem prijeđenih kilometara od strane putnika, onda je njezin rast zapravo malen, s 1,252 milijuna na 1,265 milijuna ili 1,04% od 2000.-2005.

¹ Uključujući prigradski promet

Statistike pokazuju da rast prometa u željezničkom putničkom prometu potječe od kraćih udaljenosti u gradskom i prigradskom prometu, području koje se smatra značajnim potencijalom rasta za željeznicu.

U pogledu kvalitete usluge, komercijalna brzina putničkih vlakova bila je 48km/h, i vlakovi su kasnili obično 5 minuta na svakih prijeđenih 100 km.

Glede **teretnog prijevoza unutarnjim plovnim putovima**, on bilježi stalni rast na rijeci Dunavu, dok na rijeci Savi stagnira na niskoj razini, uglavnom zbog vrlo loših sigurnosnih uvjeta za plovidbu u nižem dijelu rijeke. U 2006. u javnom prijevozu robe prevezeno je 1 697 000 tona, isključujući tranzitni promet na Dunavu.

Godišnje brojke za riječni promet temelje se na informacijama koje su dala nadležne lučke uprave i izražene su u broju prevezenih tona. Veća aktivnost hrvatskih luka vezana je za povećanje međunarodnog tereta. Između 2000. i 2005. riječni teretni promet porastao je sa 646 000 tona na 1 629 000 tona u sljedećim lukama: Osijek, Sisak, Slavonski Brod i Vukovar. Najveći porast zabilježen je u luci Vukovar, s vrlo visokim postotkom tranzitnog prometa – 80%.

Promatramo li situaciju na rijeci Savi, obujam teretnog prometa uništen je od predratnog razdoblja. Prije 1990. godišnje je prevoženo oko 7,5 milijuna tona¹. Do 2005., ne računajući šljunak i pijesak, obim prometa iznosio je više od 200 000 tona riječnog tereta.

Glede **pomorskog prometa**, broj putnika stalno raste od 2001. Ukupno je 9 milijuna putnika prevezeno u 2001., dok je u 2003. prevezeno 10,5 milijuna putnika. U razdoblju od siječnja do listopada 2004. prevezeno je 9,5 milijuna putnika i 22,58 milijuna tona tereta. U 2006. prevezeno je 12 milijuna putnika i 31 423 tona tereta.

U pogledu **zračnog prometa**, ukupno je 4,4 milijuna putnika prevezeno u 2006. u usporedbi s 3,94 milijuna putnika u 2005. Najveći dio putničkog prometa ostvaren je u zračnim lukama Zagreb, Split i Dubrovnik. U „Razvoju zračnog prometa u Republici Hrvatskoj“ Instituta za promet i komunikacije iz 2002. predviđen je rast zračnog prometa od 8,8% godišnje sve do 2010.

Analiza stanja hrvatskih zračnih luka pokazuje veliki zaostatak u odnosu na druge europske države, posebice glede putnika, zračnih luka i tehnika rukovanja teretom pri dolasku i odlasku. Zračne luke trenutno operiraju koristeći opremu u skladu s postojećim sigurnosnim standardima, ali kako bi bile konkurentne trebalo bi ih opremiti, modernizirati i dovesti do razine u skladu s trenutnim svjetskim standardima.

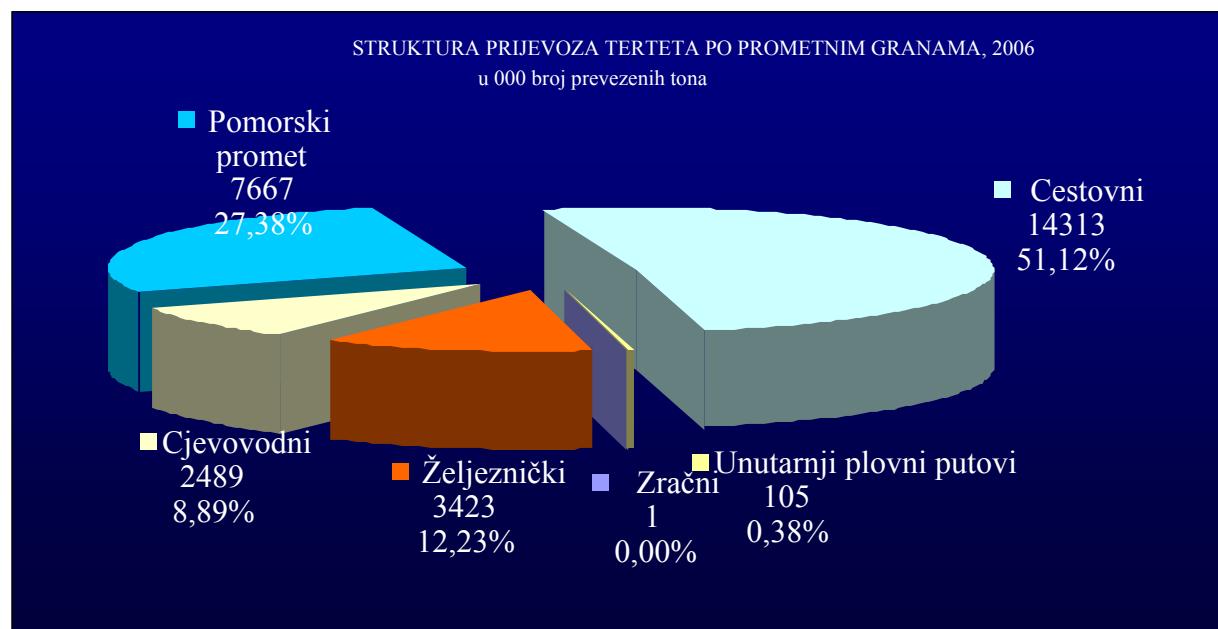
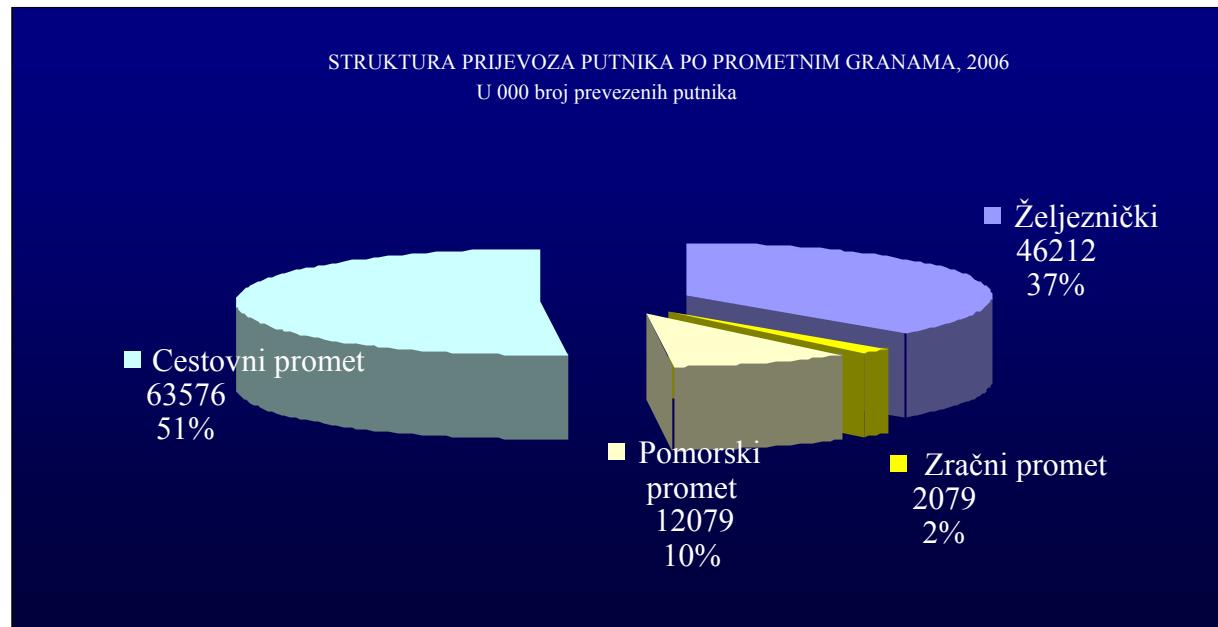
Status zračnih luka u Republici Hrvatskoj reguliran je Zakonom o zračnim lukama (Narodne novine br. 19/98). Danom stupanja na snagu Zakona o zračnim lukama, one su postale društva s ograničenom odgovornošću čiji su dioničari država, županija u kojoj su smještene i tijela lokalne vlasti.

2.1.2.3. Struktura po vrstama prijevoza

U nastavku dajemo strukturu po vrstama prijevoza za putnički i teretni promet za 2006., mjereno u broju prevezenih putnika i tona.²

¹ MMTPR; Državni zavod za statistiku (bijše) SFRJ

² MMTPR, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika pokazuje dominaciju cestovnog prometa i u putničkom i u teretnom prijevozu, sa željezničkim prometom čiji je udio samo 37% u putničkom odnosno 12% u teretnom, i unutarnjom plovidbom kojoj pripada manje od 1% prijevoza svih roba.

U ovom kontekstu moramo podsjetiti da je hrvatska željeznička mreža pretrpjela veliku štetu tijekom rata. Njezin vozni park, lokomotive i vagoni, bio je teško oštećen ili jednostavno opljačkan pa iz tih razloga i zbog pada gospodarske aktivnosti tijekom i nakon rata, željeznički promet još uvijek nije dostigao predratnu razinu. Drugi odlučujući čimbenik nesumnjivo je

Promatramo li strukturu udjela različitih vrsta prijevoza, nameće se osjećaj "križe" u željezničkom i sektoru unutarnje plovidbe.

izvrsna arterijska cestovna mreža u Hrvatskoj danas, koja prolazi paralelno s željezničkim koridorima, što za Hrvatske željeznice predstavlja stalnu prijetnju preusmjeravanja prometa sa željeznice na ceste.

Isto tako, promet na rijeci Savi gotovo je nestao, većinom zbog opstrukcije plovnih dijelova uzrokovane ratom.

Nadalje, primijetimo sljedeće:

- **Tržišni udio željeznice posebno je nizak u pogledu prijevoza robe** (12,2%), između ostalog i zbog slabe brzine komercijalnih vlakova, dok je tržišni udio unutarnjih plovnih putova trenutno gotovo neznatan.
- **Ogroman udio i u teretnom i u putničkom prometu pripada cestama.** Jaka konkurentska pozicija cestovne vrste prijevoza odražava se na neki način u činjenici da je godišnji porast teretnjaka (3,9% od 2004. do 2005.) manje-više u skladu s rastom BDP-a.
- Unatoč tome, kao što je razvidno iz poboljšanja učinkovitosti u prošlosti, **i u željezničkom i u riječnom prometu primjetni su pozitivni znakovi revitalizacije.**

2.1.2.4. Prekogranični promet

U 2006. u Hrvatsku je **cestom** ušlo 19,99 milijuna osobnih vozila, što je porast od 5,1% u odnosu na 2005. (19,03 milijuna vozila). Od tog broja dvije trećine vozila registrirano je u drugim državama.

Iste je godine ukupno 69,58 milijuna putnika ušlo u Hrvatsku (sve vrste prijevoza), što je porast od 4% u odnosu na 2005. Od te brojke, hrvatski državljanini čine 22,9 milijuna (što je porast od 3,2% u odnosu na 2005.) a 47,49 milijuna su strani državljanini (4,4% porasta).

Najzanimljivije je da je 66,1 milijuna ili **95,4%** putnika ušlo u zemlju putničkim vozilima, brojka koja dobro ilustrira efekt generiranja prometa izazvan novom mrežom autocesta.

Udio različitih oblika prijevoza u ukupnom prekograničnom prometu je slijedeći:

Vrsta prijevoza	Milijuni putnika (2006.)	Promjena u odnosu na 2005.
Cestovni	66,09	3,6% porast
Pomorski i obalni	1,07	8,7% porast (9,4% porast samo stranci)
Željeznički	0,66	9% pad
Zračni	1,75	16,2% porast

2.1.2.5. Gradska prijevoz

Suočeni s velikim rastom gradskog prometa u gradovima Republike Hrvatske, gradske uprave, a poglavito Grada Zagreba, poduzimale su i poduzimaju brojne planske, tehničke i pravne mjere kako bi smanjile neželjene učinke gradskog prometa na život gradskog stanovništva i time povećali njihovu mobilnost. Osvrnut ćemo se na Grad Zagreb, glavni grad Hrvatske, budući da on predvodi u provedbi mjera vezanih za čist i sigurni gradski prijevoz.

Planirane mjere, u skladu s rastom putovanja, predviđaju izgradnju brze gradske željeznice. Objektivno se realizacija tih ciljeva može očekivati do 2015. Gradska uprava organizirala je pješačke zone i biciklističke staze gdje god je to moguće. Značajna sredstva usmjerena su na javni promet. Kupljeno je 75 novih tramvaja, i naručeno još 75 novih. Budući da je jasno da je javni promet najbolje rješenje za gradove, gradski autobusi prilagođeni su za korištenje biogoriva.

Gradski autobusi na biogorivo počeli su se koristiti u svibnju 2007. Trenutno je to samo 10 autobusa, ali se očekuje da će nakon probnog razdoblja svih 150 autobusa voziti na biogorivo. Situacija je slična u drugim gradovima ali zbog manjeg broja stanovnika problema je manje. Unatoč tome, svi

problemim vezani za utjecaj prometa na okoliš rješavaju se koordiniranim radom svih hrvatskih gradova.

Neke informacije o broju putnika u hrvatskim gradovima u 2006.:

Autobusi	186 768 000 putnika
Tramvaji	179 515 000 putnika

Broj putnika (u milijunima) u gradskom i prigradskom prijevozu Grada Zagreba.

Godina	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Broj putnika	19 533	19 590	19 598	20 144	21 151	27 325

2.1.2.6. Perspektiva

Općenito

Prema trenutnim preliminarnim prometnim prognozama osnovnu prometnu mrežu područja Balkana u sklopu prethodnih procjena prometnog sektora¹, predviđa se da će promet cestama porasti za 200-300%, i željeznicom za 60-140%. Te brojke odražavaju scenarij umjerenog rasta za prometni sektor.

Čini se logičnim pretpostaviti da će se u slučaju Hrvatske porast međunarodnog putničkog i teretnog prometa koncentrirati na Koridor X.

Za Hrvatsku, kao prirodno tranzitnu državu i središte Paneuropskog prometnog koridora X koji povezuje Austriju s Grčkom, od iznimne važnosti je da **postupno poveća interoperabilnost** i **postigne nesmetan prijelaz granice**, posebice za željeznicu na Koridoru X, kako bi se uspješno pozicionirala u konkurenciji koridora unutar regije i među regijama i bila u mogućnosti ostvariti značajan udio budućeg prometnog potencijala. Osim toga, povećanje tržišnog udjela u međunarodnom prometu robom i putnicima na Koridoru X preduvjet je finansijske isplativosti ulaganja u pruge i poslovanje željeznice.

U razvoju mrežne interoperabilnosti u novom transeuropskom kontekstu, sustav kontrole vlakova ključna je poveznica između nacionalnih mreža i između infrastrukture i poslovanja željeznice. Stoga se u OPP-u, potpuno svjesni činjenice da je intenzivnije usklađivanje sustava bitan cilj kojeg treba ostvariti i u želji da se ubrza standardizacija, fokusira na projekte ulaganja u željeznicu koji se bave unaprjeđenjem sustava signalizacije i instalacijom Europskog sustava upravljanja vlakovima (ETCS)².

Prognoze za željeznički promet

Glede potencijala budućeg razvoja, razumnim se čine sljedeće pretpostavke:

- Međunarodni promet na većim udaljenostima i intermodalni promet bit će čimbenici u budućem rastu potražnje u Hrvatskoj.
- Iako se u dostupnim studijama željezničkog tržišta ne identificira značajan potencijal za rast lokalnog međugradskog putničkog prometa, nedavno iskustvo pokazuje da je prigradski

¹ Odnosi se uglavnom na REBIS studiju financiranu od EU-a, konačno izvešće iz srpnja 2003. U međugradskom prometu, zračni promet je postao konkurenjom za željeznicu. Glavne zračne luke su smještene u Zagrebu, Dubrovniku, Splitu, Zadru, Puli, Rijeci i Osijeku. Postoje još dva aerodroma u Malom Lošinju i Braču za uglavnom posebne usluge, kao i 17 aerodroma za spuštanje zrakoplova općeg tipa, 5 malih aerodroma, 3 heliodroma za ekskluzivnu upotrebu i 4 heliodroma za hitne slučajeve.

² ETCS treba jamčiti brzo, gusto i sigurno prekogranično kretanje brzih vlakova na europskoj razini.

promet tržište potencijalnog rasta za željeznicu. Već se danas oko 90% prometa svih dnevnih vlakova odnosi na gradski promet i odlaske na posao migranata.

Prema unutarnjim prognozama za željeznicu, planirani cilj za sljedeće razdoblje je oko 3,9% porasta u unutarnjem putničkom prometu i 4,9% porasta u međunarodnom putničkom prometu.

Za isto je razdoblje planiran prosječan godišnji porast od 4,3% za željeznički teretni promet (u tonama), od toga 8,1 za domaći promet i 3,1% za međunarodni.

Te se prognoze temelje na porastu prometne aktivnosti na arterijskim prometnim pravcima prema istoku, od Srednje Europe u smjeru Južne Europe preko Hrvatske uzduž Koridora X, i daljnji porast prometne aktivnosti od i prema Bosni i Hercegovini, i konačno na povećanju prometa u lukama, posebice u Rijeci.

Dakako, značajan preduvjet za porast udjela željeznice u prometnom tržištu je modernizacija i obnova vozognog parka u skladu s trenutnim zahtjevima tržišta, kao i poticanje novih proizvoda, primjerice ROLA.

Prognoza za unutarnju plovidbu

Trenutno nema konkretnih projekcija za promet riječnim slivom Save. Postoje, međutim, pokazatelji značajnog prometnog potencijala u budućim godinama. Potrebno je stoga provesti studije kako bi se dobili podaci o rastu riječnog prometa i potencijalnim prihodima.

SEETO VPD 2007-2011. ukazuje na potrebu poboljšanja plovidbe na rijeci Savi kako bi se osigurala povezanost Bosne i Hercegovine s Hrvatskom.

Pod uvjetom da se poboljšaju uvjeti plovidbe, očekuje se da bi lokalna i strana industrija generirala veći promet na širem području porječja, kao što su na primjer drvna industrija u Slavonskom brodu, kemijska industrija u Srbiji, crna metalurgija u Srednjoj Bosni, te turizam kao grana koja je snažno zainteresirana za razvoj rijeke Save.

2.1.3. SWOT analiza

Sljedeća analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT) sažima opisano u odjelicima 2.1.1. i 2.1.2, ali je ograničena na pod-sektore željeznicu i unutarnju plovidbu, s obzirom na planiranu koncentraciju IPA sredstava u ovom Operativnom programu.

SWOT profil - željeznice

Sažetak: Snaga hrvatske željeznice je u njezinom kapacitetu nosivosti, kao i u njezinoj energetskoj učinkovitosti u usporedbi s cestovnim prijevoznicima¹. Veličinu mreže može se promatrati i kao snagu i kao slabost, posljednje zbog problema nerentabilnih linijskih usluga. Zbog loših uvjeta na mreži i nedostatnog financiranja u prošlosti, učinkovitost poslovanja je ugrožena i mreža pati zbog stalnih ograničenja brzine (vidi raspravu u odjeljku 2.1.1.), otkazivanja vlakova i kašnjenja.

Operativni problemi su karakteristični za Osnovnu regionalnu željezničku mrežu cijele JIE: Prema posljednjim informacijama², 65% Osnovne mreže suočeno je s obveznim ograničenjima brzine.

¹ Udio potrošnje energije je oko 4:1 u korist željeznice, pretpostavljajući istu brzinu putovanja (Izvor: Radni dokumenti Svjetske banke 634 "Railways and Energy").

² SEETO VPD 2007.-2011.

Željeznica je, ipak, sve više usmjeren na potrebe tržišta, multimodalni promet (uključujući Ro-La) smatra se budućom šansom na tržištu, a izlazak na tržište ovisit će o konkurentnosti željeznica. Porast broja vozila u vlasništvu predstavlja ozbiljan izazov za alternativne vrste prijevoza, što je općenito povezano s povećanim očekivanjima od usluga.

PREDNOSTI:

INFRASTRUKTURA

- Položaj zemljopisne mreže koji pogoduje razvoju međunarodnog prometa kao dijela paneuropskih prometnih koridora X, V i VII;
- Dobra povezanost s gradskim i prigradskim centrima;
- Dobra povezanost s komercijalnim pomorskim lukama;
- Hrvatska i države u susjedstvu imaju istu širinu kolosijeka;
- Dostupnost intermodalnog (RO-LA) teretnog terminala na granici (Spačva)
- Zajednički granični prijelazi s Mađarskom i Slovenijom.

POSLOVANJE

- Mogućnosti prijevoza velike količine rasutog tereta;
- Sigurni, energetski učinkovit i ekološki prihvatljiv oblik prijevoza,
- Manja ovisnost o vremenskim uvjetima nego kod alternativnih oblika prijevoza;
- Dostupnost multimodalnih transportnih postrojenja (fokus na Ro-La);
- Ulaganja u moderne komponente voznog parka (nagibni vlakovi za putnički promet);
- Bilateralni sporazumi o prekograničnom prometu između Hrvatske i susjednih zemalja.

FINANCIJE

- Postupni rast prihodovne osnove, zahvaljujući rastu obujma prometa i u putničkom i u teretnom sektoru;
Kao posljedica navedenog, smanjivanje potreba za potporama iz državnog proračuna;
- Povećana komercijalna sloboda u pogledu politike cijena;
- Postojanje sustava koncesija (za izgradnju autocesta i njihovu djelatnost)

MENADŽMENT / UPRAVLJANJE

- Uznapredovali proces strukturne prilagodbe Hrvatskih željeznica, s ciljem stvaranja novog željezničkog holdinga;
- Povećano prihvaćanje modernih kriterija za usluge;
- Posebna shema promicanja multimodalnog prometa od strane MMTPR-a.

Pravna transpozicija željezničkog zakonodavstva EU

- Uspješno postupno usklajivanje sa zahtjevima prometnog *acquisa* EU
- Zakonom o željeznicu iz 1994. (izmijenjenim i dopunjениm u 1998.) započela je prva faza restrukturiranja HŽ-a iz bivšeg poduzeća u državnom vlasništvu u javno društvo s ograničenom odgovornošću (novi Zakon o podjeli HŽ-a iz siječnja 2006. otvara mogućnost uspostave nove strukture holdinga u željeznici).
- Zakonom o željeznicu iz srpnja 2003. otvara se put razdvajanju upravljanja infrastrukturom i poslovanja vlakova i novi Zakon o podjeli HŽ-a iz siječnja 2006. omogućuje uspostavu nove strukture holdinga u željeznici.
- Izrađuje se novi Zakon o sigurnosti željeznice.

SLABOSTI:

INFRASTRUKTURA

- Ograničenja mreže (rigidnost) u pogledu područja pokrivenosti;
- Segmenti jednokolosiječne pruge na dionicama arterijskih pruga;
- Hrvatski električni vučni sustav (25 KW) razlikuje se od onog u susjednoj Sloveniji – tehnička prepreka interoperabilnosti.

POSLOVANJE

- Neodgovarajući željeznički vozni park, posebice u pogledu standarda potražnje i kvalitete;
- Zastarjeli sustav signalizacije i telekomunikacije;
- Nužna zamjena lokomotiva na svim granicama;
- Niska komercijalna brzina kao posljedica nedostatka ulaganja u modernizaciju sustava;
- Oronulo stanje i loše održavanje željezničkog voznog parka kao glavni razlog za česte kolapsе i infrastrukture i vlakova koji uzrokuju nepravilnosti i kašnjenja što za posljedicu ima da se korisnici okreću drugim vrstama prijevoza;
- Novim propisima se izdvaja poslovanje, ali su komercijalni ciljevi i dalje slabi (koncepti);
- Privatni sektor nije uključen u obnovu ili održavanje;
- Organizacijske strukture i dalje su u velikoj mjeri utemeljene na konceptu tržišta (tržište prodavatelja);
- U ovom trenutku nema otvorenog pristupa željezničkom tržištu, zato što još uvijek nisu utvrđene potrebne pravne odredbe;
- Nedostatna pouzdanost (stizanje na vrijeme).

FINANCIJE

- Ograničena sposobnost samofinanciranja;
- Negativni poslovni rezultati (stvaranje gubitaka);
- Smanjivanje proračunskih resursa za lokalni putnički promet (lokalne linije), što za posljedicu ima moguće ukidanje linija;
- Posluju nerentabilne linije;
- Neodrživa shema nadoknade prometnih troškova za željezničko društvo-kćer AGIT d.o.o., angažirano za kombinirani prijevoz.

MENADŽMENT/UPRAVLJANJE

- Slabo ili gotovo nepostojeće rješavanje pomoćnih djelatnosti (17 ovisnih društava su u većinskom vlasništvu HŽ-a);
- Nema sudjelovanja privatnog sektora u pomoćnim djelatnostima;
- Trenutno Hrvatskoj nedostaju institucije koje su preduvjet za otvaranje tržišta; tijelo za licenciranje; regulatorno tijelo, sigurnosno tijelo, upravitelj infrastrukturom, tijelo za alokaciju kapaciteta, tijelo koje određuje cijene i obaviješteno tijelo, pri čemu su najžurniji neovisno regulatorno tijelo i neovisni upravitelj infrastrukture.
- Problemi s osobljem unutar upravljačke strukture – stalni manjak odgovarajuće ospozobljenog osoblja;
- Nedovoljno razvijeni administrativni kapaciteti.

PRAVNA TRANSPOZICIJA ŽELJEZNIČKOG ZAKONODAVSTVA EU

- Doneseni su novi propisi u skladu s prometnim *acquisom*, ali i dalje postoje pravne i institucionalne neusklađenosti i nedostatak podzakonskih propisa i provedbe.

PRILIKE:

- Uslugiti hrvatsku mrežu i sposobnost poslovanja s europskim normama i praksom;
- Povećati kvalitetu usluga, produktivnost i učinkovitost željeznice koristeći europska mjerila i najbolje prakse;
- Razviti željezničku mrežu i usluge u skladu s konceptom održivog prometa;
- Dalje provoditi koncept modernog „upravljanja logističkim lancem“ i intermodalni promet;
- Ponovno zadobiti tržišne udjele u putničkom i teretnom prometu, i posebice stvoriti novo tržište za putovanja na veće udaljenosti na Koridoru X, Vb i Vc;
- Unaprijediti, stabilizirati i konsolidirati finansijsku situaciju u željeznici;
- Odgovoriti na sve težu finansijsku situaciju u lokalnom putničkom prometu razvijanjem novih modela suradnje zajedno s lokalnim vlastima;
- Pridonijeti stabilizaciji političkih i ekonomskih prilika u širem okruženju;
- Poduprijeti trajnu urbanizaciju i trendove urbanih migracija osiguravanjem odgovarajućih gradskih, prigradskih i međugradskih usluga;
- Iskoristiti u potpunosti porast prometne potražnje u gradskom, prigradskom i međugradskom prometu;
- Doprinijeti i profitirati od obnove domaćih pomorskih luka i luke Vukovar;
- Privući sredstva privatnog sektora za unaprjeđenje željezničkog sustava

PRIJETNJE:

- Manjak značajnih ulaganja smanjiti će konkurentske prednosti željezničkog prometa u korist drugih vrsta prijevoza i ta će situacija u međunarodnom prometu pogodovati stranim željezničkim poduzećima, kao i drugim konkurenckim vrstama prijevoza, posebice cestovnom prometu;
- Hrvatska gubi u međunarodnoj konkurenciji koridora.
- Relativno kratko razdoblje primjene projekta (N+3 pravilo)

SWOT profil - unutarnja plovidba

Sažetak: prednost riječnog prometa je njegov veliki kapacitet prijevoza, premda pri niskim komercijalnim brzinama. Glavni argument za otpremnike robe da odaberu prijevoz unutarnjim plovnim putovima je prednost jediničnog troška, posebice za rasute terete kao što su sirovine, nafta i naftne prerađevine, rude i metali te kemikalije. Međutim, svi oni predstavljaju tržište na kojem konkurira i željeznica. Čimbenici koji ne idu u prilog riječnom prometu su da razina vode fluktuirala ovisno o vremenskim uvjetima, što predstavlja element nesigurnosti i vodi do gospodarskih ograničenja. Zaštita okoliša je glavni razlog za davanje prednosti unutarnjoj plovidbi iz perspektive javnog interesa, ali prijevoz opasne robe predstavlja potencijalnu opasnost za kvalitetu vode. Multimodalni promet se može smatrati budućim poslovnim potencijalom.

SNAGE:

- Vrsta prijevoza za prijevoz rasutog tereta velikog obujma;
- Sigurna, energetski učinkovita i za okoliš prihvatljiva vrsta prijevoza;
- Promet se može odvijati 24 sata na dan, 7 dana na tjedan, što omogućava veću fleksibilnost u rasporedavanju aktivnosti;
- Privatizacijski proces u lukama je dovršen odvajanjem administrativnih funkcija od komercijalnih djelatnosti;
- Postoji sustav koncesija;
- Naplaćivanje lučkih pristojbi (za korištenje pristaništa) u skladu s praksom EU;
- Naknada troškova u potpunost se provodi kroz pristojbe;
- Rasprostranjeno sudjelovanje privatnog sektora;
- Komercijalizirana djelatnost održavanja;
- Sklopljen „Okvirni sporazum o slivu rijeke Save“ koji uključuje sve obalne države i uspostavu Odbora za rijeku Savu kojem je povjeren razvoj rijeke Save;
- Dobar napredak u usklađivanju s međunarodnim i zakonodavstvom EU-a.

SLABOSTI

- Fizičke prepreke plovidbe dovode do plovnih rizika.
- Nedostatno održavanje i zastarjela infrastruktura plovnih putova i riječnih luka;
- Relativno niska komercijalna brzina, a time i dugo vrijeme putovanja;
- Nedovoljna pouzdanost (dolazak na vrijeme) zbog nedostatno razvijenih putova;
- Kratko razdoblje plovnosti zbog teških hidrometeoroloških uvjeta (niska razina vode, magla itd.);
- Ograničene konzultacije pri planiranju ulaganja;
- Neusklađenost s prometnim *acquisem* EU-a (uzajamno priznavanje dokumenata);
- Ne postoje planovi za slučaj nužde za slučaj težih zagadenja;
- Zastario sustav signalizacije;
- Prijevoz opasne robe predstavlja potencijalnu prijetnju kvaliteti vode
- Nizak tržišni udio;
- Problemi s osobljem u upravljačkoj strukturi – nedostatak odgovarajuće osposobljenog osoblja;
- Relativno nerazvijeni administrativni kapaciteti.

PRILIKE

- Uspostaviti međunarodno prihvatljiv sustav plovidbe; plovidbene sigurnosti i dovesti plovne putove do razine kategorije IV;
- Uskladiti hrvatsku mrežu i sposobnost poslovanja s europskim normama i praksom;
- Ponovno uspostaviti riječni promet kao privlačnu alternativu i stvoriti učinak preusmjeravanja prometa; prometne gužve na tlu mogu se izbjegći prebacivanjem tereta s visokom sklonosću unutarnjoj plovidbi s cesti na unutarnje plovne putove;
- Unaprijediti multimodalna prometna rješenja poboljšanjem prekrcajnih čvorova i postrojenja (riječne luke);
- Poduzeti potrebne aktivnosti kako bi se privatni sektor uključio u obnovu plovnih putova i oporavak komercijalne plovidbe;

- Stvoriti sinergije između plovnog puta Dunava i razvoja sliva rijeke Save, vodeći računa o trećoj Paneuropskoj prometnoj konferenciji, sukladno kojoj se Koridor VII odnosi na povezanost Dunava-Save kao dio relevantnog sustava unutarnjih plovnih putova;
- Revitalizirati gospodarstvo sliva rijeke Save i promicati smještanje industrije u blizini rijeke, uključujući plovne pritoke;
- Povećati kvalitetu usluga, produktivnost i učinkovitost, koristeći europska mjerila i najbolju praksu;
- Razviti riječni sлив u skladu s konceptom održivog prometa;
- Unaprijediti koncept modernog «upravljanja logističkim lancem» i intermodalnog prometa;
- Ponovno zadobiti tržišne udjele u teretnom prometu na tržištima riječne robe;
- Pokrenuti riječni turizam i turističku industriju u riječnom sливу;
- Poboljšati, stabilizirati i konsolidirati finansijsku situaciju uprava riječnih luka; NAIADES – Europski akcijski plan za unutarnju plovidbu.¹

PRIJETNJE

• Kapaciteti se ne koriste dovoljno; • Neki od infrastrukturnih projekata, posebice na rijeci Dravi, mogli bi imati štetne posljedice na postojeći okoliš (tlo, prirodna staništa) – i o tim će se pitanjima voditi računa pri budućim procjenama učinka na okoliš; • Manjak značajnijih ulaganja dodatno će pogoršati riječne usluge i potpuno ih marginalizirati unutar prometnog sustava Hrvatske i regije, većinom u korist cestovnog prometa, uz s tim povezane negativne posljedice poput prometnih gužvi i onečišćenja zraka; • Zbog manjka sredstava razvojni potencijal riječnog sliva Save ostat će neistražen; • Poseban interes poduzeća koja se bave vađenjem i prijevozom šljunka • Nekontrolirana eksploatacija u prekograničnom području s Bosnom i Hercegovinom; • Relativno kratko razdoblje provedbe projekta (N+3 pravilo).

U SWOT analizi iskristalizirao se veći broj zajedničkih pojava, naime:

- Loše stanje infrastrukture kao rezultat više od desetljeća bez investicija;
- Slaba iskoristivost kapaciteta infrastrukture;
- Žurna potreba za značajnim ulaganjima u infrastrukturu;
- Veliki potencijal za rast prometa;
- Problemi s jačanjem ljudskih potencijala i sposobnosti;
- Uža suradnja između pod-sektora već pokrenuta (luke Vukovar, Sisak i Slavonski Brod);
- Međunarodna suradnja intenzivirana u oba pod-sektora.

2.1.4. Srednjoročne potrebe i ciljevi u željeznici

Daljnja ulaganja odnosit će se prvenstveno na Paneuropske koridore Vb, Vc i X, kako bi se ostvarila njihova interoperabilnost u skladu s direktivama Europske unije i kako bi postali privlačniji za druge operatore i prometne organizacije. Nakon planirane nadogradnje infrastrukture, bit će moguće sljedeće brzine vlakova:

• Međunarodni vlakovi (željeznički koridori)	160 km/h
• Regionalni vlakovi	120 km/h
• Lokalni vlakovi	80 km/h

¹ Novi NAIADES program nastojat će potaknuti prijevoz u unutarnjoj plovidbi kao ekološku alternativu cestovnom teretnom prometu. Akcijski plan bavit će se lošim imidžom sektora i infrastrukturnim problemima.

Te karakteristike i brzine (za međunarodne željeznice) prvenstveno su planirane na željezničkoj dionici Oštarije - Knin – Split i na sljedećim Paneuropskim koridorima i ograncima:

- **X** Savski Marof - Zagreb - Vinkovci - Tovarnik
- **Vb** Rijeka - Zagreb - Botovo
- **Vc** Ploče - Metković i Beli Manastir - Osijek - Vrpolje - Šamac

U skladu s nacrtom **Petogodišnjeg plana razvoja HŽ-a** koji služi kao osnova za pripremu Nacionalnog programa modernizacije željezničke infrastrukture, i drugih nacionalnih programskih dokumenata, srednjoročne potrebe i ciljevi u tom sektoru su:

- Povećati obim i kvalitetu prometa, zajedno s planiranim smanjenjem broja zaposlenika u skladu s modernizacijom i poboljšanom kvalitetom učinka;
- Ulagati u infrastrukturu, posebice u modernizaciju i izgradnju željezničkih pruga od međunarodnog značaja (Koridor X, Vb, Vb1 i Vc),
- Ulagati u prijevoz; nabavu novih motornih jedinica, putničkih i teretnih vagona, višenamjenskih i ranžirnih lokomotiva i modernizaciju lokomotiva, odnosno ulaganja koja imaju za cilj povećani obim i kvalitetu putničkog i teretnog prometa,
- Bolja regionalna, gospodarska i prometna povezanost Republike Hrvatske, posebice bolja povezanost hrvatskih luka sa željezničkom infrastrukturom,
- Bolja povezanost nacionalnog željezničkog sustava sa susjednim državama,
- Rješavanje pitanja prigradskog prometa u većim gradovima (širenje zagrebačkog prigradskog prometa, primjena prigradskog prometa u Rijeci, Splitu i Osijeku).

2.1.5. Srednjoročne potrebe i ciljevi u riječnom prometu

U skladu s nacrtom **Petogodišnjeg plana za unutarnju plovidbu i luke unutarnjih voda**, i s drugim nacionalnim programskim dokumentima, srednjoročne potrebe i ciljevi u ovom sektoru su:

- Uspostava međunarodne klase plovnih putova (Dunav, Drava, Sava) sukladno Europskom sporazumu o glavnim unutarnjim plovnim putovima međunarodne razina (AGN)
- Povećanje udjela unutarnjeg prometa s obzirom na druge oblike prijevoza, uz značajan udio tranzitnog prometa općeg prijevoza, kontejnera i RO-RO prijevoza.
- Modernizacija flote kako bi se prilagodila novim zahtjevima o prometu i okolišu,
- Primjena povoljnih uvjeta za razvoj multimodalnog prometa
- Promicanje poslova, vještina i znanja vezanih uz aktivnosti na plovnim putovima
- Jamčenje sigurnosti ljudi i zaštite okoliša.

Pristupno partnerstvo (prometni sektor) ističe *kratkoročne i srednjoročne* prioritete. Srednjoročni prioritet u sektoru unutarnje plovidbe jest:

- Raditi na usklađivanju s acquisem EU u području prijevoza u unutarnjoj plovidbi, posebice u pogledu sigurnosti plovidbe i usluga riječnih informacija.

U smislu Pristupnog partnerstva, OPP će pridonijeti srednjoročnim prioritetima – izradi projekata za ulaganja u nadogradnju međunarodne klase plovnih putova i lučke infrastrukture. Unutarnja plovidba je u **Okviru za usklađivanje strategija 2007.-2013.** postavljena kao jedan od dva prioritetska cilja koja će se financirati u sklopu IPA pomoći.

Prioriteti **Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (VIPD)** sadrže ulaganja vezana za acquis u unaprjeđenje i modernizaciju mreže unutarnjih plovnih putova do europskih standarda na Koridoru VII.

Na temelju Prometne strategije iz 1999. i drugih sektorskih dokumenata Republika Hrvatska investira u luke i unutarnje plovne puteve. Pored redovnog održavanja plovnih putova, provest će se projekt ozidavanja nasipa na **Dunavu**, i izgraditi objekti za regulaciju vode kako bi se reguliralo plovni put uzvodno od ušća Drave. Planirane su aktivnosti na stabilizaciji riječnog korita rijeke **Drave**, zatvorit će se staro riječno korito a nova luka u vidu bazena bit će izgrađena u području Nemetina. Osim redovnog održavanja rijeke **Save**, planirano je nadograditi plovne puteve rijeke Save do kategorije IV, zajedno s Bosnom i Hercegovinom i Komisijom za Savu. Najvažniji poduhvat je izgradnja luke Vukovar, s obzirom na značajnu štetu koju je stara luka pretrpjela tijekom rata (luka je nadograđivana tijekom zadnjih pet godina). Osim aktivnosti na redovnom održavanju, izrađuje se dokumentacija za daljnji razvoj za luke Sisak, Slavonski Brod i Osijek. Luka Osijek gradi luku u vidu bazena u području Nemetina, luka Sisak priprema master plan, a luka Slavonski Brod nastavlja s izgradnjom lučkog i multimodalnog terminala.

2.2. STRATEŠKI PRIORITETI

Ovaj se OPP temelji na VIPD i OUS strategiji i ciljevima prikazanim u gornjem odjeljku 1.2, koji odražavaju smjernice politike EU iz „Bijele knjige: Europska prometna politika za 2010.: vrijeme odluke“ (COM (2001) 370 konačna). Ovaj OPP se bavi slabostima koje su utvrđene u gore navedenoj SWOT analizi i fokusira se na unaprjeđenja infrastrukture/poslovanja željeznice i unutarnje plovidbe.

Sukladno navedenom, strateški pristup iz ovog OPP-a ima za cilj:

- ✓ integraciju mreže, povećanu/poboljšanu interoperabilnost na razinama kvalitete u hrvatskoj mreži koja zadovoljava standarde EU, s naglaskom na željezničku mrežu i sustav unutarnje plovidbe;
- ✓ korištenje komparativnih gospodarskih i ekoloških prednosti željezničkog i prometa unutarnjim plovnim putovima koji može podnijeti velike količine umjereno homogenog prometa na veće udaljenosti, kako putničkog tako i teretnog.

Trenutni energetski trendovi dodatno potkrepljuju komparativnu prednost željeznice i unutarnje plovidbe naspram cestovnog prometa i time strateški izbor u korist željeznice i unutarnje plovidbe. Mogućnosti željezničkog i prometa unutarnjim vodama, ipak će znatno ovisiti, o čimbenicima kao što su troškovi pristupa, brzina i uvjeti rute, korištena oprema i što je najvažnije o čimbeniku (iskoristivosti) utovara.

Koncentriranje na željeznicu i unutarnje plovne puteve potkrepljuju i sljedeća razmišljanja:

- Kako bi se koncentrirala ograničena raspoloživa sredstva da bi se postigao maksimalan učinak i utjecaj.
- Kako bi se integrirali glavni koridori u europski željeznički program i da bi se uspostavili uskladjeni operativni standardi uzduž granica.
- Kako bi se uravnotežila sektorska potrošnja i ojačala intermodalna i međunarodna konkurentnost željeznice.
- Kako bi se ponovno zadobili tržišni udjeli za željeznicu u teretnom prometnom sektor i odgovorilo na glavne promjene u trgovinskim obrascima i strukturi robe, te kako bi se potakla ulaganja u nove tehnologije (u 2005. udio željeznice u ukupnom prijevozu robe i prijevozu putnika iznosio je 12,7% odnosno 33,7%).
- Kako bi se uspjelo maknuti prijevoz robe s cesti; ovo u načelu ovisi o poboljšanju željezničkih usluga.
- Kako bi se uspostavili, održavali i poboljšali uvjeti za sigurnu i pouzdanu unutarnju plovidbu

- Kako bi se održavali međunarodni plovni putovi u skladu s potrebnim međunarodnim plovnim standardima
- Kako bi se međunarodne luke opremile sadržajima za prikupljanje i preradu ljudskog otpada i uklanjanje mulja iz luka.
- Kako bi se tehnički parametri prilagodili kriterijima transeuropske mreže.
- Kako bi se udovoljilo brizi za okoliš koja ima sve veći utjecaj na prometnu politiku. Jedan od ciljeva politike je prebacivanje cestovnih putovanja na veće udaljenosti i tereta na željeznicu kao energetski učinkovit, čist i siguran oblik prijevoza te kako bi se željeznicu učinilo integralnim dijelom modernog multimodalnog distribucijskog lanca.

Zaključno, ovaj OPP stavlja naglasak na revitalizaciju željeznice i unutarnje plovidbe u Hrvatskoj, kako bi se odgovorilo na postojeće razvojne poteškoće hrvatskog prometnog sektora. Ovaj pristup održava strategiju sektorske održivosti koju je usvojilo Europsko vijeće u Gothenburgu u lipnju 2001.

Nadalje, kako bi se zajamčila najučinkovitija upotreba fondova, planirano je ostvariti komplementarnost s ostalim ISPA i IPA intervencijama, kao i s relevantnim projektima međunarodnih finansijskih institucija (kako je predviđeno u odjeljku 3.4).

3. PROGRAMSKA STRATEGIJA

3.1. PRIORITETNE OSI I MJERE

3.1.1. IPA ciljevi i prioritetne osi

Cilj OP-a „Promet“ je odabratи projekte koji najbolje odgovaraju ciljevima OP-a, istovremeno izvlačеći korist od učenja kroz sustave i prakse upravljanja IPA-om, budуći da IPA koristi procese programiranja i upravljanja projektima koji su bliži programiranju i upravljanju projektima u strukturnim fondovima, nego što je to bio slučaj kod prethodnih prepristupnih fondova EU. IPA ciljevi i prioriteti u svakom slučaju moraju biti u skladu sa strateškim smjernicama iz Pristupnog partnerstva i Nacionalne strategije za razvoj prometa iz 1999. Cilj OPP-a stoga je investirati u projekte koji imaju najveći učinak na modernizaciju željezničkih pruga i istovremeno pripremati projekte za buduća ulaganja u modernizaciju i poboljšanje uvjeta u sektoru unutarnje plovidbe, budуći da u ovom trenutku nema primjereno zrelih projekata koji bi se mogli provoditi tijekom razdoblja primjene Operativnog programa. Na koncu, cilj je razviti administrativne i upravne sposobnosti onih institucija koje provode OPP. Provedba mjera OPP-a proizvest će izravne razvojne koristi kao što su smanjeno vrijeme prekrcaja robe, povećana sigurnost putovanja, i učinit će unutarnje plovne puteve konkurentnijim i jeftinijim u odnosu na druge oblike prijevoza.

Slijedeći strateški smjer zacrtan u VIPD-u i nastavno u OUS-u, u OPP-u se predlažu mjere i glavni projekti unutar tri prioritetne osi:

PRIORITETNA OS 1	Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj
Mjera 1.1	Nadogradnja i modernizacija pruge
Mjera 1.2	Povećanje sigurnosti i učinkovitosti rada željeznice
PRIORITETNA OS 2	Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj
Mjera 2.1	Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture
PRIORITETNA OS 3	Tehnička pomoć (TP)
Mjera 3.1	Tehnička pomoć za upravljanje OP-om kojom se identificiraju budуći projekti, jača sposobnost i pripremaju budući operativni programi.

3.1.2. Kriteriji za odabir projekata

Općenito govoreći, kriteriji za odabir projekata u sklopu programa IPA temelje se s jedne strane na specifičnim IPA kriterijima za prometni sektor navedenim u članku 147. IPA Provedbene uredbe (održivi protok prometa, bolja povezanost i interoperabilnost unutar mreža) i, s druge strane, na načelima i kriterijima definiranim Odlukom br. 1692/967EZ od 23. srpnja 1996. Europskog parlamenta i Vijeća ministara o Smjernicama Zajednice za razvoj transeuropske prometne mreže.¹

¹ Službeni list Europskih Zajednica, L, br. 228, 9. rujna 1999., str. 1.

Opci kriteriji

Nakon prikupljanja svih potencijalno prihvatljivih projekata za predložene koridore i oblike prijevoza, projekti koji ne mogu zadovoljiti općenite kriterije *screeninga* neće se dalje razmatrati (kriteriji poredani po prioritetu):

- Projekt mora prvenstveno biti od velikog značaja za JIE Osnovnu regionalnu prometnu mrežu;
- Financijski plan bi trebao biti realan, uključujući pitanje sekundarnih investicijskih troškova (održavanja); i u njemu mora biti predočen udio nacionalnog i vanjskog financiranja;
- Projekt treba imati dovoljnu zrelost, vodeći računa o administrativnim/pravnim barijerama glede provedbe projekta (problemi s kupnjom zemljišta, pravu puta itd.);
- Projekt treba imati dostatnu veličinu i značaj;
- Projektom se ni na koji način ne bi smjeli duplicitirati napore treće strane, ali bi trebao biti uskladen s drugim projektima komplementarne prirode kako bi se ostvarila sinergija;
- Treba postojati vidljiva posvećenost hrvatske Vlade ili regionalnih tijela (kao što su SEETO i/ili Komisija za rijeku Savu) za provedbu projekta; stoga treba davati prvenstvo projektima sukladno njihovoj uključenosti u povezane ili prethodno dogovorene prioritetne liste projekata (primjerice REBIS; ISPA);
- Projektom se treba osiguravati ravnoteža među vrstama prijevoza i treba doprinositi okolišu;
- Osnovna tehnička obilježja projekta trebaju biti troškovno učinkovitija (orientirana na potražnju) u postizanju strateških ciljeva i po mogućnosti usvajanja međunarodnih standarda, nego što su alternativne tehničke opcije.

Općenito su svi prioritetni projekti (osim projekta broj 1) prethodno odabrani i uključeni u indikativni popis projekata za 2007.-2009. (odjeljak 3.5.) u ranoj fazi pripreme projekta koja traži tehničke, ekonomski i, kad je to potrebno, ekološke studije.

Zato će se u drugoj fazi **ocjenjivanja**, predloženi prioritetni projekti provjeravati prema sljedećim parametrima analize.

Posebni kriteriji

Predložene projekte provjeravat će se kako bi se osigurala dovršenost sljedećih standardnih pripremnih aktivnosti, koje treba provoditi prije podnošenja projekta na odobrenje Odboru za odabir projekata (i naknadno Europskoj komisiji, u slučaju glavnih projekata):

- Studija izvedivosti, uključujući preliminarne financijske i ekonomski analize i izračune financijske stope povrata (FIRR) i ekonomski unutarnje stope povrata (EIRR); eventualno preliminarne nacrte;
- Dostupnost sufinciranja, uključujući uključivanje međunarodnih financijskih institucija;
- Detaljne studije izvedivosti, uključujući financijske i ekonomski analize (FIRR i EIRR), kojima se vodi računa o društvenim (vanjskim) učincima; analize troškova i koristi, analize priuštivosti, preliminarni i detaljni tehnički nacrti, operativni planovi itd.;
- Procjenu učinka na okoliš (EIA), ako je potrebno sukladno hrvatskim i europskim standardima;
- Izvješća o konzultacijama sa zainteresiranim strankama ili s onima na koje ima utjecaja;
- Dobivena odobrenja i dozvole (primjerice građevinska dozvola, ekološka dozvola, pravo na zemljište itd.)
- Zadovoljavajuće ispunjavanje svih dijelova obrasca IPA prijava (obrazac za „glavne projekte“ EK-a u slučaju projekata preko 10 milijuna eura)

Cilj druge faze procesa analize je identifikacija najisplativijih projekata i onih koji imaju najneposredniji i najznačajniji učinak u smislu:

- spremnosti za provedbu (zrelosti)
- povećanja prometne učinkovitosti;
- jamčenja finansijske i ekološke održivosti;
- poboljšanja prometne sigurnosti.

Ovisno o mogućnosti, učinak će se ocjenjivati u novčanom smislu, i podvrgnut će se testu osjetljivosti. Glavni projekti bit će pripremljeni u skladu s člancima 150. i 157. IPA provedbene uredbe. Samo projekti sa zadovoljavajuće visokom stopom povrata (FIRR; EIRR) bi trebali biti razmatrani za provedbu.

Zaključno, u obzir treba uzeti pravna i finansijska pitanja prilikom procjenjivanja prijava: prvo, prihvaćanje i obvezivanje da će infrastruktura zauvijek ostati javnim vlasništvom, i kao drugo dostupnost proračunskih resursa kako bi se osiguralo sufinciranje projekata od strane Hrvatske i njihova održivost (poslovanje i održavanje) i nakon razdoblja financiranja.

Gore predložene prioritetne osi i mjere OPP-a kojim se provode strateški ciljevi OPP-a smatraju se najkorisnijim s jedne strane za željeznicu i razvoj riječne mreže, a s druge strane za društvo i okoliš u cjelini jer se njima ispunjavanju obveze prometnog *acquisa*.

Projekti koji ostvaruju prihod

Projekti koji ostvaruju prihod, kako su definirani u članku 150. IPA provedbene uredbe, su aktivnost(i) predložene za pretpri stupnu pomoći koje uključuju ulaganja u infrastrukturu, čije korištenje podliježe plaćanju pristojbi izravno od korisnika i kojom se ostvaruje prihod, ili bilo koje aktivnosti koje uključuju prodaju ili iznajmljivanje zemlje ili zgrada.

3.1.3. Prioritetna os 1 – Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj

Cilj:

Cilj ove prioritetne osi je razviti prometnu infrastrukturu u Hrvatskoj, posebice vezano za međupovezanost i interoperabilnost nacionalnih mreža i s transeuropskim mrežama. Cilj je postupno povećati kvalitetu željezničkog TEN Koridora X u Hrvatskoj kako bi sve više ispunjavao standarde EU-a.

Zakonodavstvo Zajednice

Aktivnosti unutar ove prioritetne osi oblikovane su kako bi se modernizirala željeznička infrastruktura i kako bi se pomoglo Hrvatskoj u ispunjavanju obveza vezanih za prometni *acquis* kojim je uređen željeznički sustav, i to:

- **Direktiva 91/440/EEZ** o razvoju željeznice Zajednice
- **Direktiva 2001/12/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 91/440/EEZ o razvoju željeznice Zajednice
- **Direktiva 2001/13/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. o davanju licenci željezničkim poduzećima
- **Direktiva 2001/14/EZ** o alokaciji kapaciteta željezničke infrastrukture i propisivanju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i certificiranje sigurnosti (Direktiva o željezničkoj sigurnosti)
- **Direktiva 2004/49/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti na željeznicama Zajednice kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 95/18/EZ o davanju licenci željezničkim poduzećima
- **Direktiva 2004/50/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 96/48/EZ o interoperabilnosti transeuropskih željezničkih mreža

velike brzine i Direktiva 2001/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti transeuropskog konvencionalnog željezničkog sustava.

- **Direktiva 2004/51/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 91/440/EEZ o razvoju željeznice Zajednice

Posebni ciljevi

Cilj ovog prioriteta je postupno povećati kvalitetu željeznice na TEN Koridoru X unutar Hrvatske kako bi postupno ispunio standarde EU. Ti se ciljevi odnose na:

- obnovu / nadogradnju određenih dionica pruge na TEN Koridoru X čiji su pokazatelji izvedbe najniži
- rekonstrukcija i modernizacija željezničkih stanica kako bi se ispunili standardi EU u pogledu dužine i izgleda pruge te glede opreme za signalizaciju i telekomunikaciju.

Obrazloženje

Prioritetna os zamišljena je da pomogne Hrvatskoj da ispunи svoje potrebe i obveze kako bi udovoljila standardima EU, posebice u kontekstu upravljanja promjenama u potražnji za prometom na Koridoru X. Kako je pokazano u odjelu 2, željeznički sektor pretrpio je štetu u ratu i infrastrukturi je potrebna modernizacija, kako bi se stvorili učinkoviti i za okoliš prihvatljivi oblici prijevoza.

Intervencija je potrebna kako bi se željezničkoj mreži omogućilo da ostvari uspjeh u konkurenciji koridora među regijama i unutar regije i bude u mogućnosti ostvariti značajne dijelove budućeg regionalnog prometnog potencijala. Povećanje tržišnog udjela željeznice u međunarodnom robnom i putničkom prometu na Koridoru X smatra se istovremeno preduvjetom kako bi se vratila ulaganja u prugu te kako bi se poslovanje željeznice učinilo finansijski isplativim i komercijalno privlačnim privatnim operaterima.

Koridor X je dvokolosiječna glavna željeznička linija na relaciji Savski Marof – Zagreb glavni kolodvor – Novska – Tovarnik koja povezuje središnju i jugoistočnu Europu, od Salzburga preko Ljubljane, Zagreba i Skopja do luke Solun. U pogledu prometa ona predstavlja okosnicu željezničkog prometa od istoga do zapada s kojom su povezane gotovo sve linije sjever-jug i linije iz Bosne i Hercegovine. Unutar Hrvatske taj pravac povezuje značajna industrijska i poljoprivredna područja.

Tijekom 90.-tih događaji na području bivše Jugoslavije doveli su do značajnog smanjenja prometa robe i putnika koji se većim dijelom preusmjerio na alternativne prometne koridore. Tranzitni promet na Koridoru X bio je potpuno uništen tijekom više od 5 godina. U zadnjih nekoliko godina, HŽ Infrastruktura zabilježila je porast prometa na Koridoru X.

Ukupna dužina Koridora X iznosi 2 528,2 km, od kojih je 1 622,7 km (64,2%) jednokolosiječne pruge i 905,5 (35,8%) dvokolosiječne pruge. Od ukupne dužine svih pruga na koridoru, 2 244,5 (88,7%) su elektrificirane. Planirano je da će do 2010. biti 1 461,3 km (57,8%) jednokolosiječnih pruga, 1 066,9 km (42,2%) dvokolosiječnih i 2 348,7 km (92,9%) elektrificiranih pruga.

Opis

Prioritetna os će poduprijeti dvije mјere za nadogradnju i modernizaciju pruge te unaprjeđenje sigurnosti i učinkovitosti na Koridoru X. To podrazumijeva:

- povećanje brzine na 160 km/h;
- povećanje osovinskog opterećenja na 225 kN;
- prilagodbu dužine staničnih platformi (za TEN pravce je 400m);
- instalaciju Europskog željezničkog sustava upravljanja vlakovima ERTMDS do ECTS razine 1, odnosi se na presvlačenje konvencionalnog pružnog sustava signalizacije s fiksnom ECTS infrastrukturom kao prvi korak do uspostave punog ERTMDS-a;

- instalacija/nadogradnja telekomunikacijske opreme uz prugu;
- instalacija/nadogradnja gornjeg ustroja;
- instalacija/nadogradnja sustava drenaže fiksnih putova;
- instalacija automatskih polu- ili potpunih prijelaza u razini.

Usmjerenošć

Ova prioritetna os primjenjivat će se na željezničke sektor OPP-a, doprinoseći cilju OPP-a „Obnova i razvoj željezničke mreže u Hrvatskoj kako bi se odgovorilo na očekivani porast u potražnji za željezničkim prometom, posebice na Paneuropskom koridoru X“. Prioritetna os usmjerena je na:

- Unaprjeđenje i obnovu željezničke mreže
- Poboljšanje sigurnosnih uvjeta željezničkog sustava
- Pomoć Hrvatskoj u ispunjavanju obveza provedbe željezničkog prometnog acquisa kojim se uređuje željeznički sustav.

Mjere

U sklopu ove prioritetne osi predložene su dvije mjere:

- **Mjera 1.1.** modernizacija i nadogradnja pruge
Projekti u sklopu ove mjere fokusirat će se na unaprjeđenje fiksnih putova i gornjeg ustroja te na pripremu projektne dokumentacije.
- **Mjera 1.2.** poboljšanje sigurnosti i efikasnosti rada željeznic
Projekti u sklopu ove mjere koncentrirat će se na modernizaciju infrastrukture uz pruge, telekomunikacijske signalizacije, sigurnosne opreme.

Izvedba:

Projekti koji će se financirati u sklopu Prioritetne osi 1 bit će odabrani s indikativnog popisa projekata danog u poglavljju 3.5. Operativnog programa (i odnosne identifikacijske karte projekta priložene u Dodatučku 3) u skladu s općim kriterijima odabira i kriterijima specifičnim za određenu mjeru predviđenim Operativnim programom.

Odabранe aktivnosti bit će dostavljene Europskoj komisiji na odobrenje. Ako se projekt ocijeni prihvatljivim Europska komisija izdat će odluku o odobravanju za svaki pojedini projekt u kojoj će se definirati materijalni objekti i prihvatljivi troškovi na koje se primjenjuje stopa sufinsanciranja. Zaključno, za svaki odobreni projekt potpisat će se Sporazum o financiranju između Europske komisije i države korisnice u kojem će se utvrditi navedeni elementi. Dopunska sredstava za ta ulaganja bit će osigurana iz nacionalnih sredstava, vanjskih zajmova i drugih izvora i modela financiranja.

Kod projekata koji ne spadaju u „glavne projekte“ (tj. projekti koji su ispod praga od 10 milijuna eura) odluku o pozivu na natječaj donosi Odbor za odabir na temelju kriterijeva za odabir opisanih u Operativnom programu i potvrđenih od strane Sektorskog odbora za odabir.

Ciljevi i pokazatelji:

Tablica 2 – pokazatelji za prioritetu os 1

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Polazni podaci	Vremenski podaci	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Izvor podataka
1	Povećana prosječna brzina vlaka na Koridoru X	Rezultat	Km/h	70	2006.	godišnje	103	Hrvatske željeznice Vozni red
2	Poboljšano poštivanje rasporeda za putničke vlakove	Rezultat	Minute / kašnjenje vlaka	9	2006.	godišnje	6	Intervjuiranje putnika; Statistički godišnjaci Hrvatskih željeznica
3	Povećani obujam tereta	Rezultat	Tone, (1000 Tone km (u mil.))	2 691 939	2006.	godišnje	3.495 1.353	Statistički godišnjaci Hrvatskih željeznica

Financijska alokacija i stopa sufinanciranja:

Od ukupnih alociranih sredstava u sklopu ovog OP-a „Promet“ koja iznose ukupno 53 500 500 eura (alokacije za prioritetu os 1 iznose 12 995 250 eura u 2007., 15 870 000 eura u 2008. i 18 245 250 eura u 2009. (ukupno 47 110 500 eura)

Za željeznički sektor predložena je nacionalna stopa sufinanciranja 25% uz 75% IPA sufinanciranja.

3.1.3.1. Mjere u sklopu Prioritetne osi 1 – Rehabilitacija i razvoj željezničke mreže

Mjera 1.1. Nadogradnja i modernizacija pruge

Poseban cilj

Cilj je postupno povećati i poboljšati interoperabilnost na Koridoru X, u skladu s UIC standardima i zahtjevima za interoperabilnost željeznice temeljenim na Direktivi 2001/16/EZ.

Obrazloženje

Ukupna dužina pruge na Koridoru X od državne granice sa Slovenijom, preko Zagreba, Dugog Sela i Vinkovaca do državne granice sa Srbijom iznosi 316,7km. Od slovenske granice do Zagreba (26,7km) do Dugog Sela (21,25km) do Novske (83,4km) jednokolosiječna pruga, te od Novske do granice sa Srbijom kod Tovarnika (185,4km). Sve su pruge elektrificirane AC 25kv/50Hz sustavom, s automatskom signalizacijom, dok su na stanicama ugrađeni relejni uređaji s mješovitim prometom.

Dionica slovenska granica – Zagreb ima dvokolosiječnu prugu na cijeloj dužini i izvedbenu brzinu do 160km/h, uz iznimku posebnih područja zapadno od Zaprešića i dionice Zaprešić – Tvornica Podsused na kojoj ograničenje brzine u zavojima iznosi 100-120 km/h, dok su na dionici Zagreb Zapadni kolodvor i Zagreb Glavni kolodvor ograničenja brzine do 70 km/h.

Dionica Zagreb - Dugo Selo ima dvokolosiječnu prugu cijelom dužinom i izvedbenu brzinu do 160 km/h, uz iznimku pojedinih dionica na kojima je ograničena brzina. Na zagrebačkom Glavnom

kolodvoru brzina je ograničena do 50 km/h, na ulazu u stanicu Sesvete do 120 km/h i na dionici Sesvete –Dugo Selo do 130 km/h. Zaustavna udaljenost na pruzi Sesvete – Zagreb Glavni kolodvor je 700m, i 1000m na Dugo Selo – Sesvete.

Dionica Dugo Selo – Novska ima jednokolosiječnu prugu i izvedbenu brzinu do 130 km/h, uz iznimku pojedinih zavoja u kojima je brzina ograničena. To se prvenstveno odnosi na ulaske i izlaska iz stanica.

Dionica Novska – državna granica ima dvokolosiječnu prugu na cijeloj dužini i izvedbenu brzinu do 160 km/h, uz iznimku pojedinih zavojitih dionica u kojima je ograničenje brzine od 80 do 140 km/h. To je uglavnom na ulazima i izlazima iz stanice. Zaustavna udaljenost na pruzi iznosi 1,000 m državna granica – Tovarnik – Ivankovo, 1,500 m Ivankovo – Novska.

U sklopu ISPA programa obnovit će se dionica Vinkovci – Tovarnik – državna granica tako da će izvedbena brzina iznositi do 160 km/h uklanjanjem infrastrukturnih ograničenja koja uvjetuju ograničenja brzine, kao što su kratki zavoji i neodgovarajuće stanice.

Opis

Mjera se temelji na intervencijama koje su već planirane i u tijeku u sklopu ISPA programa, i usredotočit će se na modernizaciju najslabijih dijelova na pruzi, u smislu postojećih procjena operativnih standarda, sadržanih u SEETO VPD 2007.-2011. Ova mjera obuhvaćat će projekte vezane za stalne putove, fiksne strukture, instalacije i opremu (vidi Odjeljak 3.5. za indikativni popis prioritetnih projekata).

Prihvatljive aktivnosti

Pomoći u sklopu ove mjere odnosi se na ugovore o nabavi. Aktivnosti u sklopu ove mjere za cilj imaju rehabilitaciju fiksnih pruga, mostova i prijelaza u razini, gornjeg ustroja i modernizaciju stanica. Pomoći će uključiti usluge nadzora, podršku u provedbi, konzultantske usluge, ocjenu ponuda, pripremu projekata za prethodno utvrđene projekte, nadzor i ocjenu projekata.

Kriteriji odabira

Imajući u vidu opće i specifične kriterije odabira nabrojane u poglavlju 3.1.2., primjenjuju se sljedeći kriteriji kako bi se identificirali najsplativiji projekti te oni koji imaju najneposredniji i najznačajniji učinak u sklopu mjere 1.1.:

- spremnost za provedbu (zrelost) vodeći računa o administrativnim/pravnim barijerama glede provedbe projekta (problemi sa stjecanjem zemljišta, pravo puta itd.);
- poboljšanje učinkovitosti prometa povećanjem brzine i kapaciteta pruge;
- poboljšanje sigurnosti prometa.

Krajnji korisnici

Krajnji korisnik za mjeru 1.1. bit će HŽ Infrastruktura.

Pokazatelji nadzora

Tablica 3 – pokazatelji nadzora za mjeru 1.1

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Vremenski podaci	Učestalošt revizija	Nastojati cilj (do 2015.)	Izvor podataka
1	Km pruge nadograđeni kako bi se postigla prosječna brzina od 160 km/h	Neposredni rezultat	Km pruge	0	2007.	godišnje	19.5	Izvješća o praćenju projekta
2	Obnovljeni mostovi/prijelazi u razini kako bi se postigla prosječna brzina od 160 km/h	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	33	Izvješća o praćenju projekta
3	Žice za napajanje električnom energijom obnovljene kako bi se postigla prosječna brzina od 160 km/h	Neposredni rezultat	Km pruge	0	2007.	godišnje	19.5	Izvješća o praćenju projekta
4.	Dostavljeni projektni zahtjevi zajedno sa svom dokumentacijom	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	2	Izvješća o praćenju projekta

Mjera 1.2.: Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada željeznice

Poseban cilj

Cilj je poboljšati kvalitetu, pouzdanost i učinkovitost željezničkih usluga na Koridoru X. To se uglavnom odnosi na unaprjeđenje signalizacije i komunikacije te prilagodbe tehničkim parametrima kriterija Transeuropske mreže.

Obrazloženje

Zbog neodgovarajućeg i nedostatnog održavanja tijekom zadnjih 20 godina, signalna i telekomunikacijska oprema na Koridoru X nije bila nadogradivana i/ili zamjenjivana na redovnoj osnovi u svrhu produživanja životnog ciklusa i ispunjavanja standarda modernizacije. Iz tih su razloga uvedena ograničenja brzine kako bi se održavala sigurnost na prihvatljivoj razini. Kao posljedica ograničenja brzine i povećanih zahtjeva za održavanjem, pogoršala se učinkovitost željezničkog sustava.

Opis:

Projekti u ovoj mjeri trebali bi se fokusirati na modernizaciju sustava signalizacije i telekomunikacija kako bi se omogućila instalacija ETCS-a i opreme za centraliziranu kontrolu prometa čime bi se omogućila integracija željezničke mreže u Hrvatskoj s onom u Europskoj uniji. Mjera će se fokusirati

na poboljšanje signalizacije za vlakove 160km/h i obnovu i nadogradnju postojećih sigurnosnih uređaja automatske zaštite vlakova (ATP uređaji) te obnovu infrastrukture telekomunikacijskih sustava uz prugu.

Prihvatljive aktivnosti

Pomoć u sklopu ove mjere odnosi se na ugovore o nabavi. Aktivnosti unutar ove mjere imaju za cilj unaprjeđenje infrastrukture uz prugu; te opreme za signalizaciju, telekomunikacije i sigurnost. Pomoć će uključiti usluge nadzora, podršku u provedbi, konzultantske usluge, ocjenu ponuda, pripremu projekata za prethodno utvrđene projekte, nadzor i ocjenu projekata.

Kriteriji odabira

Imajući na umu opće i specifične kriterije odabira nabrojane u poglavljju 3.1.2., na odabir projekata u mjeri 1.2. primjenjivat će se sljedeći kriteriji:

- poboljšanje prometne sigurnosti;
- učinak i značaj za cijelu mrežu;
- spremnost za provedbu (zrelost), vodeći računa o administrativnim/pravnim preprekama glede provedbe projekta (stjecanje zemljišta, pravo puta itd.)
- poboljšanje prometne učinkovitosti.

Zagrebački glavni kolodvor, s najvećom frekvencijom vlakova, glavno je željezničko čvorište za međugradski i promet na većim udaljenostima u Hrvatskoj, na raskrižju Koridora X i Vb. Stanica je opremljena s relez sigurnosnom opremom koja je instalirana 1940. Brzina na kolodvoru trenutno je smanjena na 30 km/h zbog stanja u kojem se nalazi signalna oprema. Osim toga, za tako zastarjelu opremu nisu dostupni rezervni dijelovi što čini njezino tehničko održavanje čini vrlo teškim i skupim.

Krajnji korisnici

Krajnji korisnik bit će HŽ Infrastruktura d.o.o

Pokazatelji nadzora

Tablica 4 – pokazatelji nadzora za mjeru 1.2

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datum podataka	Učestalo st revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Izvor podataka
1	Instaliran i aktivan sustav signalno-sigurnosnih uređaja	Neposredni rezultat	set	0	2007.	godišnje	2007	Izvješća o nadzoru projekta
1.a	Instalirana nova glavna i telesignalizacija	Neposredni rezultat	kom.	0	2007.	godišnje	2007	Izvješća o nadzoru projekta
1.b	Instalirana nova signalizacija za lokomotive	Neposredni rezultat	kom.	0	2007.	godišnje	2007	Izvješća o nadzoru projekta
1.c	Instalirani novi elektro-hidraulički strojevi	Neposredni rezultat	kom.	0	2007.	godišnje	2007	Izvješća o nadzoru projekta

3.1.4. Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj

Cilj

Obnova plovnih putova rijeke Save s ciljem postizanja kategorije IV plovnog statusa, uključujući usklađivanje s Direktivom o riječnom informacijskom sustavu (RIS) te sa sustavom luka u Republici Hrvatskoj. Ova os bit će u skladu s Direktivom 2005/44/EZ koja ima za cilj uspostavu europske platforme za razmjenu podataka za lakšu i ažurnu razmjenu informacija o prometu (kao što su uvjeti na plovnom dijelu itd.) između riječnih nadležnih tijela i operatera i poboljšat će povezivanje podsektora unutarnje plovidbe s drugim vrstama prijevoza.

Zakonodavstvo Zajednice

Aktivnosti u sklopu ove prioritetne osi oblikovane su kako bi se unaprijedio sustav unutarnjih plovnih putova i pomoglo Hrvatskoj u ispunjavanju obveza vezanih za prometni *acquis EU-a* kojim je uređen sustav unutarnjih plovnih putova, i to:

- **Uredba Vijeća (EZ-a) br. 1356/96** o zajedničkim pravilima koja se primjenjuje na prijevoz robe ili putnika unutarnjim plovnim putovima između država članica s ciljem uspostave slobode pružanja takvih prijevoznih usluga
- **Uredba Vijeća (EEZ-a) br. 3921/91** kojom se utvrđuju uvjeti pod kojim ne-rezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu ili putnike unutarnjim plovnim putovima unutar države članice
- **Uredba Vijeća (EZ-a) br. 718/99** od 29. ožujka 1999. o politici Zajednice u pogledu kapaciteta flote s ciljem promicanja prometa unutarnjim plovnim putovima
- **Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/75** o sustavu iznajmljivanja brodova i određivanja cijena u nacionalnom i međunarodnom prijevozu unutarnjim plovnim putovima u Zajednici
- **Uredba Vijeća (EEZ-a) br. 2919/85** kojom se propisuju uvjeti vezani za pristup Revidiranoj konvenciji o plovidbi rijekom Rajnom vezano za plovila koja pripadaju Rajnskoj floti
- **Direktiva Vijeća (EEZ-a) br. 87/540** o pristupu obavljanju zanimanja nosača dobara plovnim putovima u domaćem i međunarodnom prometu te o uzajamnom priznavanju diploma, certifikata i drugih dokaza formalnih kvalifikacija za obavljanje tog zanimanja
- **Direktiva Vijeća (EEZ-a) br. 91/672** o međusobnom priznavanju nacionalnih certifikata za voditelje brodica za prijevoz tereta i putnika u unutarnjoj plovidbi
- **Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/50** o harmonizaciji uvjeta za stjecanje nacionalnih certifikata za voditelje brodica za prijevoz tereta i putnika u unutarnjoj plovidbi u Zajednici
- **Direktiva Vijeća (EEZ-a) br. 76/135** o međusobnom priznavanju licenci za plovidbu za vozila u unutarnjoj plovidbi, izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 78/1016/EECZ kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 76/135/EEZ
- **Direktiva Vijeća (EEZ-a) br. 82/714** kojom se propisuju tehnički zahtjevi za plovila u unutarnjoj plovidbi. Zahtjevi za dodjelu tehničkog certifikata plovilima u skladu s Rezolucijom 17 ECE/UN i Direktivom 82/714/EEZ

U izradi je Zakon o unutarnjoj plovidbi i lukama. Donošenjem novog zakona većina direktiva bit će prenesena u nacionalno zakonodavstvo. Potpuno usklađivanje može se očekivati donošenjem pravilnika.

Posebni ciljevi

Cilj ovog prioriteta je poboljšati i obnoviti sustav unutarnje plovidbe u Hrvatskoj, čineći ga privlačnijim i konkurentnijim u usporedbi s drugim oblicima prijevoza.

Obrazloženje

- Uspostava, održavanje i poboljšanje uvjeta sigurne i pouzdane unutarnje plovidbe stalna je misija Vlade. Ovaj aspekt treba analizirati posebno prema vrstama tereta i očekivanom porastu potražnje prijevoza opasnog tereta. Dodatno povećanje rizika i mogući učinak potencijalnih incidenata na vodi zahtijeva poboljšanje postojeće razine sigurnosti. Kako bi se to postiglo potrebno je, osim primjene usluga riječnih informacija i dostupnosti informacija u realnom
- vremenu o kretanju plovila, uspostaviti jasne procedure za aktivnosti koje treba poduzeti u slučaju incidenata, te nadograditi postojeći sustav markiranja i praćenja plovnosti unutarnjih plovnih putova.
- U svrhu integriranja unutarnje plovidbe u intermodalno prometnu mrežu, potrebno je nadograditi razinu pouzdanosti unutarnjih plovnih putova kako bi se osigurali minimalni kriteriji plovnosti unutarnjih plovnih putova. Inicijacija razvojnih ciklusa u hrvatskim riječnim lukama, procesi tehnološke rekonstrukcije lučkih zgrada i objekata i povezivanje luka s glavnim koridorima cesta-željeznica pomaže u stvaranju preduvjeta za intermodalnost riječnog prometa, Sustav usluga riječnih informacija, jezgra informatičkog sučelja i razmjena elektronskih podataka o prometu unutarnjim plovnim putovima igra takoder veliku ulogu u tom procesu.

Hrvatski **sustav luka** na unutarnjim plovnim putovima uključuje četiri međunarodne luke (Sisak, Slavonski Brod, Osijek i Vukovar) i nekoliko postojećih i budućih pristaništa (Belišće, Aljamaš, Batina i Ilok). Trenutnu situaciju obilježava neuravnotežena potražnja za prijevozom robe na rijekama Savi i Dunavu, općenito kao posljedica različitih uvjeta plovidbe, tehničke i tehnološke zastarjelosti i podkapacitiranosti.

Riječni promet trenutno čini manje od 1% teretnog prometa u Hrvatskoj, i nije trenutno održiva i konkurentna alternativa cestama i željeznici za prijevoz rasute robe.

Opis

Ukupna dužina postojećih **plovnih putova** u Republici Hrvatskoj iznosi 804,1km, od kojih su 593,2km međunarodni plovnji putovi. Ukupno 286,9 km ispunjava kriterije međunarodne plovidbene klasifikacije, to jest kriterije za klasu IV. Koncept razvoja infrastrukture unutarnjih plovnih putova usmjeren je na povećanje **sigurnosti i učinkovitosti unutarnje plovidbe**. Regulacija plovnih putova mora biti u službi korisnika, što podrazumijeva osiguravanje nesmetane i sigurne plovidbe za brodove s maksimalnom vučom u skladu s klasama plovnih putova. U praksi to znači **minimalnu dubinu od 2,5 metara tijekom 300 dana u godini** (međunarodna klasa plovnih putova).

Budući zadaci u ovom pod-sektoru jesu:

- Održavati međunarodne plovne puteve sukladno međunarodnim standardima klase,
- Nadograditi klasu međunarodnih plovnih putova čija je klasa niža od potrebne,
- Provesti sustav usluga riječnih informacija,
- Povećati kvalitetu sustava označavanja plovnih putova,
- Primjenjivati ekološke standarde pri regulaciji i održavanju plovnih putova,
- Započeti projekt izgradnje kanala Dunav - Sava.

Hrvatskim riječnim lukama potrebna je modernizacija u smislu kvalitete i tehnologije kako bi zadovoljile postojeću i očekivanu potražnju. Osim modernizacija osnovne lučke infrastrukture, potrebno je ojačati sustav sigurnosti i nadzora u lučkom području. Luke treba povezati s glavnim cestovnim i željezničkim koridorima kako bi se ostvarila bolja integracija s gospodarskim zaledem i kako bi se stvorili preduvjeti za razvoj intermodalnog prometa.

Koncept razvoja riječkih luka temelji se na sljedećim načelima:

- Javna priroda luka, pristup lučkim kapacitetima za sve korisnike pod istim uvjetima,
- Kvaliteta usluga, tehnološka modernizacija i specijalizacija,

- Jačanje prometnih veza sa zaledjem,
- Integracija luka u logistički lanac,
- Primjena sustava nadzora i kontrole prometa i lučkih aktivnosti u lučkom području.

Da bi se riješili uočeni problemi u sustavu luka na unutarnjim plovnim putovima potrebno je napraviti sljedeće:

- Koordinirati potrebe za finansijskim ulaganjima u lučku infrastrukturu i finansijsku sposobnost države, i u skladu s tim investirati u prioritetne projekte i projekte koji daju bolje gospodarske rezultate u analizama troškova i koristi;
- Osigurati fleksibilnost u određivanju rokova za dodjele koncesija u slučajevima kad privatni ulagač pokazuje interes za ulaganja u lučke zgrade i objekte.
- Riješiti pitanja vlasništva u lučkom području kombinirajući otkup zemlje, podmirivanje dugova od strane Vlade, ugovore o dugoročnom iznajmljivanju i uključivanje povezanih odredbi u ugovore o koncesiji,
- Integrirati luke u sustav riječnih informacija.

Usmjerenošć

Ova se prioritetna os primjenjuje na sektor unutarnje plovidbe OPP-a, i doprinosi OPP-ovom cilju pripreme projekata za unaprjeđenje i razvoj sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj. Ova prioritetna os usmjerena je na:

- Unaprjeđenje uvjeta na plovnim putovima, uspostavu međunarodnog režima plovidbe,
- Razvoj objekata za prekrcaj i lučkih objekata.
- Pomoći Hrvatskoj u ispunjavanju obveza provedbe prometnog acquisa u sektoru unutarnje plovidbe.

Mjere:

Unutar ove prioritetne osi predložena je jedna mjera:

- **Mjera 2.1.** Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture

Izvedba

Aktivnosti (projekti) koji će se financirati u sklopu Prioritetne osi 2 bit će odabrani s indikativnog popisa projekata danog u poglavljju 3.5. Operativnog programa (i odnosne identifikacijske karte projekta priložene u Dodatku 2) u skladu s općim kriterijima odabira i kriterijima specifičnim za mjeru predviđenim Operativnim programom.

Odabrane aktivnosti zatim će biti dostavljene Europskoj komisiji na odobrenje. Ako se projekt ocijeni prihvatljivim Europska komisija izdat će odluku o odobravanju za svaki pojedini projekt u kojoj će se definirati materijalni objekti i prihvatljivi troškovi na koje se primjenjuje stopa sufinanciranja za prioritetnu os. Zaključno, za svaki odobreni projekt potpisat će se Sporazum o financiranju između Europske komisije i države korisnice u kojem će se utvrditi navedeni elementi. Dopunska sredstava za ta ulaganja bit će osigurana iz nacionalnih sredstava, vanjskih zajmova i drugih izvora i modela financiranja.

Kod projekata koji ne spadaju u „glavne projekte“ (tj. projekti koji su ispod praga od 10 milijuna eura) odluku o pozivu na natječaj donosi Odbor za odabir na temelju kriterijeva za odabir opisanih u Operativnom programu i potvrđenih od strane Sektorskog nadzornog odbora.

Ciljevi i pokazatelji

Tablica 5 – pokazatelji za prioritetnu os 2

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Polazni podaci	Datumi podataka	Učestalošt revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Izvor podataka
1	Km plovног puta rijeke Save s povećanom kategorijom plovnosti	rezultat	km	286,9	2006.	godišnje	531,9	Godišnja izvješća Agencije za unutarnju plovidbu
2	Povećani kapacitet luka	rezultat	tona	3.500.000	2006.	godišnje	5.500.000	Godišnja izvješća Lučkih uprava
3	Povećani obujam tereta	rezultat	tone ton a/k m	1.600.000	2006.	godišnje	4.000.000	Godišnja izvješća Lučkih uprava

Financijska alokacija i stopa sufinanciranja:

Od ukupnih alociranih sredstava u sklopu ovog OP-a „Promet“ koja iznose ukupno 53.500.500 eura, alokacija za prioritetnu os 2 iznosi 3.750.000 eura u 2007., 1.875.000 eura u 2008. (ukupno 5.625.000 eura).

Za sektor unutarnje plovidbe predloženo je da se postave nacionalne stope sufinanciranja na 25% uz 75% IPA sufinanciranja.

3.1.4.1. Mjere unutar Prioritetne osi 2 – Unaprijeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj

Mjera 2.1. – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture

Posebni ciljevi

Posebni ciljevi ove mjere su:

- Obnoviti hrvatski dio Koridora VII kako bi se ispunili kriteriji međunarodne klasifikacije, kategorije IV;
- Modernizirati i povećati kapacitete luka na Koridoru VII tako da mogu odgovoriti na rastuću potražnju za prometom.

Prihvatljive aktivnosti

Pomoć u sklopu ove mjere odnosi se na ugovore o nabavi (usluge nadzora, podrška provedbi, evaluacija natječaja, konzultantske usluge, izrada projekta za projekte koji su već identificirani, nadzor i evaluacija projekata). Aktivnosti unutar te mjere mogu se također odnositi na inspekciju, poslovanje i nadzor prometnih objekata u prometu unutarnjim plovnim putovima.

Predloženi projekti temeljiti će se na indikativnom popisu glavnih projekata (poglavlje 3.5.).

Krajnji korisnik

Krajnji korisnik za mjeru 2.1. bit će Lučke kapetanije i Agencija za plovne putove unutarnjih voda.

Kriteriji odabira

Za ovu mjeru primjenjivat će se sljedeći glavni kriteriji odabira:

- Odabrani su oni projekti u kojima postoji neodložna potreba za većim kapacitetom luke ili kod kojih je očito da su lučki kapaciteti u upotrebi dosegнуli svoju maksimalnu razinu i trebaju biti prošireni;
- Projekti su odabrani temeljem dokaza da su lučki kapaciteti veći nego kapaciteti samog riječnog plovnog puta, te da je stoga potrebno nadograditi riječni plovni put do odgovarajuće međunarodne klasifikacijske kategorije.

Pokazatelji nadzora

Tablica 6 – pokazatelji nadzora za mjeru 2.1.

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Polazni podaci	Vremenski podaci	Učestalost revizija	Konačni cilj Do 2012.	Izvor podataka
1	Projekti spremni za provedbu s potpunom dokumentacijom	Neposredni rezultat	broj	0	2007. godišnje	2	Izvješća o praćenju projekta	
2	Zahtjevi za odobrenje projekata popunjeni i upućeni za financiranje EU	Neposredni rezultat	broj	0	2007. godišnje	2	Izvješća o praćenju projekta	

3.2. PRIORITETNA OS 3 – TEHNIČKA POMOĆ

Svrha:

Cilj prioritetne osi TP je osigurati da Hrvatska bude sposobna provesti Operativni program, kroz sve aspekte upravljanja programom.

Cilj

Osigurati učinkovito i djelotvorno upravljanje OP-om te razviti institucionalnu sposobnost za pripremu projekata te upravljanje i apsorpciju IPA-e i budućih strukturnih fondova.

Obrazloženje

Hrvatska sposobnost upravljanja programom i projektima – od izrade preko angažiranja do poslovanja – razvija se na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, potpomognuto zadnjih godina kroz nekoliko programa tehničke pomoći i twinning projekata u sklopu PHARE-a, CARDS-a i bilateralne pomoći. Stručnost u praksi će i dalje rasti i postat će sastavnim dijelom, kako sve više projekata bude dolazilo na red.

Upravljanje IPA-om i posebice ovaj OP uključivat će dodatne troškove koji nisu dio tradicionalnih operativnih troškova hrvatske uprave. To uključuje: informiranje i promidžbu IPA-e; razvoj pokazatelja nadzora i sustava upravljanja informacijama o EU fondovima; izobrazba za hrvatska državna tijela u pripremi projektnih aplikacija za sredstva pomoći EU; angažiranje vanjskih, neovisnih stručnjaka za privremene i tekuće evaluacije; te troškove upravljanja i provedbe IPA programa.

Osim toga IPA je osmišljena kao prethodnica strukturnih fondova i Kohezijskog fonda i neophodno je da Hrvatska razvije kapacitete za provedbu tih fondova. IPA daje mogućnost učenja upravljanja fondovima prema pravilima EU i uspostave održive institucionalne strukture, sustava i vještina za prijelaz na strukturne fondove.

Opis

Vrste aktivnosti u ovoj prioritetnoj osi pripadaju trima osnovnim temama:

- i. Specifična, podrška koordinaciji i upravljanju OP-om prilagođena korisniku, uključujući programiranje, informativne i promidžbene aktivnosti, izobrazbu za pripremu zahtjeva za financiranje projekata iz sredstava EU, identifikaciju projekata, procjenu i odabir, provedbu, finansijsko upravljanje, kontrolu, nadzor, evaluaciju, revizorska izvješća i reviziju postojećih Operativnih programa;
- ii. Pomoć kako bi se olakšala specifikacija, skupljanje podataka i upotreba statistika koje će biti nužne za učinkovit nadzor i evaluaciju u sklopu IPA-e i nastavno u sklopu strukturnih fondova.

Mjere

U sklopu ove osi predložena je jedna mjeru:

Mjera 3.1. Upravljanje OP-om i jačanje sposobnosti

Ciljevi i pokazatelji

Tablica 7 – pokazatelji za prioritetnu os 3: tehnička pomoć

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Polazni podaci	Vremenski podaci	Učestalost revizija	Konačni cilj (do 2012.)	Izvor podataka
1	Službenici u državnim tijelima sposobni neovisno identificirati, pripremiti i ocijeniti prijave za projekte	rezultat	broj	0	2007.	godišnje	6	MMTPR
2	Sredstva OP-a apsorbirana u sklopu operativne prioritetne osi	rezultat	%	0	2007.	godišnje	100	MMTPR

Financijska alokacija i stopa sufinanciranja:

Od ukupnih alociranih sredstava u sklopu ovog OP-a „Promet“, koja iznose ukupno 53.500.500 eura, alokacija za tehničku pomoć iznosi 255.000 eura u 2007., 255.000 eura u 2008. i 255.000 eura u 2009. (ukupno 765.000 eura).

Za tehničku pomoć predloženo je da se postave nacionalne stope sufinanciranja na 25% uz 75% IPA sufinanciranja.

Mjera 3.1. Upravljanje OP-om i jačanje institucionalne sposobnosti

Specifični ciljevi

Specifični cilj ove mjeru je omogućiti učinkovito i djelotvorno upravljanje OP-om, te ojačati institucionalnu sposobnost za upravljanje i apsorpciju IPA-e i budućih strukturalnih fondova.

Obrazloženje

Jedan od temeljnih ciljeva provedbe IPA-e je jačanje administrativne sposobnosti i zbog toga je neophodno da se Hrvatskoj pomogne u identificiranju, razvijanju i zadržavanju kvalificiranih i motiviranih djelatnika, radeći s učinkovitim sustavima i postupcima za dobro upravljanje programom. To će osigurati i uspješno upravljanje IPA-om i uspješan prelazak na veće izazove programiranja Strukturalnih fondova i upravljanja portfeljem od potencijalno više tisuća projekata.

Opis

Ovom mjerom omogućit će se Podrška Operativnoj strukturi odnosno tijelima koja se bave provedbom prioritetne osi 1 i 2. Ta podrška bit će specifična i prilagođena aktivnostima koordinacije i

upravljanja OPP-om, uključujući programiranje informativne i promidžbene aktivnosti, izobrazbu za izradu projektnih zahtjeva za EU sredstvima, identifikaciju projekata, ocjenu i odabir projekata, podršku provedbi, financijsko upravljanje, kontrolu, nadzor, evaluaciju, revizorska izvješća i reviziju postojećih operativnih programa i izradu operativnih programa i identifikaciju projekata za naredno razdoblje financiranja. Uzimajući u obzir veliku fluktuaciju kadra unutar javne uprave i složenost poslova upravljanja programa EU u odnosu na standardni posao državnih službenika, sufinanciranje naknada državnih dužnosnika unutar operativne strukture i Odbora za izbor projekata će biti moguće pod ovom mjerom. Sufinanciranje će biti namijenjeno za unaprjeđenje znanja stranih jezika i komunikacijskih vještina, kao i posebne vještine u upravljanju EU programima

Prihvatljive aktivnosti

Namjerava se finansirati, poduprijeti i konsolidirati sustave, procese i vještine za upravljanje sredstvima EU-a hrvatske javne administracije (kao budućih agencija za upravljanje, ovjeravanje, reviziju i provedbu za strukturne fondove) za ovaj OP.

Pomoć u sklopu ove mjere odnosi se na ugovore o nabavi; zamišljeno je da tehnička pomoć pokrije konzultantske usluge i davanje podrške (uključujući konzultacije, trening i druge troškove) hrvatskoj administraciji OP-a općenito i posebice operativnoj strukturi za IPA III komponentu – Promet odnosno tijelima koja se bave provedbom prioritetne osi 1 i prioritetne osi 2. Ta podrška uključivat će aktivnosti izobrazbe za:

- a. Neovisnu identifikaciju, pripremu i procjenu projekata i operativnih programa (uključujući reviziju postojećih operativnih programa) u relevantnim sektorima za buduća razdoblja financiranja, te izradu dotičnih projektnih zahtjeva od strane timova zaposlenika u nacionalnim tijelima (operativna struktura) kako bi se stvorila baza nacionalne ekspertize u tom polju;
- b. Provedba studija pred-izvedivosti i izvedivosti, procjena učinka na okoliš, analiza troškova i koristi, financijskih i ekonomskih analiza, preliminarnih nacrta, studija priuštivosti, studija o konsolidaciji sektora;
- c. Provedba i kontrola, uključujući upravljanje nabavom i ugovorima (uključujući podršku operativnoj strukturi, korištenje nadzornih inženjera itd.);
- d. Nadzor, uključujući razvoj struktura nadzora, organizacije i administracije nadzornih odbora i razvoj sustava upravljanja informacijama;
- e. Evaluacija, posebice vanjski evaluatori angažirani za privremene i tekuće evaluacije;
- f. Pripremu i provedbu informativnih i promidžbenih aktivnosti;
- g. Naknada troškova državnih službenika.

Pomoć bi dodatno mogla uključivati i usluge pismenog i usmenog prevođenja te logističke troškove i nabavku opreme vezane za rad nadzornih odbora.

Kriteriji odabira

Pomoć će se osiguravati onim aktivnostima koje će imati najveći učinak učenja posebice u odnosu na stjecanje znanja i iskustva u pripremi/ocjeni projekata.

Krajnji korisnici

Primarni korisnici ove mjere su tijela unutar operativne strukture – Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijtka, HŽ Infrastruktura, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje, Agencija za plovne putove unutarnjih voda i članovi nadzornih odbora i odbora za odabir.

Pokazatelji nadzora

Tablica 8 – pokazatelji nadzora za mjeru 3.1.

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Polazni podaci	Vremenski podaci	Učestalost revizija	Konačni cilj (do 2012.)	Izvor podataka
1	Održan trening za službenike javne uprave	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	10	SDURF
2	Organizacija promidžbenih događanja (tiskovne konferencije, seminari, TV / radio emitiranje)	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	10	SDURF
3	Sastanci nadzornih odbora	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	10	SDURF
4	Prijave za projektima u prometu ocijenjeni i dostavljeni od strane operativne strukture	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	4	SDURF

3.3. HORIZONTALNA PITANJA

3.3.1. Jednake mogućnosti za muškarce i žene

U rujnu 2006. Vlada RH donijela je Nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova 2006. - 2010. Cilj te strategije, koja je posebice relevantna za IPA komponente III i IV, uključuje smanjenje nezaposlenosti žena i uklanjanje diskriminacije, promicanje ženskog poduzetništva i poboljšanje provedbe relevantnog radnog zakonodavstva. U njoj se također jačaju i promiču mјere kojima se podržava usklađivanje profesionalnih i obiteljskih obveza.

Vlada je također usvojila strateški dokument o glavnim zadacima tijela državne uprave u procesu pristupanja EU 2004. – 2007., od kojih se jedan odnosi na jačanje suradnje između mehanizama države i lokalne uprave u promicanju jednakosti spolova te na kontinuiranu suradnju s nevladinim organizacijama aktivnim u području ravnopravnosti spolova.

Tražit će se uključenost društva i zajednice u izgradnju infrastrukture, poslovanje i održavanje a sve u svrhu doprinosa smanjivanju nezaposlenosti i uklanjanju siromaštva. Mogućnosti zapošljavanje mogu se poboljšati na održiv način, putem zapošljavanja hrvatske radne snage (muškaraca i žena) na poslovanju i održavanju infrastrukture, posebice u fazi nakon izgradnje.

3.3.2. Održivi promet

Željeznica i unutarnja plovidba predstavljaju najprimjerenu vrstu prometa za prijevoz rasutog tereta na veće udaljenosti (ekonomija razmjera). Međutim, prihvaćeno je da u uvjetima slobodnog tržišta i slobodnog odabira vrste prijevoza na europskom prometnom tržištu, željeznica i unutarnja plovidba moraju

Ključ za održivu prometnu politiku je:

- *komercijalizirati poslovne aktivnosti;*
- *osigurati prometnu sigurnost i zaštitu okoliša;*
- *ostvariti uravnoteženu pokrivenost područja s prijevoznim uslugama;*
- *uvesti određivanje cijena prometa na temelju korištenja resursa;*
- *primjenjivati načelo korisnik plaća, i*
- *promicati korištenje energetski naručinkovite vrste prijevoza.*

operirati komercijalno i odgovarati potrebama klijenta kako bi se nosili s konkurencijom alternativnih vrsta prijevoza i stvarali dovoljne prihode da bi bili održivi.

3.3.3 Sigurnost prometa i okoliš

- Samo siguran i za okoliš prihvatljiv promet je održiv promet. Bijela knjiga¹, zapravo, stavlja korisnike prometa u središte prometne politike, odnosno smanjivanje broja nesreća i razvoj čišćih tehnologija.

OP se, usvojivši proaktivnu politiku u tom smislu, koncentriра na poboljšanja energetski učinkovitih prijevoznika rasutog tereta – željeznicom i rijekom - promičući u isto vrijeme multimodalna prometna rješenja, s riječnim i željezničkim prometom kao dugoročnom perspektivom prometnih trendova.

Kako bi se suzbile postojeće razvojne poteskoće prometa u Hrvatskoj, posebice nejednak rast pojedinih vrsta prijevoza, OP stavlja naglasak na revitalizaciju željeznice, prije nego što bi ekonomski razvoj u kombinaciji s predviđenim ulaskom u EU mogao pogoršati loš tržišni položaj željeznice. OP time slijedi strategiju sektorske održivosti usvojenu od strane Europskog vijeće u Gothenburgu u lipnju 2001.

Utjecaj prometa i prometnih postrojenja na prirodni okoliš prati se u Hrvatskoj od 1980. To se praćenje odnosi na biosferu (floru i faunu), hidrosferu (tlo, vode, more) i atmosferu (zrak). Osnovni ciljevi su uspostava razumnog i uravnoteženog prometnog sustava, sposobnog za ublažavanje negativnih učinaka poput:

- onečišćenja zraka, podzemnih voda i tla,
- neracionalne potrošnje energije,
- smanjenja kvalitete života, posebice u gradovima,
- štete za okoliš i prirodu,
- neprimjereno korištenje zemljišta,
- vizualne degradacije krajolika.

Svi ti rizici doveli su do uvođenja strogih kriterija za registraciju putničkih vozila i teretnjaka.

Prometni OP fokusira se na željeznicu i unutarnju plovidbu, kao sredstva za uklanjanje prijevoza tereta s cestovne mreže, posebice za promet na velikim udaljenostima. Održivi promet opisan je kao osiguravanje zaštite okoliša, uvođenjem cijena temeljenih na korištenju resursa, usvajanje načela korisnik plaća i promicanjem korištenja energetski najučinkovitijeg prometa. Željezница je prikazana kao energetski štedljiv, čist i siguran oblik prijevoza.²

Republika Hrvatska provodi procjenu učinka na okoliš (PUO) za pojedinačne trendove od 1984., kad je postupak definiran Zakonom o prostornom planiranju i razvoju. Od 1994. kad je donesen Zakon o zaštiti okoliša (NN 94/94, 128/99), procjena učinka na okoliš uređena je tim Zakonom i njegovim provedbenim propisima. Provedbeni propis na snazi kojim se provodi je Pravilnik o procjeni učinka na okoliš (NN 59/00, 136/04, 85/06). Zakon i Pravilnik djelomično uključuju odredbe Direktive Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. izmijenjene i dopunjene Direktivama 97/11/EEZ i 2003/35/EZ o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš koja se odnosi na: uspostavu nadležnih tijela, PUO u prekograničnom kontekstu, opis PUO postupka, i procjenu izravnih i neizravnih učinaka.

¹ Bijela Knjiga, Europska prometna politika do 2010: vrijeme za odluke, Bruxelles, 12.9.2001., COM(2001) 370 konačna

² Ex-ante evaluacija IPA Operativnih programa za Hrvatsku, Operativni program „Promet“, travanj 2007.

Prenošenje preostalih odredaba Direktive u hrvatsko zakonodavstvo osigurat će se donošenjem novog Zakona o zaštiti okoliša u 2007., te provedbenim propisom o procjeni utjecaja na okoliš. CARDS 2003 projekt „Smjernice i izobrazba za PUO“ pruža pomoć pri prijenosu Direktive 85/337/EEZ.

Donošenjem novog Zakona o zaštiti okoliša i s njim povezanih provedbenih propisa:

- prenijet će se odredbe Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš;
- prenijet će se odredbe Direktive Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranoj prevenciji i kontroli zagadenja (IPPC).

Uz to je predviđeno prenošenje Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o ekološkoj odgovornosti glede sprječavanja i uklanjanja ekoloških šteta. U Hrvatskoj su već na snazi priznata načela zaštite okoliša, uključujući i načelo zagadivač plaća.

3.3.4. Jednakost u pružanju prometnih usluga

Prometna infrastruktura je neophodna za ekonomski i socijalni razvoj i razmjenu među regijama. Ona predstavlja instrument regionalnog razvoja, olakšava protok robe kao i pristup ljudi zapošljavanju, zdravstvu, obrazovanju i rekreativu. Iskustva iz prethodnih proširenja EU jasno dokazuju da je poboljšani ruralni/regionalni pristup i povezanost rubnih regija s arterijskom mrežom neophodan za ekonomsku i socijalnu koheziju i smanjivanje regionalnih razlika. U tu povezanost spada i prekogranični promet sa susjednim državama.

Sektorski pristup iz ovog OP-a osigurat će, stoga, programiranje koje odgovara ekonomskoj potražnji i socijalnim potrebama kao i potrebama integracije mreže te zahtjevima interoperabilnosti.

3.3.5. Uravnotežena struktura vrsta prijevoza

Budući da je infrastruktura skupa, bitno je postići održivost sektora usvajanjem održivih standarda za infrastrukturu koji će pomoći u promicanju uravnotežene strukture vrsta prijevoza koja odražava inherentne troškove i operativne prednosti različitih vrsta prijevoza u Hrvatskoj. To podrazumijeva da će narušavanje troškova biti postupno smanjivano po vrstama prijevoza i umjesto njega uvodit će se utemeljenost cijena na troškovima za različite vrste prijevoza, vodeći računa o troškovima infrastrukture kao i o eventualnim vanjskim troškovima nastalim u društvu kao cjelini, te primjeniti *načelo korisnik plaća* kad god je to izvedivo.

U Hrvatskoj se već primjenjuje načelo „zagadivač plaća“. Od 2001. svako motorno vozilo mora proći godišnji eko-test u skladu s tehnološkim standardima EU (Direktiva Vijeća 96/96/EZ od 2. prosinca 1996.) kako bi se kontrolirala i definirala razina zagađenja. Plaća se ekološki porez za svako registrirano vozilo, ovisno o starosti vozila. Ubiranje tog poreza povjerenje je Fondu za energetsku učinkovitost i zaštitu okoliša. Načelo „zagadivač plaća“ primjenjuje se od uvođenja sustava cestarina za autoceste u Hrvatskoj.

Osiguravanje prihoda od pristojbi koje plaćaju korisnici podrazumijeva da više nema intervencija Vlade u cijene kako bi se uklonilo narušavanje cijena, a time i narušavanje tržišnog natjecanja. Sukladno tom načelu, naplaćivanje pristojbi u riječnim lukama za korištenje pristaništa usklađeno je s europskom praksom i svi brodovi, neovisno o državljanstvu, plaćaju istu pristojbu čiji je iznos javan.¹

¹ MMTPR

3.3.6. Energetski učinkovit promet

Hrvatska vlastita proizvodnja energije zadovoljava samo polovicu njezinih potreba i njezina ponuda primarne energije u stalnom je padu. Povrh toga, Hrvatska troši značajno više energije po jedinici BDP-a od prosjeka EU-a. Shodno tome, potrebno je obratiti dužnu pozornost na poticanje energetske učinkovitosti u prometu fokusiranjem na poboljšanje željezničkog prometa i unutarnje plovidbe.

3.3.6.1. Komercijalizacija

Osim matičnog društva, postoji ukupno 17 povezanih društava podružnica Holdinga Hrvatskih željeznica, koje su u 100% ili većinskom državnom vlasništvu, s ukupno 21 000 zaposlenih¹. Usmjereno prema komercijalizaciji traži od HŽ-a da nađe način izdvajanja djelatnosti koje nisu osnovne. Time će se omogućiti koncentracija resursa na osnovnu djelatnost željezničke usluge i prenošenje više usluga u privatni sektor. Kao dodatno sredstvo za ostvarivanje održivosti može se uvesti ugovaranje za željezničke usluge, poput prodaje karata, dostave tereta ili održavanje vozognog parka. Nadalje, dugoročna održivost podrazumijeva pronaalaženje rješenja za probleme vezane za nerentabilne lokalne željezničke pruge.

Mjere modernizacije i restrukturiranja nacionalne željeznice u tom smislu počele su u 1998. i bit će dalje razvijane u sklopu PAL 2005-2007 Svjetske banke, koji se bavi restrukturiranjem HŽ-a.

Luke, pak, predstavljaju važno sučelje, posebice između riječnog i cestovnog prometa. Prenošenje djelatnosti u privatni sektor predstavlja važan korak prema održivosti, i u sektoru unutarnje plovidbe i u riječnim lukama. Međunarodno iskustvo i praksa pokazuju da prihvaćanje komercijalnog upravljanja i intenzivnog dijaloga s korisnicima luka može smanjiti troškove rukovanja teretom i vrijeme prekrcaja u lukama, kao najvažnijim čvornim točkama za razvoj intermodalnog prometa. U tom je pogledu u Hrvatskoj ostvaren veliki napredak. Administrativne funkcije luke su sad u državnim lučkim upravama i jasno su odvojene od komercijalnog poslovanja luke. Upravljanje lukama, razvoj osnovne infrastrukture i osiguravanje odgovarajućeg pristupa lukama odgovornost je lučke uprave, javnog tijela pod nadzorom MMTPR-a, dok su komercijalne aktivnosti dane u dugotrajne koncesije privatnim lučkim operaterima.

3.3.7. Sudjelovanje civilnog društva i geografska, sektorska i tematska koncentracija

Sudjelovanje predstavnika civilnog društva, uz ostale relevantne institucije, u izradi Operativnog programa opisana je u poglavljvu 1.3. Partnerske konzultacije. Detaljan opis načela koncentracije primijenjen u ovom OP-u dan je u poglavljju 1.2.3.

3.4. KOMPLEMENTARNOST I SINERGIJA S DRUGIM OBLICIMA POMOĆI

OPP će pridonijeti ostvarivanju općih IPA ciljeva za Hrvatsku poboljšanjem uvjeta za rast i zapošljavanje unaprjeđenjem prometa te administrativne sposobnosti. U tom smislu sinergija OPP-a s drugim operativnim programima unutar OUS koji pridonose povećanju i poboljšanju kvalitete ljudskog kapitala, razvoju inovacija i društva znanja vodeći računa o prilagođavanju ekonomskim i socijalnim promjenama.

OPP pridonosi *jačanju ekonomske integracije* razvojem prometne infrastrukture i poboljšanjem pristupa uslugama općeg interesa, unaprjeđenjem javne uprave za bolje kvalitetu javne politike kao i dizanjem standarda osposobljenosti unutar prometnog sektora u Hrvatskoj.

¹ Hrvatske željeznice holding

3.4.1. Komplementarnost i sinergija s drugim operativnim programima OUS-a

Sva četiri operativna programa u sklopu IPA komponente III i IV (Regionalna konkurentnost, Promet, Okoliš i razvoj ljudskih potencijala) međusobno su ovisni, budući da je izvedba svih programa zajedno ključni preduvjet za postizanje održivog razvoja. U tom smislu oni su integrirani u svom doprinosu hrvatskoj gospodarskoj, ekološkoj i sociološkoj budućnosti.

Komplementarnost i sinergija između ta četiri OP-a najočiglednija je u svjetlu Okvira za usklađivanje strategija 2007.-2013. (OUS) budući da je njegov glavni zadatak osigurati konzistentnost između prioriteta / aktivnosti u sklopu IPA komponenti III i IV. Prema OUS-u Operativni program „Promet“ uskladen je s druga tri OP-a na sljedeći način:

Regionalna konkurentnost

Odgovarajuće razvijena prometna infrastruktura preduvjet je za ekonomski razvoj, privlačenje investicija i poboljšanje kvalitete života tj. za jačanje infrastrukture vezane za poslovanje te osnovne komunalne i socijalne infrastrukture.

Razvoj osnovne infrastrukture preduvjet je rasta proizvodnih ulaganja i poduzetničkih aktivnosti. Osim toga, ulaganja provedena tijekom OPP-a stvorit će mogućnosti za jačanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva, te poboljšati investicijsku klimu i povećati interes domaćih i stranih investitora.

Okoliš

Razvoj prometnih veza i vrsta prometa, s jedne strane je nužan preduvjet ekonomskog razvoja, dok s druge strane prometni sektor ima veliki utjecaj na okoliš (primjerice udio prometa u onečišćenju zraka porastao je prosječno za 20% u razdoblju od 1990. do 1998.). Odgovarajuće razvijena prometna infrastruktura također je preduvjet održivom razvoju regionalnih centara za otpad. U tom smislu razvoj održivog prometa usko je povezan sa zaštitom i očuvanjem okoliša; stoga je naglasak stavljen na razvoj sustava željeznice i unutarnjih plovnih putova. To je također u skladu sa strategijom promicanja multimodalnog prometa i generiranja učinaka preusmjeravanja prometa, s cestovnog kao visokog zagađivača na energetski učinkovit željeznički/riječni promet.

Ljudski potencijali

Ulaganja u prometnu infrastrukturu trebala bi stimulirati kratkoročno zapošljavanje u građevinarskom sektoru, ali i gospodarsku aktivnosti unutar regija korisnica. U oba slučaja, važno je da potražnji za radnom snagom odgovara ponuda radne snage. Jačanje institucionalne sposobnosti i učinkovitosti javne uprave i javnih usluga na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s obzirom na usluge i ulaganja povezana s prometnim sektorom drugi je preduvjet za provedbu prioriteta OPP-a i razvoja općenito (imajući u vidu da će se aktivnosti vezane uz jačanje institucionalne sposobnosti provoditi kroz IPA komponentu I – kako je definirano u IPA Provedbenoj uredbi).

Sva četiri OP-a dakle imaju određene zajedničke ciljeve općeg karaktera – pomoći relevantnim institucijama da postignu spremnost za članstvo u EU te razviju institucionalnu sposobnost za njega te steknu praktično iskustvo za upravljanje intervencijama Strukturnih fondova, to jest sudjeluju u Kohezijskoj politici EU.

3.4.2. Komplementarnost i sinergija s drugim komponentama IPA-e

Naglašena je komplementarnost s drugim OP-ovima, posebice za regionalni razvoj i ljudske potencijale, s naglaskom na postizanje konkurentnosti i održivosti putem ekološki prihvativog prometa.¹

Osim poveznica između operativnih programa pokrivenih OUS-om, postoji jasna i izrazita komplementarnost OP-a s druge tri komponente IPA-e:

IPA Komponenta I – Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija

Jačanje institucionalne sposobnosti i učinkovitosti javne uprave i javnih službi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s obzirom na politiku i ulaganja vezana za prometni sektor preduvjet je za provedbu prioriteta OPP-a općenito. Stoga će se uspostaviti i osigurati snažna povezanost između pomoći jačanju institucija u sklopu Komponente I – čiji je glavni zadatak poduprijeti jačanje sposobnosti nadležnih tijela na regionalnoj i lokalnoj razini za usklađivanje s prometnim acquisisem i njegovu provedbu – i Komponente III.

IPA Komponenta II – Regionalna i prekogranična suradnja

S obzirom na prirodu prometnih projekata mogu se postići značajni regionalni učinci putem prometne politike, posebice u slučaju projekata vezanih za pod-sektor željeznice i u pogledu velikih projekata (koji imaju snažni prekogranični učinak) i u pogledu malih projekata (koji pokrivaju područja između regija). U tom smislu osigurat će se koordinacija između Komponente III (Promet) i Komponente II (Prekogranična suradnja). (vidi odjeljak 5)

IPA Komponenta V – Ruralni razvoj

Razvoj prometne infrastrukture preduvjet je za gospodarski razvoj, privlačenje investicija i poboljšanje kvalitete života, odnosno za jačanje razvoja ruralne infrastrukture. Razvoj osnovne infrastrukture preduvjet je rasta proizvodnih ulaganja i ruralnih aktivnosti. Osim toga, ulaganja provedena tijekom OPP-a stvorit će mogućnosti za jačanje razvoja u ruralnim područjima i područjima s niskom naseljenosću, te poboljšati investicijsku klimu i povećati interes domaćih i stranih investitora.

Strukture koordinacije

Predložen je veći broj institucionalnih struktura kako bi se potakla komplementarnost i koherentnost između različitih komponenti IPA-e i OP-a „Promet“. Nacionalni IPA koordinator osigurava partnerstvo između Komisije i države korisnice i usku povezanost između općeg procesa pristupanja i korištenja pomoći te snosi opću odgovornost za koherentnost i koordinaciju programa. SDURF, na čijem je čelu nacionalni IPA koordinator, ima opću odgovornost za koordinaciju programa i aktivnosti nadzora programa u sklopu IPA programa u Hrvatskoj. Odjel u SDURF-u za programe EU-a namijenjene jačanju institucionalne sposobnosti za pridruživanje odgovoran je za koordinaciju IPA komponenti I, II i V. Odjel za programe EU-a namijenjene promicanju gospodarske i socijalne kohezije ima odgovornost za koordinaciju IPA komponenti III i IV. Strateški koordinator, pod nadležnosti nacionalnog IPA koordinatora, odgovoran je za koordinaciju pomoći dane u sklopu komponente regionalni razvoj i komponente ljudski potencijali.

Glede metoda koordinacije, IPA Nadzorni odbor obavlјat će funkciju općeg koordinatora pomoći dane u sklopu IPA programa. Koordinacija će biti osigurana s jedne strane raspravom o provedbi/napretku/ učinku svake IPA komponente te s druge strane sudjelovanjem predstavnika tijela koja su na čelu svake od IPA komponenti (operativne strukture), NIPAK, NDO, EK u Nadzornom

¹ Ex-ante evaluacija Operativnih programa u okviru programa IPA za Hrvatsku, Operativni program „Promet“, travanj 2007.

odboru. Sektorski nadzorni odbori za promet bit će uspostavljen i podnosit će izvješća IPA Nadzornom odboru. Služit će i kao glavno sredstvo koordinacije budući da će, između ostalih, uključivat predstavnike EK, NIPAK, NDO i strateškog koordinatora za komponente III i IV. Osim toga, pod izravnom odgovornošću NIPAK-a / strateškog koordinatora održavat će se redovni koordinacijski sastanci za IPA komponente III i IV.

U pogledu koordinacije na razini projekata, primjenjuje se standardno pravilo kojim se sprječava financiranje nekog projekta iz više od jednog izvora EU-a. Kako bi se izbjeglo preklapanje i ojačala sinergija između mjera, nastojalo se ojačati učinak ograničenih IPA sredstava dostupnih Hrvatskoj. Koordinacija ovog Operativnog programa s drugim operativnim programima imat će za posljedicu ne samo izbjegavanje nepotrebnog preklapanja nego i poticanje mogućih komplementarnosti i sinergija.

Koordinacija aktivnosti koje provode međunarodne finansijske institucije (MFI) i drugi donatori osigurana je kroz cijeli programski ciklus. U fazi programiranja, i SDURF i Ministarstvo financija koordiniraju izradu strategija i projekata financiranih od strane EU-a i MFI-a kako bi se izbjeglo duplicitiranje i ostvarile maksimalne sinergije. U fazi provedbe, predstavnici Ministarstva financija bit će uključeni u IPA Nadzorne odbore za projekte koje financiraju MFI, dok će predstavnici SDURF-a sudjelovati na sastancima za praćenje napretka organiziranim od strane Ministarstva financija za projekte koji se financiraju inozemnim zajmovima i kreditima, kao i u revizorskim misijama MFI-a. Predstavnici ministarstva bit će, po potrebi, na raspolaganju kao revizori/evaluatori za revizijske ili evaluacijske misije organizirane od strane Europske komisije.

Povrh toga, državni tajnik ima funkciju zamjenika glavnog pregovarača za pristupanje EU, dok je zamjenik državnog tajnika sektorski koordinator za Komponente III i IV kao i član radne skupine za poglavlje 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. Izravnu povezanost s procesom pregovora o pristupanju EU omogućuje SDURF-u osiguravanje bliske veze između fondova EU-a i prioriteta pregovaračkog procesa kroz svih pet IPA komponenti.

3.4.3. Komplementarnost s ostalom pomoći EU-a

Općenito, pomoć EU Hrvatskoj razvila se iz poslijeratne pomoći za obnovu i humanitarne pomoći (u kasnim 90.-tim) preko pomoći za stabilizaciju i pridruživanje (CARDS program 2001-2004) do korištenja tri prepristupna programa (Phare, ISPA i SAPARD za 2005. i 2006).

U sklopu nacionalne komponente CARDS programa u Hrvatskoj u razdoblju 2001.-2004. promet nije bio prepoznat kao jedan od prioritetnih sektora, unatoč tome u sklopu regionalne komponente tog programa provedena je Regionalna studija o infrastrukturi za Balkan (REBIS). REBIS studija je značajna, budući se fokusira na razvoj multimodalne „Osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe“ i kao takva postavlja temelje za daljnji razvoj mreže.

Otvaranjem prepristupnih programa u 2005. postala je dostupna pomoć i za jačanje institucionalne sposobnosti i za ulaganja u prometnu infrastrukturu. Phare program fokusira se na usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s *acquisem* EU-a u području pomorske i željezničke politike, kao i na jačanje sposobnosti za provedbu *acquisa* u tijelima državne uprave relevantnim za provedbu.

Phare

U nastavku se daje opis ključnih Phare projekata koji se odnose na izradu zakonodavnog okvira:

Phare 2005 : Sigurnost na moru: Jačanje upravne sposobnosti za upravljanje i nadzor nad plovilima
Ovaj projekt predstavlja inicijativu za jačanje administrativne i tehničke učinkovitosti pomorske administracije. Odnosi se na upravljanje plovilima, posebice plovilima koja nose opasan ili teret koji

bi mogao prouzročiti onečišćenje. Sukladno tome taj projekt doprinosi provedbi acquisa u Hrvatskoj, čime pomaže Hrvatskoj kao državi kandidatu za članstvo u EU u ispunjavanju političkih i ekonomskih kriterija za članstvo.

Phare 2006: Sigurnost na moru: Jačanje upravne sposobnosti za upravljanje i nadzor nad plovilima faza II

Ovaj projekt, koji ima za cilj potpunu primjenu zahtjeva iz Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja sustav Zajednice za nadzor i informiranje i kojom se opoziva Direktiva Vijeća 93/75/EZ, podijeljen je u dva dijela: dio koji se odnosi na tehnička pitanja sustava nadzora prometa plovila i informiranja (VTMIS) i dio koji se odnosi na jačanje institucionalne sposobnost hrvatske pomorske administracije vezano za nadzor plovila kao i za primjenu države – zastave.

Phare 2006: Restrukturiranje i razvoj hrvatskog željezničkog sustava u okviru europskog zakonodavstva

Projekt pruža tehničku pomoć, potporu i obuku za Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijatka te predviđa tijela i institucije u području restrukturiranja i regulacije željeznice.

ISPA

U sklopu **ISPA** programa sufinancira se projekt većih ulaganja u infrastrukturu na željezničkom Koridoru X, koji se fokusira na rehabilitaciju željezničke pruge u istočnoj Slavoniji od Vinkovaca do Tovarnika na granici sa Srbijom, u dužini od 34,5km čime se utire put budućim ulaganjima u prometni sektor u sklopu OPP-a za razdoblje 2007.-2009. (IPA program).

Radovi u ISPA projektu obuhvaćaju ulaganja od ukupno 75.761 milijuna eura uz 38% IPA udjela.

Nadalje, u sklopu ISPA „Priprema liste projekata za program IPA – promet“ dostupna su sredstva tehničke pomoći za analizu izvedivosti cijele preostale dužine Koridora X u Hrvatskoj.

3.4.4. Ostale povezane intervencije donatora

3.4.4.1. Željeznica

Zajmovi EBRD-a i IBRD-a prošireni su za oporavak nacionalne željezničke kompanije u sklopu projekta modernizacije i restrukturiranja željeznice za razdoblje 1998.-2002., na sljedeći način:

- Zajam IBRD-a 4433 za obnovu i modernizaciju željezničke infrastrukture i zbrinjavanje viška zaposlenika (85,4 milijuna eura);
- Zajam EBRD-a 730 za modernizaciju željezničkih lokomotiva (35 milijuna USD).

S tim u vezi Hrvatski je sabor donio Strategiju restrukturiranja i modernizacije Hrvatskih željeznica 2000. – 2005. kako bi se nastavila provedba i ostvarivanje ciljeva projekta restrukturiranja. Trenutne aktivnosti u tom pogledu su:

- Razdvajanje djelatnosti prijevoza od upravljanja infrastrukturom, odvajanje osnovnih od djelatnosti koje nisu osnovne, osnivanje novih društava za djelatnosti koje nisu osnovne i njihovo pripremanje za privatizaciju, smanjenje broja zaposlenih, smanjenje putničkih usluga koje nisu financijski održive, promicanje poslova s nekretninama, mjere za financijsku konsolidaciju s ciljem slabljenja financijskog opterećenja za državni proračun;
- Restrukturiranje Hrvatskih željeznica (HŽ) u okviru uvjeta PAL-a, Svjetska banka, 2005-2007.

3.4.4.2. Unutarnja plovidba

Do ovog trenutka strani donatori nisu sudjelovali u sektoru unutarnje plovidbe.

3.4.5. Dopunske aktivnosti MMTPR-a

MMTPR trenutno financira ili će financirati sljedeće aktivnosti iz vlastitih sredstava ministarstva.

U tijeku

Riječni promet:

- Petogodišnji plan za razvoj plovnih putova i petogodišnji plan za razvoj unutarnjih luka,
- Akcijski plan za riječni promet (provedba NAIADES-a)

Željeznična:

- Priprema Nacionalnog programa za željezničku infrastrukturu.

Planirano za razdoblje OP-a

Željeznična:

- Preliminarni projekt za dionicu Zaprešić - Savski Marof (na željezničkom Koridoru X),
- Izrada studije izvedivosti i preliminarni tehnički nacrti za prioritetni projekt R3 s indikativnog popisa projekata (Sustav signalno-sigurnosnih uređaja na zagrebačkom glavnom kolodvoru)

Riječni promet:

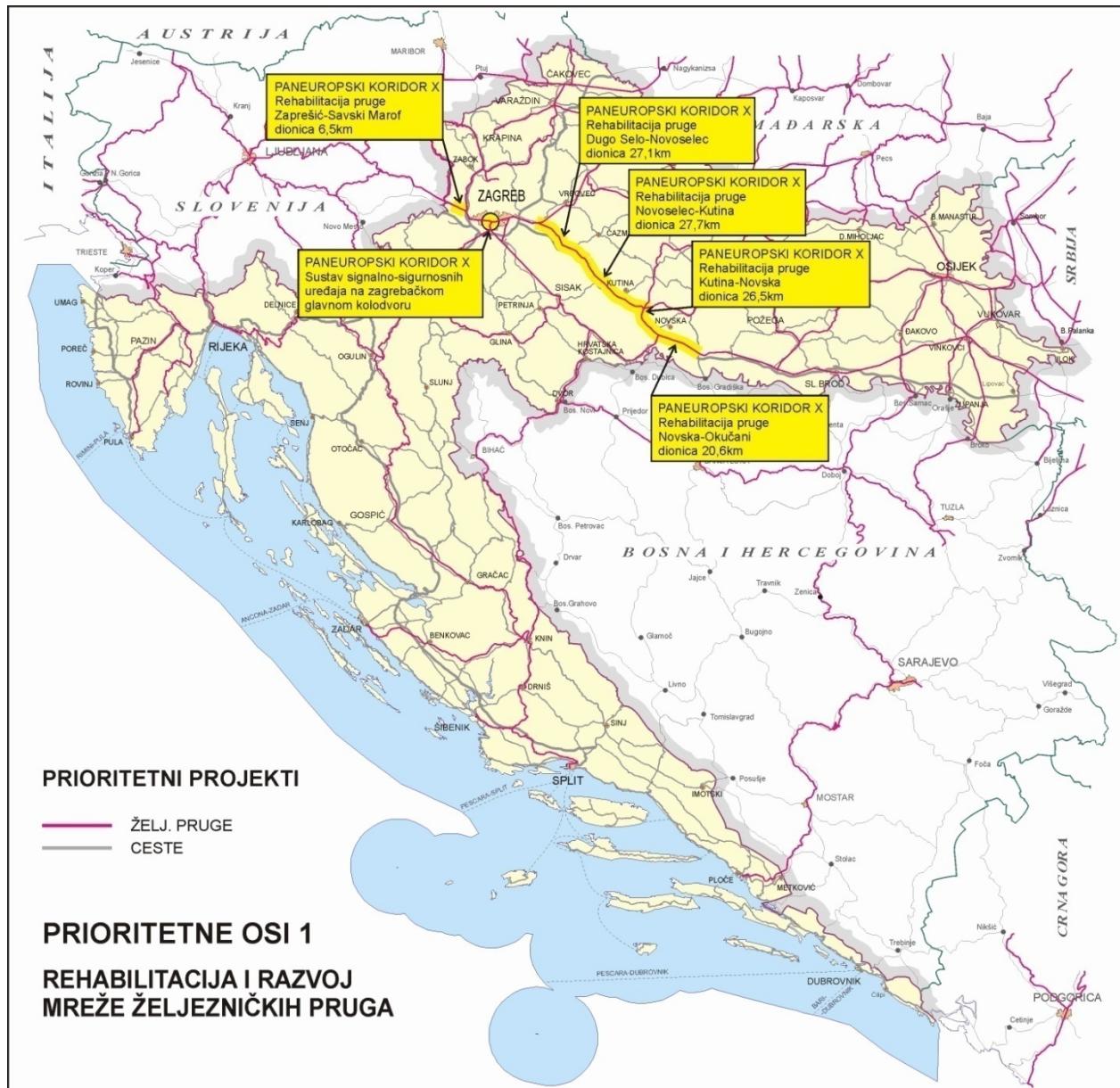
- Izrada akcijskog plana za riječni promet (provedba NAIADES-a);
- Projektna dokumentacija i studija o izgradnji postrojenja za uklanjanje tekućeg otpada iz plovila u hrvatskim riječnim lukama.

3.5. INDIKATIVNI POPIS VELIKIH PROJEKATA (2007.-2009.)

Glede **prioritetne osi 1** svi projekti ulaganja u željeznice su smješteni uzduž Paneuropskog koridora X i predstavljaju prirodni nastavak aktivnosti pokrenute u siječnju 2007. odnosno projekta rehabilitacije i modernizacije dionice pruge od Vinkovaca do Tovarnika i državne granice sufinanciran u sklopu ISPA-e.

Glede **Prioritetne osi 2 „Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj“**, predviđeni projektni prijedlozi smješteni su na Pan-europskom koridoru VII. Iako je neodložno potrebna obnova za čitav koridor u Hrvatskoj, trenutno niti jedan projekt nije dostatno zreo za financiranje u sklopu OPP-a 2007.-2009. Potrebna projektna dokumentacija za projektne prijedloge bit će pripremljena unutar ovog OPP-a zajedno s *tekućom studijom pred-izvedivosti o „Plovnosti rijeke Save“ koju provodi Komisija za rijeku Savu*, što bi moglo rezultirati održivim projektnim prijedlozima koje bi se moglo uvrstiti u kasnije razdoblje programiranja za 2010.-2012.

Slika 7– Lokacija prioritetnih željezničkih projekata

INDIKATIVNI POPIS GLAVNIH ŽELJEZNIČKIH PROJEKATA:

Naziv projekta		Vrsta	Podrška kroz tehničku pomoć	Procjena - ukupno u milijunima eura	Mjera	Komentari	Status
1	<u>Projekt 1:</u> Sustav signalno-sigurnosnih uređaja na zagrebačkom glavnom kolodvoru	izgradnja	Nacionalna sredstva	17,90	Mjera 1.2.	Ovaj projekt ima za cilj prilagodbu tehničkih parametara na željezničkoj stanici zahtjevima transeuropskih mreža. Osnovna korist koja se očekuje od ovog ulaganja je smanjivanje operativnih troškova infrastrukture putem smanjivanja broja kolodvorskog osoblja na Koridoru X. Ovaj je projekt identificiran u studiji REBIS. On uključuje sve potrebne rekonstrukcije i prilagodbe uređaja.	Priprema se za financiranje u proračunskim godinama 2007. i 2008.
2	<u>Projekt 2:</u> Obnova dionice pruge Okučani - Novska	izgradnja	Nacionalna sredstva	38,50	Mjera 1.1.	Zadnji remont pruge na dionici željezničke pruge Okučani – Novska proveden je prije 30 godina. Na jednom dijelu dionice brzina je smanjenja na 60 km/h. Nakon predložene obnove, brzina bi bila povećana na 160 km/h, a osovinsko opterećenje na 225 kN. Ti radovi uključuju sve aktivnosti na obnovi potrebne kako bi dionica ispunjavala kriterije definirane za željezničke koridore (AGC kriteriji).	Priprema se za financiranje u proračunskim godinama 2008. i 2009.

Naziv projekta		Vrsta	Podrška kroz tehničku pomoć	Procjena - ukupno u milijunima eura	Mjera	Komentari	Status						
3	<u>Projekt 3:</u> Rehabilitacija pruge Novska - Dugo Selo	Izgradnja	ISPA tehnička pomoć	135,00	Mjera 1.1.	<p>Ovaj se projekt može podijeliti u tri faze. Usljed stanja pruge operativna brzina na toj dionici smanjena je na 70 km a povremeno i na niže. Zadnje održavanje provedeno je u razdoblju 1979.-1980. Taj bi projekt trebao pomoći da se dionica dovede od prvotno predviđenog standarda od 130 km/h do 160 km/h. Kriterij interoperabilnosti bit će ispunjen instalacijom uređaja razine 1 ETCS.</p> <p>3 faze:</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>I. Novoselec – Dugo Selo</td> <td>27,1 km</td> </tr> <tr> <td>II. Kutina – Novoselec</td> <td>27,7 km</td> </tr> <tr> <td>III. Novska – Kutina</td> <td>26,5 km</td> </tr> </table> <p>Glavne aktivnosti uključuju remont pruge na 81,3 km jednokolosječne pruge uključujući rekonstrukciju stanica, rekonstrukcija dionica pruge u zavojima kako bi se povećala brzina na 160 km/h, rehabilitaciju podstrukture, sustava propusta i drenaže, zamjenu prijelaza u razini s mostovima na državnim cestama višeg ranga, rehabilitacija drugih prijelaza u razini, zamjenu relejne signalne opreme s električkom i instalacija ETCS sustava, sustav centralizirane kontrole prometa koji pokriva rutu od Okučana do Dugog Sela uključujući Središnju kontrolu prometa u Zagrebu da bi upravljali prometnim aktivnostima od slovenske granice do točke zapadno od Vinkovaca, nadogradnja telekomunikacijskih sustava uključujući uvođenje novog GSM-R sustava i prilagodba opreme gornjeg ustroja.</p>	I. Novoselec – Dugo Selo	27,1 km	II. Kutina – Novoselec	27,7 km	III. Novska – Kutina	26,5 km	Priprema se za finansiranje u proračunskim godinama 2007. i 2008.
I. Novoselec – Dugo Selo	27,1 km												
II. Kutina – Novoselec	27,7 km												
III. Novska – Kutina	26,5 km												

Naziv projekta		Vrsta	Podrška kroz tehničku pomoć	Procjena - ukupno u milijunima eura	Mjera	Komentari	Status
4	<u>Projekt 4:</u> Rehabilitacija i rekonstrukcija pruge Savski Marof –Zaprešić	izgradnja	ISPA tehnička pomoć	25,00	Mjera 1.1.	<p>Ovaj projekt uključuje remont pruge na 7,5 km dugoj dvokolosiječnoj pruzi uz zamjenu materijala na fiksnim strukturama i rekonstrukciju pruge na stanici u Zaprešiću i u Savskom Marofu.</p> <p>Osim toga, uključivat će remont podstrukture, sustava propusta i odvodnje, zamjenu prijelaza u razini, zamjenu relejne automatske signalne opreme s električkom koja će biti kontrolirana daljinski iz Središnje kontrole prometa u Zagrebu i opremljena s ETCS sustavom, repozicioniranje signala kako bi se omogućila brzina od 160 km/h, nadogradnju telekomunikacijskog sustava (uključujući i instalaciju novog GMS-R sustava) i prilagodbu novom centru za Središnju kontrolu prometa, prilagodbu opreme gornjeg ustroja.</p> <p>Središnja točka ovog projekta je rekonstrukcija željezničke stanice Zaprešić koja će omogućiti razdvajanje putničkog i teretnog prometa u području čvora Zagreb pomoću buduće teretne zaobilaznice na zapadnom ulazu u Zagreb.</p> <p>Dokumentacija potrebna za projekt bit će pripremljena kroz ISPA tehničku pomoć za izradu projekata.</p>	Priprema se za financiranje u proračunskim godinama 2008. i 2009.

INDIKATIVNI POPIS VELIKIH PROJEKATA U UNUTARNJOJ PLOVIDBI

Naziv projekta	Vrsta	Podrška kroz tehničku pomoć	Procjena - ukupno u milijunima eura	Mjera	Komentari	Status
1 <u>Projekt 5:</u> Rehabilitacija i unaprjeđenje plovnih putova rijeke Save	Izgradnja	IPA	40	Mjera 2.1	Već su poduzeti značajni pripremni radovi. Treba razviti projekte u uskoj suradnji s Komisijom za rijeku Savu i drugim članovima Komisije za rijeku Savu.	Priprema se za financiranje u proračunskim godinama 2007. i 2008.
2 <u>Projekt 6:</u> Obnova luke Vukovar – nova luka istok	Izgradnja	IPA	40	Mjera 2.1	Već su poduzeti značajni pripremni radovi. Projekt je trenutno u <i>stand-by</i> stanju budući da nema odgovarajućih kapaciteta za tehničko oblikovanje i projektiranje.	Priprema se za financiranje u proračunskim godinama 2007. i 2008.

4. INDIKATIVNE FINANCIJSKE TABLICE

GODINE 2007. – 2009.	Javni rashodi			Za informaciju	
	Ukupni javni rashodi (1)=(2) + (3) (Eur)	Sufinanciranje Zajednice (IPA) (2) (Eur)	Nacionalno javno sufinanciranje (3) (Eur)	IPA stopa sufinanciranja (4)=(2)/(1) (%)	Ostali (MFI, itd.) (Eur)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	62.814.000	47.110.500	15.703.500	75%	0
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	44.914.000	33.685.500	11.228.500	75%	0
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	17.900.000	13.425.000	4.475.000	75%	0
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	7.500.000	5.625.000	1.875.000	75%	0
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	7.500.000	5.625.000	1.875.000	75%	0
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	1.020.000	765.000	255.000	75%	0
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	1.020.000	765.000	255.000	75%	0
Ukupno godine 2007. – 2009.	71.334.000	53.500.500	17.833.500	75%	0

GODINA 2007.	Javni troškovi				Za informaciju
	Ukupni prihvatljivi javni rashodi (1)=(2) + (3) (Eur)	Sufinanciranje Zajednice (IPA) (2) (Eur)	Nacionalno javno sufinanciranje (3) (Eur)	IPA stopa sufinanciranja (4)=(2)/(1) (%)	
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	17.327.000	12.995.250	4.331.750	75%	0
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	2.000.000	1.500.000	500.000	75%	
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti poslovanja	15.327.000	11.495.250	3.831.750	75%	
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	5.000.000	3.750.000	1.250.000	75%	0
Mjera 2.1 – Izrada niza pripremljenih projekata	5.000.000	3.750.000	1.250.000	75%	
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	340.000	255.000	85.000	75%	0
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	340.000	255.000	85.000	75%	
Ukupno 2007. godina	22.667.000	17.000.250	5.666.750	75%	0

GODINA 2008.	Javni rashodi				Za informaciju
	Ukupni prihvatljivi javni rashodi (1)=(2) + (3) (Eur)	Sufinanciranje Zajednice (IPA) (2) (Eur)	Nacionalno javno sufinanciranje (3) (Eur)	IPA stopa sufinanciranja (4)=(2)/(1) (%)	
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	21.160.000	15.870.000	5.290.000	75%	0
Mjera 1.1 – Nadogradnja I modernizacija pruge	18.587.000	13.940.250	4.646.750	75%	
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti poslovanja	2.573.000	1.930.000	643.000	75%	
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	2.500.000	1.875.000	625.000	75%	0
Mjera 2.1 – Izrada niza pripremljenih projekata	2.500.000	1.870.000	625.000	75%	
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	340.000	255.000	85.000	75%	0
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	340.000	255.000	85.000	75%	
Ukupno 2008. godina	24.000.000	18.000.000	6.000.000	75%	0

GODINA 2009.	Javni troškovi				Za informaciju
	Ukupni prihvatljivi javni rashodi (1)=(2) + (3) (Eur)	Sufinanciranje Zajednice (IPA) (2) (Eur)	Nacionalno javno sufinanciranje (3) (Eur)	IPA stopa sufinanciranja (4)=(2)/(1) (%)	
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	24.327.000	18.245.250	6.081.750	75%	0
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	24.327.000	18.245.250	6.081.750	75%	
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti poslovanja	0	0	0	75%	
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	0	0	0	75%	0
Mjera 2.1 – Izrada niza pripremljenih projekata				75%	
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	340.000	255.000	85.000	75%	0
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	340.000	255.000	85.000	75%	
Ukupno 2009. godina	24.667.000	18.500.250	6.166.750	75%	0

5. PROVEDBENE ODREDBE

5.1. STRUKTURE UPRAVLJANJA I KONTROLE

U ovom poglavlju Operativnog programa opisuju se uspostavljeni sustavi i strukture kako je poznato u vrijeme izrade Operativnog programa. No određeni broj ključnih odluka o strukturama i odgovornostima kao i o sustavima upravljanja i informiranja donosit će se u kontekstu akreditacije za prijenos decentraliziranog upravljanja, koja prati drukčiji vremenski raspored nego onaj za usvajanje Operativnog programa. Stoga će se u Okvirnom sporazumu, kao i u Sporazumu o financiranju koji će se potpisati nakon prijenosa decentraliziranog upravljanja, naći detaljne odredbe o sustavima upravljanja i kontrole. Odredbe u ovom poglavlju stoga treba shvatiti tako da podliježu kasnijim prilagodbama primjenjivih odredbi tih sporazuma, gdje je to potrebno.

SDURF će pratiti provedbu svih pet komponenti programa IPA, a državni tajnik u SDURF-u imenuje se nacionalnim IPA koordinatorom. Ulogu strateškog koordinatora za III. i IV. komponentu programa IPA preuzet će zamjenik državnog tajnika SDURF-a. Strateški koordinator će se brinuti za komplementarnost i usklađenost između programa koji se provode u području regionalnog razvoja i razvoja ljudskih potencijala, posebno s obzirom na ograničeni iznos raspoloživih sredstava u okviru programa IPA i potrebu koncentriranja aktivnosti.

5.1.1. Tijela i institucije

Na temelju IPA provedbene uredbe, Vlada Republike Hrvatske usvojila je vlastite pravne akt/e kojima će odrediti pojedina tijela za upravljanje i provedbu IPA-e¹.

Sukladno odredbama navedene Uredbe, sljedeće funkcije/tijela jesu ili će biti određeni/uspostavljeni:

- Nacionalni IPA koordinator
- Strateški koordinator za komponente Regionalni razvoj i Razvoj ljudskih potencijala
- Dužnosnik nadležan za akreditaciju
- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje
- Nacionalni fond
- Tijelo nadležno za reviziju
- Operativna struktura

Uz izuzetak operativne strukture i uloge strateškog koordinatora, ova tijela u osnovi obavljaju zadatke koji su općenito primjenjivi za sve IPA komponente u skladu s njihovim dužnostima određenim u relevantnim člancima IPA provedbene uredbe.

Stoga u skladu s odredbama članka 7.3 navedene Uredbe te kako je određeno u 'predlošku' Okvirnog sporazuma koji je Komisija usvojila 6. srpnja 2007. [ref. C(2007) 3208 konačni – E/1368/2007] te će funkcije biti sastavni dio **Okvirnog sporazuma** koji će Komisija sklopiti s Republikom Hrvatskom.

¹ Uredba o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje instrumentom prepristupne pomoći (NN 18/2007); izmjene i dopune Uredbe o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje instrumentom prepristupne pomoći (NN 82/2007) Odluka o imenovanju osoba nadležnih za upravljanje instrumentom prepristupne pomoći (IPA (NN 18/2007); izmjene i dopune odluke o imenovanju osoba nadležnih za upravljanje instrumentom prepristupne pomoći (IPA) (NN 82/2007)

Operativna struktura

Ovim Operativnim programom upravljat će čelnik operativne strukture koji će, sukladno članku 28.2 IPA provedbene uredbe, biti zadužen za sljedeće poslove:

- pripremu godišnjih ili višegodišnjih programa;
- praćenje provedbe programa i vođenje Sektorskog nadzornog odbora, kako je utvrđeno člankom 59., ponajprije pripremom dokumenata potrebnih za praćenje kvalitete provedbe programa;
- pripremu sektorskih, godišnjih i završnog izvješća o provedbi utvrđenih člankom 61.(1.) te, nakon razmatranja izvješća od strane Sektorskog nadzornog odbora, podnošenje istih Komisiji, nacionalnom IPA koordinatoru i nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje;
- osiguranje da su aktivnosti koje se financiraju odabrane i odobrene sukladno kriterijima i mehanizmima primjenjivim za programe; te da su u skladu s relevantnim pravilima Zajednica i nacionalnim pravilima;
- uspostavljanje postupaka za osiguranje pohrane sve dokumentacije potrebne za osiguranje odgovarajućeg revizorskog traga, sukladno članku 20.;
- organizaciju natječajnih postupaka, postupaka za dodjelu darovnica, proizlazeće ugovaranje te izvršenje plaćanja krajnjim korisnicima i povrata od krajnjih korisnika;
- osiguranje da sva tijela uključena u provedbu aktivnosti održavaju zaseban računovodstveni sustav ili zasebne računovodstvene šifre;
- osiguranje da Nacionalni fond i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje prime sve potrebne informacije o primjenjenim postupcima i verifikacijama vezano za troškove;
- uspostavu, održavanje i ažuriranje sustava izvješćivanja i informiranja;
- provođenje provjera kako bi se osiguralo da su deklarirani troškovi nastali u skladu s važećim pravilima, da je roba dostavljena i usluge izvršene sukladno odluci o davanju suglasnosti te da su zahtjevi za plaćanjem od strane krajnjeg korisnika valjani. Te provjere odnose se na administrativne, finansijske, tehničke i materijalne aspekte aktivnosti, kako bude primjereno;
- osiguranje interne revizije raznih tijela od kojih je sastavljena;
- osiguranje izvješćivanja o nepravilnostima;
- osiguranje poštivanja zahtjeva za informiranjem i promidžbom.

Operativna struktura (OS) bit će sastavljena od sljedećih posebnih tijela u skladu sa člankom 31. IPA provedbene uredbe:

- Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijka (MMTPR),
- HŽ Infrastruktura (HŽI)
- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata i programa EU (SAFU).

Položaj i razina nadležnosti, kao i čelnici pojedinih tijela unutar operativne strukture, prikazani su u sljedećoj tablici:

Razina nadležnosti	Nazivi tijela unutar operativne strukture	Pojedinačna tijela unutar operativne strukture Čelnici pojedinačnih tijela unutar operativne strukture		
I. razina Operativnog programa	Tijelo nadležno za OP	<p>Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitička Nazorova 61, 10000 Zagreb</p> <p>Državni tajnik za razvoj</p>		
II. razina prioriteta/mjere	Tijelo nadležno za prioritet/mjeru	<p>Sve prioritetne osi</p> <p>Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitička Uprava za strateške infrastrukturne projekte Kležin Gvozd 1a, 10000 Zagreb</p> <p>Pomoćnik ministra</p>		
III. razina projekta	Provedbeno tijelo (Tijelo za ugovaranje)	<table border="1"> <tr> <td style="text-align: center;">Prioritetna os 1 HŽ Infrastruktura Mihanovićeva 12, 10000 Zagreb Direktor</td><td style="text-align: center;">Prioritetne osi 2 i 3 Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata i programa EU (SAFU) Katančićeva 5, 10000 Zagreb Voditelj SAFU-a</td></tr> </table>	Prioritetna os 1 HŽ Infrastruktura Mihanovićeva 12, 10000 Zagreb Direktor	Prioritetne osi 2 i 3 Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata i programa EU (SAFU) Katančićeva 5, 10000 Zagreb Voditelj SAFU-a
Prioritetna os 1 HŽ Infrastruktura Mihanovićeva 12, 10000 Zagreb Direktor	Prioritetne osi 2 i 3 Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata i programa EU (SAFU) Katančićeva 5, 10000 Zagreb Voditelj SAFU-a			

Državni tajnik za razvoj Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitička bit će voditelj operativne strukture u smislu članka 167. (3.) IPA provedbene uredbe.

Obavijesti o svim promjenama u čelništvu pojedinačnih prethodno navedenih tijela bit će dostavljene Komisiji, po potrebi, uključujući i sve promjene koje utječu na akreditaciju operativne strukture i kasniji prijenos ovlasti upravljanja od strane Komisije.

Podjela dužnosti

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitička (kao tijelo nadležno za OP i kao tijelo nadležno za prioritet/mjeru) obavljat će sljedeće dužnosti u odnosu na Operativni program u cijelini:

- priprema izrade Operativnog programa i njegove prilagodbe;
- koordinacija praćenja provedbe programa u skladu sa člankom 59. IPA provedbene uredbe;
- koordinacija izrade godišnjih i završnih sektorskih izvješća u skladu s odredbama članka 169. IPA provedbene uredbe;
- uspostava procedura za čuvanje svih dokumenata kako bi se osigurao dovoljno detaljan revizorski trag (članak 20. IPA provedbene uredbe);
- organizacija privremene ocjene tijekom provedbe programa, u suradnji sa SDURF-om;
- čuvanje sve dokumentacije i osiguranje da relevantne informacije budu dostupne radi osiguranja dovoljno detaljnog revizorskog traga;
- utvrđivanje planiranih krajnjih korisnika, očekivani modaliteti odabira i eventualnih povezanih posebnih kriterija odabira (članak 155. IPA provedbene uredbe);
- osiguranje da aktivnosti unutar njihovog sektorskog područja nadležnosti budu odabrane za financiranje i odobrene u skladu s kriterijima primjenjivim na OP;
- u funkciji korisnika, pomoć u tehničkoj pripremi i upravljanju projektima na temelju službenih sporazuma sa provedbenim tijelima;
- procjena kvalitete velikih projekata koje pripremaju krajnji korisnici (gdje je to relevantno) i njihovo podnošenje nacionalnom IPA koordinatoru;
- podnošenje Nacionalnom fondu zahtjeva za plaćanjem i sve popratne dokumentacije;
- osiguranje da Nacionalni fond i nacionalni dužnosnik za ovjeravanje dobiju sve potrebne informacije o procedurama i provjerama koje su provedene u vezi s izdacima;
- osiguranje interne revizije njegovih različitih sastavnih tijela;
- osiguranje izvještavanja o nepravilnostima;
- osiguranje izvještavanja o upravljanju rizicima;
- osiguranje poštivanja zahtjeva za informiranjem i promidžbom.

HŽ Infrastruktura (kao Provedbeno tijelo) obavljat će sljedeće dužnosti za sve mjere u okviru Prioritetne osi 1 – Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj

- provjera dokumentacije za nadmetanje zaprimljene od ustanova-korisnika i priprema potpune natječajne dokumentacije;
- organizacija natječajnih postupaka i postupaka dodjele ugovora;
- nastupa kao ugovaratatelj ;
- provedba ugovora;

- priprema i slanje zahtjeva za plaćanje tijelu nadležnom za mjeru/prioritet;
- obavlja plaćanje i povrat sredstava od krajnjeg korisnika;
- osiguranje da tijelo/a nadležna za prioritet/mjeru primi(e) sve potrebne informacije o procedurama i provjerama koje se obavljaju u vezi s troškovima;
- provođenje provjera kako bi se osiguralo da iskazani trošak uistinu i nastao sukladno važećim pravilima, da je roba dostavljena ili usluge izvršene sukladno s odlukom o davanju suglasnosti, te da su zahtjevi za plaćanje izdani od strane krajnjeg korisnika točni. Te provjere odnose se na administrativne, financijske, tehničke i materijalne aspekte aktivnosti, kako bude primjeren;
- podrška u izradi dokumentacije za sektorski odbor za praćenje o napretku postignutom u cilju ostvarivanja ciljeva mjera;
- podrška u izradi sektorskih godišnjih i završnih izvješća o provedbi;
- vođenje zasebnog računovodstvenog sustava ili zasebnog računovodstvenog šifriranja;
- interna revizija;
- čuvanje svih dokumenata i osiguranje da sve relevantne informacije budu dostupne radi osiguranja dovoljno detaljnog revizorskog traga;
- izvještavanje o nepravilnostima.

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata i programa EU (SAFU) (kao Provedbeno tijelo) će izvršavati sljedeće zadatke u vezi s OP Prioritetnom osi 2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj¹ i Prioritetnom osi 3 – Tehnička pomoć:

- provjera dokumentacije za nadmetanje zaprimljene od ustanova-korisnika i priprema potpune natječajne dokumentacije;
- organizacija natječajnih postupaka i postupaka dodjele ugovora;
- nastupa kao ugovaratelj;
- provedba ugovora;
- priprema i slanje zahtjeva za plaćanje tijelu nadležnom za mjeru/prioritet;
- obavlja plaćanje i povrat sredstava od krajnjeg korisnika;
- osiguranje da tijelo/a nadležna za prioritet/mjeru primi(e) sve potrebne informacije o procedurama i provjerama koje se obavljaju u vezi s troškovima;
- provođenje provjera kako bi se osiguralo da iskazani trošak uistinu i nastao sukladno važećim pravilima, da je roba dostavljena ili usluge izvršene sukladno s odlukom o davanju suglasnosti, te da su zahtjevi za plaćanje izdani od strane krajnjeg korisnika točni. Te provjere odnose se na administrativne, financijske, tehničke i materijalne aspekte aktivnosti, kako bude primjeren;
- podrška u izradi dokumentacije za sektorski odbor za praćenje o napretku postignutom u cilju ostvarivanja ciljeva mjera;
- podrška u izradi sektorskih godišnjih i završnih izvješća o provedbi;
- vođenje zasebnog računovodstvenog sustava ili zasebnog računovodstvenog šifriranja;
- interna revizija;
- čuvanje svih dokumenata i osiguranje da sve relevantne informacije budu dostupne radi osiguranja dovoljno detaljnog revizorskog traga;

¹ SAFU će biti provedbena agencija za Prioritetnu os 2 sve dok se Agencija za plovne putove unutarnjih voda ne akreditira za obavljanje poslova provedbenog tijela

- izvještavanje o nepravilnostima.

Sva tijela unutar operativne strukture konačno su odgovorna Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvijanja, koje nosi ukupnu odgovornost za upravljanje Operativnim programom, u izvršenju svojih zadataka vezanih uz Operativni program.

Detaljna organizacijska shema sustava upravljanja Operativnim programom nalazi se u Dodatku 3.

5.1.2. Razdvajanje dužnosti

U skladu sa člankom 21.2 IPA provedbene uredbe, odgovarajuće razdvajanje dužnosti bit će osigurano između i unutar utvrđenih tijela.

Razdvajanje dužnosti između tijela

Razdvajanje dužnosti rezultat je gore opisane podjele zadataka. To uključuje sljedeća načela:

- s jedne strane, jasno razdvajanje dužnosti između provjera, kontrola i evaluacija koje provodi operativna struktura i Nacionalni fond; a s druge strane
- jasno razdvajanje između revizija koje provodi tijelo nadležno za reviziju te postupaka za provedbu i plaćanje.

Razdvajanje dužnosti unutar tijela

Organizacijska struktura tijela i njihovi unutarnji postupci za upravljanje i praćenje uzet će u obzir sve zahtjeve za osiguranje primjereno razdvajanja dužnosti. To uključuje sljedeća načela:

- prije nego što se aktivnost odobri, operativni i finansijski aspekti bit će ovjereni od strane zaposlenika koji nisu zaduženi za pokretanje ili provedbu aktivnosti;
- potvrde izjave o troškovima sastaviti će osoba ili odjel u Nacionalnom fondu koja/i je funkcionalno neovisna/an od svih službi koje odobravaju zahtjeve;
- pokretanje, ex-ante i ex-post praćenje odvojene su dužnosti, koje obavljaju različite osobe, funkcionalno neovisne jedna o drugoj.

5.2. NADZOR I EVALUACIJA

5.2.1. Sustavi nadzora

Kako bi se osigurala usklađenost i koordinacija provedbe IPA komponenti, programa i aktivnosti, te kako bi se pratio napredak u provedbi IPA pomoći, uspostaviti će se sljedeći nadzorni odbori:

- Nadzorni odbor za program IPA;
- Sektorski nadzorni odbor za Operativni program „Promet“.

Nadzorni odbor za program IPA

Republika Hrvatska uspostaviti će Nadzorni odbor za program IPA kako bi osigurala usklađenost i koordinaciju provedbe svih pet IPA komponenti.

Sektorski nadzorni odbor

Voditelj operativne strukture za Operativni program „Promet“ uspostaviti će Sektorski nadzorni odbor u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu IPA provedbene Uredbe.

Odborom će su-predsjedati voditelj operativne strukture te predstavnik Komisije. Članove odbora također će činiti i nacionalni IPA koordinator ili njegov/njezin predstavnik; nacionalni dužnosnik za ovjeravanje ili njegov/njezin predstavnik; Predstavnik Europske komisije; Strateški koordinator za komponente III. I IV ili njegov/njezin predstavnik; Voditelj Nacionalnog fonda ili njegov/njezin predstavnik; Predstavnici svakog od tijela operativne strukture, kao i predstavnici civilnog društva,

socioekonomski partneri; Odbor će uključivati i regionalne i/ili nacionalne organizacije kojima je interes doprinijeti učinkovitoj provedbi programa, a koji će biti dogovoreni na prvom sastanku.

Sastav Sektorskog nadzornog odbora može preispitati i proširiti voditelj operativne strukture u dogovoru s Europskom komisijom, kako bi se osigurala dostačna zastupljenost i članstvo.

Sektorskom nadzornom odboru podršku će davati stalno tajništvo koje će operativna struktura osigurati za pripremu materijala o kojima će raspravljati odbor ili za odobravanje u pisanom postupku. Poslove tajništva obavljaće Uprava za strateške infrastrukturne projekte.

Sektorski nadzorni odbor izvješćivat će Nadzorni odbor za program IPA. Njegovi zadaci uključuju i:

- a. razmatranje i odobravanje općih kriterija za odabir aktivnosti te odobrenje bilo koje izmjene tih kriterija u skladu s potrebama programa;
- b. na svakom sastanku prosuditi napredak prema postizanju specifičnih ciljeva Operativnog programa na temelju dokumenata podnesenih od strane operativne strukture;
- c. na svakom sastanku razmotriti rezultate provedbe, posebno postizanje ciljeva postavljenih za svaku prioritetnu os, mjere te privremene evaluacije; (ovaj nadzor provodit će se prema dogovorenim pokazateljima); O informacijama o broju radnih mesta otvorenih kao posljedica provedbe pojedinačnih projekata potrebno je posebno izvješćivati i pratiti ih (te je informacije potrebno proslijediti IPA nadzornom odboru);
- d. razmatranje sektorskih godišnjih i završnih izvješća o provedbi, uključujući sažete tablice OP-a;
- e. informiranost o godišnjem revizorskem izvješću o aktivnostima ili o dijelu izvješća koji se odnosi na Operativni program;
- f. razmatranje svih prijedloga za izmjenu finansijskog sporazuma programa i predložiti operativnoj strukturi reviziju ili preispitivanje programa koje može omogućiti postizanje ciljeva programa ili unapređenje upravljanja programom, uključujući finansijsko upravljanje, kao i nadgledanje horizontalnih pitanja i mera promidžbe.

Sektorski nadzorni odbor potvrdit će ili dati prijedlog voditelju operativne strukture, Europskoj komisiji, strateškom koordinatoru i nacionalnom IPA koordinatoru za reviziju programa, tamo gdje je to potrebno, nakon evaluacije, uključujući rezultate i neposredne rezultate te finansijske pokazatelje koji će se koristiti za praćenje pomoći.

Sektorski nadzorni odbor uspostavit će svoja pravila postupanja u dogovoru s operativnom strukturom i Odborom za praćenje za IPA program. Sastajat će se najmanje dva puta godišnje na zahtjev Komisije. Po potrebi, mogu se dodatno sazvati i prijelazni sastanci.

U načelu, Sektorski odbor za praćenje nastojat će da odluke budu donešene konsenzusom.

5.2.2. Informacijski sustav za upravljanje projektima

Voditelj operativne strukture odgovoran je za učinkovito i pravilno upravljanje i provedbu, a posebno za uspostavu, održavanje i redovito ažuriranje sustava izvješćivanja i informiranja kako bi se prikupile pouzdane finansijske i statističke informacije o provedbi koje će se koristiti za pokazatelje praćenja i evaluacije, te za prosljeđivanje tih podataka u skladu s postupcima dogovorenim između NIPAK-a i Komisije.

Sustav će biti razvijen na jednom ili više računalnih sustava, u obliku odabranom od strane operativne strukture, koji će omogućiti:

- praćenje i upravljanje provedbom aktivnosti i projekata, od trenutka natječaja i poziva na dostavu projektnih prijedloga sve do zatvaranje OP-a, a posebice praćenje rezultata kad god je to moguće, te neposrednih rezultata;
- provedbu i praćenje finansijskih transakcija;

- osiguranje zahtjeva za izvješčivanjem o provedbi OP-a.

Operativna struktura i sva ostala tijela uključena u provedbu OP-a imat će pristup ovom sustavu.

Informacijski sustav za upravljanje projektima bit će razvijen u okviru komponente tehničke pomoći ovog Operativnog programa. Sustav će se uspostaviti uz vodstvo i nadzor NIPAK-a i strateškog koordinatora, kako bi se osigurala dosljednost i komplementarnost u svim Operativnim programima. Do njegove uspostave, izvješčivanje i prikupljanje podataka bit će provodeno ručno.

5.2.3. Sustavi praćenja i pokazatelji

Kvantitativni i kvalitativni napredak postignut u provedbi programa, kao i njegova učinkovitost i djelotvornost u odnosu na postavljene ciljeve bit će mjereni pomoću pokazatelja evaluacije i praćenja koji se odnose na rezultate i neposredne rezultate za svaku pojedinu mjeru nadzora i evaluacije, u obzir su uzete metode, smjernice i popis primjera pokazatelja koje je objavila Komisija, a posebno „Indikativne smjernice o metodama evaluacije: Pokazatelji praćenja i evaluacije” (kolovoz 2006., radni dokument br. 2 za programsko razdoblje 2007. - 2013.)

Voditelj operativne strukture odgovoran je za praćenje provedbe programa. U tom kontekstu, operativna struktura prikupljat će podatke o rezultatima (neposredni rezultati, rezultati i troškovi) aktivnosti i projekata. Uspostavit će, održavati i ažurirati sustav izvješčivanja i informiranja uzimajući podatke na razini projekta, te objedinjavajući ih na razini mjera, prioritetnih osi i cijelokupnog OP-a. Podaci o pojedincima koji su krajnji korisnici moraju biti prikupljeni za svaki projekt i korišteni za objedinjavanje na razini mjere i prioriteta. Na temelju toga će operativna struktura procijeniti napredak OP-a na svim razinama u odnosu na postavljene svrhu i ciljeve, izraditi izvješća za Sektorski odbor za praćenje, izraditi nacrte sektorskih godišnjih i završnog izvješća o provedbi te po potrebi pokrenuti privremene evaluacije.

U kontekstu praćenja i u svrhu upotrebe pokazatelja, operativna struktura će osigurati da:

- zahtjevi praćenja budu ugrađeni u dokumentaciju poziva za podnošenje ponuda i projektnih prijedloga (uključivo pripremu prijavnih obrazaca za velike projekte, opise poslova i natječajnu dokumentaciju);
- projektne prijave (kod ocjene i odabira) uključuju predložene neposredne rezultate i rezultate, kao i podatke o pojedincima, koji su u skladu s pokazateljima za pojedinu mjeru u OP-u;
- pružanje podataka je ugrađeno u ugovore s korisnicima kao obveza, te da se podaci o provedbi pružaju sustavno i u roku od strane korisnika zajedno sa zahtjevom za povratom novca u okviru projekta.

U svrhu nadzora i informiranja uspostaviti će se indikativna podjela po kategorijama programiranog korištenja doprinosa Zajednice ovom Operativnom programu, dok će se sektorska godišnja i završna izvješća o provedbi sadržavati informacije o namjeni izdataka u skladu s tim kategorijama.

5.2.4. Odabir aktivnosti

Sve aktivnosti koje nisu veliki projekti i koje provodi krajnji korisnik koji nije nacionalno javno tijelo, odabrat će se putem poziva na dostavu prijedloga projekata.

Operativna struktura uspostaviti će Odbor za odabir za svaki od poziva za dostavu projektnih prijedloga pokrenutih za odabir aktivnosti koje će se financirati u okviru određene mjeru. Odbor za odabir će imati neparan broj članova, a činit će ga najprikladniji službenici i stručnjaci s tehničkim kompetencijama za provedbu kvalitativnog ocjenjivanja projektnih prijava. Te će članove predlagati institucije u kojima su zaposleni na poziv tijela nadležnog za provedbu, a imat će pravo glasa u postupku odabira. Član operativne strukture koji je izradio smjernice za podnositelje prijedloga sudjelovat će i u radu Odbora za odabir. Odborom će predsjediti član Provedbenog tijela bez prava glasa. Odbor za odabir ocijenit će projektne prijave u skladu s kriterijima za odabir i metodologijom

odobrenim od strane Sektorskog nadzornog odbora i objavljenim u dokumentaciji poziva za dostavu projektnih prijedloga. Prvo će biti pregledano jesu li prijave u skladu s kriterijima prihvatljivosti i administrativnim kriterijima i udovoljavaju li relevantnim zahtjevima prihvatljivosti utvrđenim u odnosnim mjerama (potpunost, točnost, itd.) te će potom biti ocijenjena njihova kvaliteta. Odbor za odabir dat će preporuke operativnoj strukturi, u skladu s člankom 158. IPA provedbene Uredbe.

Nabava (uključujući dodjelu velikih projekata) će također slijediti gore navedene postupke dodjele ugovora sadržane u „Praktičnom vodiču kroz procedure ugovaranja pomoći EZ trećim zemljama (PRAG)“. Odbori za odabir ponuda uspostaviti će se za ocjenu ponuda za usluge, radove i nabavu roba, dok će im sastav i postupci odlučivanja biti u skladu s načelima iz odnosnih pravila Praktičnog vodiča (PRAG). Svi korisnici (bilo javni ili privatni) isto će tako poštivati načela utvrđena u odnosnim pravilima PRAG-a.

5.2.5. Sektorska godišnja i završno izvješće o provedbi

Sektorska godišnja i završno izvješće o provedbi pripremit će operativna struktura u skladu s člankom 169. IPA provedbene Uredbe. Ta izvješća će procijeniti napredak provedbe u odnosu na postizanje postavljenih ciljeva, probleme na koje se naišlo u upravljanju programom i poduzete mjere, finansijsku provedbu kao i izvršene aktivnosti praćenja i praćenja. To će uključivati posebna izvješća o napretku za svaki od velikih projekata, u obliku koji će se dogovoriti s Komisijom. Programi će sadržavati ažuriranu tablicu OP-a u sažetku, a revidirat će se najkasnije na „drugom sastanku“ Sektorskog nadzornog odbora svake godine.

5.2.6. Sustavi za evaluaciju

Evaluacija je sredstvo za procjenu primjerenosti, učinkovitosti i djelotvornosti finansijske pomoći kao i utjecaja i održivosti očekivanih rezultata. U okviru odgovornosti voditelja operativne strukture i strateškog koordinatora, minimalno će se provesti ex-ante evaluacija i privremena evaluacija u skladu s načelima postavljenim u IPA provedbenoj Uredbi i smjernicama pruženim od strane Komisije.

Sustavi za evaluaciju i aktivnosti svakog programa u potpunosti će poštovati načelo proporcionalnosti.

Ex ante evaluacija

U okviru odgovornosti operativne strukture i strateškog koordinatora, ex-ante evaluacija Operativnog programa „Promet“ provedena je od strane „European Policy Research Centre“ sa Sveučilišta Strathclyde iz Glasgowa i priložena je ovom programu. Sažetak rezultata ex ante evaluacije te opis načina provedbe iste, navedeni su u odjeljku 1.5.

Privremena evaluacija

Voditelj operativne strukture zadužen je za osiguranje provedbe primjerenih evaluacija Operativnog programa. Evaluacije će izvršiti vanjski stručnjaci, funkcionalno neovisni od sustava upravljanja i kontrole. Evaluacijama će upravljati za to određeni službenik u okviru Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijka, koji će biti odgovoran za pripremu dokumentacije za nadmetanje i ugavarjanje tih stručnjaka u okviru Prioritetne osi 3, pregled nacrta izvješća o evaluaciji, djelovati kao tajništvo ad hoc Odbora za evaluaciju, te biti posrednik, prema potrebi, između odabranih stručnjaka i navedenog Odbora za evaluaciju.

Odbor za evaluaciju

Sektorski nadzorni odbor odredit će ad-hoc odbor koji će pružati podršku operativnoj strukturi u aktivnostima vezanim za evaluaciju. Odbor će slijediti 'načelo partnerstva' te će uključivati članove (i goste prema potrebi) koji su stručnjaci za evaluaciju. Nadalje, podrška Odbora bit će pružena u svim fazama postupka (smjernice, planiranje, provedba, predstavljanje rezultata) kako bi se osigurala ukupna kvaliteta provedenih evaluacija. Istovremeno će svi relevantni dionici i institucije/organizacije biti pozvani da daju svoj doprinos, tamo gdje je to primjerno.

Imenovanje i uspostavljanje ovog ad-hoc Odbora obavit će se u skladu s pravilima i procedurama Sektorskog nadzornog odbora usvojenim u skladu sa člankom 167.2 IPA provedbene uredbe.

Evaluacijske aktivnosti i raspored

S obzirom da ovaj program pokriva razdoblje 2007.- 2009., ali uključuje operativne aktivnosti do 31. prosinca 2012. sukladno N+3 pravilu, predlaže se da se provede samo jedna privremena evaluacija, te da ona započne u listopadu 2009. Kako do tada neće biti dovršen niti jedan veliki projekt, to bi predstavljalo evaluaciju procesa, kojom bi se ispitala učinkovitost i djelotvornost programa i provedbe projekta, ali u kontekstu napretka ostvarenog s provedbom, uključujući izvedbu u odnosu na pokazatelje na razini projekta (materijalni i finansijski ciljevi) i na razini mjere (neposredni rezultati). To će također uključiti i pregled provedbe horizontalnih pitanja OP-a.

5.3. INFORMIRANJE I PROMIDŽBA

5.3.1. Uvod

Informiranje i promidžba važni su aspekti pretpristupne pomoći, a posebno uspješnog osmišljavanja i provedbe operativnih programa, uzimajući u obzir partnerske osnove na kojima su zasnovani. Priopćavanje za uspješno upravljanje i provedbu operativnih programa može se podijeliti u niz aktivnosti informiranja i promidžbe.

S tim ciljem, članak 62. IPA provedbene Uredbe utvrđuje određene uvjete vezane za informacije koje treba pružiti te promicanje programa i aktivnostima financiranih od strane Zajednice, upućene građanima i korisnicima s ciljem isticanja uloge financiranja od strane Zajednice te osiguranja transparentnosti.

Informacije koje treba pružiti operativna struktura između ostalog uključuju objavljivanje popisa krajnjih korisnika, naziva aktivnosti i iznosa sredstava koji je Zajednica dodijelila za aktivnosti. Komisija također mora osigurati objavljivanje relevantnih informacija o natječajima i ugovorima u Službenom listu Europske unije i ostalim prikladnim medijima i web stranicama.

Članak 63. IPA provedbene Uredbe dodatno navodi da će Komisija i nadležna tijela zemlje korisnice dogоворити усклађену grupu aktivnosti koje će se financirati iz prioriteta tehničke pomoći Operativnog programa, kako bi se objavile i bile dostupne informacije o IPA pomoći.

U skladu s gore navedenim odredbama, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijitka, Uprava za strateške infrastrukturne projekte bit će odgovorno za aktivnosti informiranja i promidžbe u okviru programa. Informacije će biti upućene građanima Hrvatske i građanima Europe općenito, te (potencijalnim) korisnicima. Cilj će im biti istaknuti ulogu Zajednice i osiguranje transparentnost IPA pomoći.

5.3.2. Zahtjevi

U skladu s člankom 63. IPA provedbene Uredbe, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijitka Uprava za strateške infrastrukturne projekte pripremit će komunikacijski akcijski plan koji će osigurati stratešku usklađenost grupe aktivnosti za objavljivanje informacija o IPA pomoći. Komunikacijski akcijski plan bit će usklađen sa strategijom informiranja i promidžbe koju izdaje NIPAK. Komunikacijski akcijski plan odnosit će se na razdoblje 2008.-2012. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijitka podnijet će nacrt komunikacijskog akcijskog plana NIPAK-u i Komisiji u roku od četiri mjeseca od dana potpisivanja Finansijskog sporazuma koji se odnosi na Operativni program. Komunikacijski akcijski plan će najmanje sadržavati sljedeće točke

- Svrhu i ciljne skupine;
- Strategiju i sadržaj;
- Indikativni proračun;
- Upravne odjele;
- Kriterije koji se koriste za ocjenu projektnih prijedloga.

5.3.3. Aktivnosti

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvjeta osigurat će da mjere informiranja i promidžbe budu provedene u skladu s komunikacijskim akcijskim planom ciljajući na najšire moguće medijsko pokrivanje koristeći sve prikladne oblike i metode komunikacije na prikladnoj teritorijalnoj razini. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvjeta bit će odgovorno za organizaciju najmanje sljedećih mjer informiranja i promidžbe:

- Velika informativna aktivnost kojom se objavljuje pokretanje Operativnog programa, i u slučaju kada ne postoji konačna verzija komunikacijskog akcijskog plana;
- Najmanje jedna velika informativna aktivnost godišnje, sukladno komunikacijskom akcijskom planu, kojom će se predstaviti postignuća Operativnog programa uključujući velike projekte;
- Objavljivanje (elektroničkim putem ili na drugi način) popisa korisnika, naziva aktivnosti i iznosa sredstava Zajednice i domaćih sredstava alociranih za aktivnosti.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvjeta potencijalnim korisnicima pružit će jasne i detaljne informacije, koje će sadržavati najmanje:

- Mogućnosti financiranja koje zajedno pružaju Zajednica i zemlja korisnica putem OP-a;
- Uvjete prihvatljivosti kojima treba udovoljiti kako bi se konkuriralo za financiranje putem Operativnog programa;
- Opis postupaka za procjenu prijava za financiranje i vremenskom razdoblju koje obuhvaćaju;
- Kriteriji za odabir aktivnosti za financiranje;
- Kontakte na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini koji mogu pružiti informacije o Operativnom programu.

5.3.4. Indikativni proračun

Indikativni proračun za komunikacijski akcijski plan u okviru ovog Operativnog programa za razdoblje 2007. - 2009. bit će određen na odgovarajućoj razini kako bi se osiguralo dostatno pokriće troškova mjer promidžbe i informiranja. Proračunske alokacije po godinama, kao i indikativni iznosi neophodni za razdoblje 2010. - 2013. bit će izneseni u komunikacijskom akcijskom planu .

5.3.5. Upravljanje i provedba

U okviru Ministarstva mora, turizma, prometa i razvjeta, za informiranje i priopćavanje bit će zadužena Uprava za strateške infrastrukturne projekte. Tim za informiranje i promidžbu sastojat će se od jednog službenika čiji će zadaci uključivati podršku voditelju Operativne strukture u provedbi sljedećih zadataka i dužnosti:

- rasprava o komunikacijskom akcijskom planu s Komisijom;
- koordinacija aktivnosti informiranja i promidžbe koje će se provoditi u okviru ostalih IPA financiranih programa;
- komunikacija s medijima;
- razrada, provedba i procjena komunikacijskog akcijskog plana programa;
- predstavljanje programa u relevantnim nacionalnim i Komisijinim informacijskim mrežama;
- obrada upita korisnika;
- praćenje i kontrola ispunjavanja uvjeta za informiranje i promidžbu od strane korisnika;
- izrada, tiskanje i distribucija informativnih materijala; priprema i provedba javnih događanja;
- razvoj i održavanje sadržaja na web stranici programa;

- veza s IT podrškom u pogledu tehničkog održavanja;
- upravljanje vanjskim uslugama;
- razvoj i praćenje godišnjeg komunikacijskog akcijskog plana i koordinacija internih događanja i izobrazbe.

Neke od mjera informiranja i promidžbe zasigurno će zahtijevati vanjske profesionalne usluge (kao što su dizajn i pred-print, web stranica, tiskanje, oglašavanje, fotografiranje i istraživanja javnog mijenja). Odgovornost je tima za informiranje i promidžbu da upravlja tim uslugama i da osigura da se ugovori zaključe u skladu s pravilima o javnoj nabavi.

5.3.6. Nadzor, evaluacija, izvješćivanje

Nadzor, evaluacija i izvješćivanje obvezni su uvjeti za primjenu mjera promidžbe uključenih u komunikacijski akcijski plan programa.

O napretku postignutom u provedbi komunikacijskog akcijskog plana izvješćivat će se tijekom sastanaka Sektorskog nadzornog odbora. Voditelj operativne strukture izvijestit će Sektorski nadzorni odbor o provedenim mjerama informiranja i komunikacije i sredstvima upotrijebljenim za isto. Voditelj operativne strukture osigurat će za Sektorski nadzorni odbor primjere provedenih komunikacijskih mjera.

Godišnja i završno izvješće o provedbi Operativnog programa uključivat će sljedeće informacije:

- primjere informacijskih i komunikacijskih mjera za Operativni program poduzetih pri provedbi komunikacijskog akcijskog plana;
- način provedbe mjera informiranja i promidžbe vezano za objavljivanje, električkim putem ili na drugi način, popisa korisnika, naziva aktivnosti i iznosa javnih sredstava alociranih za aktivnosti;
- sadržaj značajnijih izmjena i dopuna komunikacijskog akcijskog plana.

U komunikacijski akcijski plan bit će uvrštena skupina pokazatelja za evaluaciju mjera promidžbe, što će predstavljati ključni dio plana vezano za procjenu učinkovitosti i djelotvornosti provedenih aktivnosti promidžbe.

Godišnji rezultati kvalitativne i kvantitativne analize bit će korišteni za razmatranje godišnjeg komunikacijskog akcijskog plana te po potrebi, njegove izmjene.

5.3.7. Partnerstvo i umrežavanje

Sljedeća tijela za program mogu djelovati kao instrument za program i širiti informacije namijenjene širokoj javnosti:

- Profesionalna i strukovna udruženja i organizacije;
- Gospodarski i socijalni partneri;
- Nevladine udruge;
- Obrazovne institucije;
- Organizacije gospodarstvenika;
- Informativni centri o Europi i predstavništva Komisije, posebno Delegacija EK;
- Ostali glavni dionici za svaki od prioriteta.

Operativna struktura usko će surađivati s gore navedenim tijelima pri širenju informacija vezanih za program i IPA strategiju pred-pristupne pomoći za IV. komponentu.

5.3.8. Internet

Web stranica programa bit će povezana s web stranicama SDURF-a, MFIN-a DEK-a, DG ELARG, DG EMPL i DG REGIO te s web stranicama ostalih programa. Bit će izrađena u skladu sa sljedećim načelima:

- Pristup najvećem mogućem broju korisnika – osigurati da stranica ima jednostavnu adresu; registrirati je na glavnim tražilicama kako bi se lako mogla pronaći; izraditi je na način da bude vidljiva na ekranima i sa softwareom niskih specifikacija; osigurati da se brzo učitava.
- Davanje prioriteta brzom pristupu vrijednim informacijama – stranica treba imati preglednu strukturu kako bi korisnici na brz i jednostavan način mogli pronaći tražene podatke; informacije, kada je moguće, trebaju biti dostupne za preuzimanje u pdf formatu.
- Vizualna privlačnost – snažan vizualni identitet upotrebom logotipa, boja itd. bez da se ograničava jasnoća, brzina i jednostavnost
- Razvijanje kao trajni resurs;
- Interaktivni sadržaj, korištenjem jedinstvenih prednosti web stranica.

DODATAK 1: ČLANOVI MEĐURESORSKE RADNE SKUPINE (MRS)

(Napomena: * znači imenovano kao vodeće ministarstvo za upravljanje OP-om)

Središnji ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU-a (SDURF)

- Gđa. Nataša Mikuš, zamjenica državne tajnice (predsjedatelj, MRS)
- G. Vjeran Bašić, voditelj odsjeka
- G Dalibor Dvorni, stručni suradnik

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitička (MMTPR)*

- G. Mate Jurišić, pomoćnik ministra
- G. Dražen Antolović, stručni suradnik

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i izgradnje (MZOPUG)

- Gđa. Anita Gulam, savjetnik

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI)

- Gđa. Željka Babić, stručni suradnik

Državni zavod za statistiku

- Gđa. Edita Omerzo, savjetnik

CARDS 2003: Pomoć pri nacionalnom razvojnem planiranju

- G. Franz Goetz, vanjski stručni konzultant

DODATAK 2: INDIKATIVNI POPIS PROJEKATA I NJIHOVE IDENTIFIKACIJSKE KARTICE

Broj projekta	Ime projekta	mjera	Procijenjena vrijednost projekata u eurima
PRIORITETNA OS 1			
1	Sustav signalno-sigurnosnih uređaja na Zagrebačkom glavnom kolodvoru	Mjera 1.2	17,900,000
2	Rehabilitacija pruge dionica Okučani - Novska	Mjera 1.1	38,500,000
3	Rehabilitacija pruge dionica Novska - Dugo Selo	Mjera 1.1	135,000,000
4	Rehabilitacija pruge dionica Zaprešić - Savski Marof	Mjera 1.1	25,000,000
PRIORITETNA OS 2			
5	Obnova i unaprjeđenje plovnih putova rijeke Save	Mjera 2.1	40,000,000
6	Rekonstrukcija luke Vukovar – nova luka Istok	Mjera 2.1	40,000,000

Projekt br.: 1		Prioritetna os: 1		Broj mjere: 1.2.			
Lokacija projekta: Zagreb							
1. Ime projekta	Sustav signalno-sigurnosnih uređaja na Zagrebačkom glavnem kolodvoru						
2. Vrijednost ulaganja (procjena)	17,900,000 EUR						
3. Opis glavnih projektnih komponenti i/ili aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Instalacija nove elektronske signalne opreme na zagrebačkom glavnom kolodvoru, i susjednom odvojku Trešnjevka, uključujući uklanjanje stare opreme Instalacija nove opreme za kontrolu međustanične udaljenosti između zagrebačkog Glavnog kolodvora i zagrebačkog Zapadnog kolodvora, uključujući uklanjanje stare opreme Zamjena starih vanjskih sigurnosnih elemenata i kablova i izgradnja sučelja za susjednu sigurnosno-signalizacijsku opremu Nadogradnja i rehabilitacija telekomunikacija za podršku novom signalno-sigurnosnom sustavu Manji radovi na pruzi u svrhu prilagodbe postojeće pruge na stanicama i prilagodbe gornjeg pružnog ustroja Prilagodba postojećih objekata s opremom 						
4. Opis glavnih projektnih ciljeva i očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> Zamijeniti gotovo 70 godina star sustav sigurnosnih uređaja s novom generacijom elektroničke signalne opreme na jednom od najvećih i najprometnijih željezničkih kolodvora u Hrvatskoj to Očekivani rezultati su: <ul style="list-style-type: none"> Poboljšana sigurnost i pouzdanost signalno-sigurnosne opreme Uštede na troškovima održavanja Povećana brzina i kapacitet kolodvora 						
5. Mjesec i godina početka provedbe projekta	06/2008	6. Mjesec i godina kraja provedbe projekta	12/2010	7. Trajanje projekta (mjeseci)	30		
8. Spremnost osnovne projektne dokumentacije							
Vrsta dokumenta	status	Opis statusa	Datum dovršetka	komentar			
Studija pred-izvedivosti	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije nužna za projekt rekonstrukcije/nadogradnje			
Studija izvedivosti (s analizom troškova i koristi, koja uključuje ekonomske i finansijske analize)	☐	U izradi	06/2007	Studija povjerena lokalnom poduzeću. Izvedba predviđena za lipanj 2007.			
Studija procjene učinka na okoliš	☐	U izradi	07/2007	Za projekt rekonstrukcije/nadogradnje nije potrebna potpuna procedura PUO Izvješće o zaštiti okoliša omogućit će odluku od strane nadležnog nacionalnog tijela.			
Natječajna dokumentacija	☐	U izradi	12/2007				
Ostalo (naznačiti)	☐						

9. Status projektne dokumentacije i dozvola

Vrsta dokumenta	Status (prekr ižiti kvadr atič)	Opis statusa (nema, u izradi, dovršeno)	Datum dovršetka	komentar
Prvi dio projekta – signalno-sigurnosni uređaji				
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Glavno projektiranje	☒	dovršeno	05/2007	
Završno projektiranje	☐	nema		Izradit će izvoditelj radova prema žutoj knjizi FIDIC-a
Lokacijska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo
Građevinska dozvola	☐	ne	12/2007	
Drugi dio projekta – telekomunikacije				
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Glavno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Završno projektiranje	☐	ne		Izradit će izvoditelj radova prema žutoj knjizi FIDIC-a
Lokacijska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Građevinska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ostalo – tehnički zahtjevi	☐	U izradi	9/2007	Odredit će tehnički odjel korisnika
Treći dio projekta – građevinski radovi – pruga				
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Glavno projektiranje	☒	dovršeno	2006	
Završno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije potrebno
Lokacijska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Građevinska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Četvrti dio projekta – građevinski radovi – zgrada				
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Glavno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	

Završno projektiranje	☐	ne		Izraditi će izvoditelj radova prema žutoj knjizi FIDIC-a
Lokacijska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Građevinska dozvola	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ostalo – tehnički zahtjevi	☐	dovršeno		Definirani u glavnom nacrtu za signalizaciju i sigurnosne uređaje

10. Opis vlasničkog statusa nad zemljištem:

U sklopu postojeće infrastrukture – nije potrebno kupovanje zemljišta

11. Opišite trenutni status projekta	Zagrebački glavni kolodvor je glavno željezničko čvorište za međugradske vlakove i putnički i teretni promet na većim udaljenostima na koridoru X i Vb. Opremljen je s relejnim signalno-sigurnosnim uređajima koji su instalirani u 1940. Neki dijelovi opreme u međuvremenu su zamijenjeni. Brzina unutar kolodvora trenutno je reducirana na 30 km/h, zbog stanja signalne opreme. Teško je nabaviti rezervne dijelove za takvu zastarjelu opremu, zbog čega je tehničko održavanje vrlo teško i skupo.		
12. Ime krajnjeg korisnika	H.Ž. Infrastruktura	13. Ime operatera	H.Ž. Infrastruktura

14. Izvori financiranja

Nacionalna komponenta (uključujući krajnjeg korisnika)	MFI (EIB)	Ostali donatori (naznačiti)	Predložena IPA bespovratna sredstva
4.5 milijuna eura-.....EUR-.....EUR	13.4 milijuna eura
15. Dodatni komentar	Zamjena sigurnosno-signalne opreme predstavlja prvu fazu rekonstrukcije zagrebačkog Glavnog kolodvora i preuvjet je daljnje rekonstrukcije kolodvora.		

Projekt br.: 2	Prioritetna os:1	Mjera br.: 1.2.
Lokacija projekta: Sisačko- Moslavačka županija		
1. Ime projekta	Rehabilitacija pruge Okučani-Novska	
2. Vrijednost ulaganja (procjena)		38.500.000 EUR
3. Opis glavnih projektnih komponenti i/ili aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Remont pruge na 19,5km dvokolosiječnog kolosijeka uz zamjenu materijala na fiksnim strukturama • Rekonstrukcija pruge na kolodvoru u Okučanima • Rehabilitacija stanice Rajić • Rehabilitacija pod-strukture, sustava propusta i drenaže • Instalacija ETCS sustava • Prilagodba opreme gornjeg pružnog ustroja 	

4. Opis glavnih projektnih ciljeva i očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> • Ostvariti brzinu od 160 km/h • Povećati kapacitet pruge • Smanjiti troškove održavanja 				
5. Mjesec i godina početka provedbe projekta	06/2009	6. mjesec i godina završetka provedbe projekta	06/2011	7. trajanje projekta (mjeseci)	24

8. Spremnost projektne dokumentacije

Vrsta dokumenta	status	Opis statusa	Datum dovršetka	komentar
Studija pred-izvedivosti	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije potrebna za projekt rekonstrukciju / nadogradnje
Studija izvedivosti (s analizom troškova i koristi, koja uključuje ekonomske i finansijske analize)	☐	ne	09/2008	Predlaže se za financiranje / realokaciju u sklopu ISPA mjere IPA priprema projekata (promet)
Studija procjene učinka na okoliš	☐	ne	09/2008	Predlaže se za financiranje / realokaciju u sklopu ISPA mjere IPA priprema projekata (promet)
Natječajna dokumentacija	☐	ne	10/2008	
Ostalo (naznačiti)	☐			

9. Status projektne dokumentacija i dozvola

Vrsta dokumenta	Status (prekr ižiti kvadr atič)	Opis statusa (nema, u izradi, dovršeno)	Datum dovršetka	komentar
Prvi dio projekta – građevinski radovi, pruga i elektrifikacija				
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☒	u tijeku	09/2007	Samo za rekonstrukciju u Okučanima
Glavno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Završno projektiranje	☒	u tijeku	01/2008	
Lokacijska dozvola	☐	ne	12/2007	Samo za rekonstrukciju u Okučanima
Građevinska dozvola	☐	ne	06/2008	
Dugi dio projekta – signalizacija i telekomunikacije				
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	u tijeku	09/2007	Samo za rekonstrukciju u Okučanima
Glavno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Završno projektiranje	☐	u tijeku	01/2008	
Lokacijska dozvola	☐	ne	12/2007	Samo za rekonstrukciju u Okučanima

Gradevinska dozvola	☐	ne	06/2008	
Ostalo – tehnički zahtjevi	☐			

10. Opis vlasničkog statusa nad zemljištem:

Unutar postojeće infrastrukture – nije potrebna kupnja zemljišta

11. Opis trenutnog stanja projekta	<ul style="list-style-type: none"> • Dvokolosiječna pruge i za putnički i za teretni promet • Nagib pruge do 6‰ i horizontalno uskladištanje koje dopušta brzinu do 160 km/h iznimkom zavoja na izlazu iz željezničke stанице Okušani u kojem je maksimalna brzina 100 km/h • Zadnji remont u razdoblju 1980.-1981., zbog lošeg stanja pruge smanjena je na 120km/h • Kategorija D4: maksimalno dopušteno osovinsko opterećenje 22,5 t/osovini, tj. 8 t/m • Slobodni krcajni profil: UIC CG • elektrificirano s AC 25kV/50Hz sustavom • zaustavna udaljenost: 1500 m
------------------------------------	---

12. Ime krajnjeg korisnika	HŽ Infrastruktura	13. Ime operatera	HŽ Infrastruktura
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

14. Izvor financiranja

Nacionalna komponenta (uključujući krajnjeg korisnika)	MFI (EIB)	Ostali donatori (specificirati)	Predložena IPA bespovratna sredstva
9.6 milijuna eura-.....EUR-.....EUR	28.9 milijuna eura

15. Dodatni komentari:	Iskoristivost kapaciteta ove dionice bila je ispod mogućnosti u 2005. - 22%. Unatoč niskoj iskoristivosti kapaciteta ove dionice, brzina je već bila smanjivana u 2006. zbog lošeg stanja pruge i bit će i dalje smanjivana, ako se pruga ne obnovi. Stoga je nužan remont te dionice pruge na dugoročnoj osnovi. Osim toga, intervencije kako bi se ostvarile te brzine zapravo su jednostavne, nije potrebna kupnja zemljišta i izrada projekta (tehničko projektiranje, dozvole) može biti dovršena u kraćem razdoblju nego što je slučaj za jednokolosiječne dionice. Iz tih razloga je ovaj projekt predložen za provedbu prije dionica jednokolosiječne pruge.
------------------------	---

Projekt br.: 3		Prioritetna os: 1		Mjera br.: 1.1			
Lokacija projekta: županije: Zagrebačka i Sisačko –Moslavačka							
1. Naziv projekta	Rehabilitacija pruge Novska - Dugo selo						
2. Vrijednost ulaganja (procjena)	135.000.000 EUR						
3. Opis glavnih projektnih komponenti i/ili aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • 3 faze: <ul style="list-style-type: none"> I. Novoselec – Dugo Selo 27,1 km II. Kutina – Novoselec 27,7 km III. Novska – Kutina 26,5 km • Remont pruge na 81,3 km jednokolosiječne pruge uključujuću rekonstrukciju stanica • Rekonstrukcija zavoja kako bi se povećala brzina na 160 km/h • Rehabilitacija podstrukture, sustava propusta i drenaže, • Zamjena prijelaza u razini s mostovima na državnim cestama višeg ranga, rehabilitacija drugih prijelaza u razini • Zamjena relejne signalne opreme s elektroničkom i instalacija ETCS sustava • Sustav centralizirane kontrole prometa koji pokriva rutu od Okučana do Dugog Sela uključujući Središnju kontrolu prometa u Zagrebu da bi upravljali prometnim aktivnostima od slovenske granice do zapadne točke u Vinkovcima • Nadogradnja telekomunikacijskih sustava uključujući uvođenje novog GSM-R sustava • Prilagodba opreme gornjeg ustroja 						
4. Opis glavnih projektnih ciljeva i očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> • Povećati brzinu na 160 km/h • Uvesti interoperabilnost putem ETCS-a • Povećati kapacitet pruge • Smanjiti troškove održavanja • Smanjiti broj zaposlenika 						
5. Mjesec i godina početka provedbe projekta	3/2010	6. Mjesec i godina dovršetka provedbe projekta	12/2013	7. Trajanje projekta (mjeseci)	Do tri godine po fazi		
8. Spremnost projektne dokumentacije							
Vrsta dokumenta	status	Opis statusa	Datum dovršetka	komentar			
Studija pred-izvedivosti	☐						
Studija izvedivosti (s analizom troškova i koristi, koja uključuje ekonomske i finansijske analize)	☐	ne	12/2008	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1			
Studija procjene učinka na okoliš	☐	ne	12/2008	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1			
Natječajna dokumentacija	☐	ne	6/2009				
Ostalo (naznačiti)	☐						
9. Status projektne dokumentacija i dozvola							

Vrsta dokumenta	Status (prekr ižiti kvadr atič)	Opis statusa (nema, u izradi, dovršeno)	Datum dovršetka	komentar
Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	ne	10/2008	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1
Glavno projektiranje	☐	ne		
Završno projektiranje	☐	ne	5/2009	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1
Lokacijska dozvola	☐	ne	1/2009	
Građevinska dozvola	☐	ne	11/2009	
Ostalo – tehnički zahtjevi	☐			

10. Opis vlasničkog statusa nad zemljištem:

Oko 90% unutar postojećeg koridora – NEMA problema s vlasništvom nad zemljištem

Potrebna kupnja zemljišta na nekoliko lokacija na kojima se planira rekonstrukcija zavoja ili proširenje pruge na stanici

11. Opis trenutnog statusa projekta	<p>Opća obilježja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednokolosiječna pruga i za putnički i za teretni promet • nagib pruge do 5% i horizontalno usklajivanje koje dopušta maksimalnu brzinu od 130 km/h uz iznimku pojedinih zavoja koji ograničavaju brzinu pretežno na ulazu i izlazu iz željezničke stanice • zadnji remont rađen u razdoblju 1979.-1986. (stanica Novska u 1971.) i zbog lošeg stanja pruge brzina je ograničena na 70-80 km/h • kategorija D4: maksimalno dopušteno osovinsko opterećenje 22,5 t/osovini, tj. 8t/m • slobodni krcajni profil: UIC CG • elektrificirano sa AC 25kV/50Hz sustavom • reljerna signalna oprema na stanici instalirana u 60.-tim • sigurnosna oprema na međustaničnim udaljenostima automatski se blokira, zaustavna udaljenost 1 000m <p>Novoselec – Dugo Selo stanice: Dugo Selo Ivanić Grad i Novoselec Kutina – Novoselec stanice: Ludina, Popovača, Moslavačka Gračenica i Kutina Novska - Kutina stanice: Banova Jaruga, Lipovljani i Novska</p>		
12. Ime krajnjeg korisnika	HŽ Infrastruktura	13. Ime operatera	HŽ Infrastruktura

14. Izvori finansiranja			
Nacionalna komponenta (uključujući krajnjeg korisnika)	MFI (EIB)	Ostali donatori (naznačiti)	Predložena IPA bespovratna sredstva
33.8 milijuna eura-.....EUR-.....EUR	101.2 milijuna eura
15. Dodatni komentari	Iskoristivost kapaciteta za ovu dionicu u 2005. je bila 63%. Dalnjim pogoršavanjem stanja pruge i povećanjem obima prometa na ovoj jednokolosiječnoj dionici od Novske do Dugog Sela, taj će dio ubrzo postati usko grlo Koridora X u Hrvatskoj. Predložena ulaganja u sklopu ove IPA mјere omogućit će širenje postojećih kapaciteta pruge kako bi se prilagodili predviđenom porastu prometa u narednih 10-15 godina nakon kojih bi se razmatralo postavljanje dvokolosiječnog kolosijeka.		

Projekt br.: 4		Prioritetna os: 1		Mjera br.: 1.1						
Lokacija projekta: Zagrebačka županija										
1. Naziv projekta	Rehabilitacija pruge Zaprešić - Savski Marof									
2. Vrijednost ulaganja (procjena)	25.000.000 EUR									
3. Opis glavnih projektnih komponenti i/ili aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Remont pruge na 7,5 km dvokolosiječne pruge uključujući zamjenu materijala na fiksnoj strukturi • Rekonstrukcija pruge na stanicama u Zaprešiću i Savskom Marofu • Rehabilitacija podstrukture, sustava propusta i drenaže, • Zamjena prijelaza u razini s mostovima na državnim cestama višeg ranga, rehabilitacija drugih prijelaza u razini • Zamjena relejne signalne opreme s elektroničkom opremom kojom će se upravljati daljinski iz centra Središnje kontrole prometa u Zagrebu i opremljeno s ETCS sustava • Repozicioniranje signala kako bi se omogućila brzina do 160 km/h • Nadogradnja telekomunikacijskih sustava uključujući uvođenje novog GSM-R sustava • Prilagodba opreme gornjeg ustroja 									
4. Opis glavnih projektnih ciljeva i očekivanih rezultata	<ul style="list-style-type: none"> • Povećati brzinu na 160 km/h • Uvesti interoperabilnost putem ETCS-a • Povećati kapacitet pruge • Smanjiti troškove održavanja • Smanjiti broj zaposlenika 									
5. Mjesec i godina početka provedbe projekta	9/2010	6. Mjesec i godina dovršetka provedbe projekta	7/2013	7. Trajanje projekta (mjeseci)	34					
8. Spremnost projektne dokumentacije										
Vrsta dokumenta	status	Opis statusa	Datum dovršetka	komentar						
Studija pred-izvedivosti	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo							
Studija izvedivosti (s analizom troškova i koristi, koja uključuje ekonomske i financijske analize)	☐	ne	10/2009	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1.						
Studija procjene učinka na okoliš	☐	ne	10/2009	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1.						
Natječajna dokumentacija	☐	ne	1/2010	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjere 1.1.						
Ostalo (specificirati)	☐									
9. Status projektne dokumentacija i dozvola										
Vrsta dokumenta	Status (prekr iziti kvadratič)	Opis statusa (nema, u izradi, dovršeno)	Datum dovršetka	komentar						

Konceptualno projektiranje	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Preliminarno projektiranje	☐	ne	6/2008	Bit će pripremljeno unutar tehničke pomoći za izradu niza pripremljenih projekata u sklopu ISPA-e
Glavno projektiranje	☐	ne	8/2009	Bit će predloženo za financiranje u sklopu IPA mjeru 1.3. <i>Priprema projekata</i>
Završno projektiranje	☐	ne		
Lokacijska dozvola	☐	ne	12/2008	
Gradevinska dozvola	☐	ne	12/2009	
ostalo	☐			

10. Opis vlasničkog statusa nad zemljištem:

Potrebno stjecanje zemljišta za proširenje pruge na kolodvoru / rekonstrukciju

11. Opis trenutnog statusa projekta	<ul style="list-style-type: none"> • dvokolosiječna pruga i za putnički i za teretni promet • nagib pruge do 5% i horizontalno usklajivanje koje dopušta maksimalnu brzinu od 160 km/h uz iznimku željezničke stanice Zaprešić • zadnji remont rađen 1972. i zbog lošeg stanja pruge brzina je ograničena na 80/120 km/h • kategorija D4: maksimalno dopušteno osovinsko opterećenje 22,5 t/osovini, tj. 8 t/m • Slobodni krcajni profil: UIC CG • elektrificirano sa AC 25kV/50Hz sustavom • sigurnosna oprema između državne granice i Savskog Marofa je međustanično ovisna (1 blok između stanica) i između Savskog Marofa i Zaprešića automatsko blokiranje • relejna sigurnosno-signalna oprema instalirana na željezničkim stanicama • zaustavna udaljenost: 1000 m
-------------------------------------	---

12. Ime krajnjeg korisnika	HŽ Infrastruktura	13. Ime operatera	HŽ Infrastruktura
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

14. Izvori finansiranja

Nacionalna komponenta (uključujući krajnjeg korisnika)	MFI (EIB)	Ostali donatori (specificirati)	Predložena IPA bespovratna sredstva
6.25 milijuna eura-.....EUR-.....EUR	18.75 milijuna eura

15. Dodatni komentari	Središnja točka ovog projekta je rekonstrukcija željezničke stanice Zaprešić koja će omogućiti razdvajanje putničkog i teretnog prometa u području čvora Zagreb postavljanjem zaobilaznice za teretni promet na zapadnom ulazu u Zagreb
-----------------------	---

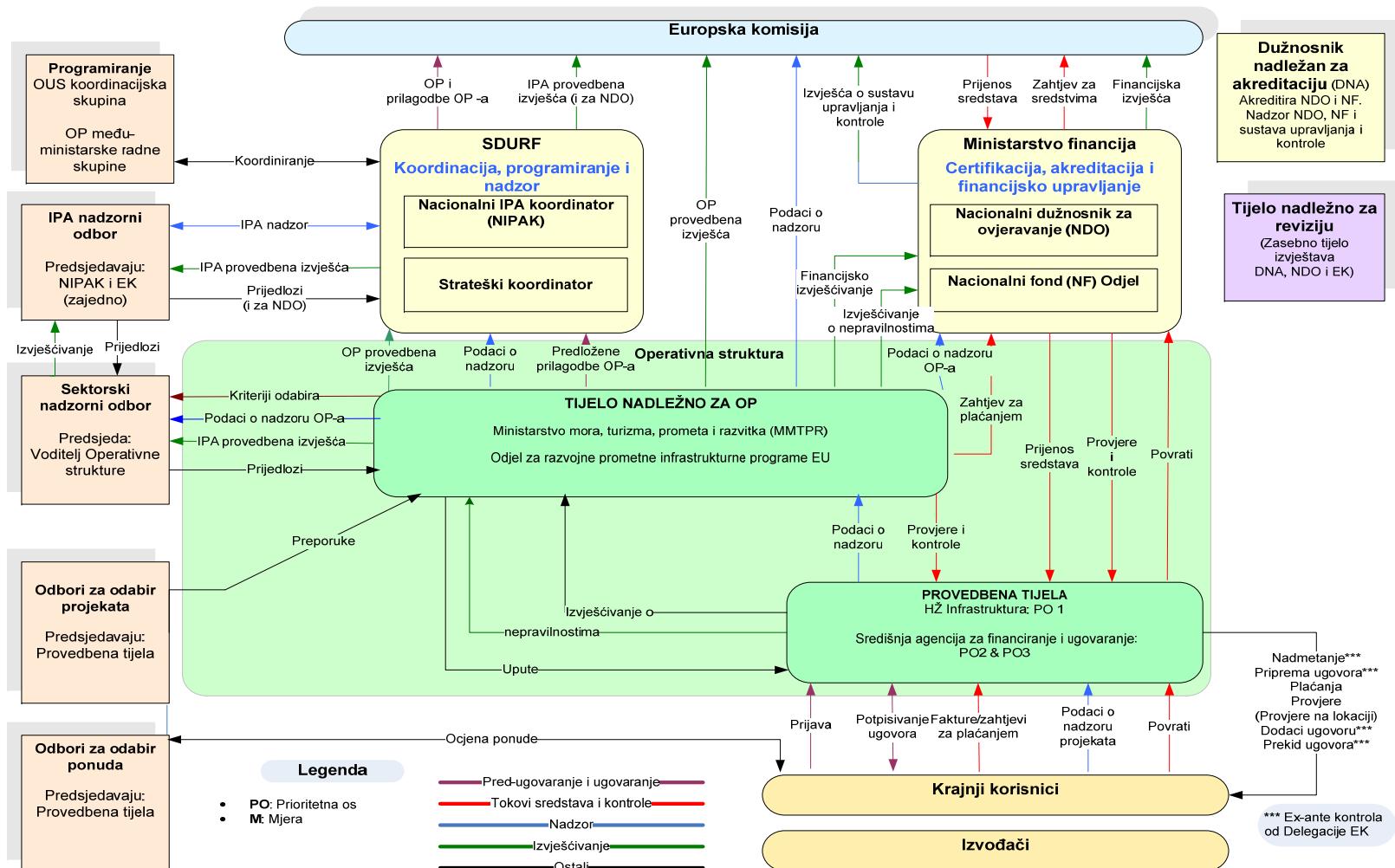
Projekt br.: 5		Prioritetna os: 2		Mjera br.: 2.1					
Lokacija projekta:									
1. Naziv projekta	Obnova i unaprjeđenje plovnih putova rijeke Save								
2. Vrijednost ulaganja (procjena)	40.000.000 €								
3. Opis glavnih projektnih komponenti i/ili aktivnosti	<p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čišćenje bagerom kako bi se poboljšala dubina plovnog puta na dionicama I-XIV 2. Izgradnja područja za čekanje i usmjeravanje prometa na 2 oštре riječne okuke na dionicama XI-XIII 3. Izgradnja područja za čekanje i usmjeravanje prometa na 6 oštih riječnih okuka na dionicama XII – XIV 4. Unaprjeđenje sustava označavanja i održavanja u područjima Kapetanija Slavonski Brod i Sisak 5. Zamjena mostova Jasenovac i Gladovo kako bi se zajamčila minimalna vertikalna visina 								
4. Opis glavnih projektnih ciljeva i očekivanih rezultata	Obnova i unaprjeđenje Save, do kategorija CEMT IV								
5. Mjesec i godina početka provedbe projekta	06/2008	6. Mjesec i godina dovršetka provedbe projekta	06/2010	7. Trajanje projekta (mjeseci)	24				
8. Spremnost projektne dokumentacije									
Vrsta dokumenta	status	Opis statusa	Datum dovršetka	komentar					
Studija pred-izvedivosti	DA								
Studija izvedivosti (s analizom troškova i koristi, koja uključuje ekonomske i finansijske analize)	NE	U izradi	03/2008						
Studija procjene učinka na okoliš	NE	U izradi	06/2008						
Natječajna dokumentacija	NE								
Ostalo (specificirati)	---								
9. Status projektne dokumentacije i dozvola									
Vrsta dokumenta	Status (prekr ižiti kvadr atić)	Opis statusa (nema, u izradi, dovršeno)	Datum dovršetka	komentar					

Konceptualno projektiranje	DA	dovršeno		
Preliminarno projektiranje	DA	dovršeno		
Glavno projektiranje	NE			
Završno projektiranje	NE			
Lokacijska dozvola	NE	Nakon usvajanja PUO studije	12/2008	
Građevinska dozvola	NE			
Ostalo – tehnički zahtjevi	---			
10. Opis vlasničkog statusa nad zemljištem: država				
11. Opis trenutnog statusa projekta		Projekt je trenutno u fazi razvoja studija izvedivosti i studija vezanih za okoliš		
12. Ime krajnjeg korisnika	Agencija za plovne putove unutarnjih voda	13. Ime operatera		
14. Izvori financiranja				
Nacionalna komponenta (uključujući krajnjeg korisnika)	MFI (EIB)	Ostali donatori (specificirati)	Predložena IPA bespovratna sredstva	
10.0 milijuna eura-.....EUR-.....EUR	30.0 milijuna eura	
15. Dodatni komentari		Projekti se moraju razvijati u uskoj suradnji s Komisijom za rijeku Savu i drugim članovima te komisije (Republika Slovenija, Srbija, BiH)		

Projekt br.: 6		Prioritetna os: 2		Mjera br.: 2.1.					
Lokacija projekta:									
1. Naziv projekta	Rekonstrukcija luke Vukovar – nova luka Istok								
2. Vrijednost ulaganja (procjena)	1. faza - 22.000.000 € 2. faza 18.000.000 €								
3. Opis glavnih projektnih komponenti i/ili aktivnosti	<p>1.) <i>Infrastruktura</i> – vertikalni ključni zid 700m, rekonstrukcija željezničke pruge i lučke ceste <i>Nadstruktura</i> – višenamjenski terminal (skladište), terminal za rukovanje materijalom za zaštitu od vremena, terminal za rasutu robu (oprema za utovar i istovar, otpremači) 2.) infrastruktura: - vertikalni ključni zid 500m, dodatni kapaciteti skladištenja</p>								
4. Opis glavnih projektnih ciljeva i očekivanih rezultata	<p>Luka trenutno ne može odgovoriti na rastuću potražnju za prometom. Razlog je ograničenost kapaciteta i dostupnosti operativne površine. Luka ima veliki značaj u tranzitu robe za industriju Bosne i Hercegovine (80% ukupnog tereta u luci) Takvo stanje posljedica je više godina ratnog razdoblja i nedostatne obnove. Kako bi se razvila moderna luka koja će potaknuti razvoj gospodarstva u gradu Vukovar i regiji. Konačni rezultat je povećati kapacitet luke do 2,5 milijuna tona godišnje i poboljšati operativnu sigurnost.</p>								
5. Mjesec i godina početka provedbe projekta	01/2008	6. Mjesec i godina dovršetka provedbe projekta	01/2012	7. Trajanje projekta (mjeseci)	48				
8. Spremnost projektne dokumentacije									
Vrsta dokumenta	status	Opis statusa	Datum dovršetka	komentar					
Studija pred-izvedivosti	DA								
Studija izvedivosti (s analizom troškova i koristi, koja uključuje ekonomske i financijske analize)	DA								
Studija procjene učinka na okoliš	DA			Djelomično (uključena u studiju izvedivosti, posebna studija PUO prema hrvatskim propisima potrebna je u fazi projektiranja)					
Natječajna dokumentacija	NE								
Ostalo (naznačiti)	---								
9. Status projektne dokumentacija i dozvola									
Vrsta dokumenta	Status (<i>prekr ižiti kvadr atić</i>)	Opis statusa (<i>nema, u izradi, dovršeno</i>)	Datum dovršetka	komentar					

Konceptualno projektiranje	NE	U izradi	03/2008	
Preliminarno projektiranje	NE			
Glavno projektiranje	NE			
Završno projektiranje	NE			
Lokacijska dozvola	NE			
Gradjevinska dozvola	NE			
Ostalo – tehnički zahtjevi	---			
10. Opis vlasničkog statusa nad zemljištem: državno vlasništvo – djelomično (80%), 20% u procesu eksproprijacije				
11. Opis trenutnog statusa projekta		Trenutno je projekt u fazi <i>stand-by</i> budući da nema odgovarajućih kapaciteta za projektiranje i gradnju.		
12. Ime krajnjeg korisnika	Lučka kapetanija Vukovar	13. Ime operatera		
14. Izvori finansiranja				
Nacionalna komponenta (uključujući krajnjeg korisnika)	MFI (EIB)	Ostali donatori (naznačiti)	Predložena IPA bespovratna sredstva	
3.0 milijuna eura	18.0 milijuna eura	7.0 milijuna eura	12.0 milijuna eura	
15. Dodatni komentari				

DODATAK 3: DIJAGRAM INSTITUCIONALNE STRUKTURE

DODATAK 4: AKCIJSKI PLAN ZA OSNOVNU MREŽU ZA JIE

Seq	Mod	rang (MCA)	Koridor pravac	Ime projekta	Pre.-šifra	lokacija	Intervrsta	Km	Cijena mil. eur	Trenutni status
1	RD	1	Kor X	Dovršetak zaobilaznice Beograd, sektor 1-3: Dobrovci-Ostružnica	SERRDO17.2	SER	N	17.0	7.5	CD/F S
	RD	3	Kor X	Dovršetak zaobilaznice Beograd, sektor 4: Ostružnica-Orlovača	SERRDO17.3	SER	N	8.00	24	CD/F S
	RD	0	Kor X	Dovršetak zaobilaznice Beograd, sektor 5-6: Orlovac-Bubanj-Potok	SERRDO17.4	SER	N	14.0	136	CD/F S
NEW 2	RD	13	Kor X	Nadogradnja ceste dionica Demir Kapija-Udovo-Smokvice	MACRD008	MC	U	33	150	CD
3	RD	28	Kor Vc	Rekonstrukcija Šešlje-Šamac	BIHRD006	BiH	U	48	18.1	TR
	RD	37	Kor Vc	Dovršetak ceste, dionica Zenica/Donja Gračanica-Kakanj	BIHRD049	BiH	N	24.16	230	(FS)F S
	RD	30	Kor Vc	Dovršetak ceste, dionica Kakanj-Vlakovo (zaobilaznica Sarajevo)	BIHRD049a	BiH	N	(45) 30	30	CD
	RD	27	Kor Vc	Izgradnja zaobilaznice Mostar, povezane s Koridorom Vc	BIHRD010	BiH	N	13	20	(TR)F S
4	RD	21	Kor VIII	Izgradnja zaobilaznica Rogozhine na Koridoru VIII	ALBRD004	ALB	N	4.30	0.02	CD
5	RD	23	Kor VIII	Izgradnja ceste, dionica Deve Bair-Kriva Palanka	MACRD29	MAC	U	13.5	67.35	CD
	RD	35	Kor VIII	Izgradnja ceste, dionica Gostivar-Bukojčani	MACRD28	MAC	R	30	102.8	CD
6	RD	18	Prava c Br. 1	Rehabilitacija ceste (dionica: Debli brijege-Bar)	MONRD030	MCN	U	19	8	TR
7	RD	4	Prava	Zaobilaznica Niksic	MONRD028	MCN	N	11	20	TR

			c Br. 2b							
	RD	11	Prava c Br. 2b	Rehabilitacija ceste (dionica: Scepan polje-Pluzine)	MONRD038	MCN	N	28	42	TR
8	RD	29	Prava c Br. 2b	Izgradnja Broda na Drini (Foca)-Hum (Scepan polje)	BIHRD021	BiH	N	21	80	TR
9	RD	31	Prava c Br. 2b	Nadogradnja Hani Hotit-Shkoder ceste	ALBRD007	ALB	U	34	26.64	(FS)F S
10	RD	24	Prava c Br. 4	Istočna mini-zaobilaznica Podgorica	MONRD029	MCN	N	6.5	20	FS
11	RD	36	Prava c Br. 7	Nadogradnja ceste Milot-Morine	ALBRD013	ALB	UN	(110)88	144.3	CD,F S
NEW 12	RD	34	Prava c Br. 7	Kosovo dionica (Prištinska regija) pravca br. 7 Br.Morina-Merdare do Koridora X i Duressa	KOSRD011 a	KOS	N	14. 74	104.1	CD,F S

13	RW	9	Kor X	Nadogradnja željez. signalizacije i telekomunikacije na Koridoru X	MACRW022	MAC	U	37	6	(TR)PS
	RW	10	Kor X	Rehabilitacija željez. linije Tabanovci-Gevgelija (Kor X) dio:Veles-Zgropolci-Demir Kapija	MACRW025	MAC	R	69	150	(TR)PS
NEW 14	RW	15	Kor X	Rekonstrukcija / nadogradnja dvokolosiječne pruge Beograd-Nis/Beograd-Resnik-Klenje-M.Ivana-M.Krsna-V.Piana	SERRW022.6	SER	N	76	150	TR
	RW	15	Kor X	Rekonstrukcija i modernizacija Nis-Presevo-makedonska granica	SERRW022.9	SER	U	156	77.3	TR
15	RW	17	Kor X	Remont željez. pruge dionica Savski Marof-Zagreb	HRVRW028.1	HRV	R	27	23.3	TR
	RW	25	Kor X	Sustav daljinske kontrole prometa Savski Marof-Zagreb-Tovarnik	HRVRW027	HRV	N	329	23.4	PS
	RW	19	Pravač Br. 4	Rehabilitacija željezničke pruge Vrbnica-Podgorica-Bar	MONRW013	MCN	R	167	25	TR
NEW 16	RW	8	Pravač Br. 4	Rehabilitacija Vrbnica-Podgorica-Bar/dodatni radovi	MONRW012	MCN	R	167	7	TR
17	IW	5	Kor VII	Restauracija riječnog korito Dunava,5 dionica: Apatin,Vernelj-Petres,Staklar,Mohovo,Beska	SERIW032-36	SER	R	14	11.40	TR
	AP	14	Zračna luka	Funkcijska poboljšanja zračne luke Beograd	SERAP003	SER	N	0	7.2	CD
NEW 18	AP	12	Zračna	Modernizacija zračne luke Niš	SERAP066	SER	U	0	4.2	CD

			luka							
19	AP	20	Zrač na luka	Zračna luka Split: nova platforma za zrakoplove	HRVAP002	HRV	N	0	15	TR
20	AP	25	Zrač na luka	Rehabilitacija zračne luke Priština	KOSAO001	KOS	R	0	31.40	FS
		22	Luka	Integracija prometa i trgovine (TTI), Luka Ploče	HRVSP010	HRV	N	0	86	FS
21		32	Luka	Luka Dubrovnik: Izgradnja terminala za međunarodni putnički promet	HRVSP011	HRV	N	0	20	FS
22		33	Luka	Rekonstrukcija pristaništa Volujica, luke u zaljevu	MONSP011	MCN	R	0	10.5	TR

Izvor: VPD 2007-2011 svezak I, str. 58

DODATAK 5: PODACI O PARTNERSKIM KONZULTACIJAMA

ZAPISNIK SA SASTANKA ODRŽANOG 15. OŽUJKA 2007.

KONZULTACIJA S PARTNERSKIM INSTITUCIJAMA U PROMETNOM SEKTORU GLEDE OPERATIVNOG PROGRAMA „PROMET“

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvjeta organiziralo je prezentaciju Operativnog programa „Promet“ 6. ožujka 2007.u prostorijama Ministarstva, Prisavlje 3, Zagreb.

Domaćin sastanka je bio g. Mate Jurišić, pomoćnik ministra (MMTPR) kao predstavnik Uprave za strateške infrastrukturne projekte, voditelj IPA operativne strukture za prometni sektor. Uz g. Jurišića dio prezentacije je držao g. Dalibor Dvorni, stručni suradnik iz Središnjeg državnog ureda za razvoj i koordinaciju EU fondova kao središnjeg koordinacijskog tijela za program IPA u Hrvatskoj i gđa. Zrinka Ivanović Kelemen iz HŽ - Infrastruktura kao glavnog krajnjeg korisnika.

Na sastanak su bili pozvane sljedeće partnerske organizacije:

Institut za promet i telekomunikacije, Zagreb
Sveučilište u Zagrebu, Fakultet građevinarstva
Sveučilište u Zagrebu, Fakultet za promet i prometne znanosti
Sindikat hrvatskih željezničara
Sindikat inženjera i tehničara HŽ
Sindikat HŽ Infrastrukture
Sindikat tehničke inspekcije pružnih vozila
Sindikat hrvatskih željezničara
Sindikat prometnika vlakova Hrvatske
Agencija za plovne putove unutarnjih voda

Sve pozvane partnerske institucije poslale su svoje predstavnike na sastanak.

Cilj sastanka bio je jasno predstaviti višestruke strane trenutne verzije OP „Promet“ i osim toga objasniti partnerima njihovu aktualnu i buduću ulogu u procesu programiranja.

Prezentacija je bila podijeljena u više dijelova: uvod, pregled institucionalnog ustroja za IPA-u, te prezentacija aktualnih projektnih prijedloga. Domaćini su dali detaljna pojašnjenja glede institucionalnog ustroja IPA-u, institucija uključenih u izradu, procesa međuresorskog pristupa, hijerarhije dokumenata koji su konzultirani, obrasca OP-a, prioritetnih osi, mjera i konačno projektnih prijedloga.

Sastanak se nastavio raspravom o mogućim alternativnim projektnim prijedlozima budući da su partneri predložili buduće projekte vezane za ulaganja u rekonstrukciju i modernizaciju vagona i ulaganja u izgradnju distribucijskih centara. Nakon što je uzajamno prihvaćeno da većina tih ideja nisu prihvatljive za sufinanciranje u sklopu IPA-e, sudionici su bili zadovoljni s objašnjenjem i stoga su dali široku podršku prijedlogu djelomične rekonstrukcije željezničke pruge na Koridoru X, posebice prijedloge glede sigurnosti željezničkog prometa kao glavnog prioriteta.

Sudionici su također dali podršku sličnim budućim inicijativama za prezentaciju projekata.

Zaključno je sudionicima dana mogućnost da dostave, u roku od deset dana, pismene komentare i prijedloge vezano za predočeni Operativni program. Budući da nisu zaprimljeni nikakvi komentari do dogovorenog datuma, mišljenja smo da postoji puna podrška Operativnom programu „Promet“.

Zagreb, 15. ožujka 2007.

ZAPISNIK SA SASTANKA ODRŽANOG 13. LIPNJA 2007.

KONZULTACIJE SA SEKTOROM ZAŠTITE OKOLIŠA GLEDE OPERATIVNOG PROGRAMA
„PROMET“

Drugi konzultacijski sastanak s partnerima održan je 13. lipnja 2007. u prostorijama Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitička, Prisavlje 14 u Zagrebu.

Na sastanku su sudjelovali predstavnici tiska, radija i televizije te predstavnici ekološke udruge Zelena akcija (*Friends of the Earth Hrvatska*). Druge nevladine udruge bilo su također pozvane, ali se njihovi predstavnici nisu pojavili na konzultacijama. Pozivnice su bile distribuirane preko osobnih elektroničkih adresa i preko mreže za zaštitu okoliša «Zeleni forum» te hrvatskog ekološkog tiskovnog centra. Predstavnici MMTPR-a, HŽ Infrastrukture i SDURF-a informirali su prisutne o izradi Operativnog programa „Promet“ 2007.-2009.

Dan nakon toga, informacije o izradi OPP-a dane su tisku, radiju i televiziji. 21. lipnja ekološka udruga Zelena akcija – prijatelji Zemlje Hrvatska uputila je pismo Ministarstvu s općenitim komentarima u kojim se ističu manje štete za okoliš iz preusmjeravanja prometa na željeznički i riječni promet. Osim toga, Zelena akcija je mišljenja da treba biti izrađena studija učinka na okoliš te da se trebaju odrediti mjere zaštite za predloženu rehabilitaciju određenih dionica., budući da bi na nekim segmentima dionica predloženih za rehabilitaciju trebalo premjestiti željeznički pravac kako bi se povećao horizontalni polumjer u zavojima. Unaprjeđenje plovidbe na rijeci Savi je prihvatljivo ako se očuva postojeći eko-sustav u maksimalno mogućoj mjeri. Zelena akcija smatra da bi bilo idealno ako se ne bi poduzimale nikakve tehničke intervencije u koritu rijeke Save. Međutim, svjesni su da to nije moguće i stoga traže maksimalne mjere zaštite te primjenu relevantnih nacionalnih i međunarodnih propisa.

Zelena akcija daje podršku izgradnji luke Vukovar, ali naglašava da se radovi na proširenju luke trebaju provoditi u skladu s relevantnim nacionalnim i međunarodnim propisima kako bi se osiguralo najmanji mogući učinak na okoliš tijekom izgradnje luke i tijekom njezine kasnije uporabe.

a) IZMJENE I DOPUNE OPERATIVNOG PROGRAMA USVOJENOG ODLUKOM KOMISIJE C(2010)3771 OD 23. LIPNJA 2010.

Višegodišnji Operativni program „Promet“ mijenja se i dopunjuje kako slijedi:

1. Na naslovnoj stranici, naziv programa se zamjenjuje sljedećim:

"OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“
INSTRUMENT PRETPRISTUPNE POMOĆI
2007HR16IPO002"

2. Na stranicama 60. – 71., pokazatelji nadzora u tablicama 2 - 8 u Odjeljku 3.1 zamjenjuju se sljedećim:

Tablica 2 – Pokazatelji za prioritetu os 1

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datumi podataka	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Krajnji cilj (do 2014.)	Izvor podataka
1	Povećana prosječna brzina vlaka na Koridoru X	Rezultat	Km/h	70	2006.	godišnje	103	103*	Hrvatske željeznice Vozni red
2	Poboljšano poštivanje rasporeda za putničke vlakove	Rezultat	Minute / kašnjenje vlaka	9	2006.	godišnje	6	6*	Intervjuiranje putnika; Statistički godišnjaci Hrvatskih željeznica
3	Povećani obujam tereta	Rezultat	Tone, (1000 Tone km (u mil.))	2.691 939	2006.	godišnje	3.495 1.353	3.495* 1.353*	Statistički godišnjaci Hrvatskih željeznica

Tablica 3 – Pokazatelji nadzora za mjeru 1.1

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datumi podataka	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Krajnji cilj (do 2014.)	Izvor podataka
1	Km pruge nadograđeni kako bi se postigla prosječna brzina od 160 km/h	Neposredni rezultat	Km pruge	0	2007.	godišnje	19.5	46,5	Izvješća o praćenju projekta
2	Obnovljeni mostovi/prijelazi u razini kako bi se postigla prosječna brzina od 160 km/h	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	33	33*	Izvješća o praćenju projekta
3	Žice za napajanje električnom energijom obnovljene kako bi se postigla prosječna brzina od 160 km/h	Neposredni rezultat	Km pruge	0	2007.	godišnje	19.5	46,5	Izvješća o praćenju projekta
4	Dostavljeni projektni zahtjevi zajedno sa svom dokumentacijom	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	2	4	Izvješća o praćenju projekta

Tablica 4 – pokazatelji nadzora za mjeru 1.2

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datumi podataka	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Krajnji cilj (do 2014.)	Izvor podataka
1	Instaliran i aktivan sustav signalno-sigurnosnih uređaja	Neposredni rezultat	set	0	2007	godišnje	1	1*	Izvješća o nadzoru projekta
1.a	Instalirana nova glavna i telesignalizacija	Neposredni rezultat	kom.	0	2007	godišnje	47	47*	Izvješća o nadzoru projekta
1.b	Instalirana nova signalizacija za lokomotive	Neposredni rezultat	kom.	0	2007	godišnje	77	77*	Izvješća o nadzoru projekta
1.c	Instalirani novi elektro-hidraulički strojevi	Neposredni rezultat	kom.	0	2007	godišnje	98	98*	Izvješća o nadzoru projekta

*Premda radovi na rehabilitaciji i obnovi na dionici Dugo Selo – Novoselec planirani su za razdoblje 2010. – 2011., pokazatelji se mogu mijenjati nakon dovršetka glavnog projekta i utvrđeni zahtjevi. Glavni projekt za dionicu DS-Novoselec bit će pripremljen u okviru Operativnog programa „Promet“ IPA 2007 - 2009

Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj
Tablica 6 – Pokazatelji nadzora za mjeru 2.1.

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datumi podataka	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Krajnji cilj (do 2014.)	Izvor podataka
1	Projekti spremni za provedbu s potpunom dokumentacijom	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	2	4	Izvješća o praćenju projekta
2	Zahtjevi za odobrenje projekata popunjeni i upućeni za finansiranje EU	Neposredni rezultat	broj	0	2007.	godišnje	2	5	Izvješća o praćenju projekta

Tablica 7 – Pokazatelji nadzora za prioritetnu os 3

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datumi podataka	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Krajnji cilj (do 2014.)	Izvor podataka
1	Službenici u državnim tijelima sposobni neovisno identificirati, pripremiti i ocijeniti prijave za projekte	rezultat	broj	0	2007.	godišnje	6	6	MMPI
2	Sredstva OP-a apsorbirana u sklopu operativne prioritetne osi	rezultat	%	0	2007.	godišnje	100	100	MMPI

Tablica 8 – Pokazatelji nadzora za mjeru 3.1.

	Definicija	Vrsta	Mjerna jedinica	Osnovni podaci	Datumi podataka	Učestalost revizija	Krajnji cilj (do 2012.)	Krajnji cilj (do 2014.)	Izvor podataka
1	Održan trening za službenike javne uprave	Neposredni rezultat	Održan trening za službenike javne uprave	0	2007.	godišnje	10	14	Izvješća o praćenju projekta
2	Organizacija promidžbenih događanja (tiskovne konferencije, seminari, TV / radio emitiranje)	Neposredni rezultat	Organizacija promidžbenih događanja (tiskovne konferencije, seminari, TV / radio emitiranje)	0	2007.	godišnje	10	14	SDURF / MMPI
3	Sastanci nadzornih odbora	Neposredni rezultat	Sastanci nadzornih odbora	0	2007.	godišnje	10	14	SDURF / MMPI
4	Prijave za projektima u prometu ocijenjeni i dostavljeni od strane operativne strukture	Neposredni rezultat	Prijave za projektima u prometu ocijenjeni i dostavljeni od strane operativne strukture	0	2007.	godišnje	4	6	Izvješća o praćenju projekta

3. Na stranicama 84. – 87., „Poglavlje 4. – Financijske tablice“ zamjenjuje se sljedećim:

GODINA 2007.	Javni trošak			
	Ukupni javni trošak	IPA udio	Nacionalni javni udio	IPA stopa sufinanciranja
	(1) =(2) + (3) (Eur)	(2) (Eur)	(3) (Eur)	(4)=(2)/(1) (%)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	15.288.530	12.995.250	2.293.280	85%
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	1.764.706	1.500.000	264.706	85%
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	13.523.824	11.495.250	2.028.574	85%
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	4.411.765	3.750.000	661.765	85%
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	4.411.765	3.750.000	661.765	85%
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	300.000	255.000	45.000	85%
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	300.000	255.000	45.000	85%
Ukupno	20.000.295	17.000.250	3.000.045	85%

GODINA 2008.	Ukupni javni trošak	IPA udio	Nacionalni javni udio	IPA stopa sufinanciranja
	(1) =(2) + (3) (Eur)	(2) (Eur)	(3) (Eur)	(4)=(2)/(1) (%)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	18.670.590	15.870.000	2.800.590	85%
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	16.400.295	13.940.250	2.460.045	85%
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	2.270.295	1.929.750	340.545	85%
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	2.205.883	1.875.000	330.883	85%
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	2.205.883	1.875.000	330.883	85%
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	300.000	255.000	45.000	85%
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	300.000	255.000	45.000	85%
Ukupno	21.176.473	18.000.000	3.176.473	85%

GODINA 2009.	Ukupni javni trošak	IPA udio	Nacionalni javni udio	IPA stopa sufinanciranja
	(1)=(2)+(3)	(2)	(3)	(4)=(2)/(1)
	(Eur)	(Eur)	(Eur)	(%)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	21.465.000	18.245.250	3.219.750	85%
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	21.465.000	18.245.250	3.219.750	85%
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	0	0	0	85%
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	0	0	0	85%
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	0	0	0	85%
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	300.000	255.000	45.000	85%
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	300.000	255.000	45.000	85%
Ukupno	21.765.000	18.500.250	3.264.750	85%

GODINA 2010.	Ukupni javni trošak	IPA udio	Nacionalni javni udio	IPA stopa sufinanciranja
	(1) =(2) + (3)	(2)	(3)	(4)=(2)/(1)
	(Eur)	(Eur)	(Eur)	(%)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	24.044.119	20.437.500	3.606.619	85%
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	23.691.177	20.137.500	3.553.677	85%
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	352.942	300.000	52.942	85%
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	750.000	637.500	112.500	85%
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	750.000	637.500	112.500	85%
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	264.706	225.000	39.706	85%
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	264.706	225.000	39.706	85%
Ukupno	25.058.825	21.300.000	3.758.825	85%

GODINA 2011.	Ukupni javni trošak	IPA udio	Nacionalni javni udio	IPA stopa sufinanciranja
	(1) =(2) + (3)	(2)	(3)	(4)=(2)/(1)
	(Eur)	(Eur)	(Eur)	(%)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	24.750.001	21.037.500	3.712.501	85%
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	24.397.059.001	20.737.500	3.659.559	85%
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	352.942	300.000	52.942	85%
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	750.000	637.500	112.500	85%
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	750.000	637.500	112.500	85%
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	264.706	225.000	39.706	85%
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	264.706	225.000	39.706	85%
Ukupno godina 2011.	25.764.707	21.900.000	3.864.707	85%

GODINE 2007.-2011.	Ukupni javni trošak	IPA udio	Nacionalni javni udio	IPA stopa sufinanciranja
	(1)=(2)+(3)	(2)	(3)	(4)=(2)/(1)
	(Eur)	(Eur)	(Eur)	(%)
Prioritetna os 1- Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj	104.218.240	88.585.500	15.632.740	85%
Mjera 1.1 – Nadogradnja i modernizacija pruge	87.718.237	74.560.500	13.157.737	85%
Mjera 1.2 – Poboljšanje sigurnosti i učinkovitosti rada	16.500.003	14.025.000	2.475.003	85%
Prioritetna os 2 – Unaprjeđenje sustave unutarnje plovidbe u Hrvatskoj	8.117.648	6.900.000	1.217.648	85%
Mjera 2.1 – Modernizacija i obnova riječnih plovnih putova i lučke infrastrukture	8.117.648	6.900.000	1.217.648	85%
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć	1.429.412	1.215.000	214.412	85%
Mjera 3.1 – Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta	1.429.412	1.215.000	214.412	85%
Ukupno godine 2007.-2011.	113.765.300	96.700.500	17.064.800	85%

Članak 3.

Sredstva za finansijske obveze koje nastaju za Republiku Hrvatsku na temelju Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona planiraju se i podmiruju u okviru proračunskih sredstava na poziciji središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove prometa i infrastrukture.

Članak 4.

Za provedbu ovoga Zakona nadležno je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove prometa i infrastrukture.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Ur. broj:
Zagreb,

Predsjednik Hrvatskog sabora
Luka Bebić, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. propisuje se da se potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije kojim se mijenja Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za višegodišnji Operativni program „Promet“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta pretpriступne pomoći u sklopu komponente „Regionalni razvoj“ u Hrvatskoj, sukladno odredbama članka 138. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst i 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst), čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana ovim međunarodnim ugovorom.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma iz članka 1. ovog Zakona i to u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Članak 3. sadrži odredbe o osiguranju finansijskih sredstava potrebnih radi izvršavanja Sporazuma.

Članak 4. određuje koja su tijela nadležna za provedbu ovog Zakona.

Člankom 5. utvrđuje se da će se podatak o stupanju na snagu predmetnog Sporazuma objaviti u skladu s člankom 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 6. propisuje se dan stupanja na snagu ovog Zakona.

Člankom 6. propisuje se dan stupanja na snagu ovog Zakona.